ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

Herausgegeben

von

Clemens Blume und **Guido M. Dreves.**

XLIII.

HYMNI INEDITI.
Liturgische Hymnen
des
Mittelalters.

Siebente Folge.

Leipzig.
O. R. Reisland.
1903.

HYMNI INEDITI

Liturgische Hymnen

des

Mittelalters.

Siebente Folge.

Aus

Handschriften und Frühdrucken

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves
S. J.

Leipzig.
O. R. Reisland.
1903.

VORWORT.

In den Band XXIII dieser Analekten einleitenden Worten wurde derselbe als Abschluſs der liturgischen Hymnen, soweit dieselben als Inedita erschienen, bezeichnet. Wenn nunmehr der XLIII. Band dennoch eine weitere Folge von Hymni inediti bietet, so geschieht dies, weil in den sechs Jahren, welche die beiden bezeichneten Bände trennen, sich so viel neues einschlägiges Material angesammelt hat, daſs ein Unterbringen desselben in den voraussichtlichen Nachträgen untunlich erschien.

Den gröſsten Zuwachs zu der vorliegenden Folge von Hymnen brachte eine neue, im Herbste 1899 begonnene Italienfahrt, unternommen, einmal, um die älteren und verbreiteteren Hymnen auf alte Handschriften zu kollationieren, sodann, um eine Reihe liturgischer Handschriften der Vatikana auszunützen, von denen Ehrensbergers „Libri Liturgici Bibliothecae Apostolicae Vaticanae“ (Friburgi Brisgoviae 1897) Kunde gebracht.

Der andere Teil der Hymnen stammt aus französischen Quellen, aus denen sie mein Kollege Blume auf einer Reise nach Paris, dem Limousin, der Normandie und Bretagne im Sommer 1901 entnahm.

Weitere Beiträge verdanken wir der rastlosen Schaffensfreudigkeit unseres Freundes und Mitarbeiters, Rev. H. M. Bannister,

während eine Reihe von Inedita bei einer erneuten Durchforschung österreichischer Staats- und Stiftsbibliotheken zu Tage gefördert wurde.

Es steht zu hoffen, daſs mit dieser siebenten Folge — geringere Nachträge natürlich abgerechnet — die Sammlung der Hymni Inediti ihren endgültigen Abschluſs gefunden.

München, den 27. Juli 1903.

Guido Maria Dreves.

DE DEO, DE TEMPORE, DE BEATA.

1. Praefatio in librum hymnorum.

Contiuet hymuidicus divino iure libellus
Et laudes et dicta patrum veneranda priorum.
Spiritus aeternae cum panderet abdita vitae
Et praecelsorum lustraret pectora vatum,
Carmina divinis fuderunt dulcia verbis.
Iure prophetali repleti fonte perenni
Instituunt et corda rigant hominumque supernis
Mentes conciliant et ad aethera pectora tollunt.
Hinc rex purpureus, caelesti munere dignus,
Chordarum distincta decem per carmina David
Aptavit modulos et laudibus addidit hymnos.
Haec Salomon monimenta canunt quod in ordine templi
Hausit dulcisonas hymnorum cantibus odas.
Inde nova sub lege patres, quos persouat orbis,
Ambrosius meritis et praesul Hilarius almis
Ad cultum deitatis amant superaddere carmen,
Carmina carminibus, hymnis ut coucinat hymnus.
Nam cum psalmodicas sacro modulamine chordas
Davidica resonare manu contendimus usu
Antiqua pietate data praemittimus hymnos,
Metrorum numeris astricta lege souantes,
Ut foveant animos praemissa laude tepentes,
Purius et resonent psalmos pia corda sequentes.
Crescant ecclesiae plebes et carmina crescant,
Laudibus hymnidicis sic saecula cuncta resultent.
Hunc igitur titulum liber hic per temporis usum
Perpetui teneat nobis per saecula fixum;
Dum mare dumque polus, dum constat in aethere nimbus,
Dum spirat ventus, dum cingitur aethere tellus,
Semper erit monachis memorabilis iste libellus.

Psalt. ms. Corbeiense saec. 11. Cod. Ambianen. 131. — 7 Insatuunt Hs. — Aufschrift: „Incipit praefatio in libro hymnorum.“ Hs.

2. Hymnus de sancta Trinitate.

Te decet laus, te decet hymnus, gloriosa trinitas, pater et filius et spiritus sanctus; Deus unus omnipotens, tibi gloria.

Te iure laudant, te adorant, te glorificant, universae creaturae tuae, o beata trinitas

Te nos indigni laudamus et adoramus, te benedicimus, tibi gratias agimus, o beata et gloriosa trinitas.

Exaudi nos et miserere nostri et dimitte universa delicta nostra, trinitas beata.

Libera nos de poenis inferni et de potestate cunctorum adversariorum nostrorum, sancta et laudabilis trinitas.

Praesta nobis aliquam partem aeterni gaudii, ut te laudare sine fine mereamur, trinitas sancta et benedicta et gloriosa.

O laudanda et adoranda atque veneranda trinitas, tibi gloria, laus, honor et iubilatio in aeterna saecula.

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense saec. 11/12. Clm. Monacen. 13067.

3. De sanctissima Trinitate.

1. Te decet laus, Domine,
Qui es dives in omnibus,
Qui das et non improperas;
Da nobis sapientiam,

2. Non altam huius saeculi,
Quae est superbe sapere,
Sed Jesu Christo Domino
Pleno feramus ordine.

3. Da, quaesumus, lucem oculis
Et fac intentos animos,
Acutam mentem tribue
Et aures cordis apperi.

4. Da nobis sensum proprium,
Da cerebrum memoriae,
Da intellectum vigilem,
Te laudent nostra labia.

5. Praesta, pius, piissime,
Qui es pater, parentibus
Praeceptorum prioribus
Plenum perceptum plenius.

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense sae. 11/12. Clm. Monacen. 13067. — 2,3 Sed tibi, Domine Jesu Christo Domino Hs. — 3,3 Acutem. — 5, 4 Plenam perfectam plenius. — Dieser Hymnus folgt in der Hs. unmittelbar auf den prosaischen gleichen Anfangs.

4. De sanctissima Trinitate.

Ad Matutinum.

1. Laudes dicamus Domino
Per omnes linguas hominum,
Cui omne genu flectitur,
Et voces nostrae iubilent.

2. Tu es, qui eras antea,
Tu es, qui eris postea,
Trinus et unus, gloria
Tibi Deus per saecula.

3. Linguae solve aeruginem,
Vocem favens da pectori,
Tibi laudes et gratias
Pleno reddamus ordine.

4. Tibi honor et gloria,
Tibi magnificentia,
Tibi et hic potentia
Et in aeterna saecula.

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense saec. $^{11}/_{12}$. Clm. Monacen 13 067. — 2, 2 qui et postea. — 4, 3 Tibi et potentia. — 4, 4 Hic et in aeterna saecula. — Dieser Hymnus steht in der Hs. aufser der Reihe, scheint indes der fehlende Mettenhymnus zu sein.

5. De sanctissima Trinitate.

Ad Laudes.

1. Te Dens, una trinitas,
Nostra collaudant carmina,
Benigno vultu respice
Tuorum vota supplicum.

2. Infunde nostris sensibus
Tui amorem spiritus,
Qni fluctivagos saeculi
Procul repellat impetus.

3. Professionem fidei
Decorent actus caelibes,
Quibus perennis gaudii
Efficiamur compotes.

4. Sit Deo patri gloria,
Sit honor eius filio,
Sit decus sancto flamini
Per infinita saecula.

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense saec. $^{11}/_{12}$. Clm. Monacen. 13 067.

6. De sanctissima Trinitate.

Ad Primam.

1. Incircumscriptae gloria
Trinitatis mirabilis
Summe commendat unicae
Deitatis potentiam.

2. Qnod nos, dum fide stabili
Profitemur te Dominum,
Magnificamus consonis
Praeconiornm iubilis.

3. Sit semper nobis, quaesnmus,
Tua comes clementia,
Dum versamur volubili
Praesentis vitae orbita.

4. Deo patri ingenito
Eiusque unigenito,
Sancto simnl paraclito
Sit laus omnis per saecula.

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense saec. $^{11}/_{12}$. Clm. Monacen. 13 067. — 1, 2 mirabile.

7. De sanctissima Trinitate.

Ad Tertiam.

1. Aeternae rex potentiae,
Totius factor machinae,
In trinitatis nomine
Te deprecamur, Kyrie.

2. Tuis dona snpplicibus,
Odas tibi canentibns,
Ut purgatis sceleribus
Te fruamur uberius.

3. Dilectionis geminae
Crescat nobis suavitas,
Sicque succedat inclita
Caelestis vitae dignitas.

4. Sit trinitati unicae
Postestas et victoria,
Sit iugis iubilatio
In saeculorum saecula.

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense saec. $^{11}/_{12}$. Clm. Monacen. 13067. — 4, 4 saecula saeculorum.

8. De sanctissima Trinitate.

Ad Sextam.

1. Te trinitatis gloriam
In unitate simplicem
Et deitatem unicam
In trinitate triplicem

2. Cives adorant caelici
Chorique Michaelici
Tibi canunt sancti tui
Omnesque lucis filii.

3. Quorum choris concentuum
Admitte vota supplicum,
Te corde complectentium
Fideque confitentium.

4. Tibi melodum gloria
Deo patri cum filio,
Sancto simul paraclito
In saeculorum saecula.

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense saec. $^{11}/_{12}$. Clm. Monacen. 13067. — 1, 2 simpliciter. — 3, 4 confidentium. — 4, 4 saecula saeculorum.

9. De sanctissima Trinitate.

Ad Nonam.

1. O trinitas laudabilis
Et unitas mirabilis,
In simplici substantia
Virtus manens intermina.

2. Tu caritatis puritas,
Tu pax et immortalitas,
Patris, nati, paracliti,
Decore pollens perpetim.

3. Fidem corona supplicum,
In te pie viventium,
Exterge sordes mentium,
Sortis misertus pauperum.

4. Honor, decus, laus, gloria
Deo patri cum filio,
Sancto simul paraclito,
Qui regnat absque termino.

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense saec. $^{11}/_{12}$. Clm. Monacen. 13067. A. — Brev. ms. Autisiodorense saec. 15. (Privatbesitz). B. — Diurn. et hymn. ms. Benedictin. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. C. — Brev. ad usum Fratrum ord. ss. Trinitatis de redemptione captivorum imp. Parisiis 1515. D. — Brev. Canonic. regul. sec. ordinarium capituli Sion imp. Schonhoviae 1507. E.

1, 1 Tu trinitas B. — 1, 3 Tu simplici D. — 1, 4 interminabilis C. — 2, 1 Tu caritas, tu puritas B C D E. — 2, 3 Pater, natus, paraclitus D. — 3, 1 Fidem terrenam A. — 3, 4 miserta B. — Nach Strophe 3 haben

D: Tu poli chori[s] civium
Voces admitte supplicum
Te corde complectentium
Fideque confitentium.

E: Da gaudiorum praemia,
Da gratiarum munera,
Dissolve litis vincula,
Astringe pacis foedera.

Die Doxologie lautet in B C E:

Laus patri sit ingenito,
Laus eius unigenito,
Laus sit sancto spiritui,
Trino Deo ac simplici;

in D dagegen:

Laus et perennis gloria
Deo patri et filio,
Sancto simul paraclito
Regnanti absque termino.

Cfr. Mone I, 4. Der Hymnus ist hier eingereiht, um die von No. 4 bis 11 inkl. laufende Serie nicht zu verstümmeln.

10. De sanctissima Trinitate.

Ad Vesperas.

1. O benedicta trinitas,
Et adoranda unitas,
Quod tibi pie canimus,
Tuis aspira laudibus.

2. In personarum numero
Unum te Deum credimus,
Cunctipotentem omnium
Creaturarum principem.

3. Huius fidei firmitas
Tuam nobis conciliet
Optatam votis gratiam,
Boni totius praeviam.

4. Concedat trina deitas,
Praestet una divinitas,
Ut suae laudis cantica
Sint nobis salutifera.

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense saec. $^{11}/_{12}$. Clm. Monacen. 13067. A. — Psalt. et hymn. ms. Ostense saec. 15. Cod. Parisin. 1329. B. — Brev. Lascurrense imp. Lascurris 1541 (reimp. 1891). C.

1, 1 O fehlt C; O veneranda B. — 1, 3 Qua pie tibi B; Quae pie tibi C. — 2, 4 Creator et principium B. — 3, 1 Cuius BC; diei firmitas B. — 3, 3 Obtentis votis B; Optatam nobis C. — 3, 4 Bonis B. — Cfr. Anal. XI, 13; vgl. die Bemerkung zu Nr. 9.

11. De sanctissima Trinitate.

Ad Completorium.

1. Ave, colenda trinitas,
Ave, perennis unitas,
Pater Deus, nate Deus
Et Deus alme spiritus.

2. Hactenus tibi consona
Depromimus praeconia,
Sint ea tuo, quaesumus,
Conspectui gratissima.

3. Ut cum nobis ingruerit
Tremenda dies ultima,
Tuae dulcis clementiae
Sentiamus munimina.

4. Et nos iam, alma trinitas,
Attende pio munere,
Ut angelorum laudibus
Admittas, quod persolvimus.

5. Gloria tibi, Domine,
Gloria, unigenite,
Cum spiritu paraclito
[Et nunc et in perpetuum].

Psalt. et hymn. ms. Valcidorense saec. 11/12. Clm. Monacen. 13067. — Vgl. die abweichende Form dieses Hymnus Anal. XIX, 9 und die Bemerkung zu Nr. 9.

12. De sanctissima Trinitate.

1. O gloriosa trinitas,
Nobis fer opem miseris,
Quibus per te sit sanctitas,
Dimissa noxa sceleris.

2. Tu trinitatis unitas,
Arcem tenens prae ceteris,
Poenas remittas debitas
Et nos aduna superis.

3. Deo patri sit gloria
Eiusque unigenito,
Sint et laudis sollemnia
Spiritui paraclito.

Psalt. et hymn. ms. Eremit. S. Aug. Memmingen. saec. 15. Clm. Monacen. 8171. — 1, 3 fit. — Mel.: Verbum supernum prodiens.

13. De sanctissima Trinitate.

In 1. Vesperis.

1. Exaudi nos, rex unice,
Quem unum facit unio
Postestatis mirificae
Trinumque personatio.

2. Personando distinguimus,
Te credamus ut trinitas,
Et ad unum referimus,
Ut adoretur unitas.

3. In tribus fas est credere
Tres personas, sed non tria,
Quas donet nobis colere
Una trinum essentia.

4. A nullo pater exiit,
A solo patre filius,
Ab his spiritus prodiit
Sanctus, amborum conscius.

5. Patri omnipotentia
Suo cum unigenito
Sit perennis et gloria
Cum spiritu paraclito.

Brev. Grassense imp. Lugduni 1528.

14. Hymnus Vespertinus.

1. Sator princepsque temporum,
Clarum diem laboribus
Noctemque qui soporibus
Fixo distinguis ordine

2. Mentem tu castam dirige,
Obscura ne silentia
Ad dira cordis vulnera
Telis patescant invidi.

3. Somno non cedat spiritus
Vigilque custos corporis
Metus inanes arceat,
Fallax depellat gaudium.

4. Vacent ardore pectora
Faces nec ullas sentiant,
Adfixa ne praecordiis
Mentis vigorem saucient.

5. Sed cum defessa corpora
Somni tenebunt gratiam,
Solo quietis sit memor,
Fides soporem nesciat.

Psalt. ms. saec. 8/9. Cod. Vatican. Reg. 11. — 1, 3 wieder laboribus. — 3, 3 inanis. — 5, 3 Lies: Sola quietis immemor? — 5, 4 nesciant. — Cfr. Tommasius II, 419.

15. Hymnus Vespertinus.

Feriae Quartae.

1. Deus, creator omnium,
Qui finem das principiis,
Post diem horas noctium
Quietas fac a noxiis.

2. Non hostis nos impediat,
Quin finem demus debitum,
Luci nosque suscipiat
Christus vitae post exitum.

3. Sensus humani corporis
Tibi Christe deserviat
Et nos in fine temporis
Dignos corona faciat.

4. Spondet coronam operis
Finis, si sit legitimus;
Christe, nostri memineris,
Lucis finem dum agimus.

5. Deo patri sit gloria
Tibique soli filio
Cum paracliti gratia,
Quo gaudeamus socio.

Brev. Grassense imp. Lugduni 1528.

16. Hymnus laudis ad Deum.

1. Omnipotenti Domino
Digna demus praeconia
Regi regum per omnia
Benedicentes saecula.

2. Qui suum dedit filium
Pro nobis unigenitum
Redemptionis pretium
Misertus pereuntium.

3. O quam inaestimabilis
Dei patris dilectio,
Quanta, quam admirabilis
Tanti regis dignatio,

4. Pro reis illum tradere,
Qui peccatum nescierat,
Pro servis dare filium,
Quem semper sic dilexerat!

5. Quis tantum beneficium
Recompensare poterit?
Quis tantum reddet debitum,
Si se totum impenderit?

6. Os, lingua, mens, sensus, vigor,
Confessionem personent,
Flammescat igne caritas
Nec a laude se temperet.

7. Grati laudent, glorificent
Venerentur dona Dei,
Hunc nostra vox smmper sonet,
Et corda solvamus tibi.

Opusc. ms. S. Augustini saec. 15. Cod. Vatican. Palat. 224. A. — Opusc. ms. S. Augustini saec. 15. Cod. Rossian. IX 44. B. — 1, 1 Deo A; Domino alias Deo B. — 5, 2 Totum pensare A. — 7, 1 glorificent fehlt A — 7, 3 Hanc AB; vox primum sonet B.

17. Hymnus ad Deum.

Ad Processionem.

R⁰. Iuste Deus, iudex fortis, patiensque benignus
In te sperantes muni miserando fideles.

1. Surge et in aeternum serva munimine sacro
Custodique tuos, astripotens, famulos.

2. Naturae genitor, conserva a morte redemptos
Facque tuo dignos servitio famulos.

3. Pectora nostra tibi tu, conditor orbis, adure
Igne pio purgans atque cremando probans.

4. Tu populum humilem salvasti a morte redemptos
Atque superba tuo colla premis iaculo.

5. Sponsus ut de thalamo processit Christus in orbem
Descendens caelo iure salutifero.

6. Auxilium nobis, salvator, mitte salutis
Et tribuas vitam tempore perpetuo.

7. Rex sine fine marens, miseris tu parce ruinis
Praemia contendens et tua cuncta regens.

Clm. Monacen. (ol. Eberspergen.) 5823. saec. 14. — Überschrift Metra. Die zwei ersten Hexameter bilden aller Wahrscheinlichkeit nach den Rundreim. Nach Inhalt und Form erinnert das Lied an die Prozessionshymnen der St. Galler Schule. Der liturgische Gebrauch ist allerdings nicht nachzuweisen.

18. Hymnus Trium Puerorum.

O sator omniparens, es qui per saecnla, clemens,
Os aperi nostrum, quo te laudemus in unum
Cnm tribus et pueris sanctum cantemus ut hymnnm.
Priucipinm nostris tn sis ac terminus odis,
Qni regis aeternnm stabili moderamine regnnm.

Omnia nunc elementa Dei, benedicite Christo
Et superexaltate Deum per saecula cuncta.
Angelici cum laude chori, benedicite Christo,
Et caeli caelorum et aquae, benedicite Christo.
Omnes virtntes Domini benedicite Cbristo.
Sol et lnna, simul Domino benedicite Christo,
Et stellae caeli, Domino benedicite Christo.
Imber rosque, Deo canite et benedicite Christo,
Spiritus atque omnis, Domino benedicite Christo.
Aestas atque ignis, Domino benedicite Christo.
Frigus, cauma, Deo canite et benedicite Christo.
Rores atque pruina, Deo benedecite Cbristo.
Frigus et omne geln, Domino benedicite Christo.
Nix glaciesque, Deo canite et benedicite Christo.
Noctes atque dies, Domino benedicite Christo.
Lnx simul et tenebrae, Domino benedicite Christo.
Fulguraque et nnbes, Domino benedicite Christo.
Omnis terra Deum benedicat in omnia saecla.
Montes et colles, Domino benedicite Christo.
Germina cuncta soli, Domino benedicite Christo.
Et maria et fontes ac flumina, psallite Cbristo.
Quaeque natant in aquis, Domino benedicite Christo,
Omnes et volucres caeli, benedicite Christo.
Bestiae et omne pecns, Domino benedicite Christo,
Atqne hominum nati, Domino benedicite Christo.
Israel, Dominum benedicite in omnia saecla.
Eia, sacerdotes, Domino benedicite Christo,
Spiritns atque animae iustorum, psallite Christo.
Corde hnmiles sanctique, Deo benedicite Christo.
Anania, Azaria, Misahel, benedicite Christo
Et snperexaltate Denm per saecnla cuncta.
Altithronum patrem cum prole et pneumate sancto
Nnnc benedicamus pariter laudemns et illnm
Et superexaltemus eum per saecnla cnncta,
Nos super est eius quoniam miseratio mnlta
Nos et ab ignivomo clemens subtraxit averno
Et quia florigero sua germina reddidit horto.
Gloria semper ei maneat per saecula saecli.

Collectan. ms. Gemmeticense saec. $^{10}/_{11}$. Cod. Rotomagen. 1385. (U 107) add. saec. 11. — Vgl. das zu No. 17 Bemerkte.

19. In Nativitate Domini.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua Deus exstat homo, qua polus instat humo.
Sol liquit superos, infra lux caelica fulget,
Et melos angelicum concrepat aula poli.
Sic rex pacificus contemperat infima summis
Et retulit dragmam, quam male perdit Adam.
Tres soles coeunt, crucifixus fulget in astris,
Engaddi vites germine, flore favent.
Nascitur ergo Iesus de virgine, regia proles;
In nobis habites; sit benedicta dies.

Process. ms. S. Osithae saec. 15. Cod. Oxonien. Laud. miscell. 329. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

20. In Nativitate Domini.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua Deus illuxit lux et imago patris.
Ecce, novae lucis oriuntur tempora nobis,
Pax redit et requies, hoc docet aucta dies.
Iam repetit sursum solaris lampada cursum,
Mors abit, orbis avet, nox peritura pavet.
Quod patriarcharum typicaverat umbra priorum,
Quod lex et vates dixerat, ecce, patet.
Spina rosam, Iudaea Deum, virguncula florem
Et genuit iugem stella Maria diem.
Virga ferens florem cum fructu spirat odorem,
Flos Christus, caro nux, nucleus est deitas.
Salve, porta Dei, via, virgo Maria, diei,
Per quam lux nobis fulsit ab arce patris.

Miss. ms. Tornacense saec. 14. Cod. Tornacen. XIII. Daraus Voisin in Bulletin de la société historique et litéraire de Turnai. Tome VIII. (1862) p. 114 sq. — 3, 2 paritura Hs. — 7, 1 dies Hs. — 7, 2 ab arche Hs.

21. In Epiphania Domini.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua Iesus in cunis claruit esse Deus.
Fulgida stella magis nova duxit solis ab ortu,
Qui nato Domino munera magna ferunt.

Auro, ture Iesum, murra magi venerantur,
Rex, sacer, athanatos haec tria dona petit.
Conviviis aderat hodie suadenteque matre
In vinum melius illico vertit aquas;
Convivas hilarant nova mox libata Falerna.
Huic hilares: Salve, psallite, festa dies.
Vox patris audita, bona prolis, missa columba,
Haec tria testantur, quis foret iste puer.
Iordanis lavacra subit mala nostra lavando,
Hinc baptista tremit tangere membra Iesu
O pater, o proles, o spes, o [lux] Deus alme,
Da famulis veniam, quae tua festa colunt.

Process. ms. S. Osithae saec. 15. Cod. Oxonien. Laud. miscell. 329. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

22. De Nomine Iesu.

In 2. Vesperis.

1. Iesu, fili Dei,
Pietatis mare,
Nomen sanctae spei,
Nomen salutare.

2. Cibus, medicina,
Lux est Iesu nomen,
Servans a ruina
Donansque solamen.

3. Pascit cogitatum,
Praedicatum lucet,
Lenit invocatum,
Castas mentes fovet.

4. Consolatur tristes,
Paenitentes salvat,
Confortat pugnantes,
Omnes morbos sanat.

5. Praestat caecis visum
Et sermonem mutis
Datque claudis gressum
Et auditum surdis.

6. Nomen reverendum
Suscitat defunctos,
Nomen expavendum
Liberat obsessos.

7. Quod a genitoris
Pietate datur,
Hoc in salvatoris
Nomine petatur.

8. Sit laus trinitati
Decus atque virtus,
Compar unitati
Honor, lux et decus.

Brev. ms. Atrebatense imp. Rotomagi 1517 — Brev. Atrebatense imp. Atrebati 1595. — Mel. jedenfalls: Ave maris stella.

23. In Transfiguratione Domini.

Ad Vesperas.

1. Aeterna caeli gloria,
Beata spes mortalium,
Cuius est refulgentia
Maior astrorum omnium.

2. Salutem supplicantibus
Utriusque des hominis,
Lumen infunde mentibus,
Lux lucis et fons luminis.

3. Peccata nostra deleas
Pacemque dones cordium,
Vitam aeternam praebeas,
Christe, redemptor omnium.

4. Transfigurato Domino
Laus, honor, virtus, gloria,
Qui det in vitae termino
Beata nobis gaudia.

Brev. ms. Monialium s. Francisci Nanceiensium saec. 15. Cod. Semin. Nanceien. 1.

24. In Transfiguratione Domini.

Ad Vesperas.

1. Laudetur sancta trinitas
Et indivisa unitas,
Quia misercordiam
Nobis fecit et gratiam.

2. Nunc pater in potentia
Regnat mundi dementia
Et det in patientia
Transire impugnantia.

3. Natus in sapientia
Carnis per petulantiam
Vitare det letitiam
Deflere et gementia.

4. Pneuma, amborum caritas,
Beatitudo, sanctitas,
Virtutum fons, suavitas,
Lustra, unge nos, deitas.

5. Trinitati sit gloria,
Ut det frui victoria
In terris omnifaria
Et in caelesti curia.

Antiph. ms. Scepusiense saec. 15. Cod. Capit. Scepusien. s. n. — 3, 2 peculentia. — 3, 3 iam det laetitia.

25. In Septuagesima.

1. Alleluia, dulce carmen et caeleste, canimus,
Quod Iohannes, sacer ille virgo et apostolus,
De secreto paradisi haurire promeruit,

2. Alleluia, quod superna mater nostra sedulo
Hierusalem concinendo hymnizare noscitur.
Trinum semper atque unum commendans altithronum;

3. Alleluia nunc in terris totis canamus viribus,
Quo post mortem in supernis iubilemus sedibus,
Ipsum regem saeculorum laudaturi perpetim.

Psalt. et hymn. ms. Lambacense saec. 12. Cod. Lambacen. s. n.

26. Tempore Quadragesimae.

Ad Matutinum.

1. Largitor indulgentiae,
Jesu benigne, suscipe
Jeiunium familiae
Tuo redemptae sanguine.

2. Salubre nobis effice
Hoc tempus acceptabile
Frugalis observantiae
Sanctaeque quadragesimae.

3. Fac, ut quiescant iurgia
Et sopiantur odia,
Fiat procul lascivia
Et omnis arrogantia.

4. Profunda sit compunctio
Et pura supplicatio,
Famesque nostra serviat
Refectioni pauperum.

5. Purgata conscientia
Ventura Paschae gaudia
Digne colat cum moribus
Et actibus paschalibus.

6. Tibi, beata trinitas,
Sit laus et omnis gloria
Nobisque per te sit tuis
Condigna vita laudibus.

Brev. s. Albini Andegavensis imp. s. l. 1531.

27. De Passione Domini.

Ad 1. Vesperas.

1. Pias, homo, da lacrimas,
Regem poli dum prospicis
Plagas pati purpureas,
Per quas lavantur crimina.

2. Caput dolens ecclesiae
Membris dedit solacium,
Vulnus tulit pro vulnere
Totum propulsans vitium.

3. Vides Mariae filium
Pro te mori crudelius,
Hic innocens et tu nocens,
Nec aestimes iudicium.

4. Homo capit, non angelus,
Redemptionis gratiam,
Ingratus est homo magis,
Qui spernit haec suffragia.

5. Deo patri sit gloria
Vulneratoque filio
Cum spiritu paraclito
Et nunc et in perpetuum.

Brev. Ordinis fratrum Eremitarum s. Pauli imp. Venetiis 1540. — „Officium de passione Domini per omnem sextam feriam celebrandum . . . receptum per patres definitores anno 1536." — 1, 1 das. — 5, 3 paracleto.

28. De Passione Domini.

Ad Laudes.

1. Latus patens, latus fluens
Aquas dedit cum sanguine,
Sponsae nigrae tergit rugas
Dei lavans imaginem.

2. Clavus rebellis ferreus
Tensas manus in stipite
Figit, latusque perforat
Sudes acuta militis.

3. Figunt pedes innoxios
Cruci truces et impii,
Lignum crucis nudum rapit
Iustum, leprae simillimum.

4. Succurre tuis, quaesumus,
Qui sanguinem fundis tuum
Durumque fers patibulum,
Servis crucis fidelibus.

5. Deo patri sit gloria
Vulneratoque filio
Cum spiritu paraclito
Et nunc et in perpetuum.

Brev. fratrum Eremitarum sancti Pauli imp. Venetiis 1640.

29. De sancta Cruce.

Ad Vesp. et Noct.

1. Ave, crux, lignum nobile,
Aeternis digna laudibus,
Hosti signum terribile,
Impressa regum frontibus.

2. O crux, inter pericula
Tu naufraganti tabula,
Per te purgantur crimina,
Cui vetus cessit lamina.

3. Per te salvatur Israel
Ab hostis exterminio,
Praesignavit Ezechiel
Sub Tau te mysterio.

4. Tu ligni vitae surculus,
Tu triumphalis titulus,
Tu vecti botri baiulus,
Quem fert uterque populus.

5. Crux ara, crux craticula,
Da nobis agni fercula,
Qui solus sine macula
Solvit a labe saecula.

6. Constantino victoriam
Crux dedit et Heraclio,
Nos cruci demus gloriam,
Per quam nostra redemptio.

7. Gloria tibi, Domine,
Cum patre et sancto flamine,
Qui resurgens a mortuis
Mortem per crucem destruis.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13. Cod. Assisien. Commun. 695.

30. De sancta Cruce.

In Laudibus.

1. Aeterni patris unicum
Tangat affectus supplicum,
Qui per crucis mysterium
Mortis solvit imperium.

2. Verbi celant potentiam
Sumpta carnis mysteria,
Vicit hostis malitiam
Divina sapientia.

3. Escam videns improvidus
Non praevidit aculeum;
Dum praedam captat avidus,
Necis incurrit laqueum.

4. Salve, crux, arbor nobilis,
Nunc clara, prius humilis,
Prius tormentum sceleris,
Nunc spes superna miseris.

5. Crux nostrae frontis gloria,
Munimen et protectio,
Cordis munit vitalia
Sacrae crucis impressio.

6. O crux, prae lignis inclita,
Ligno mortis opposita,
Tu nobis hostem subicis
Tribunal facta iudicis.

7. Gloria tibi, Domine etc.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13. Cod. Commun. Assisien. 695.

31. De sancta Cruce.

In I. Vesperis.

1. Aveto, gloriosior
Crux omni ligno florido,
Cui non est fructus parilis
Vitis Cypri nec Engaddi.

2. Salve, figura nobilis,
Venusta Christi brachiis,
Quae florens omni tempore,
Maturas grana gratiae.

3. Nam vitae praegnans germine
Fides floret ecclesiae,
Pro qualitate fructuum
Turbam repellit daemonum.

4. Hic fructus pretiosior
Est omni malo puuico,
Quem de fide suscipimus
Actuque vero fruimur.

Brev. Monasterii s. Crucis beati Leufredi (Ebroicensis dioecesis) imp. s. l. et a [1544]. — 2,4 Matura. — 3,2 flores.

32. Hymnus de sancta Cruce.

1. Arbor alta, crux beata,
Virtus orbis unica,
Sola digna, salve, lecta
Ferre mundi pignora,
Navis tuta, urbs munita,
Compta regis purpura.

2. Pax perennis, horror hostis,
O crux ave nobilis,
Fons salutis, arx amoris,
Pignus almi foederis,
Tu decora sic consiste
Lota sacro sanguine.

3. Sole vibrans, nempe clara
Luce terrens tartara,
Tu Mariae rore cresce,
Lata tende brachia,
Mortis Evae iura solve,
Viva funde flumina.

4. Quattuor quadrangulatis
Haec nitet virtutibus,
Crux fidelis more matris
Nutrit, ambit, diligit,
Spes volando caeli recta
Summa poscit aethera.

5. Latitudo caritatis
Ampla donat munera,
Longa virtus, fortis aula.
Docta ferre proelia,
Lucis auctor, orbis emptor,
Hanc honorat gratia.

6. Crux regendo mundi cuncta
Rite complet compita,
Vesper, ortus, auster imus
Et sinister aquilo,
Messis, aestus, ver et frigus
His quadrata partibus.

7. Crux nitendo nonne totum
Consecravit saeculum?
Hac niten[t]que Christi quadra
Prorsus evangelia,
Coetus hac apostolicus
Consecratus gloria.

8. Vera manat inde vita,
Regnat immortalitas.
Crux amoena patrum palma,
Crux prophetis dignitas,
Crux peregrinorum doxa,
Crux regum victoria.

9. Crux, piorum laus virorum,
Crux, triumphus martyrum,
Crux aegrotis vis vigoris,
Crux ligamen virginum,
Crux monachis dux herilis,
Crux corona praesulum.

10. Crux parata nautis portus,
arx Dei militibus,
Crux tutela, lex, auriga,
Crux regalis ancora
Cruxque lumen et sophia,
Crux gubernat omnia.

11. Crux sacrata splendet alma,
Sponte pandit, regia,
Cuius iure constat omne,
Quidquid durat in orbe,
Mors et vita, caelum, terra,
Pontus atque sidera.

12. Crux colenda, nosque serva
Per tropaea mystica.
Crux benigna, regis ara,
Pacis adde foedera,
Crux amanda, vere cara,
Duc nos super sidera.

13. Numen unum gloriosum,
Salve, sancta trinitas,
Per crucis nos mysterium
Salva, simplex unitas,
Sit tibi Deo perenni
Sempiterna claritas.

Collect ms. S. Vitoni Virdunensis saec. 11. Cod. Virdunen. 77. — Aufschrift: „Incipit laus Cari de sancta cruce, rogati a Theoderico, religioso monacho sancti Petri et sancti Vitoni.“ — Man beachte den durchwegs gewahrten Binnenreim in den Verszeilen 1, 3, 5. Abschrift von Ernest Rivière S. J.

33. In Inventione s. Crucis.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua pia crux Christi fulget et alta petit.
Ecce, crucem Domini, per quam sunt lubrica pulsa!
Nunc in amore crucis pectora nostra crement.

Iudex cum veneris, concernere saecula cuncta,
Praemia tunc iustis desque reis veniam.
Angelicis turmis cingas nos, conditor orbis,
Non nostris meritis sed bonitate crucis.
Mittitur a patre, qui laxat crimina gratis;
Pro venia flentes hic rogitemus eum.
Qui crucifixus erat, Deus, ecce, per omnia regnat;
Crimina nunc nostra linquere nos faciat.
Fert crux omne bonum, crux pellit omne delictum,
Crux tegit hic clerum, crux iuvat et populum.
Virtus et omnis honor tibi sit, rex Christe, redemtor,
In cruce consigna cuncta creata tua.

Process. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Oxonien. Bodl. 637. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

34. De Corona Spinea.

Ad Vesperas.

1. Laudemus regem gloriae
Nostrae coronam spineam
Imprimentes memoriae,
Christi cruore roseam.

2. Rex regum, regis filius,
Descendit a regalibus,
Rex culpae spinae nescius
Est coronatus sentibus.

3. Spinae ferens ludibrium
Rex spina carens pungitur,
Spineti purgat vitium,
Dum spinis punctus moritur.

4. Gloria tibi, Domine,
Pro coronae virtutibus,
Redemptos tuo sanguine
Supernis iunge civibus.

Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. A. — Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519. B.

35. De Corona Spinea.

Ad Laudes.

1. Laudes ad laudes iungite,
Exsultet caelum laudibus,
Laudes coronae psallite,
Gentes, plaudite manibus.

2. Angelorum rex capitur,
Sertum paratur spineum,
Dum serto spinae pungitur,
Regnum vicit tartareum.

3. Spina, spineti gloria,
Oppressos spinis liberat,
Per spinam fit victoria,
Dum spina Christum vulnerat.

4. Gloria tibi, Domine,
Pro coronae virtutibus,
Redemptos tuo sanguine
Supernis iunge civibus.

Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. A. — Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519.

36. Sabbato in Palmis.

Ad Vesperas.

1. Crucis instant sollemnia,
Pa[n]dunt redemptis gratiam,
Quae fuit morientium
Salus, vita viventium.

2. Lignum conscendens pretii
Exclusit crimen vetiti,
Sic sua morte vivimus,
Viventi conresurgimus.

3. Sanguinis fluens undula
Lavit mundi piacula,
Aquam fudit pro lavacro
Carnem tradens in pabulo.

4. Crux, salus et refugium,
Spes nostra et praesidium,
A morte salva duplici
Merce quaesitos sanguinis.

5. Simplici trino Domino
Sit laus et iubilatio,
Nos condidit aeternitas
Cuius, redemit caritas.

Hymnar. ms. Bobiense saec. 11. Cod. Vatic. 5776. — 1, 2 Padunt. — 4, 4 Merces. — „Sabbato in Palmas ad Vesperum."

37. Sabbato Sancto.

1. Haec est clara dies, clararum clara dierum,
Haec est sancta dies, sanctarum sancta dierum,
Nobile nobilius rutilans diadema dierum;

2. Ecce, dies toto rutilat festivior anno,
Qua Deus omnipotens superata morte resurgens
Traxit ab infernis captorum mille cavernis.

3. Namque nostrae abiere
Atque Iesum invisere
Caeli cives dicunt illum vivum iam regnare.

Trop. ms. Nivernense saec. 12. Cod. Parisin. Nouv. acq. 1235. — „In reditu fontium," also ein Prozessionshymnus. Die ersten drei Hexameter kommen auch in der Liturgie des Eselsfestes vor. Vgl. Anal. XX, 219.

38. Dominica in Albis.

Ad Vesperas.

1. Qui cum triumpho gloriae
Surrexisti a funere,
In huius noctis tempore
Custos esto nobis, Christe.

2. Tuae carnis sacramentum
Sanguinisque mysterium
Adversus hostem callidum
Exhibeant praesidium.

3. Victrice tua dextera
Inter festa paschalia
Nostra nunc regatur vita
Aliaque per tempora.

4. Vigilemus in spiritu,
Dum soporantur corpora,
Mundosque nos excipiat
Surgentis solis aurora.

5. Repentinae mortis casus
Ne nobis sit interitus,
Fovere nos non deseras,
Christe, qui cuncta ordinas.

6. Sit in ore confessio
Tuae laudis continua,
Eamque mors non obstruat,
Dum noster flatus vegetat.

7. Alleluia, vocis tuba
Frequentando Alleluia
Te, Iesu, benedicamus,
Alleluia, dum vivimus.

8. Deo patri Alleluia
Filioque Alleluia,
Sancto quoque spiritui,
Gloria sit, Alleluia.

Brev. ms. Antisiodorense saec. 15. (Privatbesitz) A. — Brev Antisidorense imp. Cabeliae 1483. B.

39. In Ascensione Domini.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, qua Christus ad astra regressus
Nostrum de terra corpus ad ipsa levat.
Immo super caelos levat hic et collocat omnes
Ad dextram in nostra carne patris residens.
Naturae decus hoc supremaque gloria nostrae
Ordini sublimi praeminet angelico.
Nec minor utilitas super hoc quam gloria nobis,
Carne quod in nostra considet ipse patri.
Hanc ipsam semper praesentans vultibus eius,
Qua tot pro nobis tantaque sustinuit.
Sic interpellans pro nobis semper et orans
Conciliat servis filius ipse patrem.
Quod minus in nobis pater invenit ad miserandum,
Suppleat pro nobis unicus [ipse] patris.
Quae nos perdidimus, bona restaurantur ab ipso,
Quae reparare patris venerat imperio.
Peccatum factus peccamen tollere venit,
In quem peccatum repere non potuit.
Quod delere scelus non sufficit hostia tanta
Aut quibus ad veniam non satis esse queat?
More triumphantis devicto principe mundi
Ad regnum Dominus post sua bella redit.
Captivi comitantur herum, quos eruit ipse
In spoliis referens ampla tropaea suis.

Angelici cives et caeli curia regi
Obvia procedens carmina laeta canit.
Felix ista dies, tanto praeclara triumpho,
Dulce Chere resonans audit Hosanna pium.
Mutua permiscent permixtae carmina turbae,
Hinc canit eruta plebs, inde superna cohors.
Obvia turba Chere, plebs eruta cantat Hosanna,
Utraque conveniens pars sibi carmen habet.
Cum quibus et nostras, quas possumus, accipe laudes,
Christe triumphator, proelia nostra gerens.
Conditor et rector noster pariterque redemptor,
Tela beatorum, spes simul atque salus.
Vade parare tuis loca sursum, vade deorsum,
Quem promisisti, mittere paraclitum.

Collect. Bridlingtonien. ms. saec. 12/13. Cod. Oxonien. Digby 53. — Abschrift verdanke ich Rev. H. M Bannister. — 1 statt qua Christus etc. auch: toto venerabilis aevo; dann steht 2 astra statt ipsa. — 3 omnis. — 6 Omni [?] sublimi. - 7 hoc quia [?]. — 14 Supplex [?] pro. — 29 carmina turpe. — 30 plebs mihi [?] superna. — Nach 20 „Partitio“ unter Wiederholung von 1 u. 2.

40. Diebus Dominicis a Pascha usque ad Ascensionem.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, felix octava dierum,
Quam fecit Dominus nomine reque suam.
Psalmorum primo consignans nomine frontes
Et titulos decorat nominis huius honor.
Praesens vita dies septem tantummodo novit,
Post hos octavam vita beata tenet.
Hi miserae vitae sunt nobis, illa beatae,
Cuius mysterium continet ista dies.
Haec mundo mundique dedit primordia luci
Inchoat hic vitae gaudia perpetuae.
Ipsa resurgentem vitam de morte recepit
Octavae vere gaudia nacta prior.
Spiritus adveniens ipsam Christusque resurgens
Insignem feriis omnibus anteferunt.
Hanc in ea merito celebrant festando fideles
Qua requies perpes gaudia summa dedit.
Summa patri summo pax, eius gloria nato,
Compar amborum gloria spiritui.

Collect. ms. Bridlingtoniense saec. 12/13. Cod. Oxonien. Digby 53. — 1 statt felix octava etc. auch: toto venerabilis etc. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

41. In Festo Pentecostes.

1. Aeterna sapientia,
Per quam facta sunt omnia,
Da sapere christicolis
Nectar tuae dulcedinis.

2. Tu singillatim cordium
Finxisti certum numerum,
Quorum solus abscondita
Intellegis concilia.

3. Tu angelus consilii
Crederis antiquissimi,
Quod in nobis verifica
Tua virtute provida.

4. Fortis, potens in proelio,
Tu nostra sis munitio
Adversus daemoniacas
Pugnas atque insidias.

5. Scientiarum Domino
Tibi sit iubilatio
In nostris cogitatibus,
Te, Christe, non latentibus.

6. Tu, bone pastor ovium,
Servans iustum, quaerens reum,
In pascuis uberrimis
Nos iunge gregibus piis.

7. Ne terror irae iudicis
Nos hoedis iungat foetidis,
Sed simus temet iudice
Oves tuae pascuae.

8. Sit trinitati gloria,
Honor, virtus, victoria,
Regnanti super omnia
Per saeculorum saecula.

Hymn. ms. S. Mariae Magdal. Claustroneoburgen. saec. $^{13}/_{14}$. Cod. Claustroneoburgen. 1001. A. — Brev. ms. Claustroneoburgense saec. 14. in. Cod. Claustroneoburgen. 1200. B. — Hymn. ms. S. Mariae Magdal. Claustroneoburgen. anni 1336. Cod. Claustroneoburgen. 1000. C. — Hymn. ms. S. Mariae Magdal. Claustroneoburgen. saec. 14. Cod. Claustroneoburgen. 996. D. — Hymn. ms. S. Mariae Magdal. Claustroneoburgen. saec. 14. Cod. Claustroneoburgen. 997. E. — Hymn. ms. S. Mariae Magdal. Claustroneoburgen. saec. 14. Cod. Claustroneoburgen. 999. F.

2, 1 sigillatim C. — 2, 2 cervim numerum D. — 3, 3 veridica CD. — 4, 1 et potens BCF. — 5, 3 In terris cogitatibus C. — 6, 1 pastor omnium F. — 7, 3 iudicem BCF. — 7, 4 fehlt eine Silbe. — 8, 4 saecula saeculorum D. — Der Hymnus steht zum Pfingstfeste, obschon er auf dasselbe inhaltlich nirgends Bezug nimmt.

42. In Pentecoste.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua Deus in sanctos affluit igne suos,
Ad nos mitte patris promissum nectar ab astris,
Pneuma, quod emundet crimen et omne lavet.
Servet in exsilio nos ipse paraclitus isto,
Soletur, foveat, provehat atque regat.

Process. ms. S. Mariae Magdalenae saec. 14. Cod. Claustroneoburgen. 995.

43. In Pentecoste.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua sacer accendit spiritus igne suos.
In nos mitte patris promissnm, rector, ab astris
Pneuma, quod emundet crimen et omne lavet;
Igne sui roris famulos inflammet, amoris
Flamma quo fidei ferveat atque spei.
Suggerat in nobis vitae praecepta perennis
Consolidans donis nos sine fine suis.
Summa corona tibi, sit doxa coaeva parenti,
Sancto spiritui laus deitate pari.

Grad. ms. Sipachcellense saec. 15. Cod. Cremifanen. 190.

44. In Pentecoste.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua nova de caelo gratia fulsit homo.
Spiritus, ecce, Dens, patri natoqne coaevus,
Ignis adest specie discipulis hodie.
Sensibns humanis infundit opes deitatis
A patre procedens mystica dona ferens.
Non cessat variis Christi magnalia linguis
Plebs bene docta loqni gentibus omnigenis.
Laus tibi, pneuma sacrum, fons vitae, lux animarum,
Omnia vivificans semper et irradians.
Poscimus, omnipotens, terram, mare, sidera replens,
Nos tibi pnrifica, protege, salvifica.
Pax, decus, omne bonum, dulcis concordia morum,
Reple corda tuo mnnere mellifluo.
Intima divinae da praegustare sophiae,
Qnam redolet Cherubim praecluus ordo Dei.
Nostra pie tangat Seraphim carbunculus ora,
Ut mens perpetuo flagret amore tuo.

Miss. ms. Tornacense saec. 14. Cod. Tornacen. XIII. Daraus Voisin in: Bulletin de la société historique de Tournai VIII (1862), 116 sq — 14. mellievo. — 16 praecluis, von Voisin geändert in praevius.

45. In Pentecoste.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, quam sanctificavit ab alto
  Cordibus infusus spiritus uberior.
Spiritus ipse Dei de summis missus ad ima,
  Qui mentes hodie replet apostolicas.
Caelitus iguis hic est, quo terras esse cremandas
  Pollicitus fuerat Christus ad hoc veniens.
Praeparat has veniens, rediens his admovet illum,
  Multiplicem segetem dat bene cultus ager.
Est hic ager mundus, cultores eius [alumni];
  Spiritus his hodie semina larga dedit.
Istis seminibus tellus sata totius orbis
  Frugibus innumeris climata cuncta replet.
Unam Iudaeae terram coluere prophetae,
  Cuncta hi proscindunt vomere regna suo.
Felix ista dies, qua summus venit ab astris
  Spiritus exponens horrea cuncta Dei.
Ex hoc omne bonum sic transmandavit in omnes,
  Provocet ad laudes copia tanta boni.
Consummantur in hac aliis incepta diebus,
  Et promissa Dei perficit ista dies.

Collect. ms. Bridlingtoniense saec. 12/13. Cod. Oxonien. Digby. 53. — Abschrift von H. M. Bannister. — 7 ammoni [?] — 9 fehlt ein Wort; am Rande: apostoli. — 17 transmandum [?].

46. In Pentecoste.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, quam sanctificavit ab alto
  Cordibus infusus spiritus uberior.
Filius in mundum primo fuit a patre missus,
  Spiritus amborum nunc ab utrisque venit.
Perficit hic veniens, quae sunt incepta per illum,
  Supplentur per hunc, quae egerat ille minus.
Verba dedit verbum, sensum affert spiritus horum
  Et spirans, ubi vult, et sine voce docens.
Ille repentinus sonus est, quo corda suorum,
  Ut meminit Lucas, hac docet ipse die.
Omnia qui penetrans habet aeque pervia cuncta,
  Intus et exterius praesidet atque regit.

Membrorum cunctas compages atque medullas
Discutit et, quae sunt intima, quaeque videt.
Ignis hic in sanctis divinus lucet et ardet,
Cum de doctrinae lumine fervet amor.
Iste Dei digitus, manus est sed dextera Christus,
Indicat hic digitus, quae manus illa facit.
Verba docet verbi, qnoniam cum venerit ille,
Suggeret hic vobis omnia, Christus ait.
Corda replet sensu, ditat sermonibus ora,
Gratia sunt eius omnia, quae bona sunt.
Omnia dona Dei sunt ipsius, ipse quibus vult,
Quomodo qnandoque vult, omnia distribuit.
Anctor cunctorum conservatorque bonorum
Dedicat in templum corpora nostra suum.
In quo septeno cor munere consecrat aram
Ut queat offeri victima grata patri.
Spiritus est, a quo sunt, qui sunt spirituales,
Quiqne sui templum spirituale facit.
Hic locus, hic finis est ipso quoque nomine teste
Qui re se melius sentiat esse suum.

Collect. ms. Bridlingtonien. saec. 12/13. Cod. Oxonien. Digby 53. — Abschrift von H. M. Bannister. — Dies Lied bildet in der Hs. mit dem vorhergehenden insoferne eines, als es ausdrücklich als Partitio des ersteren bezeichnet wird und das Ganze die Aufschrift trägt: „In Pentecosten, apud paracletum, 50 versus secundum numerum dierum a Pascha“. Es rückt aber einen neuen Gedanken so kräftig in den Vordergrund, daſs es sich sehr selbständig präsentiert.

47. De Corpore Christi.

Ad Completorium.

1. Christns vere noster cibus,
Christus vere noster potns,
Caro Dei vere cibus,
Sanguis Dei vere potus.

2. Caro cara, quam snmimus,
Quam assumpsit de virgine,
Verus sanguis, quem bibimus,
Quem effudit pro homine.

3. Vere tali mysterio
Verbum caro comeditur,
Per quod viget religio,
Per quod nobis ingreditur.

4. Panis iste dulcedinis
Totus plenus est gratiae,
Alvo gestatus virginis
Rex est aeternae gloriae.

5. Cuius panis angelici
Saginemur pinguedine,
Et tam pii viatici
Delectemur dulcedine.

6. O caeleste convivium,
O beatorum gloria,
O requies humilium,
Aeterna confer gaudia.

7. Praesta pater per filium,
Praesta per almum spiritum,
Quibus hoc das edulium,
Prosperum serves exitum.

Brev. Belovacense imp. Parisiis 1497. A. — Brev. Belovacense imp. Parisiis 1548. B. — 2, 3 quam A. — 3, 4 Per quam B. — 5, 3 Pii et tam viatici A. — 7, 1 Per patrem et per B.

48. De Corpore Christi.

Ad Primam.

1. Christe, mirabiliter
Quam consecrasti hostiam,
Offerre fac humiliter
In tui nos memoriam.

2. De pane vitae refice
Tu nos in hoc exsilio,
Quos dignos rite effice
Caelesti nos convivio.

3. Laus tibi, rex mirifice,
Qui in te nunquam deficis,
Impinguans nos munifice
Te ipso pie reficis.

Orat. ms. saec. 15. Cod. Labacen. 45. — 1, 1 Lies O Christe oder Rex Christe? — Aus einem Kursus, dessen übrige Hymnen dem Officium des hl. Thomas Aquinas entlehnt sind.

49. De Corpore Christi.

Ad Nonam.

1. O salutaris hostia,
Quae caeli pandis ostium,
Bella premunt hostilia
Da robur fer auxilium.

2. Nos, manna verum, suaviter
In hac nutri miseria,
In patria perenniter
Tuo dulcore satia.

3. Laus tibi, rex mirifice.

Orat. ms. saec. 15. Cod. Labacen. 45. — Vgl. das zum vorhergehenden Liede Bemerkte.

50. De Corpore Christi.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua nova dat Christus munera christicolis.
Cena paschali ritu typico celebrata
Agnum se verum dans removet typicum.

Pro nostro natus scelere tandem moriturus
  Certa remedia dat, iam quia non moritur.
Corpus dando cibum verbi virtute sacratum
  Sanguinis et gustum contulit in pretium.
Sed sacer hic panis non corporis est alimentum,
  Mentibus ast sanis dulce ferens epulum.
Frangitur et teritur. sed, si partim minuatur,
  Hoc fit in hac forma, cernere quam poteris;
Sed qui signatur et in hoc contentus habetur,
  Sub quiscunque velis partibus integer est.
Nec, qui plus ceperit, plus de Christo quit habere,
  Nec habet ille minus, qui minus acceperit.
Ergo sacramentum, digne, socii, veneremur
  Quod digne sumptum nos fovet et reficit.
Laus tibi sit, Christe, cuius pia gratia praestat
  Digne participes corporis esse tui.
Dum nobis occurrit in morte ferox inimicus,
  Sis nobis, Christe, cibus, sis tutor et clipeus
Inque tuo, Christe, bene [functos] corpore siste
  Nosque loces cum te perpetua requie.

Process. ms. Oseneiense anni 1288. Cod. Oxonien. Rawlin. N. 939. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

51. In Festo Corporis Christi.

Ad Processionem.

Salve, festa dies. toto venerabilis aevo,
  Qua Christi corpus turba renata colit.
Terrigenae quique recolent hoc nobile festum
  Quod nobis Iesus Christus in orbe sacrat.
Omnis plebs hodie veneretur amoreque laude
  Patrem. qui nobis manna perenne dedit.
Tempore, quo Moyses deserta per arida duxit
  Israelis populum, manna cibavit eum.
Illum qui pastum degustavere, refecti
  Sunt, sed post omnes esuriere patres
Et cum mundanam defecerunt per eclipsim
  Hausit eos veteris carcer opacus Adae.
Istum qui pastum digne gustaverit, ille
  Non plus esuriet postea nec sitiet.
Illud erat caeli, supra caelum manet istud
  Pascens nos manna fomite vivifico.
Manna figuravit deserti manna futuri.
  Corpus idem Christi, vera sophia Dei.
Hoc Christi corpus est noster in orbe redemptor,
  Neumate conceptus. virgine natus erat.

Postea, cum fuerint ab eo sex lustra peracta,
Mortem pro nobis in cruce sponte tulit.
Manna tribus pavit in deserto duodenas,
Christus bis denos corpore discipulos.
Sub specie panis et vini pascimur ipsi
Carne redemptoris atque cruore sacro.
Vertitur in carnem verbo substantia panis,
Per verbum fit ita sanguis usia meri.
Nec debent varia cruor et caro corpora credi,
Opus idem Christi sunt cruor atque caro.
Et quamvis discors menti sit visus in hac re,
Ad confirmandum sufficit una fides.
Hinc sacrae fidei qui verbis mente oboedit
Coram verbigena iudice salvus erit.
Qui non crediderit hanc esse fidem sacrosanctam,
Perpes in infernum cauma vorabit eum.
Gloria sit patri, sit virtus verbigenaeque,
Sit procedenti par ab utroque salus.

Process. ms. S. Oswaldi (dioec. Eboracen.) saec. 14/15. Cod. Mus. Oxonien. 126. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

52. In Dedicatione Ecclesiae.

1. Sanctificetur dies ista annua,
Qua renovantur gaudia continua,
In qua fundatum Deo sacrificium
Cottidianum praestat beneficium.
A honorem Domini.

2. In hac erectus lapis est in titulum
Totius anni benedicens circulum,
Ut domus ista consecrata caelitus
Sit ad tutelam corporis et spiritus,
Ad honorem Domini.

3. Quam benedixit benedicti gratia
In sempiterna populi solatia
Dans profutura, pellens adversantia
Purificandis cunctis ab infantia
Ad honorem Domini.

4. Aeternitatis dominus et temporum,
Caeli terraeque, aeris et aequorum
Ad confitendum sibi ab hominibus
Elegit domum factam de lapidibus
Ad honorem Domini.

5. Ut quem in caelis novem colunt ordines,
Ipsum in terris venerentur homines,
Et quorum factor unus regit omnia,
Communi voto dent ei praeconia
Ad honorem Domini.

6. Condignus ordo, iusta providentia,
Ut quos praescivit Dei sapientia
Fore concives et unam rem publicam,
Illos uniret in laudem dominicam
Ad honorem Domini.

7. Per Salomonem, per nostrum pacificum,
Traduntur quaeque manibus artificum,
Ligna dolantur et quadrantur lapides
Structurae sanctae civitatis habiles
Ad honorem Domini.

8. Hic fabricatur solida materia
Per sacerdotum sacra ministeria,
Qua consummetur illa summa civitas,
Ubi fit Deus civium felicitas
Ad honorem Domini.

9. Sit ergo dies ista celeberrima,
Qua salvatoris pietas uberrima
Fecit hunc locum sanctum frequentabilem,
Caelestem portam, domum venerabilem
Ad honorem Domini.

10. In quo te, pater, petimus per filium,
Custodi tibi corpora fidelium,
Tuere mentes nostras ab interitu
Vivificandas tuo sancto spiritu
Ad honorem Domini.

11. Conserva locum, funda sanctimonia,
Des postulanda praebens alimonia,
Populum rege faciens unanimem,
Languidum cura protegens incolumem
Ad honorem Domini.

12. In istis ergo fusis ad te precibus
Tu nos exaudi, Deus, et in omnibus,
Cui sit aeterna laus, honor et gloria,
Salus, potestas, virtus et victoria
Ad honorem Domini.

Rit. ms. Pataviense saec. 12. ex. Cod. Palat. Vindobonen. 1817. 1, 4 beneficia. — 6, 1 Salemonem.

53. In Exsequiis Mortuorum

Postquam transgressus Domini praeceptum
Adam gustavit pomum interdictum,
Poenam, quam iuste pertulit origo
Damnata, nobis intulit occulta.
Licet baptismum mundet nos in culpa,
Tamen antiquo debito pro carnis
Manente vita pauci timent mortem;
Sed cum repente venerit ad finem,
Quos nunc delectant fugitiva saecla,
Iniusti iusti fierent, si scirent.
Genus humanum nascitur ad planctum,
Aspere vivens vitam et consumens,
Laeta spernentis, duris adhaerentis,
In hora mortis numine timentis.
Christe redemptor, adiuva redemptos,
Quaesumus omnes, aspice misertus,
Animae vitam tribue post mortem
Laeta concede temporaque nostra.
Dominus Christus, Deus adorandus,
Laudetur trinus, unus et aeternus.

Rituale ms. Aquilegiense saec 11. ex. Cod. Univ. Bononien. 2679. — Nach je zwei Zeilen wiederholt sich der Rundreim: Quam dure, quam [l.: quando?] spiritus a carne recedit — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

54. In Exsequiis Mortuorum.

1. Mundi redemptor Domine,
Latroni qui misertus es,
Nunc petimus clementiam
Tuam valde magnificam,

2. Ut agmina angelica
Huius defuncti animam
In regni tui auream
Introducant aulam.

3. Ubi resultant agmina
Angelorum caelestia,
Cherubim ardentia,
Seraphim altithrona

4. Cantando tibi cantica
Sedenti patris in dextra,
Quem decantant frequentia
Alta caeli palatia,

5. Angelorum gaudia
Potitura magnifica,
Cum quibus nunc per omia
Tripudiet per saecula.

Brev. ms. Humiliatorum anni 1443. Cod. Vatican. 9217. — Teile von Str. 1 und 2 kehren als Rundreim wieder. Nach Str. 4 folgt noch:

Rex saeculorum, tuorum
Suscipe preces servorum,
Aeternam requiem
Dona ei, Domine.

55. In Exsequiis Mortuorum.

1. Recordare, Domine,
Quia terra et pulvis sumus,
Ne despicias opus
Manum tuarum.

2. Delicta nostra dele,
Iesu, salvator o pie,
Qui es lux vera, Christe,
Illumina nos tu semper.

3. O creator ac redemptor,
Creaturae tuae memento,
Plasma tuum defende,
Quem redemisti benigne.

4. Ab amara morte
Erue nos, Deus alme,
Parce, iam parce
Tua redemptis cruce.

5. Animabus defunctorum
Concede requiem polorum.
Ad gaudia sanctorum
Deduci facias beatorum.

6. Preces nunc servulorum
Exaudi. rex saeculorum,
Amen dicant astantes,
Eadem sorte mortales.

Brev. ms. Humiliatorum anni 1443. Cod. Vatican. 9217. — Teile der ersten Strophe kehren abwechselnd als Rundreime wieder.

56. Ad salutandum Episcopum.

Aurea spes patriae, specimen pietatis opimae,
Salve et nos alacris, semper, adire velis.
Munera parva nimis haud quaquam consona votis
Ecclesiae matris accipe nunc hilaris.
Nos tibi praemittit, quem quondam lacte refovit,
Texit et algentem, pavit et esuriem.
Iamque viri super effectum festiva triumphat,
Cuius profectu splendida nata gerit.
Olim te genibus carum nutrivit alumnum,
Nunc visura suum nobile praesidium.
Quaeque prius baculi parvum moderamine rexit,
Nunc te pastorem gaudet adesse sibi.
Ecce, sinum pandit, te susceptura fovebit
Infigens labiis oscula casta tuis.
Amplexatur, amat, veneratur, honorat, obumbrat,
Gaudet habere suum pontificale caput.
Hinc, rogo, perpendas, quod matri tale rependas,
Has sibi redde vices, ut pietate colas.
Iamque salutaris tibi victima redditur aris,
Hoc ut idem facias, iam prior ipsa facit.
Foedera bina pari sub religione frequentas,
Inde vocat coniunx, mater et hinc retinet.
Haec pastoris opem, nati haec implorat amorem,
Illam lege, fide, hanc pietate cole.

Versibus his, praesul te nutrix fide salutans
Deposcit vultum laeta videre tuum.
Personis trinum Dominum, deitate sed unum,
Omnes oramus, quo tibi longa salus
Assit, et ut vitae fungaris sorte beatae
Praevius et ducas pastor ad alta gregem.
Sidera, clara prius, vestro adventante decore
Splendidius multo fulta nitore micant.
Mentibus, ecce, suis gaudens locus ipse resultat,
Se gaudere probat, quis valet, indiciis.
Astant, ecce, patres votiva precamina dantes,
Et te corde pio quisque beare cupit.
Insuper et populus vos, praesul, visere laetus
Urget ad optatas vos superesse preces.

Grad. ms. Mindense saec. 11. in. Cod. Berolinen. IV⁰ 11. add. saec. 12. — Vers 1 und 2 kehren abwechselnd nach je zwei Distichen als Rundreim wieder.

57. Pro Duce Venetiarum.

1. Ducalis sedes inclita
Es Venetorum praedita
NN duce, quo supera
Locaris inter sidera.

2. Hoc duce tuta permanes,
Hostes hoc duce perimes,
Hoc duce ad alta venies,
Tibi cuncta subicies.

3. Voto precamur sedulo,
Diu consistas solio,
Longo vivat imperio
Excelso Iove praevio.

4. Laetare, festa, iubila,
Senatus et plebs Veneta,
NN sub alis condita
Nunquam videbis nubila.

5. O sancte Marce, praesidem
Nunquam videbis . . . .
. . . .
. . . .

6. . . . . Veneti
Tibi tenemur debiti,
Quod noster dux est genitus
De te, princeps magificus.

7. O Christe, grates agimus
Tibique vota solvimus,
Qui nos dotasti praeduce
Tanto rectore consule.

8. Hunc nobis serva incolumem
Ducatus nostri columen,
Quo stante tuti stabimus
Et nil adversi dabimus

9. O sancte Marce, praesidem
Ad usque terae limitem
NN praefer dominio,
Nunquam vincatur proelio.

Collect. ms. Brixiense saec. 15/16. Cod. Bononien. 2216.

58. De Conceptione Beatae MV.

In 2. Vesperis.

1. Gaude, mater ecclesia,
Voce perennis gaudii,
En, agitur memoria
Sacri conceptus lilii.

2. Ex spinis ortum lilium
Solo creatur sterili
Et intra ventris gremium
Purgatur culpa flebili.

3. O admiranda novitas
Conceptionis virginis,
Per quam tergitur foeditas
Originalis criminis.

4. Nata nova nova prole
Nova confert remedia,
Stella nova novo sole
Nova generat gaudia.

5. Anna, radix generosa,
Tanto fecunda germine,
Benedictaque leprosa
Mundatur rubigine.

6. O quam felix conceptio
Virgae florentis caelitus,
Qua luctus cedit gaudio,
Redditur vita spiritus.

7. Haec in luce primaria
Figuratur, sed typice,
Quae a tenebris gaudia
Separavit mirifice.

8. Laus, honor sit ingenito,
Salus, virtus, victoria,
Sit eius unigenito,
Sacro flatui gloria.

Brev. ms. Senoniense (Claudii Iacquot de Chaimoniis) anni 1577 — 1580. Cod. Spinalien. 161 (76). — 4, 1 Nato. — 4, 3 nova sole.

59. In Conceptione BMV.

Ad Matutinum.

1. Pange, lingua, gloriosi
Conceptus praeconia,
Cuius fructus speciosi
Agitur memoria,
Per quam status gaudiosi
Nobis dantur praemia.

2. Regia domus accepta
Fonti sapientiae,
Qui ventris intravit saepta
Virginis eximiae,
Arido ventre concepta
Praedicatur hodie.

3. O quam sanctum ventris onus
Annae, matris virginis,
Quam suavis et quam bonus
Fructus talis feminis.
Quo caeli repletur chorus,
Labe pulsa criminis.

4. Nutu Dei pendet rosa
Sterili rosario,
Labe purgata leprosa
Ventris in stercidio,
Rubigine nunquam rosa
Vel letali vitio.

5. A defunctis relevatur
Per conceptum virginis,
Qui a morte tenebatur
Culpa primi hominis,
Sacris coronis aptatur
Sursum regno luminis.

6. Germine sata regali
Rosa, verni primula,
Necnon et pontificali
Florens Iesse virgula,
Per quam mundus morsus mali
Evasit pericula.

7. A prophetis praesignatur
Annae proles inclita,
Per quam cunctis salus datur,
Dantur vitae merita,
Summa sedes reparatur
Morsu pomi perdita.

8. Laudes ergo personemus
Huic sacro germini,
Ore, voto collaudemus
Vas decorum Domini,
Ut ab ipso reportemus
Vitam iuncti numini.

9. Gloria sit Deo quoque,
Virtus et imperium,
Una patri filioque
Sit perenne gaudium,
Procedenti ab utroque
Laus et decus nimium.

Brev. ms. Senoniense (Claudii Iacquot de Chaimoniis) anni 1577—1580. Cod. Spinalien. 161 (76). — 2, 1 Regia donis. — 2, 3 ventris ravit cepta. — 4, 4 in stercicio.

60. De Conceptione Beatae MV.

Ad Laudes.

1. Praesens dies expendatur
In eius praeconium,
Cuius conceptus laudatur
Salutis initium
Et a mundo memoratur
In caelorum gaudium.

2. Dies, praeco dulcis ortus,
Celebratur hodie,
Mariae, quae fuit portus
Salutis et gratiae
Et deliciarum hortus,
Rore plenus gloriae.

3. Ergo laudes in hac die
Concinat ecclesia,
Qua mater sacrae sophiae
Inspirante gratia
Concipitur, huius viae
Perdux stella praevia.

4. Haec est nova genitura,
Quae novum dat gaudium,
Dum factorem creatura
Traxit ad conubium,
Quo mors morte peritura
Virtutis dat praemium.

5. Virga florem conceptura
Dono sancti spiritus,
Stella solem paritura,
Quo Vae patet exitus,
Annae ventris intrat rura,
Mundo datur caelitus.

6. Hanc perfudit ros novellus,
Intra carnis horrea
Maduit ut quondam vellus,
Sicca tamen area,
Cum concepit dote tellus
Manente virginea.

7. Columba, quae adportavit
Ore virens lilium,
Per quam Christus mitigavit
Inundans diluvium,
Haec est virgo, quae lactavit
Portans Dei filium.

8. Rectori hierarchiarum
Laus, honor sit simplici,
Qui numero personarum
Distinguitur triplici,
Vultu et gloria quarum
Mereamur refici.

Brev. ms. Senoniense (Claudii Iacquot de Chaimoniis) anni 1577 — 1580. Cod. Spinalien. 161 (76. — 4, 1 est fehlt. — 7, 5 est fehlt.

61. In Conceptione Beatae MV.

In 1. Vesperis.

1. Conceptus almae virginis
Mariae novi luminis
Est omnibus initium
Dans salutis remedium.

2. Concepta fuit hodie
Causa misericordiae,
De qua Christus iustitiae
Sol ortus est et veniae.

3. Ergo tu, quae conciperis,
Impetra nos a crimine
Abstergi culpae veteris
A veri solis lumine.

4. Laus, honor et sublimitas
Tibi sint, vera unitas,
In unitate trinitas
Per omnes mundi semitas.

Brev. Aurelianense imp. s. l. et a. [1510].

62. In Conceptione Beatae MV.

Ad Matutinum.

1. Annuntiatur caelitus
Haec Mariae conceptio,
Per quam exspirat penitus
Peccati subiugatio.

2. Pater, qui desperaverat,
Quia Deus non dederat
Fructum, redit ad propria
Conceptionis gratia.

3. Dum auream ingreditur
Ioachim portam, obviae
Gaudens uxori redditur,
Annae cessant angustiae.

4. Laus, honor et sublimitas
Tibi sint, vera unitas,
In unitate trinitas,
Per omnes mundi semitas.

Brev. Aurelianense imp. s. l. et a. [1510].

63. In Conceptione Beatae MV.

Ad Laudes.

1. Per terram Israel tonat
Dans fama vocis gaudium,
Adfinium laus resonat
In conceptae praeconium.

2. Nos gaudeamus etiam
Ad summi patris gloriam,
Qui per conceptae gratiam
Laetificat ecclesiam.

3. Pax detur, salus omnibus
Tam excellentis dominae
Conceptum celebrantibus
A suae prolis numine.

4. Laus, honor et sublimitas
Tibi sint, vera unitas,
In unitate trinitas,
Per omnes mundi semitas.

Brev. Aurelianense imp. s. l. et a. [1510].

64. In Nativitata BMV.

1. Fulgent magna sacrae festa Mariae,
Huius quae revocat meta diei,
In qua virgo pia luminis ortum
Toto perpetui protulit orbi.

2. Felix ista dies munere tanto,
Natalis celebri clara decore,
Quae dat principium virginis almum,
Cunctis unde salus constat opima.

3. Iam nunc quis taceat promere laudes,
Ut puro valeat corde precari
Huius se precibus auxiliari,
Per quam mundus ovat auspice Christo.

4. Haec est, unde sacer mystice vates
Olim sic cecinit mente sagaci,
Venturum siquidem praescius aevi
Sanctum virga dicit Iessea florem.

5. Salve, christigena, virgo venusta,
Salve, conspicuo germine fusa,
Salve, gemma nitens, regia proles,
Salve, post genitum forma pudoris.

6. Nunc, mater, precibus adnue nostris,
Devotas populi suscipe laudes,
Ut grato famuli munere fulti
Salvet iugiter nos gratia nati.

Collect. ms. S. Vincentii Meten. saec. 10/11. Cod. Berolinen. Phillipp. 1723. add. saec. 11.

65. In Annuntiatione BMV.

1. Mysterium a saeculis
Absconditum in oculis
Apparuit fidelium
Per Gabrielem nuntium.

2. Verbum ignotum homini
Annuntiatur virgini,
De verbi ignorantia
Turbatur plena gratia.

3. Caelestis aulae nuntius
Tristem solatur citius:
Benedicta, ne timeas,
Quae habes, unde gaudeas.

4. Ecce, virgo concipies
Et virgo manens paries
Deum et Dei filium
Ac redemptorem gentium.

5. Ligatus iste sanitas,
Per quem nostra infirmitas
Sanetur, ut caelestium
Assequamur consortium.

6. Gloria tibi, Domine,
Qui filium pro homine
Dedisti sacro flamine
Conceptum et de virgine.

Diurn. et hymn. ms. Benedict. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. — 4, 2 manes. — Bei Klemming II, 157 sq. irrtümlich als Sequenz bezeichnet.

66. In Visitatione BMV.

1. Figurarum iam detectum
Antiquarum est velum,
Zacharias dum sub tectum
Pacis sumpsit angelum,
Causans Sarae risum pium
Scultantis post ostium.

2. En, Rebecca cum camelis
Servum fovet Abrahae,
Anna, mater Samuelis,
Parens fit ex sterile,
Typus patet Gabrielis
Verborum ex serie.

3. Sponsus tuus regens caelos
Praestolatur, domina,
Relevatos ut anhelos
A peccati sarcina
Ad se ducat nos camelos
Portantes aromata.

4. Gloria sit, Iesu pie,
Tibi nunc et iugiter,
Visitanti Zachariae
Domum personaliter,
Fac nos te, fili Mariae,
Frui aeternaliter.

Diurn. et hymn. Benedictin. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. — 1, 6 Sculptantis; scultantis statt auscultantis. — 3, 2 Praestolator. — Dieser Hymnus fehlt bei Klemming.

67. In Visitatione BMV.

1. Hymnum Deo modulatur
Puella dulcissimum
Dum ad tanta sublimatur
Pro salute hominum,
Magnipendens, quod narratur,
Magnificat Dominum.

2. Est in Deo sua rata
[Dulcis visitatio],
[Sua] nam considerata
Est humiliatio;
O quam dicet „Haec beata"
Omnis generatio!

3. Magna fecit Deus ei,
Quia potens nomine,
Miseretur enim rei,
Si timor in homine,
Proprium est enim Dei
In omni progenie.

4. Sede iecit vanos, fecit
Altos dextra divites,
Imos levat et refecit
Quos vexat esuries,
In promissis et profecit
Antiqua progenies.

5. Gloria sit, Iesu pie,
Tibi nunc et iugiter,
Visitanti Zachariae
Domum personaliter,
Fac nos te, fili Mariae,
Frui aeternaliter.

Diurn. et hymn. ms. Benedictin. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. — 1, 5 Magnipendent. — 3, 4 Sed timor in. — 4, 1 Suo iecit. — 4, 2 Auch Altos mufs ein Verschreiben sein; man erwartet ein Synonym für inanes; lies paevos? — 4, 4 fexat. — Aus derselben Quelle Klemming II, 152. Derselbe bezeichnet irrtümlich die HS. als Missale, das Lied als Sequenz und liest: 1, 2 dulcissima. — 1, 5 Magnipendat. — 4, 4 ferat.

68. In Visitatione BMV.

1. Maria, mater Domini,
In laudem tuo nomini,
Elisabeth dum visitas,
Vates dat laudes debitas.

2. Deum de Deo genitum
Portasti primogenitum,
Cuius novit exordium
Vates, scrutator cordium.

3. Caelum terramque qui regit,
In te carnem sibi legit,
Qui praecursori placuit,
In tuo ventre iacuit.

4. Deus et homo nascitur,
Quo totus mundus pascitur,
Qui est salvator gentium
Et vera spes credentium.

5. Illum, quem virgo gesserat,
Vati clauso impresserat,
Ut nullum habens vitium
Pacis sciret initium.

6. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine,
Patri simul ingenito
Cum spiritu paraclito.

Orat. ms. Campense anni 1462. Cod. Darmstadien. 521. — Am Rande: sub eadem nota, nämlich wie das vorhergehende O Christi mater caelica.

69. In Visitatione BMV.

1. Mundi salus affutura,
Virgo mater inclita,
Gestu simplex, mente pura,
Specie praefulgida,
Cum caelesti genitura
Processit in publica.

2. Caput conterens draconis,
Rubus, qui non uritur,
Aaron virga, Gedeonis
Vellus, quod perfunditur,
Haec perfecta Salomonis,
O beata dicitur.

3. Genetrix Emmanuelis
Virga Iesse floruit,
Ostium Ezechielis,
Quod viro non patuit,
Mons, quo lapis Danielis
Statuam comminuit.

4. Sic in mundo praeter morem
Novum fecit Dominus,
Castis mater conditorem
Circumdat visceribus,
Terra gignit salvatorem
Nubibus pluentibus.

5. Virgo cara, caritatis
Fervens desiderio,
Castae consanguinitatis
Fovet ministerio,
Gaudens huius novitatis
Sancto puerperio.

6. Felix domus Zachariae
Talem habens hospitem,
Felix cognata Mariae,
Quam suscepit comitem,
Sed Iohannis et Messiae
Tu distingue limitem.

7. Laus sit summo genitori,
Qui regnat per omnia,
Laus sit nostro redemptori,
Per quem venit gratia,
Procedenti creatori
Sit aequalis gloria.

Hymnorum opusculum ad usum insignis ecclesiae Sarum imp. Antwerpiae 1512. — 5, 3 Casti. — 7, 6 In aequalis.

70. In Visitatione BMV.

Ad Laudes

1. Verbum a patre prodiens
In novissimo tempore
Servi formam accipiens
Mortali sumpsit corpore.

2. Statim ut virgo concepit
Hunc ad hoc praedestinata,
Gabriel affari coepit
Hanc instruens de cognata.

3. Ad montana tunc adiens
Visitavit Elisabeth
Per tres menses, hinc rediens
Reversa est in Nazareth.

4. Miles suo tripudio
Regem salutare gliscit,
Clauso clausus in gaudio,
Matri mater benedixit.

5. O grata visitatio
Et melliflua oscula!
O laeta salutatio
Celebranda per saecula!

6. Uni trinoque Domino
Sit decus et imperium,
Qui vitam sine termino
Nobis donet et praemium.

Brev. ms. Caelestinorum saec. 15. Cod. Sangallen. 500.

71. In Visitatione BMV.

1. Praeconium dulcissimum
Puris canamus cordibus,
(Quod) melos sit audientibus
Vitamque nobis tribuat.

2. Hic est dies, in quo virgo,
Cum caelos rediit Gabriel,
In montem venit ocius
Ad salutandam Elisabeth.

3. Intrans domum Zachariae
Salutat virgo veterem,
Quam parituram noverat
Praecursorem altissimi.

4. Almo repleti spiritu
Gaudet mater cum filio,
Maria dum os aperit,
Ambo sunt docti pariter.

5. Senex agnovit virginem
Deum gestare in utero,
Fructus, qui ventre clausus est,
Caeli cognovit dominum.

6. Unde mihi [quod] veniat
Ad me mis mater domini,
Inquit tunc Elisabeth
Sensum habens propheticum.

7. Mariam sui domini
Matrem beatam memorans
Verba profert angelica,
Completa, quae praedicta sunt.

8. O quam mirandum saeculo,
Quod haec sciens fit praescia,
Recoleret praeterita
Futuraque praenosceret.

9. Tunc licuit charismata
Mariae data pandere
Et hymnum hinc Magnificat
Devote Deo promere.

10. Uni trinoque Domino
Sit sempiterna gloria,
Qui nos visitet hodie
Nec non per cuncta saecula.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II 20. — 9, 2 Maria.

72. In Visitatione BMV.

Ad Matutinum.

1. Mariae vox ut sonuit
Elisabeth in auribus,
Ipsam fore matrem Dei,
Revelat sibi spiritus.

2. Et clamat voce valida
Cognata: Benedicta tu
Inter omnes mulieres,
Plenior sancto spiritu;

3. Benedictus quoque tui
Fructus ventris virginei;
Unde hoc, ut ad me venias
Tu, mater domini mei?

4. Ex quo virtus vocis tuae
Meum pulsavit uterum,
Ad exsultandum Domino
Meum mox movit filium.

5. Maria, mater gratiae etc.

Brev. Bituricense imp. Venetiis 1481. A. — Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495. B. — Brev. Bituricense imp. Lemovicis 1512. C. — 1, 3 foret A. — 3, 3 sq. Ut venias tu ad me mater A. — 4, 4 novit C. — In B In secundis Vesperis.

73. In Visitatione BMV.

Ad Vesperas.

1. Dum patrum exspectatio
Clamat Messiam sitiens,
Mundi venit redemptio
De sinu patris saliens.

2. Lux spirat verni temporis,
De virga flos concipitur,
Puer perfecti corporis
Ventre Mariae clauditur.

3. Pascha novum iam celebrans
Virgo transit a Nazareth,
Ad altiora properans,
Salutet ut Elisabeth.

4. Mariae salutatio
Cognatam quando visitat,
Iohannem in mysterio
In novum plausum excitat.

5. O virgo Iesse florida,
Fructum salutis pariens,
Stella Iacob praefulgida,
In lucem nostram oriens!

6. Maria, surge, propera,
Veni cum tuo filio,
Procede, regnans impera,
Defende nos in proelio.

7. Saluta nunc ecclesiam,
Ut tuam vocem audiens
Exsurgat in laetitia,
Adventum Christi sentiens.

8. O Iesu, per miracula
Tuam matrem clarifica,
Ut cuncta noscant saecula
Eius gesta mirifica.

9. Veni, puer, alliciens
Ad tuum nos cenaculum,
Ut tua mater transiens
Ministret vitae poculum.

Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. — Vgl. Klemming II, 164 ff.

74. In Visitatione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Sub medio silentio
Dum mundus gaudens otio
In tenebrarum filiis
Fovebatur in vitiis,

2. Superni solis radius,
Aeterni patris filius,
Ad effugandas tenebras
Carnis subivit latebras.

3. Gaudet virgo concipiens,
Quem Gabriel praedixerat,
Quem matris alvo gestiens
Clausus Iohannes senserat.

4. Indutus carnis trabea
Exit claustra virginea,
Nudus iacens in pulvere
Venit flores colligere.

5. O quam magnum mysterium,
Ante bovem et asinum
Virgo ponebat filium,
Caeli terraeque Dominum.

6. Videbant animalia
Illum, qui lux est saeculi,
In cuius lucis gloria
Utrique currunt populi.

7. Maria, stella gentium,
Super astra splendidior,
Duc nos ad tuum filium,
Qui sole fulget clarior.

8. Domum, portam et tumulum,
Virgo cum nato visita,
Natum ex Eva populum
A somno mortis excita.

9. Gloria tibi, Domine.

Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. — Vgl. Klemming II, 166.

75. In Visitatione BMV.

Ad Laudes.

1. Aurora fulgens radiat,
Per quam sol terris oritur,
Virgo laeta tripudiat,
Dum Christus ex hac nascitur.

2. Veni, o mater inclita,
Cum sancti flatus munere,
Nos ut Iohannem visita
In huius carnis carcere.

3. Procede portans parvulum,
Ut mundus possit credere
Et tuae laudis titulum
Omnes sciant extollere.

4. Reginae caeli tunicam,
Omnes gentes, consuite,
Hanc matrem Christi unicam
Immaculatam credite.

5. Maria, leva oculos,
Vide credentes populos,
Te quaerunt piis mentibus,
His vestieris omnibus.

6. Vestis materna rutilat
Contexta discoloribus,
Cor tuum, virgo, iubilat
Pro filiorum laudibus.

7. Scissuram tuae tunicae
Tuus natus resarciat,
Unus pastor catholice
Suam sponsam custodiat.

8. Aufer lites et schismata
Credentium de finibus,
Tranquillae pacis sabbata
Nostris praebe temporibus.

9. A filiorum cordibus
Pelle frigus acidiae,
Nudos tege cum vestibus
Honestatis et gratiae.

10. O verae spes laetitiae,
Nostrae finis miseriae,
Nos iunge caeli curiae
Ornatos stola gloriae.

11. Gloria tibi, Domine.

Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. — Vgl. Klemming II, 173 ff.

76. In Visitatione BMV.

Ad Horas.

1. Effundet nobis domina
Vires plangendi crimina,
Ut servivit Elisabeth,
Mentem humanam visitet.

2. Ergo, pater piissime
Verbumque, iudex animae,
Cum spiritus charismate
Ad caelos omnes trahite.

Brev. ms. Humiliatarum ad S. Erasmi Mediolanen. saec. 15. Cod. Ambrosian. I 197 inf. — Diese zwei Strophen sind kein selbständiger Hymnus, sondern anzuhängen an die Hymni communes ad parvas horas. „Et notandum, quod ad omnes horas diei hymnorum ferialium relicto ultimo versu dicantur isti duo versus sequentes.“ Hs. (Fell.)

77. In Purificatione BMV.

1. Sol de stella purissima,
Stilla mellis dulcissima
Ex regali progenie
Processit matre virgine,

2. Homo Deus, Christus Iesus,
A prophetis prophetatus,
A regibus adoratus
Cum Maria matre eius.

3. Profert rubus virens rogum,
Virgultum marcidum fructum,
Siccum vellus undam mundam,
Porta semper clausa viam,

4. Stella matutina solem,
Maria praeclara prolem,
Virgo excellentissima,
Super omnes sanctissima.

5. Iesu clemens, matrem audi,
Mater bona, nos exaudi,
Potes enim ut regina
Caeli pandere limina.

6. Templum munda tu intrasti,
Deum patrem tu placasti,
Mundum clare illustrasti,
Dum obtulisti filium.

7. Florens rosa cum lilio,
Virgo mater cum filio,
Serva nos in exsilio
Vitiorum a lolio.

8. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Orat. ms S. Petri Salisburgen. saec. 16. Cod. Petrin. a III 20; bezeichnet als „hymnus“.

78. De Beata Maria V.

Tempore Quadragesimali.

Ad Vesperas.

1. Gloriosa mater Dei,
   honor nostri generis,
   Decus orbis, spes piorum,
   peccatorum venia,
   Nostrae laudis sume vota,
   dele nostra crimina.

2. Clara caeli tenes sceptra
   prope natum posita,
   Super choros angelorum
   habens privilegia,
   Unde memor esto nostri,
   virgo benignissima.

3. Hinc averte, quod timemus,
   quod optamus, perfice,
   Hinc te mundus protectricem
   sentiat assidue,
   Pia mater, sublevemur
   illuc tuo munere.

4. Summum caeli decus tuum
   esse natum novimus,
   Eius ergo maiestati
   nostros offer gemitus
   Atque piae visioni
   nos praesenta caelitus.

5. Clara virgo, quae fugasti
   matris Evae tenebras,
   Pia mater, quam honorat
   Dei patris pietas,
   Ad videndum tuum natum
   nobis viam praepara.

6. Sint tonanti laudes patri,
   nato et paraclito,
   Sit perennis honor matri,
   decus atque gloria,
   De qua nobis Christus natus
   vitam dedit saeculo.

Brev. Ecclesiarum Claromontis atque S. Flori imp. Tierni [1556]. — 1, 2 und 6, 4 fehlt auffallenderweise der Reim.

79. In Compassione BMV.

Ad Vesperas.

1. Mentes iuvet fidelium
   Dolores et suspirium
   Matris Christi revolvere
   Cum gratiarum munere.

2. Castae parentis viscera
   Poena torquentur aspera,
   Dum staret sub supplicio
   Languens pro dulci filio.

3. Tantum sibi compatitur,
   Quod fere secum moritur,
   Nullus dolor amarior,
   Nam nulla proles carior.

4. O quam praedigni rivuli
   In cruce Christi sanguinis
   Et, quos fuderunt oculi
   Sub cruce matris virginis.

5. Sic corda nostra penetret
Iesu matris compassio,
Ut semper nos inhabitet
Eius vera dilectio.

6. Gloria tibi, Domine,
Qui passus es pro homine,
Cum patre et sancto spiritu
In saecula saeculorum.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Brev. Stregnense imp. Holmiae 1495. B. — 5, 2 O Iesu, tua passio B. — 5, 4 Tua matris dilectio B. — Vgl. Anal. XII, 66.

80. In Compassione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Rogatus Deus rumpere
Caelos et huc descendere
Nobis venit in virgine
Nos redimens a crimine.

2. Sputa, flagella, lancea,
Minae, corona, spinea,
Clavi, probra, crux, verbera,
Fel, vincla, mors et vulnera,

3. Haec virgo vidit filio
Parari cum ludibrio,
Qui caritate venerat
Salvare, quod perierat.

4. Patibulo suspenditur,
Latronibus coniungitur,
A cunctis fere spernitur,
Sic desolatus moritur.

5. Sic corda nostra etc.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Brev. Stregnense imp. Holmiae 1495. B.

81. In Compassione BMV.

Ad Laudes.

1. Condolentes maeroribus
Mariae matris virginis
Iungamus laudes fletibus
Ad laudem sui nominis.

2. Pensemus, quid perpenderet
Astans cruci puerpera,
Dum testamentum conderet
Christus in vitae vespera.

3. Matrem piam discipulo,
Patri commendat spiritum,
Aceti sumpto poculo
Carnis exsolvit debitum.

4. Postremo vidit elici
De fossi fonte lateris
Cruorem mixtum latici
Pro redimendis miseris.

5. Sic corda nostra etc.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Brev. Stregnense imp. Holmiae 1495. B. — Vgl. Anal. XII, 68.

82. In Compassione BMV.

Ad Vesperas.

1. O quis videret animam dolore
Gemere tuam cultro circumfossam,
Saxea corda minime non possent
Compati tibi.

2. Monte dum vides ortum vitae mori,
Quantus doloris gladius pertransit,
Animam [tuam], redemptoris mater,
Clemens et pia.

3. Corporis nati latusque cruentum,
Sanguinis fluxum, derisorum verba,
Caput depressum, spinis circumfusum,
Lacrimas fundens.

4. Lumina mortis tenebris eversa,
Felle potato ore sitibundo
Mortis dolore vexarique cunctos
Corporis artus.

5. Sanguinis undam terram deglutire,
Color pallebat capite demisso,
Pater dimitte me crucifigentes,
Vides clamantem.

6. Ave dum audis Gabrielis ore,
Gaudio plena resonas in laude,
Nunc ex adverso maerore confecta
Defles amare.

7. Audit Iohannes: ecce, mater tua,
Tu quoque audis: ecce, natus tuus;
Magna de cruce spiritum emittit
Voce prorumpens.

8. Te deprecante vincula disrumpat,
Abluat sordes, donet caritatem,
Aures ad nostras deitatis preces
Deus inclinet.

9. O pater, fili et spiritus sancte,
Da nobis matris natique dolores
Pie deflere fruique cum ipsis
Gloria tua.

Propr. ms. Conimbricense saec. 16/17. Cog. Vatican. 6283.

83. In Compassione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Pange, lingua, gloriosae
   virginis angustiam
   Lacrimasque venerandas
   et cordis maestitiam,
   Quas eidem ipsa passus
   vertit in laetitiam.

2. Verbum sancti Simeonis
   commendat memoriae,
   Signum contradictionis
   fore regem gloriae,
   Gladium transfixionis,
   quod impletur hodie.

3. O vos omnes, qui transitis
   per viam huius saeculi,
   Attendatis subsistentes
   inermis pauperculi
   Regisque latus cruentum
   ictu saevi iaculi.

4. Mater sentit, quod non sentit
   caro iam exanimis,
   Vulnus lateris manantis
   undam atque sanguinem
   Lavacrumque lavans mundum
   instar vivi fluminis.

5. Gloriam patri melodis
   personemus vocibus,
   Gloriam Christo canamus,
   gloriam paraclito
   In transfixo virginali
   corde Christi gladio.

Propr. ms. Conimbricense saec. 16/17. Cod. Vatican. 6283.

84. In Compassione BMV.

Ad Laudes.

1. O lacrimosa domina,
   Excelsa super sidera,
   Quae moriente filio
   Palles doloris gladio.

2. Quod Eva tristis abstulit,
   Tu reddis almo germine,
   Ipsa deglutit scelere,
   Tu sine culpa pateris.

3. Tu regis alti ianua,
   Cum reseratur lancea,
   Levando flentes oculos
   Intrasti prima merito.

4. Maria, mater gratiae,
   Cultro sanctae maestitiae
   Tu nos ab hoste protege
   Et hora mortis suscipe.

5. Gloria tibi, Domine,
   Defuncto coram virgine,
   Cum patre et sancto spiritu
   In sempiterna saecula.

Propr. ms. Conimbricense saec. 16/17. Cod. Vatican. 6283.

85. In Transfixione Beatae MV.

In Laudibus.

1. O gloriosa domina,
Transfixa tua viscera,
Nunc facias propitium
Iesum salutem omnium.

2. Quod iustus olim cecinit
In templo, tunc non defuit,
Tua pertingens intima
Dum cernis spata horrida.

3. Tu crucis dura brachia
Et vulnerum foramina
Vidisti vere pavide;
Gentes astantes, plangite!

4. Gloria tibi, Domine,
Matrem qui vides nitide.
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Franciscan. Hispan. saec. 15. ex. Cod. Parisin. 1064. A. — Brev. Vicense imp. Lugduni 1557. B.

86. In festo B. Mariae Pietatis.

Ad Vesp. et Noct.

1. Chorus sonoris vocibus
Pangat dolores virginis,
Iuxta crucem quos pertulit
Mucrone mentis saucia.

2. Stans ad crucem mater Dei
Tristatur angore gravi,
Pati volens angustiam
Cum filio dignissimo.

3. Tristans ait tunc filius
Fixus cruci durissime:
Pro filio trado Dei
Natum tibi Zebedaei.

4. O quanta commutatio
Et quanta fit diversitas,
Dum traditur domesticus,
Et perditur verus Deus.

5. Mater silet doloribus
Repleta nec fari potest,
Dat lacrimas cum fletibus,
Gestus habens laudabiles.

6. Ergo decet tam mysticum
Exemplar imis sensibus
In mente firma condere;
Quare rogemus supplices:

7. Maria, lacrimis tuis
Fac, nos lavemur sordibus,
Ut post dies vitae brevis
Laetemur in caelestibus

8. O crux, ave, spes unica,
Hoc passionis tempore,
Auge piis iustitiam
Reisque dona veniam.

9. Te, summa Deus trinitatis,
Collaudet omnis spiritus,
Quos per crucis mysterium
Salvas, rege per saecula.

Brev. Xantonense imp. Pictavii 1542. — 4, 2 sit. — 6, 2 iuris sensibus. —

87. In festo B. Mariae Pietatis.

In Laudibus.

1. Flexo genu, zelo pio
Hoc passionis tempore
Matris celebremus Dei
Compassionis lacrimas.

2. Iam Simeon praedixerat
Sancto repletus flamine,
Dum te beatam plurimum,
O gloriosa, diceret,

3. Gnatum tuum pignus fore
Nostrae salutis et viam,
Qua scanderemus caelicam
Anfractibus motis domum.

4. Hic in ruinam perfidis
Tangentibus quam ceteris,
Post hac tuum sed spiritum
Ensis doloris transiet.

5. Vates probus cognoverat
Doctus superno lumine,
Quod filius tuus suo
Nos liberaret sanguine.

6. Ergo decet tam mysticum
Exemplar imis sensibus
In mente firma condere;
Quare rogemus supplices:

7. Maria, lacrimis tuis
Fac nos lavemur sordibus,
Ut post dies vitae brevis
Laetemur in caelestibus.

8. O crux, ave, spes unita,
Hoc passionis tempore,
Auge piis iustitiam
Reisque dona veniam.

9. Te, summa Deus trinitas.

Brev. Xantonense imp. Pictavii 1542.

88. In Assumptione BMV.

1. Maria, virgo virginum,
Quae genuisti Dominum
Sine virili semine,
Verum lumen de lumine.

2. Tu sola vitae ianua,
Tibi sit laus assidua,
Virtus, decus continuum,
Imperium perpetuum.

3. Largire nobis omnibus
Ad te confugientibus
Per tui nati gratiam
Aeternitatis gloriam.

4. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Senonense saec. 14. Cod. Vatican. Reg. 153. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519.

89. De Rosario BMV.

Ad Vesperas.

1. Ave, electa Deo,
Dei digna parens,
Virga Iesse florens,
Primum caeli decus.

2. Nuntiaris, alma,
Spiritu fecunda,
Paritura verbum
Salutare patris.

3. Mater adis matrem
Sexto mense fetam,
Unde exsultat verbo
Verbi vox et praeco.

4. Virgo amicta sole,
Lunam pede premis,
Stella enixa solem,
Caput hydrae teris.

5. Deo ex lege sacras
Marem primo natum,
Quem praefatur vates
Lumen plebi datum.

6. Invenitur lactens
A magis in domo,
A te cum magistris
Disserens in templo.

7. Laus tibi, regina,
Quae pios coronas
Triumphalis horti
Liliis et rosis.

Antiph. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 14. Cod. Vatican. s. n. (ol. 122 bis) add. saec. $^{15}/_{16}$.

90. De Rosario BMV.

Ad Matutinum.

1. Christi gementis imbribus
Rigatur hortus roseis,
Cuius fluunt aromata
Flante aquilonis turbine.

2. Rubescit iacta verbere
Columna caesi corporis,
Nam nulla pars plagis vacat
A planta ad usque verticem.

3. Caput sacrum ornate rosis,
Coetus sacri rosarii,
Quod perfidi et sacrilegi
Spinis cruentant rigidis.

4. Succurre, mater, filio
Crucis gravato pondere,
Lugete, Sion filiae,
Cladi futurae obnoxiae.

5. Crucis sub ara residens,
Evae propago veteris,
Guttis profusi sanguinis
Absterge lepram germinis.

6. Maria, mater gratiae,
Mater misericordiae,
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

7. Gloria tibi, Domine.

Antiph. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 14. Cod. s. n. (ol. 122 bis) add. saec. $^{15}/_{16}$.

91. De Rosario BMV.

Ad Laudes.

1. Fletus moratur vesperi,
Aurora fert laetitiam,
Qua sol in oras superas
Resurgit ab occiduis.

2. Adire post victoriam
Sinum paternae dexterae
Vidisti amictum nebula
Stipante caeli curia.

3. Hinc vehementis ignea
Repleris aura spiritus
Et, cuius alvus templum est,
Fit lingua vocis organum.

4. Caduca mundi deserens
Scandis choros angelicos
Piosque piis precibus
Servas ab ira iudicis.

5. A trinitatis solio
Fructu salutis perpeti
Adepta sceptrum gloriae
Regina caeli frueris.

6. Maria, mater gratiae,
Mater misericordiae,
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

7. Gloria tibi, Domine.

Antiph. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 14. Cod. Vatican. s. n. (ol. 122 bis) add. saec. $^{15}/_{16}$. — 5, 2 Functus. — Mel. dieses wie des vorhergehenden Hymnus: Quem terra pontus.

92. De beata Maria V.

1. Salve, sancta parens,
Rosa spina carens,
Seda nobis bella,
Ave, maris stella.

2. Dona nobis pacem,
Mater, tu veracem,
Tribue iuvamen
Mutans Evae nomen.

3. Mala nostra pelle,
Trahens sine felle,
Crimina ignosce,
Bona cuncta posce.

4. Per te detur, mater,
Filius et pater,
Ut qui ex te natus
Tulit esse tuus.

5. Superbiam vita,
Salus infinita,
Suscipe tu fastos,
Mites fac et castos.

6. Subleva tu clemens,
Salve, virgo parens,
Tecum sublevemur,
Semper collaetemur.

7. Ago tibi patri
Summas grates ratas,
Almo nato sonus,
Tribus, honor unus.

Miss. Romanum imp. Venetiis (de Zanchis) 1505. A. — Missale sec. usum Sarum imp. 1519. B. — In A auf dem letzten Blatte mit zwei andern Liedern Laudetur Dei filius und O gloriosa domina als eine Sequenz. Es ist aber augenscheinlich keine Sequenz, sondern eine Imitation des Ave maris stella. — 4, 2 Filius nobis et pater.

93. De beata Maria V.

1. Laudetur Dei filius,
Patris, Mariae unicus,
Colant, adorent viscera
Quem terra, pontus, aethera.

2. Surgamus omnes invicem,
Flectamus iram vindicem,
Subdantur illi singula
Cui luna, sol et omnia.

3. Beata mater humilis,
Excelsa super sidera,
Fac nos purgatos crimine,
Beata mater munere.

4. Praesta, virgo piissima,
Almo lustrata flamine,
Munitos redde filio,
Beata caeli nuntio.

5. Per te sumamus gaudia
Et supernorum cantica
Psallentes Christi nomine:
Gloria tibi, Domine.

Miss. ms. Capit. Lucen. VIII, 589 saec. 15. add. saec. 15. ex. A. — Miss. Romanum imp. Venetiis 1505. B. — Miss. sec. usum Sarum imp. 1519. C. — Balinghem, Parnassus Marianus p. 265 u. f. D. — A hat nur die erste Strophe. Cfr. Anal. XX, 177. Vgl die Bemerkung znm vorhergehenden Hymnus.

94. De beata Maria V.

1. *O gloriosa domina,*
Hirsutos hostes callidos
Sternis, collisa tartara,
Confusa semper viscera.

2. *Quod Eva tristis abstulit,*
Tu sola, mater, tribuis,
Per te resumit populus
Priores vires perditas.

3. *Tu regis alti ianua,*
Per quam intramus curiam,
Iucunditatis gaudia,
Agmen sanctorum civium.

4. *Gloria tibi, Domine,*
Qui natus es de virgine,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Miss. Romanum imp. Venetiis 1505. A. — Miss. sec. usum Sarum imp. 1519. B. — Balinghem, Parnassus Marianus p. 266. C. — 1, 4 lies vipera? — 3, 4 Atque caelestem gloriam C. — Vgl. die Bemerkung zum Hymnus Salve sancta parens Nr. 92.

95. De beata Maria V.

1. O imperatrix regia,
Caeli et terrae domina,
Mater Dei eximia
Virginumque pulcherrima.

2. Supernorum laetitia,
Stupor, festum et gloria,
Laus, decus nostri generis
Salvatrixque mirabilis.

3. Ad summi regni solium
Evecta et fastigium,
Nos clarae tuae curiae
Ascribas et familiae.

4. Immenso cordis iubilo
Atque laudis tripudio
Nunc Deum benedicimus
Pro tibi datis omnibus.

Orat. ms. S. Petri Salisburgen. saec. 15. Cod. Petrin. b VII 10.

96. De beata Maria V.

1. Regina terrae gentium,
Maria, lumen mentium,
Fons aquarum viventium,
Solacium maerentium.

2. Tu virga Iesse florida,
Confugii urbs valida
Et stella maris fulgida,
Cunctorum mater vivida.

3. Conciliatrix veniae,
Larga largitrix gratiae,
Pacis auctrix, concordiae
Et imperatrix gloriae.

4. Rosa quae profers lilium
Et sidus solem filium,
Hunc nobis in praesidium
Da nunc et post in praemium.

5. Gloria tibi, Domine,
Deus homo, qui virgine
Prodisti David germine,
Non a virili semine.

Sequent. et. hymn. ms. Carmeli Senen. saec. 14. Cod. Senen. G III 2. — 5, 2 De cuius homo qui. — 5, 4 Non fehlt. — Mel.: Agnetis festum martyris.

97. De beata Maria V.

Ad Primam.

1. O Christe, proles virginis,
Patris compar altissimi,
Per tuae matris merita
Dele nostra peccamina.

2. O mundo venerabilis,
Virgo, mater mirabilis,
Maria, plena gratia,
Ora pro nobis, domina.

3. Maria, mater gratiae,
Mater misericordiae,
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

Brev. S. Crucis b. Leufredi imp. s. l. et a. [1544].

98. De beata Maria V.

Ad Tertiam.

1. Quem credimus ex virgine
Natum, benigne Domine,
Sit nobis haec confessio
Peccatorum remissio.

2. Quae genuisti filium
A summo patre genitum,
Per haec tua nos merita
A lapsu mortis releva.

3. Maria, mater gratiae,
Mater misericordiae,
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

Brev. S. Crucis b. Leufredi imp. s. l. et a. [1544].

99. De beata Maria V.

Ad Sextam.

1. Nate summe rex utero
Mariae de virgineo,
Emunda nos a vitio
Et orna sanctis meritis.

2. Dei mater, o domina,
Sublimis tanta gratia,
Tua fac exaltatio
Sit nostra relevatio.

3. Maria, mater gratiae,
Mater misericordiat,
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

Brev. S. Crucis b. Leufredi imp. s. l. et a. [1544].

100. De beata Maria V.

Ad Nonam.

1. Fili Mariae virginis,
Da nobis eius meritis
A peccato resurgere
Et ad vitam pertingere.

2. Cuius es factus, filius
Dei, pro peccatoribus,
Haec qui fide pronuntiant,
Fac ut salutem sentiant.

3. Maria, mater gratiae,
Mater misericordiae,
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

Brev. S. Crucis et b. Leufredi imp. s. l. et a. [1544].

101. De beata Maria V.

1. Sint salutati caput et capilli,
Frons, genae, cervix, oculi, pupilli
Et color vultus, genetrix tonantis,
Guttur et ora.

2. Sint salutati teretes papilli,
Cor, pedes, venter, digiti, labella,
Tristis es maestis, veneranda virgo,
Cordis amore.

3. Sit salutatus dolor o acerbus,
O parens dulcis, Deus est supremus,
Passio Christi benedicta, tecum
Natus Olympi.

Orat. ms. S. Petri Salisburgen. saec. 16. Cod. Petrin. a III 20.

DE SANCTIS.

102. Litania Omnium Sanctorum.

1. Rex salvator alme,
Suscipe nostrarum
Munuscula precum.

2. Indulgere nobis,
Christi tui servis
Scelere gravatis.

3. O sancta Maria,
Mater atque virgo,
Postula pro nobis.

4. Archangele summe,
Michael ut Dei,
Postula pro nobis.

5. Condigne Gabriel,
Fortitudo Dei,
Postula pro nobis.

6. O consors Raphael,
Medicina Dei,
Postula pro nobis.

7. O almitas sancta
Patriarcharum,
Postula pro nobis.

8. O principalitas
Apostolorum,
Postula pro nobis.

9. O martyres sancti,
Veniam precamini
Pro peccatis nostris.

10. Confessores sancti,
Precibus assiduis
Poscite pro nobis.

11. O celsi patroni,
Monachi beati,
Poscite pro nobis.

12. O sanctarum chori
Virginum corusci,
Poscite pro nobis.

13. Faventes sanctarum
Viduarum preces
Nobismet nunc prosint.

14. Insontes pueruli,
Martyrum floretum,
Poscite pro nobis.

15. O sancti vos omnes,
Virtutes innumerae,
Poscite pro nobis,

16. Maligno ab hoste
Ut Deus defendat
Nos hic et in aevum:

17. A gente pagana
Ut Deus defendat
Nos hic et in aevum;

18. Ab omni terrore
Ut Deus defendat
Nos hic et in aevum;

19. Ab omni periculo
Ut Deus defendat
Nos hic et in aevum;

20. Ut aurae temperiem
Bonam ac frugiferam
Det nobis salvator;

21. Ut commoditatem
Aeris rorantis
Det nobis salvator;

22. Ut imbrem fecundum,
Bona germinantem,
Det nobis salvator;

23. Ut tranquillam vitam
Pacem et perennem
Det nobis salvator;

24. Ut indulgentiam
Criminum nostrorum
Det nobis salvator;

25. Ut summum pastorem
Apostolicum N
Dominus conservet.

26. Ut dignum pontificem
N dominum
Dominus conservet;

27. Ut Ottonem regem
Et eius exercitum
Dominus conservet;

28. Ut per totum orbem
Ecclesiam sanctam
Dominus conservet.

Rit. et Sacram. S. Albani Magunt. saec. 10. Cod. Palat. Vindobonen. 1888.

103. In Natali plurimarum Virginum.

Ad Vesperas.

1. Rerum creator omnium,
Iesu, decusque virginum,
Exaudi preces omnium
Harum festa colentium.

2. Tuam, Deus, potentiam
Atque misericordiam
Laudat devota contio
In hoc sancto sollemnio.

3. Victoriam martyrii
Qui das in sexu fragili,
Dimitte nostra vitia
Nobis dans caeli gaudia.

4. Praesta, pater piissime,
Patrique compar unice
Cum spiritu paraclito
Regnans per omne saeculum.

Brev. Auxitanum imp. Auxis 1533.

104. De una Electa.

1. Gratuletur ecclesia
Nova promendo cantica,
Nam omnes ad caelestia
Invitat Christi gratia.

2. Dum luit mundi crimina
Lapsos erigit venia,
Peccantes paenitentia
Iungit iustis in gratia.

3. Omnis gentis et generis
Atque sexus quamvis reis
Braviam vitae perpetis
Non denegat pro meritis,

4. Virginibus centesimum,
Viduis sexagesimum,
Coniugatis tricesimum
Dans fructum saluberrimum.

5. Quarum, Christe, suffragiis
Nos errantes hic in viis
Ereptos de tristitiis
Aeternis dita gaudiis.

6. Da, pater, nobis gaudia
Per filium repromissa
Spiritus sancti gratia
Nos fovente per saecula.

Brev. Poznaniese imp. Lipsiae 1530.

105. In Natali sancti Adelphii.

Ad Vesperas.

1. Sancte Deus altissime,
Tibi grates referimus,
Qui per fideles famulos
Tuos ditasti tellurem.

2. Sacer confessor Domini,
Adelphius fert tropaea
Post saeculi angustias
Adeptus almam requiem.

3. Pastor effectus ovium,
Paterna splendens gratia,
Sibi subiectum populum
Nutrivit atque aluit.

4. Mitis et dulcis omnibus,
Eloquio affabilis,
Die ac nocte meditans
Psalmos et hymnos iugiter.

5. Hic caritate profluus,
Hospitibus dulcissimus,
Sic nitens inter homines
Ceu iubar ex aethere.

6. Amans opaca eremi
Oratione sedula,
Gemitu atque lacrimis
Abstersit culpas noxias.

7. Celsus de gente nobili,
Sicambrorum de culmine
Veluti cunctis ultimus
Vivebat inter homines.

8. Sancte Deus altissime,
Te supplicantes quaesumus,
Illi augeas praemia,
Nobis concedas veniam.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymnar. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86). B. — 2, 2 ferens AB. — 5, 1 Hic fehlt AB. — 6, 3 et lacrimis B. — 8, 1 Te sancte B. — 8, 2 Te fehlt B. — 8, 3 Ut illi B.

106. In Natali s. Adelphii.

Ad Nocturnum.

1. Iesu iuste, misericors,
Devotae mentis conditor,
Nostris parcens criminibus
Piis fave concentibus.

2. Sancti patris Adelphii,
Virtutum flore splendidi,
Gaudentes festum canimus
Ipsi psallentes vocibus.

3. Qui contulit hoc meriti,
Ut verus cultor eremi
Per deserta et invia
Vitae probaret gaudia.

4. Aetate quamquam iuvenis,
Fonte rigatus pneumatis,
Sancto sanctorum placitam
Sese mactavit hostiam.

5. Huius te, Christe, precibus
Nos consolare, quaesumus,
Pestem pellendo noxiam
Pacem praebe continuam.

6. Deo patri et filio
Cum spiritu paraclito
Sit laus aeternae gloriae,
Sit decus sine tempore.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymnar. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86). B. — 2, 2 splendida B. — 3, 3 in via B. — 4, 3 placidam. — 6, 2 paracleto A.

107. De sancto Adelwoldo.

1. Inclitus pastor populique rector,
Cuius insignem colimus triumphum,
Nunc Adelwoldus sine fine laetus
Regnat in astris.

2. Qui pater noster fuit et magister,
Exhibens sacrae documenta vitae
Et Deo semper satagens placere
Corde benigno.

3. O diem sanctum, celebrem, coruscum,
Quem Dei nobis pietas sacravit,
Ut patri tanto mereremur almum
Promere cantum!

4. Nunc eum nisu rogitemus omni,
Abluat nostrum pius ut reatum
Et sua sancta prece nos ad altum
Ducat Olympum.

5. Sit Deo soli decus et potestas,
Laus in excelsis, honor ac perennis,
Qui suis totum moderans gubernat
Legibus orbem.

Collect. ms. S. Ebrulphi saec. 11. [et 12]. Cod. Alenconien. 14; dieser Teil (nach Delisle) von der Hand des Ordericus Vitalis. Ob auch die Dichtung von ihm herrührt? Aufschrift: „Hymnus vespertinalis sapphico metro hendecasyllabo editus, Adonium quarto continens in loco.“

108. De sancto Aegidio.

1. Gaude, fidelis contio,
Sancto plaudens Aegidio,
Eius namque sollemnia
Sacra colit ecclesia.

2. Confessor est eximius
Christi sanctus Aegidius,
Quem oriundum Graecia
Dei lustravit gratia.

3. Laudabuntur per saecula
Virtutes et miracula,
Quae divina potentia
Patravit ab infantia.

4. Aetatis puer tenerae
Viro languenti misere
Veste dedit remedia,
Per quam cepit salubria.

5. Per hunc omnis infirmitas
Fugit, cessit sterilitas,
Recuperata copia
Gavisa fuit Gotia.

6. Perfecte quia credidit,
Vitam defuncto reddidit,
Ipsius ad imperia
Fugata sunt daemonia.

7. Sanctum quisquis Aegidium
Digne colit, propitium
Christum habet, nec gratia
Caret petita venia.

8. Veneremur hunc pariter,
Oremus unanimiter,
Ut ad aeterna gaudia
Nos perducat prece pia.

9. Gloria tibi, trinitas,
Laus tibi, sancta unitas,
Ex cuius sapientia
Sunt et reguntur omnia.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. — 4, 2 misero. — 6, 3 Impius ad.

109. De sancta Agatha.

Ad Laudes.

1. Quas seminavit lacrimas
Nunc metit ovans Agatha,
Quia in regni solio
Laetatur cum tripudio.

2. Cui dolor non amplius,
Luctus non erit nec aestus,
Quia eius ab oculis
Lacrimas Deus detraxit.

3. Iam enim hiems transiit,
Imber cessit et abiit,
Florentes assunt vineae
In terra redolentiae.

4. Ubi castis amplexibus
Sponsa beata iungitur,
Cum quo regnat feliciter
Lumen adepta gloriae.

5. Cuius nobis clementiam
Prece imploret sedula
Suum devotis mentibus
Hic festum celebrantibus.

6. Sit laus patri ingenito
Eiusque unigenito
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Psalt. et hymn. ms. Tridentinum saec. [12. et] 13. (Privatbesitz). — 3, 1 hiems traxit. — 5, 1 clementia.

110. De sancta Agnete.

1. Ad laudem tui nominis,
O Agnes, expers criminis,
Sponsa Dei et hominis,
Cantetur hymnus celebris.

2. Haec tibi natum virginis
Elegit ex cunabulis
In sponsum, quem prae ceteris
Amavit virgo nobilis.

3. Dum a scholis revertitur,
Cor virginis concutitur,
Quam per multos alloquitur
Ostendens, quod promittitur.

4. Spreto, quidquid ostenditur,
Velut lutum, quod teritur,
Agnes nunquam seducitur,
Donis nec minis flectitur.

5. Quod cernens ille fortius
Gravatur atque protinus
In lecto clamat altius,
Ex quo fit pater anxius.

6. Videns autem quod alius,
Donet vota vel melius,
Non prosunt, coepit diutius
Vexari atque durius.

7. Auditaque iactantia,
Qua se Domini famula
De sponsi sui curia
Exsultat spernens alia,

8. Repertoque contraria
Esse diis christicola,
Probata iam constantia
Eius, fertur sententia.

9. Sit trinitati gloria
Sicut et laus perpetua,
Per quam in eius curia
Regnat Agnes per saecula.

Brev. Massiliense imp. Lugduni 1526. — 6, 1 aliud. — 6, 2 Donec. — 7, 2 Quae se. — 9, 3 eius gloria.

111. De sancto Amando.

1. Ave pater, pastor noster,
pontifex egregie,
Ave carus amor noster,
dulce nomen Amande,
Ave praesul gloriae,
semper amantissime.

2. Iure tibi laudum melos
concinendo pangimus,
Sed condignas tanto patri
ferre laudes nequimus,
Corde tamen quod gestimus
plectro linguae promimus.

3. A primaevo nempe flore
sacrae pueritiae,
Maribus aevum senile
visus es(t) attingere,
Multis et normam praebere
perfectae iustitiae.

4. Mox signorum gloriosis
muneratus titulis,
Triumphalis signo crucis
anguem saevum proteris
Verbique virtute pellis
Ogiae de terminis.

5. Virtutes excoluisti
studio pervigili,
Ipse sed occuluisti
mente semper humili,
Favor ne daretur tibi,
sed superno numini.

6. Hinc factus praesul mactusque
deitatis munere,
Ut lucerna ardens fide
claro lucens opere,
Iure celso candelabri
sublevaris stipite.

7. Tu redemptor captivorum,
consolator pauperum,
Tuque pater pupillorum,
tu mater orphanorum,
Vigor paralyticorum,
effugator daemonum.

8. Tu surdis auditum praestas,
tu caecos illuminas,
Lurida tu membra purgas,
mortuum resuscitas
Verbis simul et exemplis
animas vivificas.

9. Nostra laus succumbit tantae
tibi datae gratiae,
Dum mundum reples doctrinae
virtutumque munere,
Famam diffundens et terrae
et caeli per cardines.

10. Nunc precamur, pater alme,
vota nostra suscipe
Et Iesum benignum posce
nobis semper parcere
Ac post huius finem vitae
tecum semper vivere.

11. Annue votis poscentum,
Deus, factor omnium,
Esse credimus quem trinum
atque unum Dominum,
Manet quem laus ante aevum
nunc et in perpetuum.

Dieser Hymnus ist Acta SS. Feb. I, 912 aus einer Antwerpener Hs. der Vita S. Amandi von Milo Elnonen., deren Alter nicht angegeben wird (vgl. S. 853. n. 129) abgedruckt, aber so, dafs hintereinander erst alle ungeraden Zeilen sämtlicher Strophen und dann ebenso alle geraden folgen. Dieses sinnlose Etwas hat dann Migne, PP. LL. 87, 1275, getreulich nachgedruckt

112. In Translatione ss. Amati, Romarici, Adelphii.

1. Exsultent agmina poli
Ob triumphum antistitis
Arnulphi, quem paraclitus
Praenuntiavit spiritus.

2. Fulgens in mundi gloria
Cum Romarico consulens
Regnum et regem deserens,
Quem gubernabat fortiter.

3. Vexillo crucis edito
Urbem e flamma protegens,
Sanxerunt loca eremi,
Adest Amatus inclitus.

4. Certantes cum Adelphio
Coronantur a Domino,
Nos salvent piis precibus
Nosque reddant caelestibus.

5. Creator saecli optime,
Horum precibus adnue,
Iram amove debitam,
Gratam tribue gratiam.

6. Summa concede deitas,
Horum ut fulti meritis
Tibi canamus gloriam
Per cuncta semper saecula.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymnar ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86). B. — 2, 3 reges A. — 3, 3 Laxerunt A. — 4, 4 Ibi peregrinantibus B. — 6, 2 merita B.

113. In translatione ss. Amati, Romarici, Adelphi.

Ad Tertiam.

1. Oratione sedula
Abiecit saepe daemones,
Virtute fultus Domini,
Sanctis ornatus moribus.

2. Pietate praecipua,
Humilitate maxima,
Sic celsus inter homines
Beavit partes eremi.

3. Te peccatores quaesumus,
Iesu bone, piissime,
Nobis largita venia
Illi ut addas praemia.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77).

114. De sancto Amato.

Ad Vesperas.

1. Praeclara dies Domini
Nobis illuxit hodie,
In quo amisso saeculo
Victor accepit praemium.

2. Post durum victum eremi,
Post iugem paenitudinem
Amatus, Christi famulus,
Caelorum regna petiit.

3. Ubi orando Dominum
Specus cum arte condidit,
Tignum, quod breve fuerat,
Tot auxit palmis largius.

4. Caesa rupe de montibus
Casu minante cellulae
Vexillo crucis edito
Mox saxum fixit enorme.

5. Inde iubente Domino
Ad oras tendit alias,
Ut lumen lucens omnibus
Non occultetur modio.

6. Mox Habendi ingreditur
Beanda montis culmina,
Sublato passim nemore
Plures fundavit cellulas.

7. Turmis sanctarum virginum
Psallendi normam praebuit,
Die noctuque iugiter
Iesum ut laudent Dominum.

8. Hinc utrique sexui,
Magnis, pusillis, omnibus,
Parem aptavit animum,
Cunctos ut lucrifaceret.

9. Hodie caeli angeli
Laetantur, chori martyrum,
Sanctus pro tali merito
Amatus caelos adiit.

10. Huius patroni precibus
Nos foveamur largius,
Nostrorum vincla criminum
Solvantur in perpetuum.

11. Iamiam secutus agmina
Sanctorum illa inclita
Illucque sibi bravium
Dudum meritis tulerat.

12. Devotas ergo, proximi,
Grates reddamus Domino,
Confessoris praeconia
Sui dum ore pangimus.

13. Gloria tibi, Domine,
Gloria, unigenite,
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymn. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86). B. — 1, 4 pretium B. — 2, 1 Post dudum A. — 2, 2 plenitudinem B. — 3, 1 Domino A. — 4, 1 Caesar A. — 5, 3 lumen fehlt A. — 6, 2 culminis B. — 6, 3 passum B. — 8, 1 Huic utroque B. — 9, 2 Laetentur B. — Str. 10 fehlt B; ist durchgestrichen in A. — 11, 3 brevius AB. — 11, 4 monitis AB. — 12, 2 solvamus B. — 12, 3 praeconio B. — 13, 2 unigenito B.

115. De sancto Ambrosio.

1. Ambrosius, vir fidelis
Doctrinae, nobis de caelis
Qui datus es divinitus
Organum sancti spiritus.

2. O Ambrosi, doctor dulcis,
Caeli da nectar insulsis,
Insipidis ne cordibus
Circumvolvamur sordibus.

3. O Ambrosi, doctor vitae,
De caelesti palmes vite
Sitientes inebria
Tua doctrina sobria.

4. O Ambrosi, lux de luce,
Transire fac nos te duce
De mundi huius tenebris
Et felleis illecebris.

Orat. ms. Carthus. Colonien. saec. 15. Cod. Colonien. 28. — Mit der Bemerkung: „Ex hymno.“

116. „In Vigilia divi Ambrosii de la victoria“.

1. Mediolanum laudibus
Exsultet, votis, precibus
Tot Mediolanensibus
Hodie datis dotibus.

2. Nam visus est Ambrosius,
Eorum patronus pius,
Scutica expavescere
Suis nitentes nocere.

3. Tunc fantur Theotonici
Similiter et Gallici:
Non possumus extendere
Nec gladium proicere;

4. Ablatis nostris viribus
Cedamus istis partibus;
Sed ipsis non potentibus
Necat vel dat carceribus.

5. Ambrosii, sancte doctor,
Nostrorum sis semper rector,
Ad nostri protectionem
Te advocamus patronum.

6. Doctor sanctae ecclesiae,
Intercessor sis hodie,
Sancte pater Ambrosii,
Veniae simus conscii.

7. Deo ergo sit gloria,
Qui dedit patrocinia
Haec, meritis Ambrosii
Veniae simus conscii.

Brev. Ambrosianum imp. Mediolani 1487. — 2, 4 noscere. — 4, 4 dat fehlt. — 5, 1 Ambrosi; vgl. 6, 3. — 5, 4 vocamus patronem. — Das Fest „Victoria s. Ambrosii in Parabiago" wurde am 21. Febr. gefeiert. Vgl. Locatelli, Vita di S. Ambrogio, Milano 1874, S. 544.

117. De sancto Andrea.

In 2. Vesperis.

1. Magnificetur artifex,
Laetetur mundi machina,
Rerum laudetur opifex,
Caelorum plaudant agmina.

2. Simonis Petri socius
Nec impar in supplicio,
Nec crucis Christi nescius,
Vivens pependit biduo.

3. Pro cuius pendens nomine
Palam docebat populum
Eiusque fultus numine
Sic orabat ad Dominum:

4. „Pie praeceptor optime,
Tempus est, ut te videam,
Rex Iesu clementissime,
Fac, mox ut ad te veniam."

5. Tuis, Andrea, precibus
A peccatorum vitiis
Purgemur ac criminibus,
Caeli fruamur gaudiis.

6. Ut, cum dies iudicii
Mundo finem praefixerit,
Securae mentis conscii
Stemus, cum iudex venerit.

7. Uni trinoque Domino
Sit laus, perennis gloria,
Sit decus sine termino
Hic et in caeli curia.

Brev. Abricense imp. Parisiis 1548. — 3, 3 nomine. — 5, 1 Unis (falsche Initiale). — 5, 3 a criminibus. — Vgl. den Hymnus: Glorificetur artifex.

118. De sancto Andrea.

1. Unum Israel de fontibus
Clarum virum virtutibus,
Quicunque recte credimus,
Dignis canamus laudibus.

2. Hic Andreas apostolus,
De fratre Petro fulgidus,
Christe fide fit celsior,
Est porta facta in Sion.

3. Primus iste dignus exstitit,
Oculis beatis ut cerneret
Messiam et sic concite
Vidisse fratri prodidit.

4. Piscator ante in fluctibus,
Post doctor ipse in gentibus,
Ne plebs periret imbribus,
Extraxit ore retibus.

5. Tradens Achaiae in finibus
Mysterium fidelibus,
Ab Aegaea proconsule
Retrusus est in carcere.

6. Dein flagellis subditus
Septem quaternionibus
Christum fateri publice
Doctor pius non destitit.

7. Post exaratus verbere
Suspensus est in stipite,
Quem missus alto ab aethere
Fulgor micans circumdedit.

8. Hac sorte carnis termino
Reddit beatum spiritum
Et gloriosus funere
Vitam beatam possidet.

9. Gloria patri ingenito,
Gloria unigenito
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Liber ms. Miraculorum S. Andreae saec. 12. Cod Parisin. 12603. — 3, 1 Lies: Prius?

119. De sancta Anna.

Ad Vesperas.

1. Salve, parens Anna,
Illuxisti late,
Caeli ferens manna
Vitae sanctitate.

2. Electa fuisti,
Quod sis matris Christi
Mater, mundo tristi
Vitam genuisti.

3. Castitatis testis,
Ligni vitae fructum
Carne sancta vestis
Evae mutans luctum,

4. O dulcis Maria,
Matri meruisti,
Quod posset in via
Sic sublimis sisti.

5. Ave, maris stella,
Trementes conforta,
Sub mundi procella
Felix caeli porta.

6. Dei mater alma,
Da triumphi dona,
In virtutum palma
Vincentes corona.

7. Sit laus Deo patri,
Summum Christo decus,
Spiritui sancto,
Trinus honor et unus.

Ant. et hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C 422. A. — Collect. ms. Vadstenense saec. 15. Cod. Upsalen. C 23. B. — Brev. Scarense imp. Holmiae 1495. C. — Brev. Arosiense imp. Basiliae 1513. D. — 7, 2 Summo A. — 7, 4 Tribus honor unus A. — Dieser und die beiden folgenden Hymnen gehören zu dem Officium Felix orbis, felix hora (Anal. XXV, 64), als dessen Verfasser Klemming Nicolaus Hermanni, Bischof von Linköping, bezeichnet.

120. De sancta Anna.

Ad Nocturnum.

1. Arbor est altae gloriae
Florens Annae fecunditas,
Quam lux perfudit gratiae
Virtutumque sublimitas.

2. In huius culmen arboris
Deus nidum reposuit,
Annae venter dum corporis
Mariae fructu floruit.

3. Maria, nidus arboris,
Clausit nido virgineo
Fortem immensi roboris
Caelo missum empyreo.

4. Anna, Maria pariter
Divinis erant oculis
Gratae prae cunctis dulciter
Aeternis semper saeculis.

5. Matris et natae precibus
Optamus nos suppliciter
Caeli coniungi civibus,
Deo frui feliciter.

Ant. et hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C 422. A. — Collect. ms. Vadstenense saec. 15. Cod. Upsalen. C 23. B. — Brev. Lincopense imp. Norimbergae 1493. C. — Brev. Scarense imp. Holmiae 1495. D. — Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. E. — Nach Str. 5 Maria mater gratiae etc. und die Doxol. de Beata A.

121. De sancta Anna.

Ad Laudes.

1. Anna matrona maxima
Est testamenti veteris,
Per mores erat optima,
Excelsior prae ceteris.

2. Eius Maria filia,
Throni tenens sublimia,
Cunctos legis et gratiae
Longe praeit in acie.

3. Ambae sursum eximiae
Et praeminentis gloriae,
Precantes nos respicite
Vultu misericordiae.

4. Sacra caelorum acie,
Felix Anna, sublimiter
Coniuncta tuae filiae
Pro nobis ora iugiter.

5. Maria, mater gratiae etc.

Ant. et hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C 422. A. — Collect. ms. Vadstenense saec. 15. Cod. Upsalen. C 23. B. — Brev. Lincopense imp. Norimbergae 1493. C. — Brev. Scarense imp. Holmiae 1495. — Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. D. — 2, 2 Iesu tenens C. — 3, 2 praeminentis C.

122. De sancta Anna.

1. Laudes ad laudes iungite,
Exsultet caelum laudibus,
Et matris huius inclitae
Laudes cantemus vocibus.

2. Laudans laudare docuit
Exemplari peritia,
Laus illi semper adfuit
Post sacra puerperia.

3. Quam diu putant sterilem,
Legis damnandam vitio,
Meretur delectabilem
Rosam fovere gremio.

4. Est haec Maria teneri
Christum lactans ex ubere,
Mitis humano generi
Plus quam contingit dicere.

5. Maria, mater gratiae,
Tua salvet oratio
De lacu nos miseriae
Fultos Annae suffragio.

Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. — Vgl. Klemming III, 23 u. f.

123. De sancta Anna.

1. Anna, regum progenies
Et sacerdotum series,
Stirpem illustrem patribus
Suis ornavit actibus.

2. Nupta caeli indicio
Fideli matrimonio
Iuxta verbum angelicum
Fructum concepit caelicum.

3. Infecunda pro tempore,
Prope marcescens corpore,
Decreto patris luminum
Reginam parit virginum.

4. Caeleste beneficium
Pneumatisque solacium
In sanctam Annam fluxerat,
Quae Mariam genuerat.

5. O matrona sanctissima,
Omni repleta gratia,
Deum, auctorem omnium,
Nobis redde propitium.

6. Per eius, Christe, gratiam
Da in morte fiduciam,
Quando hinc egrediemur,
Ut te semper contemplemur.

Orat. ms. S. Petri Salisburgen. saec. 15. Cod. Petrin. a IV, 39.

124. De sancta Anna.

1. Exsultet plebs fidelium
Annae referens gaudium,
Dum haec post vitae stadia
Transit ad vitae gaudia.

2. Caeleste beneficium
Nobis [fit in] remedium,
Cum haec ex Anna nascitur,
Per quam libertas redditur.

3. Felix Anna, quae genuit
Illam, per quam nos exuit
A peccati caligine
Deus natus de virgine.

4. Ex Anna surgit virgula
Totius boni primula,
Virgo generans filium,
Nostrae salutis pretium.

5. Quam felix terra fertilis,
Qua crevit spica nobilis,
Granum frumenti protulit,
Quod sua morte contulit.

6. Laus sit semper ingenito
Eiusque unigenito,
Qui natus est de virgine,
Una cum sancto flamine.

Brev. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Cadomen. 24 (IV°, 19). — 3, 3 peccatis.

125. De sancta Anna.

In 1. Vesperis.

1. Gaude, mater Anna,
Gaude, mater sancta,
Cum sis Dei facta
Genetrix avia.

2. Plaude tali natae,
Virgini Mariae,
Eius genitore
Ioachim congaude

3. In hac nostra terra
Primo benedicta,
Quae fuit in Eva
Quondam maledicta.

4. Ergo sume laudes,
Quas damus ovantes,
Nos ab omni sorde
Tua prece terge.

5. Cum sit tibi notus
Muliebris sexus,
Scias misereri
Supplicans regnanti.

6. Sit laus Deo patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto
Trinus honor unus.

Brev. Xantonense imp. Pictavii 1542. — Melodie jedenfalls: Ave maris stella.

126. De sancta Anna.

In Laudibus.

1. O quam felix coniugium
Annae simul et Ioachium!
Caste vivunt octogenos,
Dolent tamen totos annos.

2. Longo legis opprobrio
Subsunt ambo, sed orando
Meruerunt exoptatam
Prolem Deo dedicatam.

3. Annam quondam qui dolentem,
Saram simul et ridentem,
Templo vidit et respexit,
Huius alvum et implevit.

4. Radix Iesse mater Anna,
Virga florens virgo nata,
Anna vellus, virgo concha
Gedeonis in area.

5. Spina mater, rosa virgo,
Iacob stella fulgens caelo,
Ut hic sedet velut thoro
Rex supernns in solio.

6. Audi, mater, cum filia
Vota, quae dant haec agmina,
Fer ad Christi palatia
Tibi facta melodia.

Brev. Xantonense imp. Pictavii 1542. — 3, 2 Sarram. 4, 4 in aera. — Ohne Doxologie.

127. De sancta Anna.

1. Lux de luce prodit orta
Clausa permanente porta,
Vates ut praecinuit;

2. Felix ista genitura,
Per quam [Deus] mortis iura
Dissipare voluit.

3. Ductrix Anna tanti boni,
Cedis maledictioni,
Vetus lex quam statnit,

4. Tu pridem infructuosa,
Cnnctis oras odiosa
Tuis contribulibus.

5. Prole tandem fecundata
Es beata praedicata
Olim te spernentibus.

6. Ergo natam deprecare,
Nos ut suo commendare
Nato velit precibus.

7. Quod praestare tu dignare,
Bona cuncta qui donare
Scis et vales omnibus.

Brev. ms. Pataviense anni 1333. Cod. Lambacen. CLXXI. add. saec. 15.

128. De sancto Ansgario.

Ad Vesperas.

1. Ansgari, pater optime,
Errantes nos in devio
Rednc tno iuvamine,
Servans sub Christi gremio.

2. Danis et Suecis gratiae
Donum fidemque praedicas,
Pugil fortis in acie
Gentes Deo sanctificas.

3. Notam facis incredulis
Doctrinam evangelicam,
Lucem ministrans populis
Ducis in viam caelicam.

4. Bonus pastor utiliter
Gregem pascis dominicum,
Informans, quod veraciter
Christum colat magnificum.

5. Prudens talenta gratiae
Et lucri magnitudinem
Adducis regi gloriae
In pacis pulchritudinem.

6. Deo patri sit gloria
Eiusque soli filio
Cum spiritu paraclito
In sempiterna saecula.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A. 182. A. — Ant. et. hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C. 422. B. — Collect. ms. Vadstenense saec. 15. Cod. Upsalen. C. 23. C. — 2, 1 Suevis AB; Sweuis C. — 4, 1 viriliter C. — 4, 3 verasciter C. — 6, 1 sit gratia C. — Doxologie unvollständig ABC. — Vgl. Klemming I, 1 sq.

129. De sancto Ansgario.

Ad Nocturnum.

1. Vidit puer Ansgarius
Quandam raptus in spiritu
Praefulgidam decentius
Caelorum in exercitu.

2. Ipsam constanter credidit
Mariam esse virginem,
Quae sibi mitis edidit
Talem sermonis ordinem:

3. Si vis nostro consortio
Et nostra frui gloria,
Vitabis omni studio
Iocos et puerilia.

4. Vanus quivis displiceat
Discursus et lascivia,
Maturus sis et saciet
Te Christi sapientia.

5. Nam detestamur otia
Contempto vaniloquio,
Virtutum excellentia
Nostro servit solacio.

6. Post haec crescens appetere
Coepit virtutum foedera,
Christum ferventer colere,
Fide transcendens sidera.

6. Deo patri sit gloria.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A. 182. A. — Ant. et. hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C. 422. B. — Collect. ms. Vadstenense saec. 15. Cod. Upsalen. C 23. C. — 3, 1 und 3 fehlt der Reim. Cfr. Klemming I, 6 sq.

130. De s. Antonino Apamiensi.

Ad Vesp. et Noct.

1. Nunc Antonini martyris
Festum celebre colimus,
Qui ob amorem Domini
Sprevit caduca saeculi.

2. Interrogans profectus est,
Ubi vigeret populus,
Qui collaudaret Dominum
Relictis quondam idolis.

3. Inventis iam pastoribus
Et fidei doctoribus,
Cum quibus diu commanens,
Suscepit sacerdotium.

4. Una dierum revocans
A suis cordis cellula:
Si persecuti fuerint,
In reliquam transfugite.

5. Cumque iter perageret,
Ardore sitis lapsus est;
Levando sursum oculos
Preces effudit Domino.

6. Quem exaudivit Dominus,
Ac ille fisus numine
Cum sua virga parvula
Percussit terram aridam.

7. Ex qua manavit coelitus
Unda aquae purissimae,
Qua sanctus tunc refectus est
Et permanet et perpetim.

8. Gloria sit altissimo
Patri cum suo filio
Et sanctoque spiritui
Per infinita saecula.

Off. ms. S. Antonini saec. 17. Cod. Vatican. 8575.

131. De s. Antonino Apamiensi.

Ad Laudes.

1. Laetetur Vallis Nobilis
Pariter cum affinibus,
In qua athleta denique
Flagitat domicilium.

2. Per flammam sancti pneumatis
In nece sua rosea
Cum caput parte corporis
Angelice delatum est.

3. Tunc alveus mirifice
Retro cursum arripiens,
Ducente Dei gratia
Applicuerunt patriae.

4. Per illum vicum principis,
Qui Festus nuncupatus est,
Ara beati Stephani
Habebat illuc transitum.

5. Bobus appropinquantibus
Per Antonini merita
Fixerunt sua onera,
Ac si essent immobiles.

6. Palam viso miraculo
Omnes teneri exstasi,
Altercati sunt singuli
Et humarunt reliquias.

7. Gloria sit altissimo
Patri cum suo filio
Et sanctoque spiritui
Per infinita saecula.

Offic. ms. S. Antonini saec. 17. Cod. Vatican. 8575. — 5, 3 suas aneras. — 6, 2 Et teneri extasi. — Vgl. die Hymnen Anal. XVI, Nr. 104—106. — Das zu diesen Hymnen gehörige Officium ist bis auf einige rhythmische Antiphonen prosaisch; die Hymnen (trotz der jungen Quelle) augenscheinlich alt.

132. De b. Antonio de Monte Ciano.

1. Alme confessor, supplices, Antoni,
Laudes et preces humiles canentes,
Tuum ante corpus humiles astantes,
Adiuva illos.

2. Suscipe preces huius tuae plebis
Et Iesum Christum supplica pro eis,
Ut eos servet simul et defendat
Ab omni malo.

3. Qui te locavit hic miraculose,
Ut apud ipsum esses intercessor,
Sic esto custos huius tui castri,
Montis Ciani.

4. Simul cum patre celebri Augustino
Iungito tecum illum Nicolaum,
Qui Tolentini semper est defensor,
Nos custodire.

5. Tecum coniunge omnes caeli cives,
Prophetas, vates, martyres, Antoni,
Omnes doctores, sanctos eremitas,
Supplicent tecum.

6. Virgines quoque, ut virgo permansisti,
Duc in favorem tu(ae) sanctae catervae,
Sic ante Christum pro nobis orantes
Dicite omnes:

7. Gloria patri genitoque semper,
Et qui procedit Deus ex utroque,
Trinitas sancta, respice dicentes
Hunc sacrum hymnum.

Alphabetum Augustinianum, in quo praeclari Eremitici ordinis germina virorumque et feminarum domicilia recensentur. Autore P. M. F. Thoma de Herrera, Eremita Augustiniano etc. Matriti 1644. — Dem Hymnus folgt unmittelbar eine rhythmische Antiphon (nebst Versikel und Oration):

Almum diem recolimus
Celebritate annua
Antonii, quem credimus
Intronizatum gloria,
Qui nobis, velut cupimus,
Patrozinetur; grandia
Patravit ut iam vidimus,
Patrat nunc et miracula
Suis mente supplicibus
Praebendo mira munera.

Eine Quelle ist nicht angegeben.

133. De sancta Apronia.

1. Excelsae laudis cantica
Pangamus cum melodia
Aproniae magnifica
Recensentes sollemnia.

2. Huius vita sanctissima
Claris fulgens virtutibus
Virginitatis lilia
Plena tulit odoribus.

3. Soror fuit clarissima
Apri, sancti antistitis,
Ex Trecorum familia
Excellentis propaginis.

4. Haec duo luminaria
Ex eadem prosapia,
Aper atque Apronia
Relucent inter sidera.

5. Huius sacrato corpore
Haec ditatur ecclesia,
Ergo pro tali pignore
Deo reddatur gratia.

6. Hinc Gerardus, pastor mitis,
Exaltetur cum laudibus,
Cuius opera praeclaris
Decoratur mnneribus.

7. Summo patri sit gloria
Eiusque soli genito,
Sancto quoque sit flamini
Coaeqnalis laudatio.

Brev. Tullense imp. Mussiponti 1595.

134. De sancto Armagilo.

Ad Laudes.

1. Exaltemus exaltatum
In supremo culmine,
Veneremur veneratum
Et devoto carmine,
Deo datum, praesignatum,
Ut patet ex nomine.

2. Armagilus arma gerens
Nuncupatur proprie,
A primaevo regi haerens
Caelestis militiae,
Miles acer semper gerens
Arma paenitentiae.

3. Te rogamus, arma gere
In occursum hostium,
Nos vexantes hostes tere,
Tu, nostrum praesidium,
In succursum nobis quaere
Iesum, Dei filium.

4. Hostes nostros qui confundit
Huius sancti merito
Et in nobis sic infundat
Gratiam, ut merito
Stipendia mereamur
Caeli cum emerito.

5. Cui mortem nuntiavit
Rex caelestis patriae,
Hunc amavit, hunc ornavit
Stola suae gloriae
Et ad portam coronavit
Paradisi hodie.

6. Pro concive est laetata
Tota caeli curia,
Cuius morte desolata
Doluit Britannia,
Post dolorem consolata
Pro ipsius gloria.

7. Summo regi laudas demus.

Brev. ms. Redonense saec. 15. Cod. Vatican. Ottob. 543. — 3, 5 In sursum nobis. — 5. 5 sq. Et ad portam paradisi coronavit. — 6, 1 est fehlt. — Den Hymnus ad Vesp. siehe Anal. XIX, 71 sq.

135. De sancto Arnulpho.

1. Laudes conditori nostro
persolvamus ovantes
In hac die praecipue,
qua beatus Arnulphus
Coetui iunctus laetatur
angelico in caelis.

2. Qui ceu iubar ex polo
radiavit in solo
Et gratia Dei fultus
praesentia contempsit
Desertique antra petens
secutus est Dominum.

3. Auctor pacis, Deus summe,
castae matris unice,
Patris in sede qui sedes,
preces nostras exaudi,
Per Arnulphi interventum
nobis esto placatus.

4. Gloria patri natoque
semper et paraclito,
Laus, potestas atque virtus,
gratiarum copia,
Quem Deum cuncta fatentur
saeculorum saecula.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymn. ms. Romarici montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86). B. — 2, 1 Qui sicut A. — 2, 6 est Christum.

136. De sancto Audoeno.

1. Hymnum Christo laetitiae
Promat chorus ecclesiae,
Laudum ferens praeconia
Audoeni pro gloria.

2. Hic fide, verbis, actibus
Insignis et virtutibus,
Gemma fulsit pontificum
Velut iubar clarissimum.

3. Nunc decus apostolicum
Coronam tenet martyrum
Et virginalis gloriae
Carmen cantat laetitiae.

4. O praesulum sanctissime,
Pastor noster dulcissime,
Obtine nobis veniam
Et paradisi gloriam.

5. Sit decus et potentia,
Laus, virtus atque gloria
Summo patri cum filio
Et spiritu paraclito.

Pass. ms. S. Audoeni Rotomagen. saec. 12. in. Cod. Rotomagen. 1406. — „Hymnus ipsius pretiosi pontificis Audoeni."

137. De sancto Audoeno.

1. Mentis exsultent organa
Audoenum laudantia,
Sacra cuius sollemnia
Festiva dant praeconia.

2. Qui altus aula regia
Caeli tenet palatia,
Hodie mole carnea
Liber petivit sidera.

3. Qui nos suo consortio
Pio iungat suffragio,
Pro nobis orans Dominum
Oppressis mole criminum.

4. Quem fides nostra triplicet
Et triplicatum simplicet,
Patrem, natum ac spiritum
Adorans in perpetuum.

Pass. ms. S. Audoeni Rotomagen. saec. 12. in. Cod. Rotomagen. 1406. — „Hymnus beati Audoeni".

138. De sancto Augustino.

Ad Nocturnum.

1. Augustine, lux doctorum
Ex fulgente lumine,
Fugator haereticorum
Cum exculto famine,
Fuisti christianorum
Fax interno flamine.

2. Exstitisti forma morum
In sancta ecclesia,
Ornamentum clericorum
Vitae relucentia,
Dux fuisti populorum
Verbi remanentia.

3. Fuisti eremitarum
Fundatur praecipuus,
Exstitisti viduarum
Instructor mellifluus,
Omnium coniugatarum
Praeceptor asssiduus.

4. Egenorum educator
Fuisti cum lacrimis,
Captivorum liberator
Commones ab intimis,
Orphanorum defensâtor
Viribus verissimis.

5. Tibi, Deus, decantemus
Hunc hymnum alacriter,
Tibi quoque laudes demus
Cum affectu dulciter,
Trinitati personemus
Pio corde iugiter.

Collect. ms. saec. 15. Cod. Oxonien. (Canon. Script. Eccl. 89). — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

139. De sancto Augustino.

Ad Laudes.

1. Iussu praelati presbyter
Sacratus mox coenobium
Instituit, ut viveret
Cum fratribus communiter.

2. Kasto se voto vinciens
Pauper fit et oboediens,
Re, carne, mente devovens,
Sed caritate praesidens.

3. Locum cum tenet praesulis
Crescit fides, spes, caritas,
Doctrinis et miraculis
Augetur Dei civitas.

4. Mundi despectis opibus
Non testans pauper obiit,
Coniunctus caeli civibus
In paradisi gaudiis.

5. Non visum choro praesulum
Te sancto mira visio
Situm praecelso solio
Prodit teste Gregorio.

6. Ope tua cum precibus
Te, pater, exorantibus
Dentur in caeli curia
Beata nobis gaudia.

7. Honor, virtus et gloria
Sit trinitati, gratia
Cuius clausa praecordia
Is sua fecit pervia.

Pontific. ms. Paulanorum saec. 15. Cod. Vatican. Ottobon. 502. — Den Hymnus zur Noct. Auxit errorem nubilo siehe Anal. XXII, 47 u. f. Der vorliegende führt den Abcdarismus bis O weiter. Vielleicht fehlt noch ein drittes, bis Z reichendes Stück.

140. De sancto Augustino.

Ad Laudes.

1. Flos cleri, norma praesulum,
Canonicorum speculum,
Iam bonis regni frueris
Cum Salomonis pueris.

2. Iam cernis, non per speculum,
Sed facie ad faciem
Summi regis cubiculum
Et illam dulcem requiem.

3. Iam supplices te poscimus,
Ut tuis, pater, precibus
Culpis deletis omnibus
Caeli iungamur civibus.

4. Praestet pater ingenitus,
Praestet hoc unigenitus,
Praestet hoc sanctus spiritus,
Non tres, sed unus Dominus.

Brev. fratrum Eremitarum s. Pauli imp. Venetiis 1540.

141. De sancta Aurea.

Ad Laudes.

1. In aula iam aetherea
Conspectu sponsi fruitur,
Quem virgo felix Aurea
Semper laudando sequitur.

2. Mortalis viri nuptias
Innecti virgo renuit,
Quae castis iam deliciis
Cum Christo regnans adfuit.

3. Despexit mundi gloriam
Capescens Christi gratiam,
Reliquit aulam regiam
Caelestem quaerens patriam.

4. Per poenas et supplicia
Transit ad vera gaudia,
Post bella multiplicia
Triumphat de victoria.

5. Sit Christo regi gloria,
Qui coronavit Auream,
Per cuius dat suffragia
Perennem nobis lauream.

Offic. ms S. Aureae Ostien. saec. 15. Cod. Vatican. Regin. 1949. — Den Hymnus zur Vesper siehe Anal. XIX, 73.

142. De sancto Babyla.

1. Antiochiae Babylas
Bonus erat vates verbo,
Caesar volebat ingredi
Multum profanus ecclesiae.

2. Intus manere ceteros
Iussit sacerdos, obviam
Ferens tyranno pectora
Intrare temptantem vetat.

3. Furens tyrannus restitit,
Revertens tanti nominis
Non passus se trudi sene,
Verso redit vestigio.

4. Exorto die secundo,
Quare sibi obstiterit,
Rogatus natos fatetur
Fides teneri nescia.

5. Lupum cernens irrumpere,
Oves tenere debui,
Sed contempta senectute
Me non timere indicem.

6. En, habeo tres parvulos,
Domi fideles instruo,
Vinctum fatebor meritos
Christo quem passos imolant.

7. Ibat sacerdos obviam,
Psallentes trahebat hostias;
Ecce, ego meique pueri,
Iesu, dedi, quos tu mihi.

8. Prius necari parvulos
Babylas petit iudici;
Necati statim parvuli,
Dehinc Babylas sequitur.

9. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II, 20. — 1, 4 Mutum. — 5, 1 irrupere. — 8, 2 indici.

143. De sancta Barbara.

1. *Beata nobis gaudia*
Dat Barbarae martyrium,
Quam traxit ad caelestia
Deus, creator omnium.

2. *Ad cenam agni providi*
Invitatae, qua resides,
Agno iunguntur nobili,
Quocunque pergis, virgines.

3. *Rerum creator optime,*
Per eam te testificas
In turris trino lumine,
O lux, beata trinitas.

4. *Beata cuius brachiis*
Saxa tacta oboediunt,
Dum iis manum imprimis,
Vexilla regis prodeunt.

5. *Amicta luce caelitus*
Ducitur virgo carcere,
Plagae curantur penitus
Iam lucis orto sidere.

6. *Rex Christe, clementissime,*
Haec passa te magnificat,
Audita benignissime
Vox clara, ecce, intonat.

7. *Audi, benigne conditor,*
Per eam hic nos protegens,
Aeternae sis vitae dator,
Verbum supernum prodiens.

Orat. ms. Carthus. Colonien. saec. 15. Cod. Colonien. 28. — 2, 2 Invitare.

144. De sancta Barbara.

In 1. Vesperis.

1. Barbarae festum celebremus omnes,
Virginis sacrae referat triumphos
Martyris noster chorus et beatos
Pangat honores.

2. Fortis et prudens teneris ab annis
Haec fuit virgo, pia, iusta, cunctos
Temperans actus Dominoqne iuncta
Mente fideli.

3. Haec Deum verum coluit relictis
Gentium diis, genitoris iras
Passa crndelis, caput et paterno
Perdidit ense.

4. Sit Deo summo Dominoque rerum
Laus, honor, virtus, decus et potestas,
Gratia cuius super astra felix
Barbara vivit.

Brev. Bituricense imp. Lemovicis 1522.

145. De sancta Barbara.

Ad Matutinum.

1. Creator omnium, Deus,
Invictae fortitudinis
Spes martyrum, dux et via,
Votis fave precantinm,

2. Qui celsa Barbarae tuo
Dicata sancto nomini
Tropaea cum sollemniis
Cultn celebrant annuo.

3. Haec passione indicem
Vicit sua, vicit suum
Patrem Dioscorum fide
Caelo reportans praemia.

4. Manus paterna virginis
Collum scidit, sic mortua
Mors est, ut altera Deo
Barbara vita viveret.

5. Sit laus Deo, sit gloria,
Honos, decns, victoria,
Sit gratiarnm actio
In saeculorum saecula.

Brev. Bituricense imp. Lemovicis 1522.

146. De sancta Barbara.

Ad Laudes.

1. O Christe, sponse virginum
Et martyrum pulcherrime,
Mirabiles victorias
Audi beatae Barbarae.

2. Amore cuius intimo
Sprevit maritales thoros,
Ut se tibi, sponso suo,
Fidam probaret virginem.

3. Quam non paterna iurgia,
Non praesidis ferocitas
Nec mors cruenta denique
Quivere fortem vincere.

4. Perennis unde laus tibi
Sit, Christe, qui das laureas
Servis triumphales tuis
Et summa demum praemia.

Brev. Bituricense imp. Lemovicis 1522. — 3, 4 Quere.

147. De sancta Barbara.

In 1. Vesperis.

1. Exsulta, plebs catholica,
Sacrae Barbarae laudibus,
Nam eius vita caelica
Supernis micat opibus.

2. Haec ab adulescentia
Christianitatis ordinem
Ingressa duce gratia
Sprevit mundi dulcedinem.

3. Flore nitens perpetuo
Castae excellentiae
Digne dono praecipuo
Fulsit altae peritiae.

4. Veritatis catholicae
Recte Tusciam irrigat
Simulque deifice
Sensum cum fide colligat.

5. Sit laus patri ac genito
Pariterque ac flamini,
Qui huius sanctae merito
Nos summo iungat agmini.

Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495. A. — Brev. Ebredunense imp. Lugduni 1520. B. — 1, 4 mutat B. — 2, 2 Christi tie ordinem B. — 3, 2 fehlt eine Silbe. — 4, 2 Recte iustitiam irrigat B. — 5, 4 summo iungat.

148. De sancta Barbara.

In Laudibus.

1. Aurora lucis rutilans
Splendorem defert roseum,
Nosterque chorus iubilans
Barbarae corpus laureum.

2. Dum fidem firmam aperit
Caeleste sidus oculis,
Suam personam ingerit
Datam pro luce saeculi.

3. Nam occidentem radiis
Implere caelum incipit,
Cum multis vectam studiis
Sanctam Barbarum recipit,

4. Veram, constantem, solidam
Vitamque eius inclitam,
Securam, firmam, lucidam,
Divinis verbis insitam.

5. Sit laus patri ac genito
Pariterque ac flamini,
Qui huius sanctae merito
Nos iungat summo agmini.

Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495. A. — Brev. Ebredunense imp. Lugduni 1520. B. — 3, 3 vectum AB. — 4, 1 constans A.

149. De sancta Barbara.

In Laudibus.

1. Barbaram diri celebrant agones,
Quippe tyrannos vicit truculentos,
Maximianum simul Marcianum,
Eius praefectum.

2. Hanc saevi torquent iacturis poenarum,
Ut fatigati lictores reddantur,
Nil timet truces ferocesque minas
Ridet eorum.

3. Turre reclusa architecta sollers
Unum rimatur auctoremque trinum,
Dum tres adaptat lumini fenestras;
Patre reverso,

4. Ille miratur artifices causans,
Quem sic adfatur Barbara praeconstans:
His unum lumen, genitor, par fore
Numine divum,

5. Trinis innatum personis divinis
Quodque credentum vivificat alme
Mentes illustrans sensus et obscuros
Illuminatque.

6. O felix virgo Barbaraque martyr,
Spernis electum coniugem carnalem
Nec genus ferox pavescis poenarum
Bis coronata.

7. Hinc, pia mater athletaque fortis,
Comprime nostros perlubricos actus,
Et tua prece digne celebremus
Alma tropaea.

8. Gloria patri genitaeque proli
Et tibi, compar utriusque semper
Spiritus alme, Deus unus, omni
Tempore saecli.

Brev. Autisiodorense imp. Autisiodori 1580. Daraus Weale, Le Beffroi IV (Bruges 1876) p. 39. u. f. Der Hymnus ist augenscheinlich älter als die späte Quelle.

150. De sancta Barbara.

1. Gratuletur hac in die
Genetrix ecclesia,
Laudes promat harmoniae
Et hymni melodia
In cantum prorumpat pie
Ad Barbarae sollemnia.

2. Ista pro Christi amore
Flagellis concutitur
Et in arta cum furore
Cellula detruditur,
Hinc coram praefecto more
Diis libare praecipitur.

3. Haec diis spernens immolare
Laceratur verbere
Et nolens obsecundare
Clauditur in carcere,
In quo Christus splendens clare
Hanc solatur numine.

4. Hinc mamilla demolitur
Vesteque exuitur,
Sed a Christo custoditur
Et cum stola tegitur,
Hinc decollatur, moritur
Et ad caelos subvehitur.

5. Genitori genitoque.

Orat. ms. Campense anni 1462. Cod. Darmstadien. 521.] „Nota est sicut pange lingua." — 3, 6 Lies munimine? Es hat nämlich sonst jede sechste Zeile des Liedes eine Silbe Überschufs.

151. De sancto Barnaba.

1. Mediolani civitas,
Age festiva gaudia,
Pastoris tui Barnabae
Pange mira praeconia.

2. Qui tibi sanctae fidei
Primus pandit eloquia
Honorisque metropolis
Tibi confert insignia.

3. Hic adpetens caelestia
Contemptor visibilium
Ad pedes apostolicos
Agri deponit pretium.

4. Hic plenus sancti spiritus
Verbum in Antiochia
Christi constanter praedicat
Et in Romana patria.

5. Per Barnabam apostolum
Clemens ad fidem ducitur,
Civis Romanus nobilis,
Qui papa martyr moritur.

6. Hic macerat assiduis
Corpus suum vigiliis,
Crebris orationibus,
Frequentibus ieiuniis.

7. Apostolus hic Barnabas
Matthaei evangelium
Deponens super languidos
Languores sanat omnium.

8. Hic a Iudaeis perfidis
Fune ligatus trahitur,
Qui traditus incendio
Supernis bonis fruitur.

Brev. Ambrosianum imp. Mediolani 1487. — 4, 1 plenas. — 8, 4 upernis.

152. De sancto Barnaba.

Ad Vesperas.

1. Cum protoplasti germina
Morti forent obnoxia,
Ne lex ipsos eriperet,
Quos duris vinclis stringeret,

2. Advenit lucis conditor
Volens sanare languidos,
Qui magna dans prodigia
Depulsit ignorantiam.

3. Miraculis sic [inclitam]
Fidem reduxit perditam,
Post [carnis] mortem superans
Revexit cunctos liberans.

4. Scandens caeli palatium
Sanctum refudit spiritum,
Quo pleni tunc apostoli
Dederunt fidem populis.

5. Ex quibus fuit conditus
Hic Barnabas piissimus,
Qui sprevit mundi gaudia
Corde quaerens caelestia.

6. Terrena (re)liquit omnia
Vendens hic sua praedia,
Sociatus apostolis
Resplenduit miraculis.

7. Cum Paulo Christum praedicans,
Deum paganis nuntians,
In Cypro captus variis
Subactus est suppliciis.

8. His perferens incendium
Suscepit vitae terminum;
Nunc adeptus caelestia
Pro nobis preces offerat.

9. Deo patri et filio,
Sancto simul paraclito
Potestas, honor, gloria
Per infinita saecula.

Puccinelli, Placido. Vita di San Barnaba Apostolo, primo pastore di Milano. Milano s. a. [1649], S. 105. „Hinno di S. Barnaba descritto in due codici antichi di carta pergamena, che si conservano nella chiesa S. Lorenzo Maggiore di Milano." — 9, 1 Sit Deo.

153. De sancto Barnaba.

Ad Nocturnum.

1. Aeterna Christi munera,
Apostoli victoria,
Beato Cypri genere
Hymnum canamus Barnabae,

2. Qui quasi rosa rutilans,
Mundum totum illuminans,
Cuius odore perfidi
Fugantur omnes ethnici.

3. Exsultet Romae gloria,
Resultet tota Brixia,
Mediolanum iubilet,
Cum tantus pater praepollet.

4. Christum gerens in pectore
Mandata servans optime
Agrumque suum vendidit
Nec non dedit apostolis.

5. Hic Pauli fidelissimus
Verbo, doctrina socius,
Quorum vita perfulgida
Tota fulget ecclesia.

6. Conscendens in naviculam
Et properans Salaminam
Verbum ferventer praedicat
Multos languore liberat.

7. Tunc Iudaei increduli
Collum ligant apostoli,
Perducunt ad supplicium
Cremando corpus lucidum.

8. O lux pretiosissima,
Pater beate Barnaba,
Salva praesentem populum
Per tuum natalitium.

9. Praesta, pater ingenite,
Cum genito et flamine
Nobis videre virginem
Gestantem Deum hominem.

Puccinelli l. c. p. 107 sq. — 2, 3 odorem. — 5, 4 fulgit.. — 6, 3 fruenter. — 6, y languores.

154. De sancto Barnaba.

Ad Laudes.

1. Exsultet caelum laudibus,
Resultet terra gaudiis,
Quod Barnabas apostolus
Laetus potitur praemiis.

2. Apostolo sanctissimo
Non finis vitae latuit,
Quem Paulo sacratissimo
Per ordinem tunc patuit.

3. Tunc ambo flexis genibus
Tradendo pacis osculum,
Quos separabat spiritus,
Praedicando professi sunt.

4. Per doctrinam apostoli
Et approbatis fructibus
Augetur fides populi
Et crescit ardor spiritus.

5. Insignis et virtutibus
Vitam beatae Barnabae
Pollere facit Dominus,
Rector suae militiae.

6. Praesta, beata trinitas,
Concede, simplex unitas,
Ut precibus apostoli
Salventur Christi populi.

Puccinelli l. c. p. 108 sq. — 4, 2 fluctibus. — 4, 4 crescat.

155. De sancto Bartholomaeo.

1. Tropaea palmae nobilis
Bartholomaei apostoli
Quantum meretur muneris,
Quis explicet praeconiis?

2. Ad quem frequenter fulgidi
Conversitabant angeli
Et, quod iubebat exsequi,
Oboediebant conciti.

3. In Indiae confinio
Ingressus templum Astaroth
Mox eius ad praesentiam
Daemon resolvit idola.

4. Polymii lunaticam
Natam per ampla tempora
Curando, regis filiam,
Errore gentem liberat.

5. Astriges ut hoc comperit,
Rex et minister idoli,
Iussit suo conspectui
Sanctum nefandus attrahi.

6. Interrogat hunc nequiter,
Quare deos everteret,
Sed colloquente apostolo
Waldat cadit mox idolum.

7. Iubente rege protinus
Sanctus secatus fustibus
Et post reciso vertice
Palmam est adeptus gloriae.

8. Tali beatus ordine
Salus fuit provinciae,
Et laureato funere
Caelum triumphus obtinet.

9. Gloria Deo patri,
Gloria unigenito etc.

Legend. ms. Mediolanense saec. 13. Cod. Ambrosian. C 125 inf. — 3, 2 in templum Adstaroth. — 4, 1 Polemii. — 4, 3 filia — 5, 1 Astrigis. — 5. 4 Sanctum fehlt. — 6, 1 Interrogavit. — 6, 2 deus. — 6, 4 uvaldat. — 8, 2 Salvus fuit. — 9, 1 Lies: Gloria patri ingenito.

156. De sancto Bartholomaeo.

Ad Laudes.

1. Apostoli sollemnia
Bartholomaei inclita
Recurrunt, ergo agmina
Tripudiant fidelia.

2. Concinendo melliflua
Superno regi cantica,
Qui suum invincibilem
Glorificavit militem.

3. Cuius quanta constantia
Fuit et patientia
Conversa Lycaonia
Probat primum, post India.

4. Venerantes nos famulos
Trahat ipse ad superos,
Ad quos per immanissima
Pervenit cruciamina.

5. Praeclara apostolicis
Bartholomaee meritis,
Culparum pressos pondere
Interventu nos erige,

6. Et quos per prava opera
Orci terrent supplicia,
Tua prece dulcissima
A cruciatu libera.

7. Civesque, quos Salomone
Continua levas ope,
Supplicando assidue
Coelesti iunge curiae.

8. Deo patri et filio,
Similiter paraclito,
Sit honor, virtus, gloria
In saeculorum saecula.

Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisien. 1304. — 6, 1 Ut quos. — 7, 1 Cunisque.

157. De sancta Bathilde.

1. Inter triumphos nobiles
Praeclaros Christi milites
Tendentes ad aetherea
Aeterna ferunt praemia.

2. Fuit Bathildis optima
Caelestis regis famula,
Quae regnavit in Francia
Favente Dei gratia.

3. Haec femina laudabilis
Et honorata meritis,
Moribus quae pollet sanctis,
Sic triumphat cum angelis.

4. Forma quoque egregia
Et mente subtilissima
Electa est a Domino
Ex genere Saxonico.

5. Quae peregrina venerat,
Regi Francorum nupserat,
Quam Deus magna gratia
Vocavit ad caelestia.

6. Diligens certe Dominum
Ex corde devotissimo,
Christi vero pauperibus
Ut mater esset omnibus.

7. Frequentabat ecclesias
Orans Deum cum lacrimis,
Vigiliis, ieiuniis
Inhaerebat assiduis.

8. Sub regis namque copula
Ut uxor devotissima
Quaesivit regi optimo,
Iesu (ad)haerere Domino.

9. Abiecit vana omnia,
Concupivit aetherea,
Nunc possidet caelestia
Aeterni regis praemia.

10. Contemnens mundi gloriam
Menteque devotissima
Post perfectam iustitiam
Migravit ad caelestia.

11. Eius per sancta merita
Facit Deus miracula,
Ad eius sacros cineres
Plures curantur debiles.

12. Gloria clementissimo
Deo patri et filio
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. S. Mariae Suessionen. imp. Parisiis 1533. — 8, 2 Ut femina devotissima.

158. De ss. Benedicto et Mauro.

Ad Horas.

1. Dilectus hic pollet tuus,
Sanctissimum nostrum decus,
Quem Benedictum dicimus,
A quo iuvari poscimus.

2. Te, pater Maure, petimus,
Nobis deposcas veniam,
Ut nos superna civitas
Perennes cives habeat.

Brev. ms. S. Sophiae Beneventanae saec. 11. Cod. Neapolitan. VI E 43.

159. De sancto Benedicto.

Ad Tertiam.

1. Benedicto quod psallemus,
Et quod tibi iubilemus,
Donare nobis deprecor,
Aeterne rerum conditor.

2. Quem formavit et creavit,
Gubernavit, confortavit,
Ut sancte possit vivere,
Splendor paternae gloriae.

3. Benedicte, pater pie,
Lucerna caelestis viae,
Te laudo, pastor inclite,
Iam lucis orto sidere.

4. Ut per istum te laudemus
Et devote adoremus,
Largire divinitus
Nunc sancte nobis spiritus.

5. Iste sanctus te laudavit
Incessanter et amavit,
Doctor fuit egregius,
Rector potens, verax Deus.

6. Hic fervebat caritate
Et fulgebat castitate,
Nec erat in corde livor
Rerum Deus, tenax vigor.

7. In pastorem te creavit
Monachorum et donavit
Inclitum collegium
Deus, creator omnium.

8. Ut Christus, per te placatus,
Nobis mitis sit et gratus,
Poscimus suffragium
Te lucis ante terminum.

9. Qui te laudant, non falluntur,
Sed libro vitae inscribuntur,
Servi tui, servi Dei,
Pater, recordare mei.

10. Gloria in perpetuum
Sit creatori omnium,
Qui det per tua merita
Beata nobis gaudia.

Antiph. ms. S. Coronae saec. 13. Cod. Pragen. XII C 7 a. add. saec. 14. in. — Str. 9 vielleicht unecht. 10, 4 Nobis beata.

160. De sancto Bernardo.

1. Fit paradisi ianua
Patens Dei clementia,
Dum Bernardi praesentia
Petit caeli palatia.

2. Doctor morum sanctissime,
Bernarde beatissime,
Dulces natos non deseras,
Quos exemplo genueras.

3. Cum simus hic carnaliter,
Hostes impugnant graviter,
Fer tua prece iugiter
Opem misericorditer.

4. Et quos in hoc exilio
Acris vexat afflictio,
Tua sancta precatio
Firmet et consolacio.

5. Per huius sancti merita,
Christe, remitte debita
Et post vitae curricula
Des nobis alma gaudia.

6. Honor, virtus et gloria,
Salus, honor, potentia
Patri, nato, paraclito
Sit per aeterna saecula.

Collect. ms. Vadstenense saec. 15. Cod. Upsalen. C. 23. — 2, 4 extemplo. — Mel.: Fit porta Christi pervia.

161. De sancto Bernardo.

1. Almi Bernardi canimus
Praeconium dulcissimum
Abbatisque eximii,
Laetantur omnes monachi.

2. Adulatur huic daemon
Per luxurias capere,
Sed evigilans Bernardus
Sternit huius fallaciam.

3. Deditus hic vigiliis
Comedebat quam rarius,
Potum assumens ex aquis
Paupertatis in vestibus.

4. Clam portabat cilicium
Eligiturque pontifex,
Dignitatem hanc renuens
Curavit daemoniacam.

5. Si inquiris miracula,
Innumera reperies,
Atque centum sexaginta
Construxit monasteria.

6. Huic innatus calamus
Composuit volumina
Multos divosque tractatus,
Egregius praedicator.

7. Consumptis vitae diebus
Tria docet observanda:
Caritas et humilitas,
Omnibus patientia.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II, 20. — 3, 4 Paupertas. — Doxol.: Gloria tibi, Domine.

162. De s. Bernardo Menthono.

In 2. Vesperis.

1. Pange, lingua, festum nardus
Semper odorifera
Sanctus nobis det Bernardus
Et pigmenti munera,
Cuius labor nunquam tardus
Ad virtutum opera.

2. Hic confessor, procreatus
Nobili prosapia,
Augustensi decoratus
Fuit in ecclesia
Et archidiaconatus
Rexit hic officia.

3. Se macerans vigiliis,
Contectus cilicio,
Semper instat ieiuniis,
Nec deest oratio,
Sanctus usus absinthiis
Est omni convivio.

4. Hinc Bernardi proferamus
Virtutum prodigia:
Domum fecit caritatis
Montis Iovis in via,
In qua cuncta dantur gratis,
Nec quaeruntur praemia.

5. Dedit caeco lumen clarum
Et sterili filium,
Pestem perdit locustarum
Et potenter vitium
Homo Dei usurarum
Misit in exsilium.

6. O Bernarde, sacerdotum
Honor, virtus, gloria,
Plebem omnem, clerum totum,
Mentes, manus, labia
Ad reddendum Deo votum
Tua iuvet gratia.

Brev. Gebennense imp. Annessiaci 1556 (nicht 1546!). — 2, 6 Rexit in officio. — 4, 1 Hunc. — 5, 5 usurarium.

163. De sancta Bertha.

Ad Vesperas.

1. Te, Christe, nostra cantica
Deprecantur dulcisona,
Ut sanctae Berthae meritis
Misericors sis miseris.

2. Tu sanctam Bertham proprio
Sponsasti tibi annulo,
Astrinxistique osculo
Mentem eius castissimo.

3. Tu es corona virginum
Salus atque fidelium,
Remunerator omnium
Bonorum semper actuum.

4. Sit tibi, Christe, gloria,
Honor, magnificentia
Cum patre et sancto spiritu
Per infinita saecula.

Collect. ms. S. Columbae Senonen. saec. 12. Cod. Vatican. Reg. 755. saec. 12. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

164. De sancta Bertha.

Ad Laudes.

1. O sancta Bertha inclita,
Regis aeterni filia,
Precatibus assiduis
Salutem ferto miseris,

2. Tecum ut ad caelestia
Perveniamus gaudia,
Quae mereris sanctissima
Sine fine manentia.

3. Te hodie spiritibus
Christus iunxit caelestibus,
Pro nostris iam erratibus
Deum ora quantocius.

4. Sit tibi, Christe, gloria,
Honor, magnificentia
Cum patre et sancto spiritu
Per infinita saecula.

Collect. ms. S. Columbae Senonen. saec. 12. Cod. Vatican. Reg. 755. saec. 12. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

165. De sancta Bertha.

In 1. Vesperis.

1. Decus futurum gloriae
Iubar micat ecclesiae,
Claris orta natalibus
Et sanctis Bertha testibus.

2. Coniuncta matrimonio
Gumberti nunc clarissimo,
Sed non fecunda partubus
Deo sacravit actibus.

3. Dehinc contemnens fecunda
Mortalis aevi gaudia
Pium convertit coniugem,
Sectantem vitam caelibem.

4. Fundans sacrum coenobium
Greges ditavit virginum,
Fit ipsa mater omnibus
Praeestque militantibus.

5. O mater splendidissima,
Potens virtutum gratia,
Post carnis huius exitum
Concede vitae praemium.

Officium ss. Tresani, Gumberti et s. Berthae imp. Rhemis 1557. — 2, 4 Lies vacavit? — Doxol.: Gloria tibi, Domine.

166. De sancto Bertivino.

1. Martyrium Bertivini
Carens elucidio
Tam remoti quam vicini
Sciant hoc iudicio;
Praeteriri sive sini
Non debet silentio.

2. Martyr iste et levita
Meduanae flumine
Nave transit in accita
Duce navis nemine;
Est mors eius multis scita
Caeli viso lumine.

3. Nequitiae famulorum
Bacchatur invidia,
Vas divinum plenum morum
Mactat horum furia,
Quod in choro angelorum
Laetatur cum gloria.

4. Iste Ioseph in cisterna
Clausus infidelibus
Lucet ut lux in laterna,
Nam Deum operibus
Invocabat Christi verna,
Vernat cum martyribus.

5. Angelica revelatur
Voce in Normannia
Et a rupe aportatur
Matre sancti praevia,
Venatori restauratur
Cerva, fit ecclesia.

6. Claudis gressum, mutis famen,
Sensum energuminis,
Caecis visum, sublevamen,
Et opem palpaminis
Confert, reddit sanctum flamen
Sancti prece numinis.

7. Sit laus summae trinitati,
Virtus et imperium,
Huius sancti quae beati
Det nobis consortium
Et tabem tergat peccati
Per eius martyrium.

Passion. ms. Montis S. Michaelis saec. 15. Cod. Abrincen. 167 (71) add. saec. 15.

167. De sancta Birgitta.

1. Caeli perornat gaudia,
Causam praestat laetitiae
Birgitta, rosa fulgida,
Pax et decus Osgotiae.

2. Beata pauper spiritu,
Palmas extendens pauperi,
Laeto vultus intuitu
Manum porrexit inopi.

3. Soluto matrimonio,
Postquam vir mundo moritur,
Devoto cordis osculo
Christum sponsum amplectitur.

4. Sponsus dilectam suscitat,
Veni, vocans, ad Libanum;
Surgit amica, properat
Regalem petens thalamum.

5. Montes petit aromatum
Haec affluens deliciis,
Donis plena charismatum
Vitam servat a vitiis.

6. Iesu, nostra redemptio,
Fac nos in regnis caelicis
Huius patronae merito
Sanctorum frui gaudiis.

Diurn. et hymn. ms. Benedict. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. A. — Collect. ms. Brigittin. saec. 15. Cod. Vindobonen. 282. B. — Brev. ms. Pragense saec. 15. Cod. Capit. Pragen. O 83. C. — Brev. Strengnense imp. Holmiae 1495. D. — Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. E. — 1, 1 perornant AB. — 1, 4 Sueciae B; ecclesiae C. — 2, 3 vultu C. — 3, 1 Soluta C. — 4, 3 Regale C. — 5, 3 plena aromatum A. — Verfasser: Birgerus Gregorii. — Vgl. Klemming I, 13.

168. De sancto Blasio.

In Laudibus.

1. Dies sollemnis agitur,
In quo sanctus ingreditur
Caelestia palatia
Blasius cum laetitia.

2. Blasius, gemma praesulis,
Claris clarens miraculis,
Contemplator caelestium
Mundi contempsit gaudium.

3. Regem colit caelestium,
Cultum damnat gentilium,
Per divinum praesidium
Aegris praebet remedium.

4. Princeps dolet, irascitur,
Blasius poenis subditur,
Eculeo suspenditur,
Pectinibus discerpitur.

5. Per tanti patris merita,
Tam praeclara, tam inclita,
Nos ad superna praemia
Christi perducat gratia.

6. Deo patri sit gloria,
Qui moderatur omnia,
Eiusque soli genito
Cum spiritu paraclito.

Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495. — 4, 1 docet. — 5, 2 praeclara tam allata. — 6, 3 soli filio.

169. De sancto Blasio.

In 2. Vesperis.

1. Ave, gloriose
Martyr, pretiose,
Blasi, cultor legis
Christi, summi regis.

2. Ave, miris signis
Fulgens, laude dignis,
Fervens caritate,
Vernans pietate.

3. Ave, miles bone,
Constans in agone,
Qui non superaris
Poenis nec mutaris.

4. Ave, vir incasse
Eculeum passe
Et pectines feros
Tamquam fortis heros.

5. Ave, victor fortis,
Nullum genus mortis
Pati timuisti
Pro nomine Christi.

6. Ave, praesul pie,
Esto nobis viae
Dux atque lucerna
Ad regna superna.

7. Sit laus Deo patri.

Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495.

170. De sancto Blasio.

1. Laudes de sancto Blasio,
Martyre ac episcopo,
Magno canamus gaudio
Caeli terraeque domino.

2. Antro Argei sedulus
Orabat Dei famulus,
Cuius orationibus
Suus sanatur populus.

3. Ad pedes tanti praesulis
Iactabant cum blanditiis
Orabantque continue
Et hinc athletae martyres.

4. Pro suo nato mulier
Sanctum orans suppliciter,
Spina infixa gutture
Exit signante praesule.

5. Sue pro suo paupera
Sanctum adorans vidua,
Reddidit lupus subito
Sanum ex sancti merito.

6. Agricolaus talia
Audiens mirabilia
Iussit, tyrannus perfidus,
Sanctum caedi cum fustibus.

7. Ille mitis et innocens
Tam graves ictus sufferens
Post carceris ludibria
Ducitur ad patibula.

8. In ligno pendens graviter
Et laniatur acriter,
Dextra munitus Domini,
Poenas vicit martyrii.

9. Septem beatae feminae,
Sancti perunctae sanguine,
Conductae ad martyrium,
Sancti petunt refugium.

10. Adiutae tanto martyre
Patris sancti munimine
Sic exeunt de carcere,
Ut nix de caelo candidae.

11. Blasius cum opprobrio
Lacu iactatur medio,
Signavit lacum athleta,
Stetit ut aqua arida.

12. Mira pro suo milite
Deus facit cotidie,
Gentes, quae illum celebrant,
Ab omni malo liberat.

13. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II, 20. A. — Brev. Ambrosianum imp. 1487. B. — 2, 4 suis B. — 3, 2 Agrestes ferae sedulis. B. — 3, 3 Iactabant cum blanditiis B. — 3, 4 Et hoc athletae martyris. B. — 4, 4 signati B. — 5, 1 paupere A. — 7, 2 gravesque B. — 8, 2 Ac. B. — 8, 4 Pennas B. — 10, 2 sancto B. — 11, 2 iactatus. B. — 12, 3 Gentem, quae illum celebrat B. — 13, 1 fehlt B.

171. De s. Bonaventura.

Ad Vesperas.

1. *Iam lucis orto sidere*
In aula cardinalium
Chori psallant et citharae,
Christe, redemptor omnium.

2. *Nunc sancte nobis spiritus*
Bonaventuram Domini
Esse monstrasti caelitus
Ad cenam agri providi.

3. *Rector potens, verax Deus,*
Qui sedes in triclinio,
Hunc sublimasti dignius
In caelesti collegio.

4. *Rerum Deus, tenax vigor,*
Quem tu replesti gratia,
Iam possidet triumphator
Aeterna Christi munera.

5. *Te lucis ante terminum*
Rogamus, ut nos dirigas
Tecum in regno luminum,
O lux, beata trinitas.

Officium s. Crucis et amarissimae passionis D. N. Iesu Christi imp. Mediolani 1492.

172. De sancto Bonaventura.

Ad Nocturnum.

1. Lauda Deum, plebs fidelis,
Cum suavi carmine,
Cum quo regnat cardinalis
De minorum ordine,
Vir excellens et subtilis
In sacro dictamine.

2. Timens Deum, simplex, rectus,
Ab ipsis cunabulis
Atque Deo consecratus
Adhuc membris parvulis,
Ab aeterno deputatus
Caeli tabernaculis.

3. Si quis mundi cruciatus
Evitare satagit,
Hunc beatum deprecatus
Mox optata recipit
Et a malo liberatus
Vitam quietam peragit.

4. Quare omnes inclinati
Effundamus supplices
Vota divae maiestati,
Ut post caeli turbines
Cum hoc sancto coronati
Illi simus comites.

Officium s. Crucis et amarissimae passionis D. N. Iesu Christi imp. Mediolani 1492.

173. De sancto Bonaventura.

Ad Laudes.

1. Gaude, frater, qui minorum
Sanctam servas regulam,
Comes tibi nam laborum
Per hanc gressus semitam,
Primi tenet angelorum
Magnam cohors gloriam.

2. Seraphicus doctor verus,
Sancto plenus flamine,
Praedicator et praeclarus
Sparso verbi semine
Fructum metit iam securus
De perenni germine.

3. Cardinalis iste fuit
Tantae sapientiae,
In quo Deus habitavit
Dono suae gratiae,
Quod aequalem non invenit
Eius sanctimoniae.

4. Hic vir prudens et pudicus,
Bonaventura nomine,
Totus bonus et sincerus
In sanctorum agmine,
Caelo gaudet Deo carus
Miro fulgens lumine.

5. De quo decus et gloria
Patri sit et filio
Atque pleno clementia
Laus amori medio,
Nobis quoque sit gratia
Eius patrocinio.

Officium s. Crucis et amarissimae passionis D. N. Iesu Christi imp. Mediolani (per Antonium Zarotum Parmensem) 1492. — 1, 5 scheint verderbt.

174. De sancto Botuido.

Ad Vesperas.

1. Gaude, caelestis civitas,
Grata depromens cantica,
Botuidi clara sanctitas
Laude lucet magnifica.

2. Laetetur Sudermannia
Tale producens lilium,
Congratuletur Anglia
Tantum baptizans filium.

3. Verba David ne effluant,
Cordi curavit tradere:
Divitiae si affluant,
Nolite cor adponere.

4. Iob sancti memor operum
Sectatur innocentiam,
Tobiae, patris pauperum,
Secutus est clementiam.

5. Post impios non abiit
Nec adpetit terrestria,
Sed onus leve subiit
Regna petens caelestia.

6. O fortitudo martyrum,
Christe, Botuidi precibus
Optatum nobis bravium
Concedas in caelestibus.

Brev. Stregnense imp. Holmiae 1495. — Vgl. Klemming I, 50 sq.; Acta SS. Iul. VII, 634. — Verfasser dieses und der beiden folgenden Hymnen Birgerus Gregorii, archiep. Upsalen.

175. De sancto Botuido.

Ad Nocturnum.

1. Haec est dies, quam Dominus
Sollennem, plenam iubilo
Constituit fidelibus,
Summo colendam studio.

2. Pugnabant more solito
Mundus, caro, daemonia,
Sed destruit hoc subito
Virtutum sanctimonia.

3. Carnem devicit castitas
Ad caelos mentem erigens,
Hostem fugat humilitas
In viam pacis dirigens.

4. Mundi calcat astutiam
Invicta sancti pietas,
Magnam praestant audaciam
Spes firma, fides, caritas.

5. O fortitudo martyrum.

Breviarium Stregnense imp. Holmiae 1495. — Vgl. Klemming I, 52.

176. De sancto Botuido.

Ad Laudes.

1. Botuidi laudes colere
Devotis decet mentibus,
Qui suae precis munere
Nos servet a nocentibus.

2. Corpus artat ieiuniis,
Ut cornua non erigat,
Christi vacat obsequiis,
Ne vanitates hauriat.

3. Sanctum reddit amabilem
Cunctis vitae sobrietas,
Pudicum, castum, stabilem
Potus cibique parcitas.

4. Qui martyrem magnanimum
Felicem post victoriam
Ad verum vexit gaudium,
Ipsi canamus gloriam.

5. O fortitudo martyrum.

Brev. Stregnense imp. Holmiae 1495. — Vgl. Klemming I, 58; Acta SS. Iulii VII, 635.

177. De ss. Brigida et Maura VV. et MM.

In 1. Vesperis.

1. Exsultet caeli curia,
Laetetur et ecclesia
Celebrando sollemnia
Virginum cum laetitia.

2. Maritorum consortia
Respuentes et praedia
Erogantes Christi pia
Secutae sunt vestigia.

3. Activam vitam Brigida,
Contemplativamque Maura
Duxerunt veluti Martha
Et eius soror Maria.

4. Harum virginum precibus
Mundemur a criminibus
Salvatoris clementia,
Cuius fruuntur gloria.

Brev. Belvacense imp. Parisiis 1548. — Vgl. den Hymnus gleichen Anfangs Anal. XIX, 160.

178. De sancto Brinnolpho.

Ad Vesperas.

1. Tu, parens, nato debita
Laudum persolve cantica,
Cuius praeclara merita
Depromunt haec sollemnia.

2. Brinnolphus clarus sanguine
Consuevit ab infantia
Divini verbi semine
Sua replere studia.

3. Velut beryllus annulum
Ornat suam ecclesiam,
Per pastoralem baculum
Gregem ducens ad patriam.

4. Sicut oliva pullulans
In pietatis opere
Crevit, virtute rutilans
Ut caelum suo sidere.

5. Sit tibi laus, o trinitas,
Pro tui servi gloria
Duc nos per rectas semitas
Ad verae lucis gaudia.

Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. — Vgl. Klemming I, 62 u. f.

179. De sancto Brinnolpho.

Ad Nocturnum.

1. Noctis iam cedat otium,
Sit mens divinis dedita,
Surgat chorus fidelium
Laudans Dei magnalia.

2. Vir sanctus se diluculo
Deo maturum tradidit
Et puro mentis oculo
Divinas laudes edidit.

3. Doctrinarum eloquia
Nubes ut imbres protulit,
Quibus divina gratia
Multorum sordes abluit.

4. Pastoris hic officium
Diligenter exercuit,
Per mentis desiderium
Soli Deo complacuit.

5. Sit tibi laus, o trinitas.

Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. — Vgl. Klemming I, 64.

180. De sancto Brinnolpho.

Ad Laudes.

1. Aurora lucis rutilat
Dans terris rorem caelicum,
Quando Brinnolphus vigilat
Super gregem dominicum.

2. Sed caeci suo scelere
Praeclari viri merita
Non potuerunt cernere,
Stant ergo sic abscondita,

3. Donec ex visionibus
Tanta datur audacia
Birgittae iam poscentibus
Deum pro sua gratia.

4. Surgunt nova miracula
Lumenque latens panditur,
A diversorum macula
Morborum plebs eripitur.

5. Sit tibi laus, o trinitas.

Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. — Vgl. Klemming I, 69.

181. De sancto Brioco.

1. Festus Dei fidelibus
Dies relucet annuus,
Confessor in quo nobilis
Polum Briocius subit.

2. Qui sanctitate praeditus,
Virtutum signis inclitus,
Inter choros sublimium
Felix refulget praesulum.

3. Huius beati merita
Produntur per miracula,
Quibus fugantur daemones,
Redduntur aegri sospites.

4. Hunc ergo votis omnibus
Petamus atque laudibus,
Tanti patroni consonum
Vocis resultet organum.

5. Precamur, ut liberrimus,
Iam perfruens caelestibus,
Nos a culparum nexibus
Solvat beatis precibus.

6. Laus, virtus atque gloria
Sit trinitati maxima,
Cuius reguntur omnia
Nutu benigno saecula.

Pass. ms Mortaniense saec. 12. Cod. Rotomagen. 1394 (U 119).

182. De sancto Calimero.

1. Fidelis vitam martyris
Hymnis narremus debitis,
Laudemus quoque gloriam
Regis excelsi nominis.

2. Romam petivit editus
Graecorum puer partibus,
Vitam spernens erroneam
Cultor Dei Calimerus.

3. Ad quam degens cum gaudio
Monitus a Telesphoro,
Urbis Romanae praeside,
Sanctorum fit in numero.

4. Sequens qui vitam praesulis
Dei tutus praesidiis
Urbem coepit deserere,
Ut fidem praestet aliis.

5. Sicut optabat iugiter,
Urbem liquit, ut creditur,
Quem doneis [!] deseruit,
Mediolanum tetigit.

6. Ob quem surgit episcopus
Castritianus strenuus
Huius urbis ac recipit,
Quem successorem meruit.

7. Damnato post Calimero
Principis ore turgido
Christi penes oracula
Captus recepit extremum.

8. Heu, vix reservans animas
Pro viri contumelia,
Redemit quos in lavacrum,
Sumpsit mersus in puteum.

9. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M. II, 20. — 5, 2 reliquit.

183. De sancto Catervo.

Ad Vesperas.

1. Catervus, vir egregius,
Hodie cum laetitia
Adeptus est superius
Aeterna Christi munera.

2. Almi huius praeconia
Canamus claris vocibus,
Et de eius militia
Exsultet caelum laudibus.

3. Turba sanctorum iubilet
In hac die laetissima
Ac dulci voce nuntiet
Beata nobis gaudia.

4. Et nos cum illis merita
Huius viri sanctissime
Tibi cantemus inclita,
Deus magnae potentiae.

5. Rite quia sic voluit
Tibi servire, Domine,
Toto corde, ut debuit,
Summae Deus clementiae,

6. Vana caduca renuit
Et terrenorum omnium,
Fidem servare voluit,
Deus, tuorum militum.

7. Vita vivit in gloria,
In qua gaudet cum iubilo
Et tenet tua praemia,
Iesu, nostra redemptio.

8. Sic nostros gressus dirige,
Caterve, miles Domini,
Ut valeamus currere
Ad cenam agni providi.

Collect. ms. Constant. Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 96 (II).

184. De sancto Catervo.

Ad Nocturnum.

1. Magno Catervi gaudio
Recolamus sollemnia,
De cuius patrocinio
Speramus caeli gaudia.

2. Hic est miles egregius,
Qui virtutum insignia
Portat vir potentissimus,
Indutus Christi galea.

3. Loricam eum Dominus
Fidei verae induit
Et vivam spem altissimus
Virtutis ei contulit.

4. Fert clipeum in brachio
Caritatis dominicae,
Quo pugnavit in proelio
Vitiorum mirifice.

5. Sic nos adversus vitia,
Caterve pater, instrue,
Ut mereamur gloria
Frui caelestis patriae.

Collect. ms. Constant. Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 96 (II). — 3, 4 ei coluit.

185. De sancto Catervo.

Ad Laudes.

1. In triumphanti gloria
Cum honore militiae
Catervus in victoria
Hic decoratur hodie.

2. Quem susceperunt angeli
Hymnum novum altissimo
Cantantes et archangeli
Cum sanctorum collegio.

3. De tanto viro nobili
Videntes mirabilia
Mirantur cives caelici,
Canunt eius magnalia.

4. Et si in caeli patria
Dotatur tantis gaudiis,
Cur ipsius miracula
Non canimus in populis?

5. Canamus ergo pariter
Caelorum laudes debitas
Et persolvamus iugiter
Ei horas continuas.

6. Sit laus tibi, Domine,
Honor [sit] atque gloria,
Et nos precantes suscipe
In Catervi consortia.

Collect. Constant. Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 96 (II). — 4, 3 Cur eius.

186. De sancta Christina.

In 1. Vesperis.

1. Virginis proli facie decora,
Pulchrior fide caritate iuncta,
Clara triumphat martyr in excelsis,
Sancta Christina.

2. Nomine sancto virgo nominata,
Iucunditatis oleo peruncta,
Tramite recto currit in odorem
Sponsi trahentis.

3. Idola patris frangit et egenis
Aurea donat figurata, Christo
Nomine voto vertit in salutem
Pretia mortis.

4. Censuit pater cultui deorum
Fore sacrandam nimio decore,
Sed voce Christum praedicat et colit
Mente devota.

5. Non poena mortis, non vitae praesentis
Oblectamenta singula promissa
Fide fundatam supra firmam petram
Vellere possunt.

6. Veste nudata, numero bis seno
Caesa lictorum, donec lapsa manus
Cedit iniqui, provocat insultans
Laeta tyrannum.

7. Gloria laudis sit aeterno patri,
Genitae proli, flamini sacrato,
Sit pax et salus nobis interventu
Virginis almae.

Pontif. ms. Paulanorum saec. 15. Cod. Vatic. Ottob. 502.

187. De sancta Christina.

Ad Matutinum.

1. Pondere ferri gravius onusta,
Alapis tunsa, ungulis arata,
Carne decisa polluit aspectum
Genita patris.

2. Igne succenso rotis elevatur
Oleo fuso, flamma sed erumpens
Turbae profanae plurimos exstinxit
Virgine salva.

3. Saxo praegrandi collo alligatam
Lymphis iniectam pelagi, non mersam
Agmina regit caelica cum summo
Principe Christo.

4. Gurgite solum caelitus adducta
Sistitur patri lavacro renata,
Sacro quam parens iugulare parat
Morte praeventus.

5. Urnae candenti multo cum liquore
Iudex succendens praecipit immergi,
Non laesa virgo iubilans in laudem
Christi prorumpit.

6. Tonsa malone trahitur ad fanum
Corpore nuda, orat, et Apollo
Ruit, et iudex moritur, et credunt
Milia terna.

7. Gloria laudis sit aeterno patri,
Genitae proli flamini sacrato,
Sit pax et salus nobis interventu
Virginis almae.

Pontif. ms. Paulauorum saec. 15. Cod. Vatican. Ottobon. 502.

188. De sancta Christina.

Ad Laudes.

1. Iussu tyranni Tertii caminum
Subit incensum, rorida, non usta,
Christo decantans, angelis adiuncta,
Quinque diebus.

2. Ira serpentum virgini mitescit,
Sed incantantem saeviens occidit,
Quem virgo clemens suscitat et prudens,
Fortis et lenis.

3. Lacte fluente mammis amputatis,
Linguae praecisae partem, non amittens
Fandi virtutem, iacit in tyrannum
Oculo vulso.

4. Annum beata peragens bissenum,
Fixa sagittis, copulata Christo
Sponso regnanti regnat in aeternum
Sponsa triumphans.

5. Suscipe munus pauperis oblatum,
Perfice vota digne postulata,
Scelera munda, redde sanctitati
Te venerantes.

6. Pelle languores, hostes et feroces,
Tristia cuncta, dona sanitatem,
Gaudia caeli tribue, precamur
Famuli tui.

7. Gloria laudis sit aeterno patri,
Genitae proli flamini sacrato,
Sit pax et salus nobis, interventu
Virginis almae.

Pontif. ms. Paulanorum saec. 15. Cod. Vatic. Ottobon. 502. — Die beiden Hymnen sind in der Hs. noch von den folgenden rhythmischen Antiphonen begleitet:

Ad Magnificat:

Quae pertulisti vincula,
Virgas, ungues et alapas
Et ignem cum naufragio,
Nos ultimo iudicio
Fove, virgo Christina.

Ad Benedictus.

Fornacem, angues superat
Et plurima martyria,
Virum a morte suscitat
Christina virgo pia,
Quae iuncta caeli thalamo
Regnanti Dei filio
Nos adiuvet in via.

189. De s. Cirino.

1. Exsultet plebs fidelium
Festum colendo annuum
Sancti Cirini martyris,
Fidelis gregis praesulis.

2. Qui, cum in pueritia
Legis secutus studia,
Virtutis summae gratia
Fit praesul in ecclesia.

3. Cumque doceret idola
Nil esse voce patula,
A gente captus subdola
Arta submissus clausula.

4. Hic Christi testimonio
Molae suppressus vinculo
Intruditur in fluvio
Amantii iudicio.

5. Tunc in Dei praesentia
Palmam tenens in dextera,
Corona splendens aurea,
Caelesti saeptus gloria.

6. Plebis ergo, sanctissime,
Astantis preces suscipe,
Te flectens regis genibus,
Ut parcat peccatoribus.

7. Patri Deo sit gloria
Filioque victoria
Cum sancto sit spiramine
Cuncto subtracto tempore.

Collect. ms. Constantini Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 95 (III) saec. 17.

190. De beata Columba.

Ad Vesperas.

1. Urbs Reatina gaudeat
Pro Columbae praeconio,
Quae nunc in caelis iubilat
Coniuncta Dei filio.

2. Infans haec virgo solita
Erat lac semel sugere
Die, quo nostra crimina
Christus detersit sanguine.

3. Adulta carnem subicit
Ciliciis, inedia,
Habitum tandem suscipit
Sacrum de paenitentia.

4. Praedicatorum inclitum
Ducem virgo consequitur,
Divum patrem Dominicum,
Qui caelo nobis labitur.

5. Tu esto nostrum gaudium,
Qui es futurus praemium,
Sit nostra in te gloria
Per cuncta semper saecula.

6. Gloria tibi, Domine,
Qui scandis super sidera,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Collect. ms. saec. 16. [et 17.] Cod. Vatican. 6278. — Aus einer Supplik des Fr. Seraphinus Ractius O. P., Prior in Perugia, an Gregor XIII. vom Jahre 1583.

191. De beata Columba.

Ad Nocturnum.

1. Ioanna Orbito gloriae,
Tiferno sit Margarita,
Toti demum Hetruriae
Decus Agnes Politia.

2. At Augustae Perusiae
Splendori semper maximo
Erit Columba et curiae
Supercaelesti gaudio.

3. Haec virgo saepe rapitur
Ab sensibus in aethera,
Eam Christus adloquitur
Et sua donat gratia.

4. Quod hostis vafer invidens
Multas tendit insidias,
Sed Christi virgo sapiens
Eius eludit magias.

5. Tu esto nostrum gaudium.

Collect. ms. saec. 16. [et 17]. Cod Vatican. 6278. — Der Hymnus zur Nokturn im Gegensatz zu den beiden anderen augenscheinlich Produkt des Humanismus.

192. De beata Columba.

Ad Laudes.

1. Columbae nunc simplicitas
Proferatur in medium,
Cuius praecelsa sanctitas
Nobis praestet subsidium.

2. Dum hic columba degeret,
Nidum in Christi pectore
Fecit, ut se protegeret
Ab omni prorsus scelere.

3. In Deo saepe volitans
Mente petebat sidera
Et sic in petra meditans
Caeli gustabat munera.

4. Hodie tandem sitiens
Ad fontem vivum patriae
Et ima cuncta deserens
Ad regnum ivit gloriae.

5. Tu esto nostrum gaudium.

Collect. ms. saec. 16. [et 17]. Cod. Vatican. 6278.

193. De sancto Columbano.

1. Athleta Christi Columba
ipsius et hostia,
Bobio mire constructo
recedens a saeculo,
Quam beate vivat caelo,
signis pandit populo.

2. Assit semper christiano
pius contubernio
Orans praesertim pro caro
sibimet Luxovio,
Ut illius instituto
floreat perpetuo.

3. Gloria et honor Deo etc.

Lect. ms. Luxoviense saec. 11. et 13. Cod. Vesolan. 1. add. saec. 12. ex.

194. De sancto Criscentino.

Ad Vesp. et Noct

1. Criscentini militia
Mundi devicit vitia,
Noxas abstersit scelerum
Conditor alme siderum.

2. Legem divinam meditans,
Hostes cunctos suppeditans,
Hunc illustravit caelitus
A patre unigenitus.

3. Edictum princeps protulit,
Quod Criscentinus propulit
Proiectis libaminibus,
Exsultet caelum laudibus.

4. Christum fatetur libere
Corde, ore et opere,
Pro te suffert martyrium,
Christe, redemptor omnium.

5. Criscentinus, martyr Dei,
Calens fervore fidei,
Decus accepit bravii,
Summi largitor praemii.

6. Narrat eius magnalia
Urbinensis ecclesia,
Ipsum laudemus cantico
Ex more docti mystico.

7. Deum videt in iubilo
Abiecto carnis nubilo,
Cum mutant mundi aspera
Aeterna Christi munera.

8. Ex Maximiani rabie
Effuso pro te sanguine
Transit ad te cum gaudio,
Iesu, nostra redemptio.

9. Rex, pater, sancte spiritus,
Rogamus, praestes caelitus
Post mundi huius tristia
Beata nobis gaudia.

Offic. ms. S. Criscentini saec. 15. ex. Cod. Vatican. Urbin. 1750.

195. De sancto Criscentino

Ad Laudes.

1. Pangamus nunc, carissimi,
Dona, fratres laetissimi,
Aeterna Christi sumpsimus,
Laudemus hunc velocius.

2. Criscentine, tis precibus
Salvari cum fidelibus,
Qui tuo urbem corpore
Dignam facis summopere.

3. Gaude, praeclara civitas,
Sit tibi immensa caritas,
Te regit huius largitas,
Gaudet superna claritas.

4. Languentum omni morbulo
Et aegrotanti perfido
Membra sanat, iam foetidum
Expellit, dat diluculum.

5. Nobis tu, Deus, subveni,
Precibus huius adveni
Nostris clemens pectoribus,
Ferre nos in caelestibus.

Offic. ms. S. Criscentini saec. 15. ex. Cod. Vatican. Urbin. 1750. —
2, 4 Dignam fecisti summere.

196. De sancto David.

Ad Vesperas.

1. Gaude, devota Suecia,
Reducens ad memoriam
Cum omni diligentia
David fecundam gratiam.

2. Tempus adulescentiae
Clara ducens sub indole
Supernae sapientiae
Fontem bibit benevole.

3. Hunc Anglia progenuit
Claris ortum parentibus,
Qui veritatem docuit
Suecos dignis virtutibus.

4. Felicem in Snewryngia
Concludens vitae terminum,
Adduxit multa milia
Credentium in Dominum.

5. Gloria sit ingenito
Honor et unigenito,
Virtus summa paraclito
Pro tanti patris merito.

Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. — Vgl. Klemming I, 78 u. f.

197. De sancto David.

Ad Nocturnum.

1. Tener ligni vermiculus
Nativo manens oppido,
Tres hostes stravit parvulus
Impulsu mentis rapido.

2. Delicias, divitias
Et hostis artes varias
Ieiuniis, inediis
Vicit et precum proeliis.

3. Congaudeat ecclesia
Recensens tirocinia,
Nam armis certat niveis,
Clarus in Christi cuneis.

4. Opes ut spinae sauciant,
Negotia cor laniant
Nec patiuntur libere,
Quae sursum sunt, exquirere.

5. Ad fidem nobis praevius
Sis in tutela socius,
Ut salvi Christi gratia
Vitemus haec contagia.

6. Praestet pater ingenitus
Et suus unigenitus,
Confirmet hoc paraclitus,
Par utriusque spiritus.

Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. — Vgl. Klemming I, 79 u. f.

198. De sancto David.

Ad Laudes.

1. Exsultet caelum laudibus
Resultet et devotio
Suenorum votis, vocibus
Pro tanti patris gaudio.

2. Hic simplex, rectus, humilis
Et martyr desiderio,
Doctrina praeamabilis
Carensque carnis vitio.

3. Caecis lumen, claudis gressus
Et surdis aures aperit,
Vadit liber vinclis pressus,
Diffracta membra conserit.

4. Vi oppressis hic tutelae
Et, si plura requiritis,
Quot sunt morbi, tot medelae
In sancti David meritis.

5. Ergo, pater, cum sic possis
A Christo tanta petere,
Carne pressis, poena fessis
Tuum levamen ingere.

6. Ut sanati et levati
Tuis sacratis precibus
Iucundemur et laetemur
Largis Dei muneribus.

7. Praestet pater ingenitus.

Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. — Vgl. Klemmig I, 85 u. f.

199. De sancto Deodato Ep.

Ad Vesperas.

1. Dignus summo in laudibus
Deo datus egregius
Dux gratibus hymnificis
Deo detur in modulis.

2. Erumpant montes gaudia
Et vallis nostra cantica,
Ecce, qui noster fuerat,
Ereptum Christus vendicat.

3. Ore salutem praedicans,
Ortum doloris refutans
Orabat sequi Dominum,
Odisse monet zabulum.

4. Dictus Niverni pontifex,
Decus ipsius multiplex,
Dans animae proficuum
Decrevit pati eremum.

5. Auctus momentis casuum
Aptat gaudere unicum,
Amplificatus Domino
Artatur vitae taedio.

6. Tempus pastor accelerat,
Terror letalis superat,
Tibi corde faventibus
Totis succurras nisibus.

7. Uitae repertor omnium,
Ueni praestans solacium,
Uota reddentes largius
Uitam precamur caelitus.

8. Sit cum patre et filio
Spiritui paraclito
Sanctitatis potentia
Sempiterna per saecula.

Brev. ms. Tullense saec. 14. Cod. Spinalien. 233 (116). A. — Brev. Tullense imp. Parisiis (Sutor) 1510. B. — Brev. Tullense imp. Parisiis (Higman) 1511. C. — Brev. Tullense imp. Mussiponti 1595. D. — 1, 1 Dignus supremis laudibus D. — 3, 1 praedicat A. — 3, 2 amputans D. — 4, 4 Deserta quaerit montium D. — 6, 3 canentibus D. — 6, 4 Succurras totis ABCD; gegen das Akrostichon. — 7, 1 reparator BCD. — 8, 1 Sic B.

200. De ss. Dionysio, Rustico, Eleutherio.

Ad Matutinum.

1. Exsultet plebs in canticis
Francigena cum gaudio
Verbis, psalmis hymnidicis
Martyri Dionysio.

2. Refulgens Dionysius
Omnimoda scientia
Solis pandit subtilius
Eclipsim et mysteria.

3. Paulo docente credidit,
Archipraesul efficitur,
Romam tendens se subdidit,
In Galliam dirigitur.

4. Multis pollens miraculis
Dogma fidei praedicat,
Per quod conversis populis
Via salutis emicat.

5. Et lucis orto sidere
Pius martyr educitur
Ad certamen de carcere
Tortoribusque traditur.

6. Exuitur et caeditur,
In ardenti craticula
Carbonibus exuritur,
Ignis non laedit facula.

7. Feras truces, incendia
Furni, crucis patibulum
Tormentaque fert alia
Et carceris ergastulum.

8. Dum celebrat in carcere,
Sibi Christus apparuit
Corpusque suum munere
Divino sibi tribuit.

9. Expositus lictoribus
Torquetur multifarie
Cum duobus consortibus
Passionis et gloriae.

10. O martyres gloriosi,
Sentiamus vos dulciter
Nos infirmi, vitiosi
Patronos aeternaliter.

11. Sit laus sanctae trinitati,
Ut sanctus Dionysius,
Rusticus, Eleutherius
Servierunt unitati.

Brev. S. Barnardi de Romanis imp. in Romanis 1518. — 3, 1 creditur.

201. De ss. Dionysio, Rustico, Eleutherio.

In Laudibus.

1. Laudemus dignos laudibus,
Condignos Christi pugiles,
Ut semper nostris precibus
Intenti sint et vigiles.

2. In fidei constantia
Permanentes viriliter
Tres socii supplicia
Sustinent aequanimiter.

3. Muniti Christi gratia
Patiuntur benigniter,
Perficiunt martyria
Armati fide fortiter.

4. Et pro quibus petierit
Beatus Dionysius,
Impetrabit, ut asserit
Benignus Dei filius.

5. Ergo tua benignitas,
Puritas et dilectio,
Pie martyr, et caritas
Nos ditent tuo gremio.

6. Deus, rerum perfectio,
Quo sanctus Dionysius
Coronatur martyrio,
Nobis esto propitius.

7. Tu, qui hunc per martyrium
Adeptus es ad gloriam
Cum sociis, des gaudium
Nobis et caeli patriam.

8. Trinitati sit gloria
Supernorumque coetibus,
Nobisque detur venia
Trium martyrum precibus.

Brev. S. Barnardi de Romanis imp. in Romanis 1518.

202. De sancto Dominico.

In 2. Vesperis.

1. Ave, Dominice,
Rutilans lucerna,
Dux praedicatorum,
Caelestis pincerna.

2. Sumens nostrum ave,
Pia mente fusum,
Tolle vae damnosum,
Dona cor suave.

3. Solve prece tua
Vincla pravitatis,
Nos coniunge Christo
Voto pietatis.

4. Monstra te esse patrem,
Fove tuam prolem,
Ut clare cernamus
Iustitiae solem.

5. Virgo gloriose,
Confer puritatem
Corporis et mentis
Ac sobrietatem.

6. Vitae nos conforma
Gratiae caelestis,
Ut Iesu fruamur
Tecum pari forma.

7. Sit laus Deo patri,
Summum Christo decus,
Spiritui sancto
Trinus honor unus.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec 16. Cod. Civitat. Utinen s. n.

203. De sancto Domnio.

Ad Vesperas.

1. Armoniae fidibus Domino
Carmina pangite melliflua,
Organa tangite melodica.
Ecce, dies celebris rutilat,

2. Dulcisonis iubilanda modis,
Qua ad Dominum properat Domnius,
Ut bravium referat caeleste,
Sanguine quod sibi quaesierat.

3. Aethera transmeat ad polica,
Agmina iam videt angelica,
Gaudia cum quibus almifica
Perpetuo meritis habeat.

4. Martyrio dedit articulos,
Curriculos sprevit aureolos,
Omnia carnis et illicita
Funditus expulit ut vacua.

5. Pyrgica verba philosophica
Ventilat, astruit et reputat,
Disputat, inicit atque probat,
Arte politus apostolica.

6. Abdita scripta theologica,
Physica protulit armario,
Pinguis et in ratione procax
Incipit et trutinans memorat.

7. Rhetoricam, Ciceronis opus,
Primitus obicit ut potius,
Hinc reserans tibi templa, Deus,
Ad species generale genus.

8. Inde parat nois argolicum
Dans laqueum sibi syllogicum,
Ut triplicet deitatis opus,
Quo viget ecclesiale decus.

9. Spiritus ancipiti gladio
Domnius armiger haud timidus
Platonicos revocat gemitus,
Proterit horrificos strepitus.

10. In deitate gradus varios
Non reserans minus haud nimios,
Nam deitatis honor parilis
Semper adest, fuit et fuerit.

11. Unde sophistica dicta fugat,
Perfida contudit et iaculat,
Pyrgus at inde nihil valuit,
Namque perire magis placuit.

12. Sancte pater, pie pastor ovans
Ierusalem polis, aetheream
Attribue famulis patriam,
Caelica gaudia quo teneant.

13. Gloria multiplicata patri,
Laus sit et Emanuel Domino,
Spiritui decus atque sacro,
Qui modo id, quod erat, Deus est.

Brev. ms. Romanae Curiae anni 1318. Cod. Vatican. 6069. add. saec. 14/15. — 1, 2 Multisonis; falsche Initiale, gegen das Akrostichon. — 5, 1 Pirgica. — 11, 2 cum tundit. — 13, 3 Spirituique. — 13, 4 Quimo nos id quod in est decus est. — Akrostichon: Adam Parisius.

204. De sancto Domnio.

Ad Laudes.

1. Aurorae fulgur radiat,
Iubar Phoebi iam rutilat,
Cum dies festus emicat
Clara reducens gaudia.

2. Dignanter psallat hodie
Plebs tota regi gloriae,
Qui Domnium in aethere
Stolis ornat victoriae.

3. Athleta venerabilis,
Deo multum amabilis,
Largire tuis famulis
Bonis gaudere caelicis.

4. Magna sit laus patri Deo,
Potestas unigenito,
Summa virtus paraclito
In tempore perpetuo.

Brev. ms. Romanae Curiae anni 1318. Cod. Vatican. 6069. add. saec. 14/15. — Akrostichon: Adam. — Cfr. Anal. Hymn. XXII, Nr. 140.

205. De sancto Domnio.

In 2. Vesperis.

1. Laudes eximias dignaque proelia,
Vexillum strenui militis excitat
Pangere, psallere, cum petat auream
Fuso sanguine lauream.

2. Almo lorificans pectora spiritu
Athletam fidei tegmine muniit,
Dextrâ lanceola fulgida praeclua
Spei viribus adiuvat.

3. Vadit praevalidus terror in hostibus,
Nam celsus meritis praeminet omnibus,
Quem Christi pietas firmiter innovat,
Ne miles suus excidat.

4. Regis summopere munia praebuit,
Hostiles acies undique terruit,
Cuius praesidio pervolat integer
Centenos simul ordines.

5. Eventus varii non timet exitus,
Nam cum Maurilius verbera acrius
Cordis saevitia praeparat, aggerat,
Durat, spernit et incitat.

6. Nam tendit superos visere caelicos,
Percurrens stadium fortiter anxium,
Turbat sacrilegum, respuit idolum,
Vir damnat pius impium.

7. Tolli Maurilius imperat acrius,
At Christi famulus sic petit horrida
Ac si delicias carceris abdita
Pro sola Iesu gloria.

8. Instaurans iterum proelia contumax
Sanctum Caesar eo carcere liberat,
Promittens onera, ut colat idola,
Sed martyr fugit, aurea.

9. Vernans stellivomo pastor in aethere,
Votivas preculas sedulus accipe,
Quas fundunt famuli suppliciter tibi,
Fac nos scandere sidera.

10. Sublimi Domino gloria, laus, honor,
Qui sanctos pugiles laureat, elevat,
Hostem dum superat roscido sanguine,
Regnans trinitas unica.

Brev. ms. Rom. Curiae anni 1318. Cod. Vatic. 6069. add. saec. $^{14}/_{15}$. — 2, 2 Adlevam fidei. — 2, 3 Dextera. — 4, 4 Centeno. — 7, 1 arius. — 7, 3 carceris obsita. — 8, 3 honera. — 8, 4 aurea zu onera zu ziehen. — 10, 3 roscidie. — 10, 4 unicas. — Akrostichon: Laurentius.

206. De ss. Septem Dormientibus.

1. Mirum Dei praeconium
Canite, omnes populi,
De septem dormientibus,
Quorum festa celebramus.

2. Iubens Decius idolis
Universos immolare,
Assunt septem Christiani
In Ephesi civitate.

3. Maximianus et Malchus,
Martianns, Iohannes,
Dionysins, Serapion,
Constantinus similiter.

4. Hi vendunt patrimonia,
Distribuunt pauperibus,
Observantes ieiunia
Vacant orationibus.

5. Accusantur imperio,
Diis nolle immolare
Confectoque consilio
Latent in monte Aelion.

6. Exin rabiens Decius
Iubet praedictos inquiri,
Malchus minister nnntiat
Haec medici formam sequens.

7. Panis refecti per cibum
Plorant simulque condolent,
Sicut Deo complacnit,
In ecclesia dormiunt.

8. Os speluncae obstruitur,
Obstructa diu permanet.
Rediens Malchus ad urbem
Miratur esse mutatam.

9. Theodosio nuntiant
Advenisse Christianum,
Mira Dei pronuntians
Sanctis Dei congaudens.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II 20. — Doxol.: Gloria tibi, Domine.

207. De sancta Dorothea.

1. Dorotheae collaudemus
Virtutum insignia,
Cordis ei praesentemus
Et oris obsequia,
Ut spe certa respiremus
Per eius subsidia.

2. Fulta fide Dorothea
Iudicem Fabricium
Non formidat, sed in ea
Firmatur eloquium,
Insultante gente rea
Non horret supplicium.

3. Verbis blandis tunc conatur
Virginem seducere,
Nec promissis superatur
Nec terretnr verbere,
Compeditur, obserratnr
Taetro clausa carcere.

4. Vas liquoris aestuantis
Athleta ingreditur,
Sed virtute hanc amantis
Fervore non laeditur,
Post haec plagis tot et tantis
Claro vultu caeditur.

5. Caro sancta laceratur,
Fluit unda sanguinis,
In mamillis concrematur,
Furit ira praesidis,
Fuste caesa decollatur,
Iungitur mox caelicis.

6. Dorothea, sponsa Christi,
Pro sponso humiliter
Quae tormenta pertulisti,
Petimus suppliciter,
Tutrix sis a clade tristi
Hic et aeternaliter.

7. Gloria sit, Iesu bone,
   Tibi nunc et iugiter,
Qui certantes in agone
   Adiuvas fideliter
Et mercedem das coronae
   Vincenti viriliter.

Brev. ms. S. Floriani saec. 12. [et 14]. Cod. Florian. XI, 384. add. saec. 15. — Brev. ms. S. Floriani saec. 13. Cod. Florian. XI, 477. add. saec. 14. B. — Brev. ms. S. Floriani saec. 14. Cod. Florian. XI, 316. C. — Brev. ms. S. Floriani saec. 15. Cod. Florian. XI, 402. D. — 2, 1 Multa fide ABCD; vgl. aber den Katharinenhymnus Katharinae collaudemus. — 2, 4 Famatur BCD. — 2, 5 Insultantes gentes A. — 3, 5 Expeditur A. — 3, 6 Retro clausa ABCD. — 6, 6 et fehlt. — Mit dem Anfange Fulta fide (2, 1) auch in Orat. ms. S. Petri Salisburgen. saec. 15. Cod. Petrin. a IV, 39; alle Strophen in direkte Anrede versetzt. Vgl. auch Anal. XXXIII, 73.

208. De sancto Drausio.

1. Exsultet iam fidelium
Devota plebs astantium,
Laudes Christo canentium
Per patris huius meritum.

2. Ave, pater sanctissime,
Salve, pastor dignissime,
Et gregem tuum protege
Ab hostili certamine.

3. Audi voces clamantium
Et te praesul rogantium
Precesque, Drausi, suscipe
Et, quae precamur, annue.

4. Oramus, Deus omnium,
Assume nos per Drausium
Orantes te per filium
Conregnantem per saeculum.

Brev. Coenobii S. Mariae Suessionensis imp. Parisiis 1533. — 4, 2 nos fehlt. — 4, 4 per saecula.

209. De sancto Dunstano.

Salve, sancta dies, celebri dignissima laude,
   Qua, Dunstane pater, caelica scandis ovans.
Quem transitivae nactum primordia vitae
   Gratia caelestis imbuit, excoluit.
Aeger divino medicamine consolidatus
   Cum tenui virga castra maligna fugas.
Angelico ductu templi super ardua scandens
   Undique firmatum tendis in ecclesiam.
Caelorum cives audis tibi coniubilantes
   Et pacem patriae discis adesse tuae.
Vox sonat e superis, quae te de pace quietis
   Edredi regis edocet, exhilarat.
Daemon in effigie vulpis contritus et ursi
   Subdolus insidias tendit ubique tibi.

Per citharae cantum praenoscis, quid sit agendum,
Unde repente locum deseris atque habitum.
Spiritibus sanctis sociatus acumine mentis
Kyrie eleison eos coniubilare probas.
Ad templum noctu Domini genetricis euntem
Obvia cum sociis excipit ipsa parens.
Praecedunt binae versus modulando puellae,
Dulcis amor Christi personat ore pio:
Primus ad ima ruit magna de luce superbus,
Sic homo, cum tumuit, primus ad ima ruit.
Mox te spirituum sanctorum visitat ordo
Teque suum vocitans suadit adire Deum.
Iam vitae metas inducit corporis aetas,
Laetus et angelicis insereris cuneis,
Conduntur terris artus et spiritus astris,
Quo tibi pro meritis gloria perpes erit.
Tam sacer antistes, Christi reverende coheres,
Coniunctus superis auxiliare tuis.
Quod parit in nobis terreni fervor amoris,
Per te detergat castus amor, Domine.
Sic quoque vivamus, ut Chrito complaceamus,
Qui nos aeterna muneret in patria
Et faciat secum felices omne per aevum
Vivere, quo luctus non erit aut gemitus.
Quod pater et natus, quod nobis spiritus almus
Conferat, ipse, quod est, semper ubique manens.

Collect. ms. Cantuariense saec. 12. Cod. Coll. Corp. Christi Cantabrigen. 371. — Als Refrain nach jedem Distichon abwechselnd V. 1 und 2. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

210. De sancta Elisabeth.

Ad Noct. et Laudes.

1. Elisabeth praeconia
Clerus depromat hodie.
Ut nobis donet praemia
Splendor paternae gloriae.

2. Legem divinam meditans
Noxas abstersit scelerum,
Vana cuncta suppeditans,
Conditor alme siderum.

3. In cuius nunc memoria
Abiectis pompis vilibus
Iucundetur ecclesia,
Exsultet caelum laudibus.

4. Zelo magno concaluit,
Haec speculum munditiae
Placere tibi studuit,
Magnae Deus potentiae.

5. Abiecto carnis nubilo
Commutat mundi aspera,
Magna cernit in iubilo
Aeterna Christi munera.

6. Beata Dei famula
Donis repletur spiritus,
Quam coronat in saecula
A patre unigenitus.

7. Ex Aegypti voragine
Transit ad te cum gaudio,
Servivit tibi, Domine
Iesu, nostra redemptio.

8. Trino Deo et simplici
Laus, honor, virtus, gloria,
Prece praestet multiplici
Beata nobis gaudia.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. — Vor 5, 1 „Divisio ad Laudes." — Mel.: Novum sidus emicuit.

211. De sancto Emigdio.

Ad Vesperas.

1. Athletae Christi Migdii
Nostri patris eximii,
Festum canamus, socii,
Clerus, plebes et populi.

2. Germaniae provincia
Gente natus ex inclita
Doctrinis liberalibus
Fulsit et spiritalibus.

3. Gentilium vesania
Pulsus venit Italiam,
Mediolanum petiit
Functus sacris mysteriis.

4. Hinc pulsus Romam petiit,
Ubi tot signis claruit,
Quod velut solis radiis
Urbem implevit gaudiis.

5. Divini verbi flumine
Baptizans multitudinem,
Sed Tiberis in medium
Aras submersit daemonum.

6. Inde venit ad Esculum,
Ut salvet eius populum,
Quem acquisivit Domino
Suo sancto martyrio.

7. Laus, honor, virtus, gloria
Deo patri et filio,
Sancto simul paraclito
In saeculorum saecula.

Brev. ms. Romanae Curiae saec. 15. Cod. Vatican. 6255. A. — Officium sanctissimi Martyris Migdii, episcopi Asculani metropolitani etc. imp. Anconae (Bernardinus Gueraldus) 1522. B. — 1, 1 Emigdii A. — 2, 1 Germania A. — 6, 1 venit Esculium A; Asculum, am Rande B. — 6, 2 Quo salvet B.

212. De sancto Emigdio.

Ad Matutinum.

1. Adplaudat ora Gallica,
Qua sancta stirps producitur,
Exsultetque Germania,
Ubi origo promitur.

2. Praesertim pange, Esculum,
Patre dotatum Migdio
Autori vota praesulum
In eius laudis studio.

3. Hinc zelo flagrans Domini
Paterna spernit praedia,
Praesul effectus numini
Sacra reddit compendia.

4. Salutis vere medicus
Unda baptismi ulcera
Sermoneque mirificus
Curat morborum genera.

5. Dogmatizantis populum
Huius caput exciditur,
In birro fert ad tumulum
Illud, qui caelo ducitur.

6. Aedem, urbem et moenia
Sic, pater Migdi, visita,
Ut pulsa hinc ignavia
Concrescant Christo merita.

7. Praestet hoc nati genitor,
Hoc genitoris genitus
Ac par utrique conditor
Paraclitus hoc spiritus.

Brev. ms. Romanae Curiae saec. 15. Cod. Vatican. 6255. A. — Officium S. Migdii imp. Anconae 1522. B. — 1, 2 sanctus A: sancto B. — 1, 3 Germanica B. — 2, 2 pagne A. — 2, 2 Emigdio A. — 3, 3 redit A. — 5, 3 Inbiro fertur A. — 6, 2 Emigdi. — 6, 4 Candescant Christi A. — 7, 1 haec A; hoc nobis genitor B. — 7, 3 Ac pariterque A. — 7, 4 Et paraclitus hic.

213. De sancto Emigdio.

Ad Laudes.

1. Aeternae regi gloriae
Psalle, chorus fidelium,
Qui Migdio militiae
Se ipsum dat stipendium.

2. Hinc miles Christi praevius
Magnis fulget prodigiis,
Sic eius micat radius
Miris mundo suffragiis.

3. Daemonia in idolis
Eius succendunt merita
Succensisque a credulis
Christi coluntur monita.

4. Rupem rumpi, qua profluit
Unda aquae irrigua,
Qui Moysi promeruit,
Sequi iubet indicia.

5. Hic natos naufragii
Nota baptismi diluit,
Dum fluvio Polynii
Natam renatam induit.

6. Offert se demum iuvenem,
Aureolam dum praevidet,
Pro Christo fundens sanguinem
Aeterna dona possidet.

7. Praesta, pater, cum filio
Consolatorque spiritus,
A criminum contagio
Nos hic emundet funditus.

Brev. ms. Romanae Curiae saec. 15. Cod. Vatican. 6255. A. — Officium S. Migdii imp. Anconae 1522. B. — 1, 2 Psallat B. — 3, 3 Succensusque B. — 3, 4 colunt A. — 4, 1 Cupem rupi A. — 4, 2 aqua AB. — 5, 1 fehlt eine Silbe AB. — 5, 2 baptismo AB. — 6, 2 providet A. — 7, 1 Per te pater.

214. De sancto Emmeramo.

1. Hymnus te decet, Domine,
In hoc saeculum labile
Qui pro salute hominum
Tuum misisti filium.

2. Hic imaginem coici
Induit natus virgini,
Quo mortales invalidi
Caelestes possint fieri.

3. Unde sanctorum numerus,
Tibi soli notissimus,
Fortiter exterioris
Calcat vitia hominis.

4. Quem Emmeramus inclitus,
Cuius festa percolimus,
Redegit in servitium
Ad sancta formans animum.

5. Hic dereliquit patriam,
Quam dicunt Aquitaniam,
Prius ibi oviculas
Tui pascens adavidas.

6. Exin migrans in Noricam
Virque fortem provinciam
Eius te dante incolas
Fecit esse christicolas.

7. Tum fidelis ut famulus,
Qui sibi erat creditus,
Thesaurum ad dominicum
Auctum reportans scrinium.

8. Pro alterius crimine
Secabatur durissime
Sicque effuso sanguine
In sinu sedit Abrahae.

9. Nunc precamur, piissime
Creator rerum Domine,
Nostras eius oramine
Digneris noxas tergere.

10. Laus tibi, pater optime,
Una cum sancto pneumate,
Ac tuo unigenito
Gloria sit perpetuo.

Collect. ms. Emmeramense saec. 11. Clm. Monacen. 14870. — „Item alius [hymnus] de sancto Emmeramo rithmice modulandus", — Verfasser dieses Hymnus ist wohl Arnold von Vohburg. Dagegen ist der metrische Hymnus Christe cui iustos hominum favores nicht, wie Anal. XXIII, 169 nach Cheval. 2851 angegeben wurde, von Arnold, sondern, wie dieser ausdrücklich angibt, von Meginfred von Magdeburg. — Auch der Hymnus Meginfreds steht von der Hand Arnolds in Clm. 14870 ohne Abweichung von dem l. c. mitgeteilten Texte.

215. De sancto Erasmo.

1. Cunctorum plasmator, rerum causator,
Tu lenis martyrum dolorem dirum,
Dans ad caeli gyrum gaudium mirum.

2. Erasmum tu fulcis, solaris, dulcis;
Portentis et signis martyr insignis,
Miles maior dignis nec non benignis.

3. Anastasii natum, canis morsu stratum,
Dans vitae pristinae, sunt ubi minae,
Tu regnanti fine gaudens hinc sine.

4. Eius dicas mira, plebs, cordis lyra,
Fervens non afficit oleum, dicit
Ollae, sed nec icit, conspectu vicit.

5. Artuarii visus aspersus, divisus
Fuit, hunc suscitat, ad vitam citat,
Qui miris ditat, suos invitat.

6. Oris atque mentis salutem petentis
Dum necessaria mors instat pia,
Cedit hinc furia hostium quia.

7. Ergo uni trino iubilum bino,
Praestet, ne nos naevum ad latus laevum
Locet, fugans saevum salvet in aevum.

Brev. ms. Pataviense saec. 15. Cod. Vindobonen. 1843. — Der Korrekturen waren so viele nötig, dafs es am einfachsten ist, den entstellten Text der Hs. folgen zu lassen:

1. Cunctorum plasmatorum rerum futurtu legis martyrum dolorum dirum dans ad caeli gyrum gaudium mirum.
2. Erasmum tu wlcis solaris et dulcis portentes et signis martyr insignis miles maior dignis nec non benignis.
3. Anastasii natum carnis morte stratum dans vitae pristinae sunt verbi minae tu regnanti sine gaudens hinc sine.
4. Eius Dei mira plebs cordis lyra fervens non afficit cum ut dicit ollae sed nec icit hunc suscitat conspectu vicit.
5. Artuarii visis asperus dy visus fuit hunc suscitat ad vitam citat qui minas dicas suos et multos.
6. Oris atque mentis salutem petentes dum necessaria mors inquam pia cedit hunc furia hostium quia.
7. Ergo vinterne iubilo vino praestent in saeculum ne nos ad lenum locans fugens seuum salvet in aevum.

216. De sancto Erico.

Ad Vesperas.

1. Adest dies laetitiae,
Fulget Erici gloria,
Rex et patronus Sueciae
Caeli petit palatia.

2. Quem vernantem virtutibus
Sublimat sceptro regio
Plebs laeta cum principibus
Concordi desiderio.

3. Maceratur ieiuniis
Sacrum sancti corpusculum,
Velaturque ciliciis
Hoc Christi tabernaculum.

4. Ministros rex magnificus
Cultus Dei multiplicat
Ut Salomon pacificus
Et templa reaedificat.

5. Scuto munitus fidei
Tela repellens hostium
Ad regnum Dei provehi
Meretur per martyrium.

6. Per huius sancti merita,
Iesu, redemptor omnium,
Dimitte nobis debita
Et da perenne gaudium.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. ^{14} 15. Cod. Dresden. A 182. A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15]. Cod. Upsalen. C 422. B. — Brev. Upsalense imp. Holmiae 1496. C. — Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. D. — Brev. Lundense imp. Parisis 1517. E. — Vgl. Klemming I, 91 u. f.

217. De sancto Erico.

Ad Nocturnum.

1. Hymnum novae laetitiae
Nova deposcunt gaudia,
Martyr Ericus hodie
Nova potitur gloria.

2. Hic ut Elias impiam
Exponens se certamini
Expugnat idolatriam,
Zelans pro lege Domini.

3. Ecclesiam catholicam
Dilatat gentem Finnonum
Rex ad fidem dominicam
Trahens a cultu daemonum.

4. Agnellus innocentiae
Dum sustinet martyrium,
Deo placentis hostiae
Consummat sacrificium.

5. Sancti sacrato sanguine
Sua contingens lumina
Diu privata lumine
Illuminatur femina.

6. Per huius sancti merita
Iesu, redemptor omnium,
Dimitte nobis debita
Et da perenne gaudium.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15]. Cod. Upsalen. C 422. B. — Brev. Upsalense imp. Holmiae 1496. C. — Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. D. — Brev. Lundense imp. Parisiis 1517. E. — Vgl. Klemming I, 92 u. f.

218. De sancto Erico.

Ad Laudes.

1. Laudes ad laudes iungite,
Nec desit laus in laudibus
Pro novo Christi milite
Caeli coniuncto civibus.

2. Obsidetur ab hostibus
Ascensionis tempore
Sanctus Ericus laudibus
Dei vacans summopere.

3. Crucem sibi dominicam
Rex imprimens salubriter
Vadit contra maleficam
Catervam magnanimiter.

4. Novus David viriliter
Agens, dum mundo moritur,
Sanctam Sion feliciter
Regnaturus ingreditur.

5. Victor regnans in aethere,
Magnis fulgens miraculis,
Miro virtutum munere
Multis succurrit populis.

6. Per huius sancti merita,
Iesu, redemptor omnium,
Dimitte nobis debita
Et da perenne gaudium.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15.]. Cod. Upsalen. C. 422. B. — Brev. Upsalense imp. Holmiae 1496. C. — Brev. Arosiense imp. Basileae 1513. D. — Brev. Lundense imp. Parisiis 1517. E. — Vgl. Klemming I, 98 u. f.

219. De sancto Escillo.

Ad Vesperas.

1. Iam dies adest celebris,
Nova resultant cantica,
Quia fugatis tenebris
Regnat fides catholica.

2. Gaude, parens Britannia,
De tantae prolis munere,
Exsulta magis, Suecia,
De novo lucis sidere.

3. Eskillus signis emicat
Ritus confutans gentium,
Christum auctorem praedicat
Et salvatorem omnium.

4. Verbis, exemplis claruit
Saluti studens omnium,
Tandem mortem sustinuit
Migrans felix ad gaudium.

5. Tibi sit laus et gloria,
Corona triuphantium,
Nos Eskilli prece pia
Duc ad caeli palatium.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182 A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15.]. Cod. Upsalen. C 422. B. — Brev. Strengnense imp. Holmiae 1495. C. — 3, 3 actorem B. — 5, 1 Sit tibi A. — Vgl. Klemming I, 104 u. f. — Verfasser dieses und der drei folgenden Hymnen Brynolphus I Scarensis.

220. De sancto Escillo.

Ad Nocturnum.

1. Eskilli pro victoria
Gaude, mater ecclesia,
Christi suffulta gratia
Devota fac tripudia.

2. Pius, devotus, humilis,
Vivendi formam praebuit,
In lege Dei docilis,
Verbis, exemplis claruit.

3. In fide luxit omnibus
Per signa, per prodigia,
Mundum calcans sub pedibus
Manum misit ad fortia.

4. Mors corporis contemnitur.
Dum Christi mors attenditur,
Vincit ergo, dum vincitur,
Magis vincit, cum moritur.

5. Tibi sit laus et gloria.

Brev. Stregnense imp. Holmiae 1495. — Vgl. Klemming I, 105 u. f.

221. De sancto Escillo.

Ad Nocturnum.

1. Ad laudem sancti praesulis
Et venerandi martyris
Totis psallamus viribus
Hunc invocantes precibus.

2. Eskillus, praesul inclitus,
Diebus atque noctibus
Flexis oravit genibus
Pro perfidis gentilibus.

3. Instruxit Sudermanniam,
Ut sperneret perfidiam,
Et per Christi clementiam
Bapsismi dedit gratiam.

4. Cum praedicaret filium
Mariae unigenitum,
Conversa est ad Dominum
Magna turba gentilium.

5. Tibi sit laus et gloria.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15.]. Cod. Upsalen. B 422. B. — Brev. Stregnense imp. Holmiae 1495 C. — 2, 3 und 4 umgestellt B. — 4. 1 Dum BC. — 5, 1 Sit tibi A. — Der Hymnus steht „ad Laudes" BC.

222. De sancto Escillo.

Ad Laudes.

1. Summi praecepta Domini
Contempserunt malevoli
Et necem suo praesuli
Paraverunt increduli.

2. Percussus est lapidibus
Eskillus sicut Stephanus
Et sic pro occisoribus
Deum orat humillimus.

3. Indulge, ait, insciis,
Pater, dimitte vitia,
Christe, emundes crimina
Collata indulgentia.

4. Dei martyr egregie,
Pro nobis Deum postula,
Ut hunc queamus colere
In sempiterna saecula.

5. Tibi sit laus et gloria.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A. 182. A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15.]. Cod. Upsalen. C 422. B. — Brev. Strengnense imp. Holmiae 1495. C. — 1, 3 Necemque A; sancto praesuli B. — 2, 1 Percussus cum lapidibus A. — 2, 3 Et fehlt A. — 2. 4 rogat A; humilius C. — 3, 1 ait vitiis C. — Doxol. fehlt A. — Vgl. Klemming I, 115 u. f.

223. De sancto Euchario Tullensi.

1. Alma mater ecclesia
Sollemnizet in gaudio,
Totaque Lothoringia
Digne psallat Euchario.

2. Hic ex clara progenie
Claram traxit originem,
Imitatus cottidie
Parentum sanctitudinem.

3. Hic illustrem Eliphium
Fratrem germanum habuit,
Qui per fidei radium
In urbe Leuca claruit.

4. Hi duo clari moribus
Cum sorore Libaria,
Susanna, Menna plebibus
Dati sunt in solacia.

5. Ipsorum pater Baccins,
Mater Lientrudis dicitur,
Quorum proles uberius
Deo devota noscitnr.

6. Sanctnm tamen Eucharium
Ac virtntum opificem
Urbs Grandis et confinium
Habuit in pontificem.

7. Inliauns apostata
Sacrum caput Eucharii
Sacra contemnens dogmata
Truncavit ictu gladii.

8. Sic necavit Eliphium
Ac sororem Libariam;
Non evadens iudicium
Hos transmisit ad gloriam.

9. Patri, nato, paraclito
Laus, honor, virtus, gloria,
Qui nos sanctornm merito
Perducat ad caelestia.

Brev. Tullense imp. Parisiis (Rad. Sutor) 1510. A. — Brev. Tullense imp. Parisiis (Higman) 1511. B. — Brev. Tullense imp. Mussiponti 1595. C. — 3, 4 Leucha AC. — 4, 4 solacio A. — 9, 4 Perducit ABC.

224. De sancto Eunufrio.

Ad Nocturnum.

1. Anachoritae colimus
Eunufrii sollemnia
Eiusqne vitae pangimns
Virtntes et praeconia.

2. Beata caeli gaudia
Hoste calcato fortiter
Iam possidet in patria
Cum angelis perenniter.

3. Caelesti regi famulans,
Spretis mundi deliciis
Caduca cuncta snperans,
Fnltus Dei snbsidiis.

4. Decorem Dei diligens
Domns et locum gloriae,
Panper, caelebs, oboediens
Coenobitarum serie.

5. Etate puer docilis
In lege Dei meditans,
Virtnte sed mirabilis
Antra deserti flagitans.

6. Fructu fecnndo praeditus,
Baptistae Christi similis,
Heliae compar inclitus,
Vir vitae venerabilis.

7. Gloriam laudis inclito
Patri proliqne genitae
Canamns et paraclito
In eius sancto milite.

Pontific. ms. Paulanorum saec. 15. Cod. Vatican. Ottob. 502.

225. De sancto Eunufrio.

Ad Laudes.

1. Heremitarum speculum,
Eunufrium in nemore
Praesidium angelicum
Tutatur omni tempore.

2. Inopia praedivitem
Dono divinae gratiae
Reddit et leti praesidem
Sternit cum sordis acie.

3. Karni virtute sedula
Deserti cultor obviat
Parva monstrata cellula,
In qua Deo deserviat.

4. Latex e fonte pervio
Arentem siti reficit,
Non temeti contagio
Cupido sanctum inficit.

5. Mellis ut in dulcedine
Depellitur esuries,
Herbarum vivit germine
Lustro peracto sexies.

6. Nudus capillo tegitur,
Taeter, incultus, horridus.
Sed spiritu decernitur
Pulcher, clarus et splendidus.

7. Gloriam laudis inclito.

Pontif. ms. Paulanorum saec. 15. Cod. Vatican. Ottobòn. 502. — 3, 1 Kaio. — 3, 2 oviat. — 5, 3 Herbarum viri.

226. De sancto Eunufrio.

In 2. Vesperis.

1. O decus sanctimoniae,
Bis terno lustro pasceris,
Panis emissi fragmine
Datore grati muneris.

2. Per diem certum sumitur
Christus sacramentaliter,
Miro modo sed colitur
A sancto viro iugiter.

3. Quando collega cernitur,
Panis defertur integer,
Caeli ministro sumitur
Pia cum laude pariter.

4. Reddens beatum spiritum
Fulgenti vultu cernitur
Orans, ad eius obitum
Mirus odor exoritur.

5. Sanctorum inter agmina
Christo duce cum laudibus
Velut columba candida
Transfertur caeli civibus.

6. Te tumulatum novimus
Leone per Pamphnutium;
Christum, te prece petimus,
Da iudicem propitium

7. Venturum et tis memores
Ab omni malo liberes
Et praepares in patria
Beata nobis gaudia.

8. Xristo nato sit gloria,
Summo patri cum flamine
Sancto, nobisque venia
Detur in sui nomine.

Pontif. ms. Paulanorum saec. 15. Cod. Vatican. Ottob. 502.

227. De ss. Euphemia, Thecla, Dorothea, Erasma.

Ad Nocturnum.

1. Virginum Christo celebrare festum
Cordibus rectis satis est honestum,
Quas dies praesens decorans sacrata
Duxit ad astra.

2. Spiritu fretae Domini sorores
Praesidis nullos trepidant furores,
Sed Deo sponso sociare student
Caelibem vitam.

3. Praesul has sanctus monet Hermacoras,
Patruas castas vocat ad coronas,
Unde laetanter subeunt flagella
Mente quieta.

4. Ungulae, virgae, manicae, catenae,
Laminae, restes, genus omne poenae,
Torquet athletas tibi consonantes,
Rex pie, laudes.

5. Praeses ut vidit vacue minari,
Iussit his tandem caput amputari,
Quas pater saevus ferit ense stricto
Daemone plenus.

6. Virgines lotas roseo cruore,
Praemio comptas duplicis coronae,
Suscipit sponsus, speciosus agnus,
Immaculatus.

7. Ergo quae caeli subiistis arcem,
Regis aeterni thalamo locatae,
Omnium nostrum super astra ferte
Vota precesque.

8. Gloria patri genitaeque proli
Et tibi, compar utriusque semper
Spiritus alme, Deus unus omni
Tempore saecli.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civitat. Utinen. s. n. — 1, 1 Virginis. — 3, 2 Patruos. — 4, 1 Anglie virgae. — 4, 2 Laminae peste. — 5, 1 Praeses ut iussit.

228. De sancto Eustachio.

In 1. Vesperis.

1. Adplaudat plebs fidelium,
Dei collaudet filium,
Qui beatum Eustachium
Vocat ad caeli solium.

2. Dolet amore filiis
Spoliatus eximiis,
Martyr subit exsilium
Solum relinquens proprium.

3. Demum volente Domino
Functus honore pristino
Gaudet uxore propria
Reperta cum prosapia.

4. Regem laudat caelestium,
Cultum damnat gentilium,
Vir et sponsa cum filiis
Exponuntur suppliciis.

5. Aeterni Dei filius
Assit nobis propitius,
Nos Eustachii precibus
Defendat a nocentibus.

6. Deo patri sit gloria,
Qui moderatur omnia,
Eiusque soli genito
Cum spiritu paraclito.

Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495. — 1, 3 Eustochium.

229. De sancto Eustachio.

In Laudibus.

1. Eustachii collaudemus
Virtutum praeconium,
Cordis ei praesentemus
Et oris obsequium,
Ut ad eius penetremus
Beatum consortium.

2. Christi servus baptizatur
Cum uxore propria,
Nec ab eo separatur
Inclita prosapia,
Deum laudat, detestatur
Simulacra noxia.

3. Imperator agitatur
Doloris aculeo,
Martyr cum suis damnatur
Bove clausus aereo,
Ut fervore consumatur,
Exponitur igneo.

4. Christum supplex deprecatur
Postulans auxilium,
Ros descendit, suffocatur
Subiectum incendium,
Stat illaesus, concrematur,
Consummat martyrium.

5. Martyr pie, pietatis
Mira vernans gratia,
Post tantae calamitatis
Praesentis dispendia
Ad supernae claritatis
Nos ducas palatia.

6. Sit laus summo genitori,
Perenni ingenito,
Una Christo redemptori,
Patris unigenito,
Par decus consolatori,
Inclito paraclito.

Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495.

230. sancto Eustachio.

1. Palma canentes martyris
Egregii Eustachii
Oremus illum seduli,
Ut intercedat pro nobis.

2. Qui gliscens cervum capere,
Quem cursitans secutus est,
Venator praeda facta est,
Nam Christi reti captus est.

3. Mox decoravit nobilem
Domum baptismi munere
Et omnia derelinquens
Natos cum coniuge defert.

4. Quos Placidus rapi videns
Leonis ac lupi ore,
Cupit submergi flumine,
Nam coniunx rapta nautis est.

5. Romani dux exercitus
Orbatus colit hortulum,
Ubi suis militibus
Cicatrix fecit cognitum.

6. Coactus Romam rediens
Invenit raptam coniugem
Simul cum suis filiis,
Quos Deus morte eripuit.

7. Quos conditos christicolas
Adriani ira pessima
Iussit mori in aereo
Bove ardente nimium.

Brev. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Archiep. Utin. Oct. 10. A. — Brev. ms. Civitatense anni 1476. Cod. Civitat. LXXIV (25) B. — Antiph. ms Civitatense saec. 15 Cod. Civitaten. XLIV. C. — 1, 1 Palma ovantes A. — 3, 3 Et fehlt A. — 4, 1 Placida AB.

231. De sancta Eustella.

In 1. Vesperis.

1. Pangere cantica laetitae
Martyris annua Xantonicae
Nos celebris monet ista dies,
Xantona virginis est requies.

2. Regibus edita Xantonicis
Diluit ethnica nata sacris
Crimen aquis, Deus ut statuit
Praesul et Eutropius docuit.

3. Hanc pulit impius urbe parens,
Iesus adest cito compatiens,
Quamque suam probat esse, suus
Sacrat apostolus Eutropius.

4. Dum Sodomis pater ipse manet
Mentis et abdita virgo tenet,
Eutropii comes assidua
Postulat, infidus ut sapiat.

5. Rex cupit anxius, ut redeat,
Vile tumens pater hanc revocat,
Dumque fide manet in dubia,
Eutropium ferus ense necat.

6. Virtus honor sit et imperium,
Christe redemptor, et obsequium
Grata tibi tua Xantonia
Praestet et officiosa canat.

Brev. Xantonense imp. Pictavii 1542.

232. De sancta Eustella.

In Laudibus.

1. En, orta stella Xantones
In orbe lucidat duces,
Diu fuit recondita
Puella, martyr inclita.

2. Virum pudica nesciens
Deo dicata continet
Et idolis renuntians
Regis minas nihil pavet.

3. Eustella vi neci datur,
Et ense rex pater necat,
Digna Deo sic laetatur
Virgo, proles Xantonica.

4. Parentis odit errores,
Fidem probat credentium,
Patris mores fugit leves,
Opes amat fidelium.

5. Honor, salus, potentia
Iesu sit atque gloria,
Qui famulis reluceat
Eustellae per suffragia.

Brev. Xantonense imp. Pictavii 1524.

233. De sancto Evurtio.

Ad Vesperas.

1. Gratuletur ecclesia
Laudans Christi clementiam,
Evurtii sollemnia
Colat agens melodiam.

2. Urbem Romanam exiens
Directus est ad Galliam,
Aurelianis veniens
Praesul fit hic per gratiam.

3. Ad beatum Evurtium
Currit turba gentilium
Et ad baptismum properat,
Ut sic errores deserat.

4. Trium dierum spatio
Baptizat septem milia
Paganorum cum gaudio
Relicta idolatria.

5. Praesul fundat basilicam,
In qua manum dominicam
Vidit sanctus Baudelius,
Dum sacraret Evurtius.

6. Globis ignis furentibus,
Cunctis adhuc currentibus,
Opem plenus virtutibus
Urbi dedit et civibus.

7. Ergo Deo sit gloria,
Quem precemur, ut venia
Nobis data in patria
Aeterna donet praemia.

Offic. ms. S. Evurtii Aurelian. saec. 15. Cod. Vatican. Reg. 623.

234. De sancto Evurtio.

Ad Matutinum.

1. Patris aeterni genitum
Poscamus atque spiritum,
Paraclitum ut hodie
Nobis munus det gratiae.

2. Sanctus praesul Evurtius
Hic prudens et egregius,
Castus vixit et sobrius,
Semper crescens in melius.

3. Aurum invenit positum
In terra et absconditum
Vir sanctus Dei munere,
Dum coepit terram fodere.

4. Qua inventa pecunia
Praesul carens malitia
Augusto misit omnia
Uti volens iustitia.

5. Pie pater et humilis,
Naturae memor fragilis,
Conventum tuum sustine
In huius vitae turbine.

6. Ergo Deo sit gloria,
Quem precemur, ut venia
Nobis data in patria
Aeterna donet praemia.

Offic. ms. S. Evurtii Aurelianen. saec. 15. Cod. Vatican. Reg. 623.

235. De sancto Evurtio.

Ad Laudes.

1. Evurtii sollemnia
Orbe florent sancti diva,
Aurelianis floride
Sollemnizantur abunde.

2. Evurtius mox gratia
Pontifex Dei gloria
Constitutus clementia
Praedixit hinc prodigia.

3. Ignis ingens urbe coepit,
Plebs nobilis fere saevit,
Praesul orans, cedit flamma,
Exstinguitur prorsus cauma.

4. Gratulatur cum gaudio
Praesentatis eloquio
Annos temporis spatio
Post fratribus quadraginta.

5. Mori die dominica
Anianum prophetica
Praesulem, voce caelica
Sic coruscant miracula.

6. Corpus eius decentius
A Stephani ecclesia
Cum referretur brevius,
Grandis oritur pluvia.

7. Baiulos neque tetigit,
Ferentibus lux refulsit,
Post transitum perpetuis
Decoratur miraculis.

8. Ergo Deo sit gloria,
Quem precemur, ut venia
Nobis data in patria
Aeterna donet praemia.

Offic. ms. S. Evurtii Aurelian. saec. 15. Cod. Vatican. Reg. 623. — 3, 3 sedit.

236. In Translatione s. Evurtii.

Ad Vesperas.

1. *Conditor alme siderum*,
Laus et honor sacerdotum,
Emunda sordes scelerum
Per praesulis antidotum.

2. *Qui condolens interitu*
Perire Aurelianos
Suo grato intuitu
Evurtium misit ad nos.

3. *Vergente mundi vespere*
Evurtius eligitur
Et clausis culpae carcere
Aurelianis mittitur.

4. *Cuius forti poeentia*
Elementa oboediunt,
Et verba sapientiae
Infideles erudiunt.

5. *Te beprecamur, hagie*,
Ut nos a malis liberes,
Et virtutis egregiae
Propina fructus uberes.

6. Patri, proli ac flamini
Sit laus et iubilatio,
Qui nos sanctorum agmini
Coniungat cum Evurtio.

Offic. ms. S. Evurtii Aurelianen. saec. 15. Cod. Vatican. Reg. 623 — 3, 3 clausit. — Die gesperrten Verse aus dem Hymnus Conditor alme siderum.

237. De sancto Evurtio.

Ad Nocturnam.

1. Pange, lingua, gloriosi
Evurtii merita,
Hominis tam virtuosi
In morte et in vita,
Cuius actus feriosi
Gesta probant inclita.

2. Nobis datum in pastorem
Veneremur supplices,
Requiramus protectorem
Contra hostis obices
Et habeamus ductorem,
Ubi manent felices.

3. In supremo vitae fine
Praedicavit fratribus,
Ut observent legem plene
Cum aliis fidelibus,
Ut fructu aeternae cenae
Pascantur cum ovibus.

4. Verbum vitae praedicavit
Cum exemplis ceteris
Ac subditos confortavit
Verbo, vita, literis,
Ac devotos collocavit
Cum civibus superis.

5. Tantum ergo pontificem
Honoremus amantes,
Qui supra caeli verticem
Videt sanctos laetantes
Ac omnium artificem
Sine fine laudantes.

6. Patri, nato, procedenti,
Trinitati eminenti
Honor cum laude decenti
Sit et benedictio,
Qui nos in regno fulgenti
Locet cum Evurtio.

Offic. ms. S. Evurtii Aurelianen. saec. 15. Cod. Vatican. Reg. 623. — 1, 5 feriori.

238. De sancto Evurtio.

Ad Laudes.

1. Iesu, salvator saeculi,
Sublimasti Evurtium
Dignitate miraculi
Pro salute credentium.

2. Successor Desiniani
Fuit sanctus Evurtius,
Qui virtutes Aniani
Publicavit apertius.

3. Nam per ipsius media
Fraenantur homicidia,
Et repelluntur odia,
Accumulantur gaudia.

4. Ignis vorans urbem vastat,
Sed dum sanctus Evurtius
In oratione perstat,
Exstinguitur velocius.

5. Vixit in episcopio
Lustris quatuor integris,
Sed semper affectu pio
Moribus medetur aegris.

6. Decora sit laudatio
Deo atque Evurtio,
Et hymnorum servitio
Servetur nostra contio.

Offic. ms. S. Evurtii Aurelianen. saec. 15. Cod. Vatic. Regin. 623. — 3, 2 repellantur. — 4, 4 Exstinguntur. — 5, 1 Dixit.

239. De ss. Fide, Spe et Caritate.

Ad Vesp. et Noct.

1. Christe, decus, honor, virtus
atque sponsus virginum,
Preces, votum atque hymnum
suscipe clementius,
Quem decantat famulorum
coetus tibi cernuus.

2. In hac die, qua sanctarum
celebramus virginum
Fidei, Spei, Caritatis
insigne martyrium
Et Sophiae matris harum
pretiosum obitum.

3. Harum formam Adrianus
non valens eximiam
Provocare, ut Dianam
adorent spurcissimam,
Igni, ferro mox funesta
delevit saevitia.

4. Praesta, Christe, quod sit nobis
gloriosa genetrix
Puellarum, quae resplendent
nomine et meritis,
Oratrix apud te pia
pro reatu criminis.

5. Impetretque sancta Fides
fidem invictissimam,
Sancta Spes vitae aeternae
spem gaudenter tribuat,
Geminamque caritatem
ferat sancta Caritas.

6. Praesta, pater, praesta, fili,
praesta, sancte spiritus,
Quod precamur harum nobis
per sanctarum meritum,
Cui laus est et potestas
per aeterna saecula.

Brev. ms. Cadurcense saec. 14. Cod. Voravien. 77 [157].

240. De ss. Fide, Spe et Caritate.

Ad Laudes.

1. Trine Deus atque une,
laudes tibi pangimus,
Qui sub typo trinitatis
in virtutum trivio
Fidem, Spem et Caritatem
ordinasti virgines.

2. Harum mater consequenter
dicta Sapientia,
Laeta mater ex proventu
felix trinae sobolis,
Quae virtutes gerunt mente,
quas gerunt in nomine.

3. Felix dies, quae germanas
has in lucem protulit,
Felix terra, quae tantarum
renitet pignoribus,
Felix chorus angelorum
fulgens his lampadibus.

4. Vos precamur, almae Christi
virgines et martyres,
Cum parente, quae vos digna
fuit tales gignere,
Ut oretis apud Deum
pro nostris sceleribus.

5. Sit laus omni creatori,
qui vos tales edidit,
Decus soli, decus poli
et decus mortalium
Nunc et semper et in cunctis
saeculorum saeculis.

Brev. ms. Cadurcense saec. 14. Cod. Voravien. 77 [157].

241. In translatione s. Fidis.

1. O quam laeta dies emicat ista,
Agennis nec erit tristior ulla,
In qua virgo Fides martyr et ipsa
Servis plena suis gaudia praestat.

2. Nobis tam salubris nulla refluit,
Quam translata Fides virgo sacravit,
Cum nostras voluit visere Conchas,
Sedem quasque sibi deligit ipsa.

3. Iota rite die carmine laudes
Conchacensis ei contio cantet,
Ut, quae praesto manet corpore praesens,
Nobis auxilio non sit et absens.

4. Supra quam valeat lingua profari,
Praeclari meriti maxima martyr,
Nostrae percipias cantica laudis,
Per te spem gerimus posse iuvari.

5. Quam pulcbra facie virgo fuisti,
Tu plus pulchra fide sed uituisti,
Inter caelicolas unde refulges,
Multos despiciens inferiores.

6. Ardens perpetui regis amore,
Multis virginibus visa praeesse,
Sponso celsithrono basia figis
Amplexumque tenes, quem coluisti.

7. Duc nos respiciens arce polorum,
Vultum verte tuum, virgo, serenum
Dignerisque tuum visere templum,
Corpus, quod proprium continet almum.

8. Ex hoc, virgo, loco noxia pellas,
Hunc et perpetuo munere serva,
Ut secura quies nocte dieque
Nos semper foveat, poscimus et te.

9. Praepollens meritis martyr ubique,
Te pronis petimus mentibus, ecce,
Ut te pro famulis subveniente
Possit nostra Deo vita placere.

10. O virgo rutilans laude perenni,
Sponsi valde potens munere Christi,
Da virtute tua prospera cuncta
Oratuque tuo crimina purga.

11. Virtus subsidium sit tua forte,
Si quos auxilio constat egere,
Illos et validis viribus auge,
Ne sese doleant succubuisse.

12. Solamen miseris sis quoque firmum,
Quos sors dura premit mole malorum,
Tristis quosque tenet sollicitudo,
Adversis laqueis eripe, virgo.

13. Adiutrix tua sit dextera praesens,
Praestans, quae bona sunt, aspera pulsans,
Conservans placidos frange rebelles
Et tutata pios coutere sontes.

14. Attendisse velis vota tuorum,
Ipsis quidquid inest, tolle nocivum,
Mentis pelle metus, gaudia praebe,
Pestis possit eos nulla nocere.

15. Si nos, quam satis est, deseris ultra,
Non spes auxilii nos habet ulla;
Ut nos respicias, ergo precamur,
Magnum namque tuum posse fatemur.

16. Sanctus vix aliquid praevalet ullus,
Non implere valet quod tua virtus,
Excepta Domini matre Maria
Est tam virgo potens cognita nulla.

17. Quos gaudere facis, virgo perennis,
Translatu proprii corporis almi,
Viventes et in hoc protege saeclo
Post et nos tribuas vivere caelo.

18. Illustris suboles, inclita Fides,
Cum Christo tibi sit gloria perpes,
Nostri cura tibi sit specialis;
Ergo coetus Amen personet omnis.

Passionale ms. Conchense saec. 11 ex. Cod. Selestadien. 95 (1187) — 12, 2 Quo. — 16, 3 Exspectat Domini mater. — 17, 4 nos fehlt. — 18, 3 sit fehlt. — Überschrift „Versus de eadem translatione."

242. De sancta Fide.

1. Mare, fons, ostium, portus, asylum,
Corona martyrum, factor bonorum,
A te bona fluunt, ad te recurrunt.

2. Virgo, flos virginum, Fides, sanctarum,
Mercans consortium passa piorum,
Sponso prompta locum intrat sapientum.

3. Gaudet laetitia lux hodierna,
Mundi per climata signis ornata,
Poscunt plebis vota iustis profutura.

4. Preces, sponsa Christi, horum exaudi,
Pondus quos proprii premit delicti,
Fac, ut sint soluti laudentque redempti.

5. Sit laus Deo patri patris et proli
Sanctoque spiritui, compari in omni,
Potestate Dei per tempora saecli.

Hymn. ms. Sangallense saec. 15. Cod. Sangallen. 16. — 4, 1 huius exaudi.

243. De sancta Fortunata.

Ad Vesperas.

1. Fortunata amabilis
Et virgo Christi nobilis
Reliquit mundi terminos,
Conscendit caelos arduos.

2. A sua pueritia
Sequens Christi vestigia
Renuntiatis omnibus
Resplendet in caelestibus.

3. Non dilexit terrestria
Nec blandimenta mollia,
Sed pergens ad supplicia
Pro Christo horribilia.

4. Ut mereretur ingredi
Thalamum regis, avidi
Non timuit tyrannidem
Adversam et immanidem.

5. Carceratur, custoditur,
Decalvatur, sic trahitur,
Fitque ad ignominia
Pro cultus verecundia.

6. Facto Christo precamine
Angelico iuvamine
Alba veste induitur,
Corpus sic cooperitur.

7. Cunctisque admirantibus
Donatur serrae dentibus,
Virgo Christi iuvencula
Remansit sine macula.

8. Bestiarum datur unguibus,
Ut devoretur dentibus,
Inclinatis cervicibus
Tradit se Dei nutibus.

9. Sententiatur denique,
Ut abscindatur capite,
Virgoque flectit genua,
Penetrat caeli limina.

10. Sic virgo Christi inclita,
Sequens Christi vestigia,
Tormenta terribilia
Portavit multa milia.

11. O virgo Christi nobilis,
Esto nostra advocatrix
Apud Deum altissimum,
Quo ducat nos ad bravium.

12. Sit Deo patri gloria,
Sit filio victoria,
Honor sit sancto flamini
Per saecula laudabili.

Offic. ms. SS. Fortunatae et Gaudiosi saec. 16. Cod. Vatic. Regin. 1794. A. — Offic. S. Fortunatae virginis et S. Gaudiosi episcopi et confessoris. Imp. Neapoli (apud Cacchium et socios) 1568. B. — Statt 2, 4 in A folgende drei Zeilen:

Caelestis mansionibus
Introiensque fulgida
Resplendes sicut sidera.

4, 4 Minantem, mugitum dantem A. — 5, 3 Fit ei ignominia B. — 5, 4 Ad caelorum scrutinia. B. — 6, 1 Christi AB; precamina A. — 6, 4 Eius corpus sic tegitur B. — 8, 1 Datur bestiarum A. — 9, 2 absindatur A. — 9, 3 flecti A. — (Str. 10 fehlt B.) — 10, 2 Sequi A. — 10, 4 Portavi A. — 11, 2 Sis pro nobis immobilis B. — 11, 4 Qui B; ducat nos te bravium A. —

244. De sancta Fortunata.

Ad Matutinum.

1. Virginis sacrae Fortunatae festa
Mente devota celebremus omnes,
Inclitos eius simul ac triumphos
Rite canamus.

2. Haec Dei legem meditando semper,
Hic via matris fugiendo cultus
Iudicis saevi meruit feroces
Vincere poenas.

3. Ferream serram superavit audax,
Carceris caecas tenebras famemque
Atque per talos tenebrata pendens
Pectore forti.

4. Bestiae saevae rabie remota
Membra sacrata laniare mutant,
Sed cito pronae pedibus beatis
Oscula praebent.

5. Regna spondendo placite polorum
Ethnicos multos tenebris ligatos
Gratiam Christi fideique lucem
Cernere fecit.

6. Post triumphatos varios agones
Fratribus ternis celebrando virgo
Sanguinem fundens penetravit alma
Celsa polorum.

7. Unde devoti, nimium beata,
Quae Christum potes precibus precare,
Cuncta quo nobis famulis relaxet
Crimina clemens,

8. Quo tuis sanctis meritis redempti
Nullus ex nobis pereat fidelis,
Sed Dei regnum mereamur omnes
Scandere laeti.

9. Gloria patri resonemus omnes
Et tibi, Christe, genite superne,
Cum quibus sanctus simul et creator
Spiritus regnat.

Offic. ms. ss. Fortunatae et Gaudiosi saec. 16. Cod. Vatican. Regin. 1794. A. — Offic. ss. Fortunatae et Gaudiosi imp. Neapoli 1568. B. — 1, 1 fortunata festa AB; der Eigenname stört an dieser Stelle das sonst beobachtete Metrum. — 2, 2 Haec. B. — 3, 3 tales B. — 4. 2 mitant A. — 6, 1 varias A. — 7, 2 Quibus Christum AB: potes fehlt A. — 7, 3 Cunctaque AB; relaxat A. — 9, 1 patri genitaeque proli A. — 9, 2 Et tibi compar A; das weitere fehlt A.

245. De sancta Fortunata.

Ad Laudes.

1. Fortunata, florens gratia,
Forma facta humilium,
Sortis consors sublimium,
Iesu corona virginum.

2. Qui pascis inter lilia,
Carnem mundumque conterens,
Hostes malignos proterens
Lauream victor meruit.

3. Quocumque pergunt, virgines
Fugantque extra daemones,
Dignae sunt ad caelestia
Hae pervenire gaudia.

4. Qui Fortunatae erogat
Devotionis gloriam,
Mereatur conscendere
Ad caeli vere ardua.

5. Quae flores florum prodiit
Principi huius saeculi.
Digne precetur Dominum
Pro nostris facinoribus.

6. Trino Deo et simplici
Laus, honor, virtus, gloria,
Qui Fortunatam condidit,
Ducat nos ad magnalia.

Offic. ms. ss. Fortunatae et Gaudiosi saec. 16. Cod. Vatican. Regin. 1794. A. — Offic. ss. Fortunatae et Gaudiosi imp. Neapoli 1568. B. — 1. 1 der Eigenname stört hier den Rhythmus wie im vorigen Hymnus das Metrum. — 2, 3 praeteriens B. — 2, 4 Auream victor AB. — 3, 2 Fugant quae B. — 3, 4 I pervenire B; Pervenire ad A. — 4, 4 vera B. — 5, 1 augenscheinlich verderbt. — 6, 1 Deo et humili AB.

246. De sancto Francisco.

Ad Horas.

1. Memento nostri iugiter,
Francisce, pater inclite,
Fac nos [temet] veraciter
Tuo sectari tramite.

2. Pro tuis ora filiis,
Ut crucifixo placeant,
Precum tuarum studiis
Vitam aeternam habeant.

3. Patrem, natum, paraclitum
Laudent, adorent omnia,
Per huius sancti meritum
Salvi simus in gloria.

Horar. ms. Franciscanum saec. 15. Cod. Vatic. Regin. 165. — Die übrigen Hymnen und rhythmischen Antiphonen etc dieses Stundengebetes sind dem gewöhnlichen Franziskus-Officium entlehnt Das Invitatorium lautet: Regem Christum, qui Franciscum Ornavit donis insignum [!], Venite adoremus.

247. De sancto Fulgentio.

Ad. Vesp. et Noct.

1. Fulgenti, martyr inclite,
Salve, laude dignissime,
Eximiorum operum
Es tu consors caelestium.

2. Beatam vitam nactus es,
Dum eras in hoc saeculo,
Contemplativam scilicet,
Activam et similiter.

3. Apostolorum principis
In aula subdiaconus
Tu consecratus crederis
Condignis tuis meritis.

4. Utriculensis ecclesiae
Clero volente et populo
Sumpsisti sacram infulam;
Ipsis assis indigenis.

5. Missus de caelo veniens
Multa passurum indicat
A perfido te Totila
Confortatque ad praemia.

6. Tu nempe munus impii
Sprevistique supplicia,
Sponderat qui ferociter,
Ut Christum tu desereres.

7. Sit Christo Iesu gloria
In saeculorum saecula,
Qui facit tanti martyris
Gaudere nos reliquiis.

Brev. ms. Franciscan. Otriculen. saec. 14. in. Cod. Vatican. 10000. add. saec. $^{14}/_{15}$.

248. De sancto Fulgentio.

Ad Laudes.

1. Tunc poni te in foveam
Fecit per Gothos impios
Caesum cum duris fustibus,
Mandans, ne panem duceres.

2. Columba nimis candida
De caelo venit subito,
Occultans locum stantibus,
Caelitus est quo positus.

3. Non videtur, vox auditur,
Stans martyr intra foveam
Oransque sibi tribui
Vitae perennis gloriam.

4. Cum illa vix evanuit,
Visi fuerunt angeli
Ferentes suam animam
Ad aulam veri luminis.

5. O martyr beatissime,
Nunc nostras [preces] suscipe,
Pro nobis Deum rogita,
Quod parcat nobis crimina.

6. Deus pater piissime,
Te deprecamur supplices,
Fulgentii quod precibus
Purgemur a criminibus.

Brev. ms. Franciscan. Otriculen. saec. 14. in. Cod. Vatican. 10000. add. saec. $^{14}/_{15}$. — 5, 4 Lies: Quod purget nostra crimina?

249. De sancto Galectorio.

Ad Vesp. et Laud.

1. Virtus patens prodigiis
Luce coruscat clarius,
Christum sequens vestigiis
Beatus Galectorius.

2. Praesul et pater patriae,
Miles, athleta streuuus,
Lascurrensis ecclesiae
Patronus et praecipuus.

3. Vitam morte promeruit,
Quae mortis nescit terminum,
Vita, doctrina splenduit
Luceus iu luce lumiuum.

4. Patri, uato, spiritui
Sancto decus et gloria;
Per hunc sint uostro coetui
Vitae perennis praemia.

Brev. Lascurrense imp. Lascurris 1541 (reimp. 1891). — 2, 4 ut praecipuus.

250. De sancto Galectorio.

Ad Nocturnum.

1. In caelestis aerario
Regni gemma reconditur
Praesulum, qui martyrio
Clarus poenis non viucitur.

2. Beatus Galectorius
Gotorum spreto robore
Pugnat pro fide fortius
Burdigalensi littore.

3. Consummatus feliciter
Morte sed victis hostibus
Iacet veuerabiliter
Lascurris dignis laudibus.

4. Patri, nato, spiritui
Sancto decus et gloria,
Per hunc sint uostro coetui
Vitae perennis praemia.

Brev. Lascurrense imp. Lascurris 1541 (reimp. 1891).

251. De sancto Galgano.

Ad Vesperas.

1. Plaudat chorus angelorum,
Resultet terra gaudiis,
Dum ditatur beatorum
Galganus sanctus praemiis.

2. Nobilium ex genere
Galgauus mundo claruit,
Quem suo Deus munere
Salutis iter docuit.

3. Archangelus apparuit
Sibi prius per somnium,
Se sequatur admonuit
Ad locum solitarium.

4. Format crucem ensem figens,
Vocem audit, sistat pedem,
Locum colat non recedens,
Ubi sanctam vidit aedem.

5. Imitator praecursoris
Herbis, aqua potu sumpta
Se pascebat certis horis,
Sic mundana sprevit cuncta.

6. Deus, creator omnium,
Sancti Galgaui precibus
Da sempiternum gaudium
Sua festa colentibus.

Offic. ms. (Visitat. BMV.) S. Galgani. saec. 16. Cod. Senen. F VI 22.

252. De sancto Gaudioso.

Ad Vesperas.

1. Supernae lucis claritas
Novum collegam recipit,
Irradiata veritas
A diro taetro redimit.

2. In noctem nempe saeculi
Plenus fulsit virtutibus
Clarus director populi
Velut caelum sideribus.

3. Cum corpus eius teritur,
Lymphis ponit edulium,
Lumen e caelo funditur
Illustrans orbis saeculum.

4. Hic regulat flagitium
Perfidae gentis proelium,
Templo tollit supplicium
Peractis ad exsilium.

5. Quo repletus deifice
Plebi profert salvifica,
Ubique fatur authentice
Dei praeco mirifica.

6. Dum patitur dispendium,
Datur sollerti studio,
Christus eius ingenium
Suo perfudit radio.

7. Trinitatis imperio
Laudes solvamus modulo,
Utriusque paraclito
Munus canamus iubilo.

Offic. ms. ss. Fortunatae et Gaudiosi saec. 16. Cod. Vatican. Reg. 1794. A. — Offic. ss. Fortunatae et Gaudiosi imp. Neapoli 1568. B, — 1, 4 redime B. — 4, 2 Pro fide.

253. De sancto Gaudioso.

Ad Nocturnum.

1. Iesu lux vera rutilat,
Lucis candoris plenius,
Se Gaudiosus similat
Veraeque lucis filius.

2. Nam iubar summi sideris
Semper gessit in facie,
Dum calcat thronum agminis,
Fide pollet in acie.

3. Pestem mortis exterminat
Fulgore sapientiae,
Sed pacis dono cumulat
Reos per cultum gratiae.

4. Aestum ardoris temperat
Stillans rorem munditiae,
Carnem mundumque macerat,
Pro vita innocentiae.

5. Hic mente sursum habitat
Quam angelis parificat,
Luxu iacentes increpat,
Nos spiritu laetificat.

6. Ergo tu, pater praedite,
Procura tibi subditis,
In patria iam inclite,
Nos suffragare meritis.

7. Caelorum frangit hostia
Nitens decoris baculo,
Ut per ipsius merita
Crucis salvemur baiulo.

Offic. ms. ss. Fortunatae et Gaudiosi saec. 16. Cod. Vatican. Reg. 1794. A. — Offic. ss. Fortunatae et Gaudiosi imp. Neapoli 1568. B. — 2, 4 polle B. — 3, 4 Eos per A. — 4, 3 Carne A; mundoque B. — 4, 4 vitae innocentiae AB.

254. De sancto Gaudioso.

Ad Laudes.

1. Iam sidus caeli radiat
Manens in hoc ergastulo,
Nutu divino properat
Id vocitante populo.

2. En, gratuletur cuneus
Tanto fulcitus praesule,
Dum sublimatur caelitus
Superno micante numine.

3. Nudo tellure carpitur
Servans carnis munditiam,
Mundus subactus labitur
Tenens altam clementiam.

4. Antra deserti petiit
Sustentans penalitatem,
Bella concussa abstulit
Demonstrans hilaritatem.

5. Multis clarens miraculis
Spiratos resuscitavit,
Caelum procuret parvulis,
Qui devios reparavit.

6. Te deprecante iugiter
Tuis detur sororibus
Hostem calcare fortiter
Et cum suis ultoribus.

7. Laus, honor, virtus, gloria
Trinitati mirificae,
Quae cunctis exstat praevia,
Sit pro tanto pontifice.

Offic. ms. ss. Fortunatae et Gaudiosi saec. 16. Cod. Vatican. Reg. 1794. A. — Offic. ms. ss. Fortunatae et Gaudiosi imp. Neapoli 1568. B. — 2, 1 gratuletur cunctus B. — 2, 2 Tanto fulgente praesule B. — 5, 4 reperavit A; recuperavit B. — 6, 2 Die Officien sind für ein Nonnenkloster bestimmt. —

255. De sancta Gebetrude.

1. Christe, verbum patris omnipotentis,
Perpes flos virginum virgine natum
Manens perpetuum suscipe votum.

2. Sancta Gebetrudis, clemens sis nobis,
Ora nos eripi poenis Averni
Et tecum perfrui gaudiis caeli.

3. Sit laus trinitati, laus unitati,
Splendida gloria, maiestas una,
Iuge imperium omne per aevum.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymn. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86) B. — Lesarten keine. — 1, 2 natum schützt der Reim.

256. De sancta Gebetrude.

1. Exsultet plebs fidelium
Et imploret auxilium
Summi paterni numinis
Festum colendo virginis.

2. Psallat chorus in iubilo,
Preces fundat in nubilo
Recolamus et inclita
Virginis sacrae merita.

3. Haec sponso fuit obvia
Mundi contemnens gaudia,
Oleum secum detulit
Christo ardendo obtulit.

4. Ob hoc, sponso gratissima,
Virgo excellentissima
Laetatur in caelestibus,
Laetis iuncta agminibus.

5. O Gebetrudis domina,
Posce nobis solamina,
Ut mereamur scandere
Apud sponsum in aethere.

6. Sit Deo patri praemium,
Laus, honor et imperium,
Una cum unigenito
Et spiritu paraclito.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77).

257. De sancto Gendulfo.

1. Iesu, sanctorum praemium,
Perpes corona praesulum,
Aurem tuam clementius
Nostris impende vocibus.

2. Sancti Gendulfi, quaesumus,
Piis placare precibus,
Ut aegra nostri corporis
Curet medela salubri.

3. Aufer a nobis noxia,
Quibus crescunt peccamina,
Triumphum praebe scelerum
Et de triumpho praemium.

4. Victrici nostra tempora
Cinge corona laurea,
Ut sis victor in milite,
Qui es princeps in principe.

5. Tibi sit, Christe, gloria,
Qui, quod est simplex, triplicas,
Simplas et idem pariter,
Quod solum esse permanet.

Lect. ms. s. Trinitatis de Moriniaco saec. 12. Cod. Vatic. Regin. 529.

258. De sancto Gendulfo.

Ad Laudes.

1. Inter caelicolas aetheris omnes
Qui summae renites lampadis instar,
Nostra, beate, nubila pelle.

2. Et quem clara capit regia caeli,
Hortamur precibus flectere nostris,
Nos tua tecum gratia sistat.

3. Et quem nulla tenent vincula mortis,
Sed captiva cubant et pede pressa,
Munera posce maxima vitae.

4. Sit virtus parilis lausque perennis
Patri cum genito flamine necnon,
Est cui trinum nomen et unum.

Lect. ms. s. Trinitatis de Moriniaco saec. 12. Cod. Vatican. Reg. 529 — 1, 2 retines.

259. De sancta Genovefa.

1. En, dies splendet veneranda nobis,
Qua poli celsam penetravit arcem
Munda delictis Genovefa virgo
Corpore spreto.

2. Commorans in quo decadas per octo
Propter infirmos fidei calore
Multa congessit populi sub ore
Signa venusta.

3. Mortuos mortis revocans ab ore
Reddidit vitae tribuente Christo.
Mortis auctorem superavit ipsum
Qua ratione.

4. Cruribus claudos pedibusque suris
Sic reformavit fugiente morbo,
Pristinum quirent iter ut subire
More valentum.

5. Debilis visu pariterque dextra,
Huius ut vidit faciem virentem,
In suam sospes remeavit aedem
Cuncta patrando.

6. Spiritus nequam penetravit et quem
Eius oratu precibusque dignis
Liber effectus referebat odas
Altitonanti.

7. Febre correptos variaque peste,
E quibus possunt numerare mille,
In statum priscum revocavit ipsa
Corde sereno.

8. De quibus nullus typhus hanc adivit,
Ut superbiret patris instar Adae
Angeli necnon satanae docentis
Omnia prava.

9. Sed suos tantum maceravit artus,
Vix ut hanc vitam gereret caducam,
Mens ut exstaret humilis sub ipsis
Actibus almis.

10. Post suam mortem meritum per eius
Turba languentes recreata fulsit,
Dum sui tumbam tetigit sepulcri
Mente fideli.

11. Calculo tritus moriensque quidam
Vectus est illuc aliorum ulnis,
Ad domum sanus propriam redivit
Tripudiando.

12. Quisquis advenit patiens immundos
Spiritus illuc fuit et moratus,
Vidimus, sospes rediit quod inde
Daemoniacus.

13. Virgo quapropter petimus pudica,
Ut tuis nobis precibus salutem
A Deo poscas tribui perennem,
Cui placuisti.

14. Insuper rectae fidei vigorem
Perpetis necnon caritatis imbrem
Ac simul spei tribuat valorem,
Posce tonantem.

15. Ulla ne nobis queat impedire
Caeca convolvens tenebras potestas
Ignis aeterni sibi deputatas
Orbis ab ortu.

16. Angelus nobis potius sed assit
Splendidus, monstrans habitata, sancti
Quae suis factis meruere dignis
In paradiso.

17. Patris aeterni fabricantis aethram
Eius et nati redimentis orbem,
Spiritus sancti celebretur una
Gloria perpes.

Pass. ms. S. Eligii Noviomen. saec. 10/11. Cod. Sangenovefian. 3013 (Hl VIII⁰ 2.) — 4, 1 clodos. — 6, 1 et quam. — 7, 1 correctos variaque pestis. — 8, 1 typus. — 10, 1 mortem suam. — 12, 1 immundo. — Verfasser des Hymnus Vitus Felix decanus. Es folgen nämlich auf denselben die Verse:

Virginis angelicae cernis, lector, Genovefae
Virtutes, Vitus Felix levita piavit
Nobilitate illic fulgens et honore decanus,
Cernere qui sacram iugiter sublimibus ardet etc.

Vgl. Saintyves, PMB. Vie de sainte Geneviève, Paris 1846, p. CXXIX.; Kohler, Ch. Etude critique sur la vie de sainte Geneviève (Bibl. de l'École des chartes fasc. 48).

260. De sancta Genovefa.

1. In praeclara Genovefae
Virginis celebritate
Apostolica resultet
Omni laude ecclesia.

2. Sincera cordis in ara
Litet grata libamina
Atque voce hymnidica
Concrepet carmina dictis.

3. Inter ignitos lapides
Aeterni diadematis
Gemma Dei Genovefa
In aethereis adnexa.

4. Perennis ovans gloriae
Fulget lampade coruscans,
Virgineis iuncta choris
Aurea possidet astra.

5. In terrisque innumeris
Praenitescit prodigiis,
Quam excoluit Gallia
Immensam sui gloriam.

6. Quam vero stella caelestis
Climatibus occiduis
Eoo veniens praesul
Reperit olim Germanus.

7. Cuius illustris praevius
Nutu divino effectus
Ac enormis paranymphus
Ornamentis sponsalibus.

8. Sacri nummismatis Christo
Regi nupsit sidereo,
Instruens sponsi thalamo
Excubare praecipuo.

9. Quae primo flore virtutum
Fructum protulit luminis,
Quod in propriae amissum
Salute revexit matris.

10. Urbem protexit hostibus
Parisiacam precibus,
Quondam transscendens terrea
Regna petivit beata.

11. Averni claustra deducta
Virgo permansit illaesa,
Ubi gaudia iustorum
Poenam vidit et malorum.

12. Et regressa a superis
Domus pudici pectoris
Valde tremenda nonnullis
Prodidit occulta cordis.

13. Post quadriennem puerum,
Quem puteus absorbuit,
A taetrae mortis ereptum
Vinculo matri reddidit.

14. Cuius munimine fulti
Mereamur eius sponsi
Cum lampadibus virtutum
Penetrare cubiculum.

15. Unde laus patri aeterno
Una cum eius filio
Et spiritu paraclito
In saeculorum saecula.

Pass. ms. S. Eligii Noviomen. saec. 10/11. Cod. Sangenovofan. 3013 (Hl VIII° 2). — 1, 1 Genovefa. — 6, 3 Eo oveniens. — 9, 1 virtutum flore. — 13, 3 sq. vinculo ereptum. — 15, 3 Sit spiritui paraclito. — Aufschrift: Hymnus eiusdem. — Vgl. Saintyves l. c. p. CXLI.

261. De sancta Genovefa.

1. En, nobis species splendida vernans
Festum, quod colitur, innuit almum
Melos in iubilo promere cantum
Almae pro meritis nunc Genovefae.

2. Haec primaeva manens alma puella
Monstrant pontifices quis Lupus alter
Germanus Domini sponsat honore,
Quam praesul Villicus postque sacravit.

3. Sistens per decadas corporis octo
Defunctis valuit reddere vitam,
Infirmis pariter sancta salutem
Cunctis et populis signa venusta.

4. Auctorem superans mortis et ipsa
Auctorem sequitur omnibus horis
Christum, quem venerans nocte dieque
Servit semper ovans virgo sacrata.

5. Nos hymnis simul et laudibus almis,
Psalmis hymnidicis hanc honoremus,
Quo sancta prece nos abluat omnes
Et mundos faciat sistere Christo.

6. Christo doxa, patri pneumate cumque,
Cui constat honor imperiumque,
Unus qui Deus est cuncta gubernans,
Regnans ac moderans saecula cuncta.

Pass. ms. S. Eligii Noviomen. saec. 10/11. Cod. Sangenovefan. 3013 (Hl. VIII 2). — 2, 4 Vilicus. — 3, 3 salute. — 4, 3 Spm quem. — Cfr. Saintyves l. c. CXLI.

262. De s. Georgio Suellensi.

1. Ave, praesul Suellensis,
   Deum semper diligens,
   Habens linguam, bone, ensis
   Viam Dei edocens,
   Propter quod es cum immensis
   Regnum Dei possidens.

2. Tu in mundo docuisti
   Dominum diligere,
   Per opera demonstrasti
   Ad caelos ascendere
   Semperque invigilasti
   Languidis occurrere.

3. O felix pontifex noster,
   Angelorum concivis,
   Qui semper fuisti pater
   Succurrensque miseris,
   Quem portavit tua mater
   Sanctum semper in ulnis.

4. Pastorali insignitus
   Huius sedis baculo.
   Gregem pasce, quo fulcitus
   Es, caelesti pabulo,
   Placa Deum non oblitus
   Providere populo.

5. Laus, virtus et honor Deo
   Sit patri ingenito,
   Flamine et Nazaraeo,
   Patris unigenito,
   Qui dat pacem cum tropaeo
   Georgio inclito.

Apodix sanctitatis s. Georgii Suellensis episcopi auct. Fr. Dima Serpi Calaritano O. Min. impr. Romae 1609. — Er teilt leider nur ein Bruchstück des Officiums mit: „ex ipso originali in archivo s. metropolitanae ecclesiae Calaritanae recondito extractum"; dasselbe sei gleich nach dem Tode des Heiligen (1117) in der ganzen Diöcese in Gebrauch gewesen. — Das Officium zeigt rhythmische Teile:

Ad Magnificat in 1. Vesp.:

Hodie Georgius
  Pontifex Suellensis,
Confessor egregius,
  Laetatur in excelsis
Et ibi superius
  Dominum exaltat
Et corde interius
  Deum magnificat.

263. De sancto Georgio.

Ad Nocturnum.

1. Georgii militia
   Latii vicit vitia
   Regis succurrens filiae,
   Splendor paternae gloriae.

2. Efficitur Georgius
   Praedicator egregius,
   Quem illustravit caelitus
   A patre unigenitus.

3. Opes magnas distribuens,
   Mortem pro Deo sitiens,
   Pro te complet martyrium,
   Christe, redemptor omnium.

4. Regi aeterno militans,
   Hostes cunctos suppeditans,
   Sic pugnat invictissime,
   Caeli Deus sanctissime.

5. Georgii virtutibus
Piis ac sanctis precibus
Nos solvat nexu criminis
Consors paterni luminis

6. In eius nunc praeconia
Linguam solvat ecclesia,
Et a sanctis spiritibus
Exsultet caelum laudibus.

7. Vincens tormenta omnia
Transit ad caeli gaudia,
Commutant mundi aspera
Aeterna Christi munera.

8. Sunt sancti Dei humiles,
Ut perducantur habiles,
Non superbi nec invidi,
Ad cenam agni providi.

9. Quaesumus. auctor omnium,
Per martyris suffragium
Sis in paschali gaudio,
Iesu, nostra redemptio.

10. Gloria tibi, Domine,
Qui surrexisti libere,
Rogamus, praestes praemia
Beata nobis gaudia.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. — 1, 3 sucarens. — 6, 2 Lingua. — 7, 3 Commutat.

264. De sancto Georgio.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua pugil Anglorum migrat ab orbe polo.
Ecce, patent orbi sollemnia festa Georgi,
Martyris insignis militiaque potens.
Virgo reservatur. ingens draco morte necatur
Martyris eximii praesidioque Dei.
Rex, regina, domus sua sacro fonte levantur
Inque Deum credunt milia quinque virum.
O pugil Anglorum. pugna cum forma virorum,
Prospiciens famulis semper adesto tuis.
Henricus quintus, rex Anglus, et Anglia tota
Regnet pace Dei gaudia pacis habens.
Anglis Francisque pax perpes detur ubique,
Martyris in iubilo laus tibi, Christe, Deo.
Gloria sit patri prolique spirituique
Lausque, Maria, tibi sit pugilique tuo.
Astus Francorum sopito, beate Georgi,
Ne noceant Anglis neve nocere velint.
Laudibus immensis iubilant tibi Londonienses,
Tu cum matre Dei subveniatis eis.
Pace reformentur Angli Francique, ut in aevum
Alterutris maneat intemeratus amor.

Process. ms. Londinense ann. 1413—1422. Cod. Oxonien. Lat. Lit. e 7. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

265. De s. Gertrude Nivellensi.

In 1. Vesperis.

1. *Assunt festa iubilaea*
In Gertrudis gaudia,
Tota psallat ecclesia
Devota laudum dragmata.

2. *Cuius sacra praecordia*
Dei invisit gratia,
Ut esset Deo sponsula
Thori virilis nescia.

3. *Cui luna, sol et omnia*
Deserviunt per tempora,
Perfusa caeli gratia
Semper virtuti dedita.

4. *Exsultet caeli regio*
Et mundialis machina,
Abyssus atque maria
Laudent Deum per saecula.

5. *Patri summo cum filio,*
Spiramini quoque sacro
Sit sempiterna gloria
Et in virtute solida.

Officium triplex Gertrudis, divae virginis, imp. Coloniae 1513. — 1, 2 fehlt eine Silbe; vielleicht ist der Name Gertrudis an Stelle eines längeren getreten. — 3, 1 luna fehlt. — 5, 2 sacro fehlt.

266. De s. Gertrude Nivellensi.

Ad Laudes.

1. *Iesu, corona virginum,*
Tete Gertrudis coluit
Virgo manens perenniter.
Quo tibi sic complacuit.

2. *Qui pascis inter lilia,*
Saeptus choreis virginum,
Quibus Gertrudis inclita
Canendum promit canticum.

3. *Quocumque pergis, virgines*
Sequuntur famulamine,
Inter quas assit petenti
Gertrudis consolamine.

4. *Laus tibi, Christe, iugiter,*
Patri cum sancto flamine,
Solare nos perenniter
Gertrudis deprecamine.

Officium triplex Gertrudis, divae virginis, imp. Coloniae 1513. — 1, 3 manens iugiter. — 4, 2 Patre.

267. In Translatione s. Gertrudis Nivellensis.

In 1. Vesperis.

1. Plaude, mater ecclesia.
Sanctae Gertrudis hodie
Recensentur sollemnia,
Adest dies laetitiae.

2. Haec annis adhuc tenera
Mente senili claruit,
Toto corde christifera
Soli se solam praebuit.

3. Matris parens imperio
Sacrum velamen accipit,
Ardenti desiderio
Christum pro sponso suscipit.

4. Conservans sine macula
Virginitatis lilium
Perfert amoris iacula
Missa per Dei filium.

5. Igne caelesti fervida
Sursum tendebat iugiter,
Donis septenis gravida
Mundum calcabat fortiter.

6. Haec puritatis lilium,
Flos vernans pudicitiae,
Pietatis sacrarium,
Tutamen erat patriae.

7. Hinc revelata facie
Sponsum cernit in gloria
Ac in sanctorum acie
Veste dotatur regia.

8. Collaudat coetus virginum
In virginis sollemnio,
Tibi paratur gaudium
Virginali consortio.

9. Orans sponsum fideliter
Interno mentis gaudio,
Nunc regnat aeternaliter
Coniuncta Dei filio.

10. Post agnum sponsum cursitat
Cum ceteris virginibus
Hymnosque dulces personat
Nunc fruens in caelestibus.

11. Ergo, fideles, currite
Ad virginis sollemnia,
Melos suave promite
Regnanti super omnia.

12. Trino Deo et simplici
Laus, honor, virtus, gloria,
Qui nos dono septemplici
Ditet in caeli curia.

Officium triplex Gertrudis, divae virginis, imp. Coloniae 1513. — 2, 1 Hic annis. — 4, 3 Profert. — 9, 2 Interni. — 12, 3 Quae nos.

268. De s. Gerardo Potentino.

Ad Nocturnum.

1. Concinat plebs fidelium
Sancti Gerardi gaudium,
Qui pater est concivium
Potentinorum omnium.

2. Cuius lustrata corpore
Laetatur non incongrue,
In sanctorum laetitia
Quia gaudet in patria.

3. Receptor fuit pauperum,
Sicut patet in tabula,
Ut usque nunc permaneat,
Cuncta clamat Potentia.

4. Et candela dum arderet
Super cadit tobaleam,
Non est laesa nec combusta
Sed permansit integra.

5. Mira sunt, quae referuntur
Praeter·illa, quae scribuntur,
Quae et quanta largiuntur
Infirmis beneficia.

6. Confessoris huius merito
Laus patri sit ingenito,
Gloria unigenito,
Virtus summa paraclito.

Cod. Arch. Vatic. X, 89. — 2, 3 Iam sanctorum est laetitia. — 4, 2 cadit zobaleam. — 5, 3 relargiuntur. — 6, 1 Eine Silbe zu viel; verändert aus Martyris huius merito?

269. De s. Gerardo Potentino.

Ad Laudes.

1. Gaude, felix Potentia,
Snb tanto duce militans,
Virtutis opulentia
Plene cunctis irradians.

2. Plenns misericordia,
Fervidus amicitia,
Refulsit in ecclesia,
Refulget nunc in patria.

3. Sic colendus hominibus
Propter Dei charismata
Censetnr et honoribus
Dignus confutans schismata.

4. Ad eum cor convertite,
Ut interpellat Dominum,
Et a malo avertite,
Ut praebeat auxilium.

5. Hic ad caeli palatium
Assumptus est feliciter,
Ubi habet solacium,
Quod nobis optat iugiter.

6. Honor sit alto Domino,
Patri, nato, paraclito,
In cuins iam consortio
Hic fruitur solacio.

Cod. Arch. Vatic. X 89. — 5, 2 Quod pronobis.

270. De s. Gerardo Potentino.

In 2. Vesperis.

1. Pacis cultor, hostis ultor,
Gerardus, Dei gratia
Quem decorat, quem honorat
Aeterna caeli gloria.

2. Vitae forma, morum norma
Praebet ducatum popnlis,
Minat gregem dux ad regem,
Consors paternae gloriae.

3. Caecis visns, clausis gressus
Per hunc datur mirifice,
Surdns audit, mntus fandit,
Magnae Deus potentiae.

4. Aqua vinum, dum divinum
Crucis praefert signaculum,
Fit tam bonnm, tam decorum,
Conditor alme siderum.

5. Nautis portus huius ortus
Praebetur in naufragio,
Cedit planctus, fiunt cantus,
Iesu, nostra redemptio.

6. Denm unum atque trinum
Laudemus cum laetitia,
Qui paravit ac donavit
Beata nobis gaudia.

Cod. Arch. Vatic. X. 89. — 3, 4 Magnus Dei potentiae. — Die vier Hymnen auf Gerardus von Potenza siehe auch Acta SS. Oct. XIII, 470 sq. aus Campi, Historia di Piacenza I, 382. sqq.

271. De s. Germano Autisiodorensi.

1. Sanctorum meritis inclita gaudia
Pangamus, socii, vocum concordia,
Nam gliscit animus promere laudibus
Iustorum vitam praesulum.

2. Inter quos floruit vir stirpe nobilis,
Germanus pontifex, vitae laudabilis,
Nam fastum respuens terreni culminis
Mutavit statum corporis.

3. Hic postquam apicem conscendit ordinis,
Se pavit hordeo cum potu laticis
Gustando primitus paululum cineris,
Naturae memor fragilis.

4. Huius cilicio corpus affligitur,
Orat assidue, fletu perfunditur
Iacens in cinere, vix somnus capitur,
Sic vivens fere moritur.

5. Hic est, qui mortuos vitae restituit,
Iste per oleum mare compescuit,
Sepulto praesuli verba conseruit
Et claustris vinctos eruit.

6. Per istum mortuus absolvit mortuum,
Cui sese Dominus dedit viaticum,
Hic nobis veniam poscat peccaminum
Post huius vitae transitum.

Brev. Atrebatense imp. Atrebati 1595.

272. De s. Germano Autisiodorensi.

Ad Vesp. et Noct.

1. Germanus, praesul inclitus,
Nostris aspiret precibus,
Ut in caelesti patria
Digna mercemur gaudia.

2. Beatus vir egregius,
Summis pollens virtutibus,
Corpus domans ieiuniis,
Novis utens prodigiis.

3. Nam condolens miseriis
Quorundam fabri operis
Struem erexit lapidum
Dando crucis signaculum.

4. Mediolanum veniens,
Aedem sacram ingrediens,
Daemonis voce patuit,
Qui servos Dei latuit,

5. Regem privans imperio,
Servum ditans dominio
Stupentibus astantibus
Nihil fari valentibus.

6. Defuncti corpus socii
Suo paruit nutui,
Malens frui caelestibus
Quam huius vitae fluctibus.

7. Precemur mente sedula
Omnes Germani merita,
Ut sibi famulantibus
Peroret in caelestibus.

8. Honor, decus, imperium
Sit creatori omnium,
Nobisque det perpetua
Almi Germani gaudia.

Brev. ms. Cavense anni 1308. Cod. Casanaten. C III, 2 (1575). — 2, 2 Summus.

273. De s. Germano Autisiodorensi.

Ad Laudes.

1. Ad Germani sollemnia
Pangat Christi praeconia
Devota plebs fidelium
Viribus totis cordium.

2. Laetetur fratrum gremium
Magnificando Dominum
In Germani oraculo
Dicti Autisiodoro.

3. Plaudant devote clerici,
Diversi sexus laici,
Summi regis mirifica
Et eius servi opera.

4. Contulit se Britanniam,
Lustravit totam Franciam,
Doctrinae suae famina
Corde pellunt peccamina.

5. Caecis visum restituit,
Clenicis gressum reddidit,
Nequam spiritus effugans
Et mortuos resuscitans.

6. Clausit hic vitae terminum
Plenus virtutis operum
Ravennae territorio
Orans et psallens Domino.

7. Transfertur ad caelestia
Sanctorum fretus gloria,
Ut nos a mundi casibus
Eximat suis precibus.

8. Honor, decus, imperium
Sit creatori omnium,
Nobisque det perpetua
Almi Germani gaudia.

Brev. ms. Cavense anni 1308. Cod. Casanaten. C III, 2 (1575).

274. De sancto Godehardo.

Ad Nocturnum.

1. Ascendat ad te, Domine,
Votiva laus ecclesiae
Praesentis gaudio festi
Iubilantis hymnum tibi.

2. Instat enim sacra dies,
Qua Gothehardus pontifex
Carne solutus gaudia
Migravit ad caelestia.

3. Qui te quaerens, te diligens,
Te toto corde sitiens,
Te largiente pluribus
Enituit virtutibus.

4. Per eius namque meritum
Adepti sunt remedium
Oppressi varia peste
In anima vel corpore.

5. Sit ergo tibi gloria,
Laus et magnificentia,
Decus, honor, imperium
Nunc et per omne saeculum.

Collect. ms. Millestadiense saec. 12. Cod. Graecen. 1449. — Nach der Vita Godehardi des Wolfherius. Ob von diesem?

275. De sancto Godehardo.

Ad Laudes.

1. In laude regis omnium
Et Gothehardi praesulis
Totis medullis cordium
Insistat haec plebs muniis.

2. Laetare, mater Altaha,
Profectu talis filii,
Laetare, Baioaria,
Tanti patroni gloria.

3. O Gotheharde, caelitus
Electe Dei pontifex,
Intende clemens laudibus,
Quas annuatim promimus.

4. Honor, potestas, gloria
Deo patri cum filio,
Paraclito sit pneumati
Per saeculorum saecula.

Collect. ms. Millestadiense saec. 12. Cod. Graecen. 1449. — 4, 2 Dei patri. — Vgl. Anal. XII, 192 und XXIII, 278.

276. In festo sancti Goerici.

Ad Vesperas.

1. Assunt Goerici
Festa celebria,
Iubilet felici
Mundus laetitia.

2. Goericus genus
Sanctum, stirps regia,
Sanctitate plenus
Erat et gratia.

3. Fit itaque primo
Natalis patriae
Comes, dux, ultimo
Rex Aquitaniae.

4. Quartus emerito
Gradus reservatur,
Ascendit merito,
Pontifex creatur.

5. Eius ecclesia
Meritis insignis
Repletur gloria,
Decoratur signis.

6. Omnis ingrediens
Optatis fruitur,
Et lucem nesciens
Ignis extinguitur.

7. Daemones fugiunt,
Vincula solvuntur,
Claudi resiliunt
Mutique loquuntur.

8. Sit laus Deo patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto
Tribus honor unus.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Brev. Tullense imp. Parisiis 1510. B. — Brev. Tullense imp. Parisiis 1511. C. — 3, 1 prima BC. — 6, 1 regrediens A. — 8, 4 Trinus honor BC.

277. De sancto Gregorio.

1. Summae sedis antistitis,
Deus alme, Gregorii
Festum colentes per orbem
Meritis eius protege.

2. Sacra cuius eloquia
Vitae ferentis pascua
Lac potum donant parvulis,
Cibum ministrant validis.

3. Ut erecti non ruere,
Lapsi addiscant surgere,
Haereticorum haereses
Divo secantur cuspide.

4. Anglorum quoque populis
Hic adfuit [incredulis],
Quos licto cultu daemonum
Convertit ad altissimum.

5. De cuius sacro transitu
Chorus laetatur omnium
Angelorum et hominum
Summo Deo placentium.

6. Iam pontifex egregie,
Pro nobis Deum iugiter
Exora sacris precibus,
Ut nobis parcat omnibus.

7. Aeterno patri gloria
Simulque eius genito,
Sancto quoque spiritui
Sit saeculorum saeculis.

Hymn. ms. Bobbiense saec. 11. Cod. Vatican. 5776. — 2, 2 ferentes. — 3, 2 Ut irate non ruere. — 4, 3 Quos lito cultu. — Cfr. Mai Nova bibl. Pat. I, II, 202.

278. De sancto Gregorio.

1. Splendido sacra gratulans amore
Plebs tibi festa celebrat, Gregori
Sancte, qui summo rutilas honore
Regis in aula.

2. Tu pius pastor populique rector
Huius et nostrae patriae patronus,
Hic tuis praebe famulis favorem,
Signifer alme.

3. Pelle clementer cumulum piacli,
Mortis et morbi stimulum recide,
Ne sibi Christi subigat clientes
Daemonis ira.

4. Praesul insignis, fragiles tuere,
Tu geras nostrae fidei tutelam,
Ut Deo dignam iugiter queamus
Pangere vitam.

5. Vota psallentum, petimus ovantes,
Incliti regis referas ad aures,
Praestet ut nobis placidus amoenae
Gaudia vitae.

6. Laus Deo patri parilique proli
Et tibi sancte studio perenni
Spiritus nostro resonet ab ore
Omne per aevum.

Hymn. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86).

279. De sancto Hadelino.

Virtutum Dominus, regum sine tempore primus,
Conregnare suum sibi donavit Hathelinum.
Hinc latae laudes, hinc organa, cantica, voces
Astantes mulcent et lumina clara relucent.
Tu, pater, assistis caeli concentibus illis
Exaudire potens, quibus est ad sancta fides mens,
Et nos psallentes vitamque tuam recolentes.
Quaesumus, ut merces sit nobis gratia perpes.
Cuncta Deo cantent, benedicant hunc et adorent,
Cui sic angelicus merito placuit Hathelinus.
Omnimodis iustus, pius est in pace sepultus
Vivit et emeritus caelis dignus Hathelinus,
Sanans languentes et salvans iusta petentes.
Affore dignetur cunctis ut propitietur.

Collect. ms. S. Heriberti Tuitiensis saec. 12. Cod. Londinen. Add. 27 680 (mit Neumen.). — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

280. De sancta Hedwige.

Ad Vesperas.

1. Gaude, felix Polonia,
Coruscans claro sidere,
Ubi clarent praeconia
Advigis Dei munere.

2. Adest dies laetitiae,
Quo rosa delectabilis
Offertur regi gloriae,
Advigis sancta, nobilis.

3. Puella stirpe regia
Claro duci Poloniae
Copulatur egregia,
Fit sponsa regi gloriae.

4. Trino Deo sit gloria,
Qui Advigem glorificat,
Qui nobis donet praemia,
Quos festum hoc laetificat.

Collect. ms. Constantini Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 95.

281. De sancta Hedwige.

Ad Nocturnum.

1. Crebris pollet Polonia
Ducis suae miraculis,
Cuius praeco praeconia
Christi monstrat prodigiis.

2. Rotae pressum vertigine,
Necatum horribiliter
Vitae reddit callicine
Semota mirabiliter.

3. Trino Deo sit gloria.

Collect. ms. Constantini Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 95.

282. De sancta Hedwige.

Ad Laudes.

1. Laudemus cum laetitia
Summi regis clementiam,
Qui procul pellit vitia,
Infundit et dat gratiam.

2. Advigis, admirabile
Religionis speculum,
Opus egit laudabile
Vitans mortale saeculum.

3. Trino Deo sit gloria.

Collect. ms. Constantini Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 95.

283. De sancta Helena.

1. Gaude, mater ecclesia,
Fulget dies egregius
Helenae, sanctae reginae,
Almae crucis inventricis.

2. Adiit Ierosolymas
Helena crucem quaerere,
Congregans Iudaeos fari,
Ubi latet lignum crucis.

3. Comperitur Iudas, frater
Protomartyris Stephani,
Secreto patris monitu
Invite locum demonstrans.

4. Iudas orabat Dominum
Demonstrare sibi locum;
Egrediens aromatum
Fumus, Iudas laetus stupet.

5. Accipiens fossorium,
Viginti passus fodiens,
Tres cruces ibi comperit,
Sed ignorant, quae sit sancta.

6. En, iuvenis tunc mortuus
Ferebatur in grabato,
Gradatim cruce posita
Sub diva resurgit statim.

7. Ecce, daemon in aere
Clamabatque continue:
Per Iudam Iesus passus est
Et nunc Iuda mundus lucet.

8. Calvariae construitur
Tunc insignis ecclesia,
Iudasque tunc baptizatur,
Nominatur Cyriacus.

9. De clavis dolens regina
Requiritque Cyriacum,
Sed dum orasset Dominum,
Claves reperit illico.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II, 20. — 1, 3 regiae. — Doxol.: Gloria tibi, Domine.

284. De sancta Helena.

Ad Nocturnam.

1. In caelesti rosario
Rosa plantatur nobilis,
Cuius ardenti studio
Crux habetur dominica.

2. Beata Dei Helena,
Postquam recepit nuntios,
Iudaea tunc incredula
Tradi iubet incendio.

3. Iudaei tunc perterriti
Timore magno et horribili,
Quae sibi Iudas dixerat,
Manifestaverunt omnia.

4. Tunc Iudas facti conscius
Solus in lacu ponitur,
Tandem tactus divinitus
Totum pandit in publicum.

5. Praesta, pater, per filium,
Praesta per almum spiritum,
Ut per huius suffragia
Aeternum dones praemium.

Offic. ms. saec. 16. Cod. Vatican. 6286.

285. De sancta Helena.

Ad Laudes.

1. Electa Dei famula
Locum pergens Calvariae,
Orando cum fiducia
Locus movetur iugiter.

2. Fumus prodit aromatum,
Et cruces tres inveniunt,
Per mortui miraculum
Crux Christi dignoscitur.

3. Clavi quaeruntur postmodum,
Quos freno ponunt Caesaris,
Completur vaticinium,
Quod Zacharias protulit.

4. Precamur corde intimo,
Fidelis Christi Helena,
Ut in omni angustia
Subvenias et protegas.

5. Praesta, pater, per filium.

Offic. ms. saec. 16. Cod. Vatican. 6286. — 2, 1 promit. — 2, 4 fehlt eine Silbe. — 3, 2 Quos freno ponuntur.

286. De sancta Helena.

1. Ut Deus sit propitius
Ipsum vere colentibus,
Helena eius famula
Orando interveniat.

2. Haec verbo multos docuit
Viam demonstrans fidei
Ex Hebraeorum populo
Christo favente Domino.

3. E quibus unus claruit
Iudas, praesul egregius,
Helenae sanctis studiis
Sacratam crucem repperit.

4. Quae erat multo tempore
Latens loco Calvariae,
Arbor decora, fulgida,
Ornata regis purpura.

5. Haec gemmis crucem optimis,
Thecis ornavit aureis,
De templo movens idolum
Templum condit mirificum.

6. Laetentur ergo socii
Helenae festo dediti,
Ut nobis caeli principem
Efficiat placabilem.

7. Funde preces assidue
Pro his, quos cernis iugiter
Tuis instare laudibus,
Servans ab hostis cladibus.

8. Laudes patri cum genito
Spirituique inclito
Reddamus voce sedula
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Archiep. Utin. Oct. 10. A — Brev. ms. Civitatense anni 1476. Cod. Civitaten. LXXIV (28) B. — 5, 4 condens B.

287. De s. Helena Suecica.

Ad Vesp. et Noct.

1. Felix parens Westgotia,
Gaudens plaude, multiplica
Pro tuae prolis gloria
Devota laudum cantica.

2. Helena martyr hodie
Carnis abiecto pondere
Caelestis aulam curiae
Scandit de mundi carcere.

3. Claris orta parentibus
Nobilitatem generis
Bonis ornare moribus
Coepit ab annis teneris.

4. Post maritale vinculum
Deo se totam dedicans
Salutis fit spectaculum,
Exemplis, signis emicans.

5. Deus, creator omnium,
Te poscimus terrigenae,
Ut nos ad caeli gaudium
Prece perducas Helenae.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15]. Cod. Upsalen. C 422. B. — Collect. ms. Vadstenense saec. 15. Cod. Upsalen. C 23. C. — Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. D. — Varianten: keine. — Cfr. Klemming I, 116. — Verfasser Brynolphus I. Scarensis. Dieser Hymnus steht in D mit dem Anfange Felix parens Hungaria auch auf Elisabeth. — Sonstige Änderungen: 2, 1 Elisabeth in hac die. — Vgl. Klemming III, 71.

288. De s. Helena Suecica.

Ad Laudes.

1. Adest triumphus nobilis,
Dies redit laetitiae,
Qua martyr venerabilis
Ascendit thronum gloriae.

2. Thesaurizavit avide
Thesauros in caelestibus,
Dum opes suas provide
Dispersit dans pauperibus.

3. Ieiunans, orans, operans
Carnem domat ac afficit,
Caelestia desiderans
Cum Deo mentem reficit.

4. Signa fecit insignia,
Surdis auditum tribuit,
Mundans leprae contagia
Caecis visum restituit.

5. Deus, creator omnium.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15]. Cod. Upsalen. C 422. B. — Collect. ms. Vadstenense saec. 15. Cod. Upsalen C 23. C. — Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. D. — 3, 2 domans ad afficit C. — 4, 4 Caesis A. — Vgl. Klemming I, 122. — Verfasser: Brynolphus I. Scarensis. Dieser Hymnus kommt in D mit dem Anfange: Dies est venerabilis auch auf Elisabeth vor. Sonstige Änderungen: 1, 2 Et iucundae laetitiae. — 1, 3 Elisabeth qua nobilis. — 4, 2 sq. fehlen; dafür nach 4, 4 Caeli perfusa gratia | Defunctis vitam tribuit. — Vgl. Klemming III, 72.

289. De s. Henrico Upsalensi.

Ad Vesperas.

1. Assunt festa celebria,
Pater Henricus hodie
Migrans ad caeli gaudia
Vestitur stola gloriae.

2. Fulgorem dans ut lucifer
Praesul iste mirificus,
Negotiator frugifer,
Doctor et praeco deicus.

3. Ecclesiam catholicam
Fundat in terra Finnorum,
Fidem spargens dominicam
Semoto cultu daemonum.

4. Ferox in sanctnm irruit
Occidendo crudeliter
Homicida, quem monuit
Paenitere salubriter.

5. Eius nobis suffragio,
Iesn, da culpae veniam
Et in caeli palatio
Perenniter laetitiam.

Ant. et hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C 422. A. — Brev. Lincopense imp. Norimbergae 1493. B. — Vgl. Klemming I, 126 u. f.

290. De s. Henrico Upsalensi.

Ad Nocturnum.

1. Christi miles magnificus,
Mundo dans nova gandia,
Henricns, civis caelicus,
Mira praefulget gratia.

2. Spernens mundum cultor Dei
Labores et pericnla
Dilatatorque fidei
Perpessus fuit sedula.

3. O venerande pontifex
Trinmphans per martyrium,
Nobis sis pins opifex
Ad te trahens in gaudium.

4. Civem caelestis curiae
Collandemns perenniter
Patronumque Finlandiae
Prece placemus iugiter.

5. Eius nobis suffragio.

Ant. et hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C 422. A. — Brev. Lincopense imp. Norimbergae 1493. B. — 2, 2 per pericula B. — Vgl. Kleming I, 127 u. f.

291. De s. Henrico Upsalensi.

Ad Laudes.

1. Exsulta, Sion filia,
Piis ostensa meritis
Signa depromens varia,
Laudes palmamque militis.

2. Birretum mordet impium
Occisorem pontificis,
Per anxium supplicium
Carne privatnr verticis.

3. Quem glacies dat populum
In se repertnm colere,
Snbmersum reddit annnlum
Aequor in piscis viscere.

4. Caecis, claudis, debilibus
Salus datnr et gratia
Larga sua poscentibus
Devote beneficia.

5. Verae vitis in palmite
Dum tot florent insignia,
Laeti fratres, concinite
In laudibus et edia.

6. Eius nobis suffragio,
Iesu, da culpae veniam
Et in caeli palatio
Perenniter laetitiam.

Ant. et hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C 422. A. — Brev. Lincopense imp. Nurembergae 1493. B. — 2, 3 Per aurium supplicium A. — Vgl. Klemming I, 133 u. f.

292. In Translatione s. Henrici.

Ad Vesperas.

1. Gaude, coetus fidelium,
Nova per haec sollemnia,
Sanctus Henricus bravium
Sumens petit caelestia.

2. Virtute vitae caelicus
Doctrinae praepollentia
Praesul effectus deicus
Mira praefulsit gratia.

3. Upsaliae primatiam
Relinquens terram Finnonum
Adivit per instantiam
Docens cultores daemonum.

4. Verbo, vitae virtutibus
Tesaurizat fideliter,
Fide constans et moribus
Fructum metit perenniter.

5. Velut David intrepidus
Manum misit ad fortia
Et ut Elias fervidus
Pugnavit pro iustitia.

6. Huius nobis precatibus,
Iesu, da perpes gaudium,
Quo tecum in caelestibus
Gaudet coetus fidelium.

Klemming I, 135. — Dieser und die folgenden beiden Hymnen waren in Stockholm in der von Klemming bezeichneten Quelle nicht auffindbar. Ich vermag daher nur Klemmings Text wiederzugeben. — 4, 2 Thesaurizat fortiter (K).

293. In Translatione s. Henrici.

Ad Nocturnum.

1. Dies sollennis promicat,
Virtutum post frequentiam
Martyr Henricus emicat
Caeli venustans curiam.

2. Talentum sibi creditum
Augens, dum terram circuit,
Insultum per incognitum
Perversorum occubuit.

3. Virtutum iubar modio
Prodivit et ex latebris,
Veri vitis in radio
Palmes patescit celebris.

4. Effuso namque sanguine
Fons glacie mox scatuit,
Manans in stagni flumine
Morbos diversos abluit.

5. Birretum sacri praesulis
Suum retorsit aemulum,
Corvus in veris modulis
Cum membro pandit annulum.

6. Huius nobis precatibus,
Iesu, da perpes gaudium,
Quo tecum in caelestibus
Gaudet coetus fidelium.

Klemming I, 136 u. f. — Vgl. das zu Nr. 292 Bemerkte.

294. In Translatione s. Henrici.

Ad Laudes.

1. Hymnum novum concinite
Laeto deductum cantico
Athleta pro antistite
Regno vernante caelico.

2. Effracti vasis balsamum
Tam late spirat dulciter,
Quod vix per linguae calamum
Dici potest plenariter.

3. Vitae redduntur mortui,
Visu privati lumini,
Claudi donati gressui,
Muti linguae laxamini.

4. Portum salutis propere
Largire se poscentibus
Miro virtutum munere
Cunctis favet debilibus.

5. Nos, pie pater, respice
Tuis instantes laudibus
Vivoque fonte refice
Tuis largitionibus.

6. Huius nobis precatibus,
Iesu, da perpes gaudium,
Quo tecum in caelestibus
Gaudet coetus fidelium.

Klemming I, 137 u. f. — Vgl. die Bemerkung zu Nr. 292.

295. In sollemni Commemoratione ss. Hermelandi et Baldi.

1. Clara sanctorum merita,
Sacris quorum pignoribus
Aula praesens est praedita,
Dignis colamus laudibus.

2. Assunt nobis dotaria
Crucis Christi particulae,
Lac zona cum eximia
Beatae Christi gerulae.

3. Vestimenti particula
Christi, quod est purpureum,
Est et, ab imaginula
Quod emanavit, oleum.

4. Petrae de Christi tumulo
Eiusque pars sudarii,
Sunt et in laudum cumulo
Sanctorum artus varii.

5. Hermelandi praecipue
Baldique sancti corpora
Assunt hic, ut assidue
Nostra purgent facinora.

6. Innocentum, Georgii,
Radegundis eximiae,
Sixti, Cosmae, Vincentii
Nobis assunt reliquiae.

7. Dens Machuti pontificis
Magdalenae cum ossibus
Eiusque pili verticis
His iuncti sunt magnalibus.

8. Qui tot donorum schemate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. Lochense imp. Turonibus 1536.

296. De sancta Hermelinde.

1. Nobis ascendat propere
Aurora lucis praevia,
Nos creatori psallere
Creata monent omnia.

2. Da merum Christi gaudium,
Absterge cuncta vitia,
Qui das Hermlindi praemium
Quaterna paenitentia.

3. Quae castitate floruit
Parens oboedientia
Atque desertum coluit
In mira abstinentia.

4. Sepultam a caeligenis,
Fruentem caeli gloria,
Laudari a terrigenis
Diversa dant insignia.

5. Sit laus trinae unitati,
Honor, virtus, victoria,
Omnis faex cedat peccati
Hermlindis precum gratia.

Orat. ms. Carth. Colonien. saec. 15. Cod. Colonien. 28. — 2, 3 Hermelindi. — 5, 4 Hermelindis.

297. De sancto Hidulpho.

Ad Vesperas.

1. Hymnorum Domino carmina digniter
Concordi iubilo contio personet,
Huius cum revehit temporis orbita
Hidulphi meritis annua gaudia.

2. Hic primum placuit summus episcopus,
Ad cultum Domini pro grege fervidus;
Postquam rite diu moribus inclitis
Urbem Trevericam rexit et extulit,

3. Ardenti studio pastor ad ultimum
Desertum petere censuit optimum,
Quo mundi fugiens respuit omnia,
Totus, Christe, tibi viva fit hostia.

4. Iam felix frueris sideribus poli,
Ad nos respicias, praesul amabilis,
Ac per te laqueos ordo monasticus
Evadat, propriis qui ruit actibus.

5. Olim sollicitus pro grege credito
Orabas Dominum tempore congruo,
Nunc autem facie ad faciem vides,
Nobis ut veniam, poscimus, impetres.

6. Astantes releva multiplici prece,
Pondus quos scelerum adgravat undique,
Iunctis discipulis atque sodalibus
Christum posce tibi pro famulantibus.

7. Hoc praestet genitor cum genito Deus
Ambobus similis atque paraclitus,
Cui laus est et honor parque potentia
Trino nominibus, quo regit omnia.

Offic. ms. S. Hidulphi saec. 15. Cod. Spinalien. 82 (130). — Die Hs. stammt nicht aus dem Jahre 1562, welche Zahl von späterer Hand einer der Initialen (fol. 1 b) eingezeichnet wurde.

298. De sancto Hieronymo.

Ad Matutinum.

1. Magne pater, doctor orbis,
Beate Ieronime,
Lux refulgens, leo fortis,
Virorum sanctissime,
Nos in vias tuae sortis,
Te precamur, dirige.

2. Te collaudat plebs fidelis,
Miratur insignia,
Et triumphas nunc in caelis
Cum sanctis in gloria,
Expavescunt te in terris
Hostes et daemonia.

3. Tu es norma paenitendi,
Quam sequuntur humiles,
Sacras leges das vivendi
Et Deo placabiles,
Actus vere diligendi
Deum praebes utiles.

4. Tua probat Augustinus
Scripta, pater inclitus,
Post hanc lucem visitatus
A te, post haec caelitus.
Ut amborum fiam servus,
Te precor humilius.

5. Regem regum deprecemur
Iubilantes vocibus;
Ut in caelis collocemur
Cum fraternis civibus,
Advocatus nobis detur
Beatus Ieronimus.

Brev. Arelatense imp. Arelati 1501.

299. De s. Hugone Lincolniense.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua pater almus Hugo caelica regna subit.
Hic titulos morum varios scandens et honorum,
Corpore dum viguit, sidus in orbe fuit,
Canonicus primum, monachus post ac eremita,
Bis prior et demum pontificatur ita.

Marmora, virtutes, personae, materiae tres,
Hisque Deo templa praeparat ipse tria.
Mira salus pueri prius est ostensa parenti,
Suffocat hunc ferrum, fert Hugo praesidium.
Daemones hic arcet, furiosis commoda praebet,
Atque fluens oleum glorificavit eum.
Prandia postposuit, regum dum funera condit,
Talibus officiis institit ipse piis.
Ipsius ex merito felix Lincolnia sistit,
Quam voluit tumulo nobilitare suo.
Gaudeat, ecclesia, quae tanto praesule floret,
Quo patre Carthusia praedita laeta foret.
O pater egregie, nostras has suscipe voces
Terrificoque die nos super astra loces.

Process. ms. Lincolniense saec. 15. Cod. Vatican. Ottob. 308. — Auf diesen Hymnus folgt noch ein Responsor.: „in introitu chori", vielleicht einem Reimofficium entnommen:

Diem festum celebrantes
sollemni laetitia
Salvatoris prosequamur
laudibus magnalia,
Qui Hugonem insignivit
multiformi gratia.

V. Pontificum baculus,
monachorum norma, scholarum
Consultor, regum
malleus Hugo fuit.

300. De sancto Hyacintho.

Ad Vesperas.

1. Vocibus caelum resonat canoris,
Caelitum sacras, Hyacinthe, sedes
Dum petis bino redimitus alma
Tempora serto.

2. Sedibus, sancte, superis locatum
Angeli laudant, caput astra cingunt,
Ora, frons, pectus rutilis coruscant
Plena hyacinthis.

3. Ecce, bis seno proprior lapillo
Factus es divum lapis amethysto,
Flammulas mittens rubeas amoris
Cordis ab igne.

4. Hinc tuos tellus oculis triumphos
Aspicit laetis precibusque mixtis
Cantibus fixo sequitur minantes
Lumine currens.

5. Sit patri, nato simul utriusque
Flamini splendor datus ex Hyacintho,
Cuius aeternum chorus angelorum
Numen adorat.

Ant. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 14. Cod. Vatican. s n. (ol. 122 bis). add. saec. $^{15}/_{16}$. — Mel.: Ut queant laxis.

301. De sancto Hyacintho.

Ad Matutinum.

1. Assunt Hyacinthina festa sollemnia,
Sonet nunc pristina laus in ecclesia,
Exsultet gaudiis laeta Polonia,
Dives caeli divitiis.

2. Est amoenissimus Hyacinthus hortulus,
Est lucidissimus et gratus oculus,
Totus est floridus ut sponsi lectulus,
Suavis, mitis, candidus.

3. Flos iure postulat fulciri floribus,
Languens dum exsulat amoris raptibus,
Stipari cupiens malorum fructibus
Caelum [corde] suspiciens.

4. Virgo sanctissima magno cum agmine
Ad caeli intima ingenti lumine
Deducit concinens caelesti carmine
Iam collem turis obtinens.

5. Te, trina deitas unaque, colimus,
Ut culpas abditas dimittas, petimus,
Coronas gratiae nos omnes poscimus,
Quas fert Hyacinthus gloriae.

Ant. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 14. Cod. Vatican. s. n. (ol. 122 bis). add. saec. $^{15}/_{16}$. — 2, 2 oculis. — 4, 1 sanctissime. — Mel.: Sacris sollemniis.

302. De sancto Hyacintho.

Ad Laudes.

1. Lucem reddit absconditam,
Lucem claudit qui manibus,
Iacinthum, gemmam inclitam,
Profert praedicatoribus.

2. Toga vestitus candida
Fulget doctrinae radiis,
Virginitate nitida
Crebris splendet prodigiis.

3. Morbis succurrit hominum
Mille vitae periculis,
Procellas calcat fluminum
Semper potens miraculis.

4. Damna restaurat grandinis
Caecisque reddit lumina,
Virtute Christi nominis
Inferni fugat agmina.

5. Vicinum cernens exitum
Pacem suadet mutuam,
Caelo commendans spiritum
Lucem intrat perpetuam.

6. Maria, mater gratiae,
Mater misericordiae,
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

7. Uni trinoque Domino
Sit sempiterna gloria,
Qui lucem sine termino
Iacintho dat in patria.

Ant. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 14. Cod. Vatican. s. n. (ol. 122 bis). add. saec. $^{15}/_{16}$. — Mel.: Verbum supernum.

303. De sancto Hyacintho.

Ad Vesperas.

1. In hoc Iacinthi iubilo
Laetis canamus vocibus
Deumque pulso nubilo
Puris colamus mentibus.

2. Dux et pater Dominicus
Hunc veste sacra induit,
Cunctisque mox apparuit
Vir factus apostolicus.

3. Patrem secutus filius
Patris refulget moribus,
Ducis secutus tramitem
Mundi triumphat principem.

4. Hunc virgo visit inclita,
Solatur et dat gaudia,
Miraculorum gloria
Christi coruscat gratia.

5. Tibi, Deus, sit gloria
In sempiterna saecula
Et nos Iacinthi precibus
Adiunge caeli civibus.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n.

304. De sancto Hyacintho.

Ad Nocturnum.

1. Christi fidelis nuntius
Dum praedicator mittitur,
Praeco salutis caelicus
Late per orbem funditur.

2. Ubique verbi semina
Rectique spargit lumina,
Fluunt ab ore faculae,
Vitae coruscant regulae.

3. Rectas salutis semitas
Dignosque mores edocet
Verboque tangens animas
Ad paenitendum commovet.

4. Ab hoste praedas eripit,
Dum dura mollit pectora
Caeloque dignos efficit,
Dum frangit hostis robora.

5. Tibi, Deus, sit gloria.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. —

305. De sancto Hyacintho.

Ad Laudes.

1. Vox pura laudet exitum
Et cor Iacinthi meritum,
Corusca lustrat agmina
Bina decorus laurea.

2. Hunc vita clara indicat,
Diversa signa intonant,
Secreta, quae hic noverat,
Totum per orbem praedicat.

3. Ventis et undis imperat,
Fluctus tumentes edomat,
Aquae stupescunt fluminum
Iterque praebent solidum.

4. Vitae resurgunt mortui,
Claudique dantur gressui,
Caecis patescunt lumina,
Fantur Dei magnalia.

5. Tibi, Deus, sit gloria.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n.

306. De sancto Hyacintho.

Ad 1. Vesperas.

1. Laudibus celsis veneremur omnes
Festa, quae nobis tulit haec iucunda
Qua dies mirum redolens Iacintus
Spirat odorem.

2. Inde Iacintus merito vocaris,
Floribus praestas, quod et alta menti
Clarior gemmis residet virili
Inclita virtus.

3. Ordinem prudens animo calenti
Praedicatorum sitiens adisti,
Hinc comes nostri teneris ab annis
Progenitoris.

4. Hunc virum, tanto comitem parenti,
Pontifex summus fluitantis orbis
Inter electos modo collocatum
Mire beavit.

5. Gratias summas habeamus omnes
Et Deo soli pariterque trino,
Donet ut nobis precibus Iacinti
Scandere caelum.

Miss. Cracoviense imp. Cracoviae 1545. — 2, 2 praestes. — Im Officium des Heiligen.

307. De sancto Hyacintho.

Ad Matutinum.

1. Gaude, mater ecclesia,
Tanto lustrata sidere,
Sed tu magis, Polonia,
De tanti patris munere.

2. Praedicatorum ordinis
Fulsit hic pater inclitus
Professor sacri numinis,
Primaevi patris socius.

3. Sub Augustini regula
Sectatus patrem optimum
Mente profecit sedula
Norma virtutum omnium.

4. Hunc Ivo Romam contulit,
Ubi pater Dominicus
Habitum suum induit
Remittens eum patribus.

5. Sit patri, nato, flamini
Honor, virtus et gloria,
Qui nos Iacinto supplici
Aeterna donet patria.

Miss. Cracoviense imp. Cracoviae 1545.

308. De sancto Hyacintho.

Ad Laudes.

1. Aeterni regis maximus
Confessor novus floruit,
Et praeco caeli caelicus
Mundo patenter patuit.

2. Hunc vita clara indicat,
Signa diversa intonant,
Secreta, quae hic noverat,
Magnum fuisse praedicant.

3. Caeci recepto lumine,
Claudi redacti gressui,
Dum vitae dantur mortui,
Fantur Dei magnalia.

4. Mirandis his prodigiis
Iacintus vivens claruit
Et aliis quam plurimis
Post mortem plus resplenduit.

5. Agamus Christo gloriam
Pro tanti sancti moribus,
Qui nos ad caeli curiam
Conducat eius precibus.

Miss. Cracoviense imp. Cracoviae 1545. — Zu den Str. 2 und 3 vgl. Nr. 305, Str. 2 und 4.

309. De s. Iacobo Maiore.

1. Exsultet caelum laudibus,
Nam Iacobus apostolus
Ferens palmam victoriae
Adivit regem gloriae.

2. Hic in Iudaea praedicat,
Hermagoras hunc insultat,
Falsa profari Iacobum
Demandat per discipulum.

3. Philetus verbis saeviens,
Sed Christi virtutem cernens,
Quae fiebant per apostolum,
Mox immutavit animum:

4. Pater beatissime,
Salva me tua prece,
Festina me baptizare
Et fac me Christum credere.

5. Iosias tunc incredulus,
Cum aegrum sanat Iacobus,
Prostravit se apostolo
Sic exclamans in bivio:

6. Miserere, miserator,
Quia vere sum peccator,
Recipe me paenitentem,
Vestigiis inhaerentem.

7. Ob hoc Herodes impius
Et Abiathar saevissimus
Necant sanctum morte dira,
Sic vehitur ad gaudia.

8. Laus patri sit ingenito
Eiusque unigenito,
Laus sit sancto spiritui
Trino Deo et simplici.

Brev. ms. Pragense saec. 15. Cod. Capit. Pragen. O 83. — 2, 2 Hinc et magos insultat. — 3, 2 virtutem tunc cernens. — 5, 4 exclamant. — 6, 4 Tuis vestigiis.

310. De s. Iacobo Maiore.

Ad Vesperas.

1. Caeli regem collaudemus,
Qui fidem Christi tenemus
Et Iacobi sollemnia
Colamus natalitia.

2. Apostolus hic nobilis
Deo fuit amabilis,
Ortus Christi prosapia
Plenusque Dei gratia.

3. Per Iudaeam praedicavit,
Fidem Christi dilatavit
Faciendo prodigia
Et signa in Samaria.

4. Hunc Philetus admiratur,
De Christo dum loquebatur,
Vera probando omnia
Per vera testimonia.

5. Virtutem sancti Iacobi
Philetus fert Hermogeni,
Qui repletus invidia
Non credidit malitia.

6. Philetum stringit funibus.
Sed Iacobi virtutibus
Solvit vincla stringentia,
Sic solvat nostra vitia.

7. Iacobe, pro nobis ora
Iesum Christum in hac hora,
Nostra fugando crimina
Nos ducas ad caelestia.

8. Patri ac unigenito
Cnm spiritui paraclito
Sit laus semper et gloria
Per saecla venientia.

Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. — 5, 1 Viriutem. — 6, 2 Lies Iacobus? — 6, 4 solvit. — 7, 4 duc ad.

311. De sancto Iacobo Maiore.

Ad Matutinum.

1. Psallat Christi ecclesia
Hymnos et laudes Iacobi
Et colat natalitia
Huius sancti apostoli.

2. Qui devicit daemonia
Missa arte Hermogenis
Et fregit maleficia
Arta artibus magicis.

3. Ad Iacobi imperia
Hermogenes deducitur,
Sed daemonum malitia
Magus laedens non laeditur.

4. Virtus divina obvia,
Vertitur auctor criminum,
Intrans in eum gratia
Docet, ut noscat Dominum.

5. Ne alerent incendia,
Aqua damnant hoc suadente
Zabernas et cistargia
Plena libris artis pravae.

6. Sic in Christi militia
Vincit vera humilitas,
Submittitur superbia,
Hoc probat Christi veritas.

7. Nobis concessa venia
Nostrorum semper criminum
Nos collocet in gloria
Christus, salvator omnium.

8. Sit laus patri et gloria
Eiusque sacro filio
Cum spiritu, qui est pia
Virtus atque dilectio.

Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. — 5, 2 hoc suade. — 5, 3 citargia. — 7, 1 Nobis concessa.

312. De sancto Iacobo Maiore.

Ad Laudes.

1. Colant cuncti choro iuncti
Iacobi natalitia
Et compuncti Christo laeti
Psallant laudum praeconia.

2. Iste sanctus manet tantis
Decoratus miraculis,
Noster cantus nequit tantis
Demonstrare oraculis.

3. Mutus fatur, mors fugatur
Virtute sancti Iacobi,
Visus datur, enervatur
Potentia diaboli.

4. Sanctos stringit et affligit
Herodiana rabies,
Inde scidit et occidit
Iacobum inter acies.

5. Multi orant et implorant
Suis delictis Iacobum,
Hunc honorant et laborant
Salvari per apostolum.

6. Hunc habere gaudet vere
Hispaniaque translatum,
Det sedere et gaudere
Nobis inter principatum.

7. Sancte Dei apostole,
Ora pro nobis Dominum,
Ut caeleste nobis per te
Donet sacrum palatium.

8. Sit patri atque filio
Cum spiritu paraclito,
Trinitati, unitati
Honorque sit perpetuo.

Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. — 4, 3 Inde cidit. — 5, 2 delectis.

313. De sancto Iacobo Maiore.

In Laudibus.

1. Iacobe, Christi famule,
Nostros clamores suscipe
Et tuis sacris precibus
Munda nos culpis omnibus.

2. Ut luce spiritalium
Resplendentes charismatum
In corde simus sobrii,
In carne semper liberi.

3. Tuoque nos precamine
Fac caeli summa scandere,
Quo valeamus cernere
Iesum, Iacobe, adnue.

4. Praesta, pater piissime,
Patrique compar unice,
Cum spiritu paraclito
Regnans per omne saeculum.

Brev. Xantonense imp. Pictavii 1542.

314. De ss. Iacobo et Philippo.

1. Gaude, mater ecclesia,
Quae duo colis lumina,
Sanctorum bina gaudia
Mittis ad caeli limina.

2. O beata candelabra
In poli sita culmine,
Peccati nosti tenebram
Vestro purgate lumine.

3. Olivae binae unicae
Pietatis et gratiae,
Iungatis nos angelicae
Sorti caelestis curiae.

4. O clara luminaria
In firmamento posita,
Ut sol, luna micantia,
Vestra nos iuvent merita.

5. Quaesumus, auctor omnium,
In hoc paschali gaudio
Ad caeli ducat gaudium
Nos horum intercessio.

6. Gloria tibi, Domine,
Qui surrexisti a mortuis,
Pro tuo passos nomine
Ditas aeternis praemiis.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. — 1, 4 lumina. — Mel: Magnae dies laetitiae.

315. De ss. Innocentibus.

1. Bethlehem tellus emicat,
Caelum resultans intonat,
Pollet decus ecclesiae
Infantum vernans sanguine.

2. In morte Christum praedicant,
In vita quod nequiverant,
Sunt martyres per gratiam
Non ulla propter merita.

3. Vivunt, regnant feliciter,
Laudant Deum concorditer
Clamant piisque fletibus
Necdum valentes vocibus.

4. Prius triumphant sanguine,
Quam detur illis vivere,
Scandunt caeli fastigia
Et nova cantant cantica.

5. Gloria tibi, Domine.

Ant. et hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C 422. A. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. B. — 1, 4 Infantum servans sanguinem B. — 3, 3 piis cum fletibus B. — 4, 1 Primo triumphant B. — 4, 2 Quo detur B. — 4, 4 cantent B. — Vgl Klemming III, 77.

316. De sancto Iudoco.

1. Ad laudes regis incliti
Pangamus hymnum socii
Festaque sancti Iudoci
Mente colamus supplici.

2. Qui patre rege genitus,
A summo Deo deditus,
Contempto flore arido
Voto fervebat florido.

3. Regnum namque Britanniae
A fratre iussus regere
Hoc spreto solitariae
Vitae se coepit tradere.

4. Virtutum per insignia
Tendens ad summa merita
Abiecta carnis sarcina
Ad Deum redit anima.

5. Omnes enim precamur te,
Nobis sis clemens, Iudoce,
Ut te colentes devote
Tecum vivamus aethere.

6. Gloria tibi, Domine,
Gloria, unigenite,
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Orat. ms. Campense anni 1462. Cod. Darmstadien. 521. — 6, 3 sq. fehlen: ergänzt nach Anal. IV, Nr. 184.

317. De sancto Iohanne Baptista.

Ad Completorium.

1. Baptista Christi inclite,
Qui Christum prodis indice,
Nos miserando respice
Culpasque nostras ablue.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 14. Cod. Vesolen. 18. A. — Brev. Bisuntinum imp. 1531. B. — Doxol: Deo patri sit gloria. etc.

318. In Nativitate s. Iohannis Bapt.

Ad Vesperas.

1. Gaudeat caeli triumphator coetus,
Orbis exsultet laudesque depromat,
Namque praelustris natus est Iohannes,
Vates et infans.

2. Concinat melos angelorum chorus
Ceterum omnes caelicique cives,
Vultu benigno gratulentur tibi,
Nate formose.

3. Iamiam natalis celebris illuxit,
Dies optatus militis insignis,
Cuius in ortu iucundantur orbis
Almi penates.

4. Felix o puer, ablactatus nondum,
Iam qui collega superum effectus
Hodie sacras vagis inter ulnas
Matris excelsi.

5. O mirum ingens arcanumque munus
Caelitus lapsum, nutu namque divo
Reserat regem celebris in alvo
Miles accubans!

6. Stupet hic mundus siletque natura,
Quod luce carens abortivo puer
Cernat invisum innotumque noscat,
Colat, adoret.

7. Solus erutus legibus naturae
Donoque fretus numinis charisma
Nactus est adhuc septiforme sacri
Lucis inexpers.

8. Iubar emisit rutilans lux vera,
Hic namque solis sideris ad instar
Praeit aeterni ortum sicque regem
Praeco caelestem.

9. Ortus est infans angelorum consors,
Sono laetetur carmine cum dulci
Turma fidelis, blandiatur tibi,
Parvule pulcher.

10. Iubilet omnis synodus in ortu
Parvuli, quo lux magni praecursoris
Nemini dedit exitum maiori
Omne per solum.

11. Non lux, sed lumen eratque lucerna,
Corda perlustrans nubilosa, velut
Radius micans lucens et ignitus
Flaminis igne.

12. Da, sancte pater, baptista Iohannes,
Mentibus nostris fontem veri boni
Ingeri, quoque anhelantes iunge
Gratiae tuae.

13. Suscipe, precor, gratiose comes,
Vota precantum et nefanda nostrum
Precibus tuis deleantur cuncta
Crimina gratis.

14. Tibi, rex Christe, decus et potestas,
Honor et virtus sitque patri, cum quo
Semper et sancto flamine per cuncta
Saecula regnans.

Cant. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Marcian. It. IX 145. — 3, 2 optate. — 13, 4 Verbigena gratis. — Dieser und die folgenden, derselben Hs. entnommenen Hymnen rühren von einem Franziskanerdichter her: „Sequentes laudes vel hymnos seu sequentias ad honorem gloriosissimi Iohannis Baptistae composuit quidam frater minorum devotus eiusdem."

319. In Nativitate s. Iohannis Bapt.

Ad Nocturnum.

1. Plaudat nunc sacra suboles et omnis,
Longa permensus mobilis qui aevi
Lustra deflebat reditus optati
Christi Messiae.

2. Angelus, sancti paranymphus nati,
Hunc qui praeconem cecinitque regis
Fore prophetam, gaudium rependat,
Quod repromisit.

3. Hic puer omni praeditus virtute,
Belliger uti animosus gigas,
Iter aggressus hispidum tutavit
Posteris cunctum.

4. Ut mitis praeco vocem se fatetur,
Verbi vox, inquam, cuius verba vitae
Sonus eructat aditumque pandit
Aetheris alti.

5. Vox, cuius cantus pabula propinat
Grata salutis, virtutis et vitae,
Pascua novae reserat amoena
Legis aeternae.

6. Hucque, huc omnes desides invitat,
Clamat peccantes, debiles impellit,
Fontis ad aquas sitibundos vocat
Gratis immensi.

7. Vox, pulchre cuius tonus introduxit
Praevium mundo luminis opaco,
Iubar aeterni pepulit et taetras
Nubes erroris.

8. Vox nempe, cuius harmonia norat
Intima caeli penetrare celsi,
Cuius est clavis ianuae caelestis
Lingua fidelis.

9. Vox namque, cuius melos demulcescit
Turbam lugubrem, cum lucis efulsit
Radius, taetri abditam ingenti
Carceris antro.

10. Vox, cuius vigor fidei decreta
Sanxit et legis, cuius est origo
Pervius ordo, finis atque norma
Cunctae virtutis.

11. Porrige robur, pugil et protector
Fortis in bello, turbae fatiscenti,
Fidei nostrae clipeus et ensis,
Haereses sterne.

12. Auge nunc, quaeso, regimen sollerti,
Desidis fuga latebras erroris,
Omnibus assis pietate gratis,
Perpes alumnus.

13. Tibi, rex Christe, decus et potestas,
Honor et virtus sitque patri, cum quo
Semper et sancto flamine per cuncta
Saecula regnans.

Cant. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Marcian. It. IX 145. — „Sequitur in eiusdem beati Iohannis Baptistae sollemnitate ad Nocturnum hymnus et cantatur in tono Virginis proles."

320. In Nativitate s. Iohannis B.

Ad Laudes.

1. O decus patrum, baptista, que princeps
Trinique nexus, angelorum agalma,
Vitae dux, splendor, redemptoris nostri
Inclite praeco!

2. O sator virgo, o benigne pater,
Tibi ter triplex ierarchia pandit
Laudes hymnosque harmonia pari
Neumate dulci.

3. O miles alme gloriosae prolis,
Gaudium mundi, pater pietatis,
Unica nostrum spes atque dulcedo,
Arbiter legum.

4. Tu stupor fortis, fidei athleta,
Anachoreta mirae sanctitatis,
Tu robur mentis, dulcis amor urens
Pectora nostra.

5. Tu pavor orbis, dirigens auriga,
Deviis callis, miseris asylum.
Exsistis tandem anchora periclis
Naufragi saecli.

6. Tu caeli sidus, praefulgens aurora,
Gemma coruscans speculumque lucis,
Rectis es via, ferula caducis,
Lucifer caecis.

7. Angelis es par, mediator Christi,
Domini testis, sanctitatis forma,
Schola virtutum, venia precantum
Normaque morum.

8. Vinculum mundi stabilisque nexus,
Celebris thori mutuique forma,
Candens amoris methodus es fidis,
Gaudium maestis.

9. Centum lascivis debita relaxans
Terque quaterque castitatis loris
Mox voluptatis aestuantis dire
Frena conectis.

10. Protege, quaeso, gregem sauciatum
Dentibus saevis protervorum lupum,
Clade prostratum ingluviemque dele
Ensibus pacis.

11. Quaesumus clemens cernui Iohannes,
Semper exsistas supplicum interpres,
Ubi nunc felix gloria perenni
Sedes excelsus.

12. Salve, mi pater, orthodoxe, sancte,
Salve, iam vectus thronos in sublimes,
Eia, nunc ora, spiritus ut illuc
Scandere queat.

13. Tibi, rex Christe, decus et potestas,
Honor et virtus sitque patri, cum quo
Semper et sancto flamine per cuncta
Saecula regnans.

Cant. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Marcian. It. IX 145. — 1, 2 angelorum alga; da auch 10, 3 Elision eintritt und angelorum alga keinen Sinn zuläfst, habe ich agalma vermutet. — 5, 2 Devios calle. — „Sequitur ad laudes eiusdem festi hymnus et cantatur in tono U t q u e a n t l a x i s."

321. In Decollatione s. Iohannis B.

Ad Vesperas.

1. Exsultet orbis pariterque polus
Astriger, almi militis depromat
Exitus, acta martyris baptistae,
Sancti Iohannis.

2. Laetus in laudes chorus angelorum
Tonet amoene resonans in astris,
Seriem sacrae passionis pandat
Incliti vatis.

3. Hic nam praelustris Christi protomartyr
Exstat; o felix ortus et occasus,
Quo tellus gaudet gaudentque caelorum
Turbae felices!

4. Arguit regis facinus Iohannes
Sanctus, invitat salutis ad iter,
Stolidum nescit monitis parere
Nequam adulter.

5. Quidnam, quod furit impudicus heros?
Inscius suae consortis et ultro
Aditum parat necis atque sui
Arbiter impos.

6. Improba fraudes mox virago gignit,
Fallax imago, cuius ira saevit,
Fremit et dolo proditque nefandum
Scelus in sanctum.

7. Iam virus viro suasit quae quondam
Spargit et ultrix, meminit livoris
Natae letalis, suadet scelesti
Callida pellex.

8. Iniquitatem peperit, quae parit
Virtuti parca pietatis parcam,
Tumet insanis uxor, immo fera,
Praeda Plutonis.

9. Aestuat regis facibus libido,
Inque vorago crapula turgescit,
Surgitque duplex Veneris et meri
Ignis scintilla.

10. Cum petit belva effrenata caput
Sacrum, Herodes periurus insanit,
Sed amor vincit lubricus Herodem
Namque dementem.

11. Prodit libido, temere cum iurat
Et, quod iuravit, perperamque iubet
Impleri, grave scelus, heu, migrat
Ense cruentus.

12. Tibi, rex Christe, decus et potestas,
Honor et virtus sitque patri, cum quo
Semper et sancto flamine per cuncta
Saecula regnans.

Cant. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Marcian. It. IX 145. — 6, 2 saevis. — „In nomine Domini Iesu Christi Amen. Incipit alius novus hymnus ad honorem decollationis beati Iohannis Baptistae in eodem metro et ab eodem fratre compositus. Et canitur in tono Aures ad nostras.

322. In Decollatione s. Iohannis B.

Ad Nocturnum.

1. O gemma nitens, rosei candoris
Lux, sic foedavit rabies Herodis,
Ut molem sacri corporis invadat
Praedo crudelis.

2. Hactenus furens lactantes infecit
Alter Herodes, impius et alter
Nunc sacrum fundit sanguinem fidelis
Christi praeconis.

3. Quid namque, nequam iudex, immo reus,
Properas regnum temerare? numquid
Foret pudori profanare templum,
Censor infelix?

4. Plebis occisor, ultio reposcit,
Arguit causa, vincula te manent,
Carcer accusat, cruor attestatur
Sacer effusus.

5. Improbus furor et funesta lues
Vinclis alligant, qui ligata solvit;
Flebilis error, heu, quam dolose
Patitur insons!

6. Fit cibus caedes, sanguis fitque potus,
Turget et alvus feritate tali,
Quo mensa caput gluviosus edax
Petat insontis.

7. Sanctum nec audax veritus est iudex,
Impius pium perdidit, sed vatem
Struma tyranni, iustus sicque tulit
Crimen iniqui.

8. Haud timet effrons carnifex et amens,
Agile scindit furibunda guttur
Frameam manu vibrans atque liquens
Gelidos artus.

9. Occidit saecli iubar, et coruscus
Splendor polorum pallet et nigrescit,
Lactea Phoebe clipsatur, et sidus
Squalet opacum.

10. Iam silet verbum verbi voxque tacet
Altitonantis praeviique sonus,
Tubae clangentis iubilus sordescit,
Lyrae caelestis.

11. Tibi, rex Christe, decus et potestas,
Honor et virtus sitque patri, cum quo
Semper et sancto flamine per cuncta
Saecula regnans.

Cant. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Marcian. It. IX 145. — 4, 1 hinter ultio „vel talio". — „In tono: Iste confessor."

323. In Decollatione s. Iohannis B.

Ad Laudes.

1. Perge iam, pater, visiturus perge
Turbam lugubrem et quem prodidisti,
Nobis ostende patribus et illis
Christi triumphum.

2. Propera, praeco, percunctatus diu,
Praevius belli nuntia tropaeum
Specu ploratus et solare plebis
Taetro degentis.

3. Iterum sonet tuba praecursoris,
Revehat verbum virtutemque verbi
Terat et clara vox clamantis omnes
Threnorum manes.

4. Ceterum laetus avidis decantet
Gaudium captis: belliger invictus
Palmam laturus pacis appropinquat,
Foribus adest.

5. Pangat nunc hymnos laetabunda proles,
Quae quondam diu latitans in antro
Lucis inexpers elogos deflebat
Christo potenti.

6. Tu namque fervens crucifer salutis
Tutus et hermes, belliger qui quondam
Factus es lucis caritatis et ve-
xillifer impar.

7. Hactenus iste, ceu qui praeivit
Lucifer ortum micans et occasum
Solis aeterni, hesperus post illum
Sidera scandit.

8. O miles alme, sedulo paternas
Aures inclina precibus benigne
Supplicis tui mentis et affectum
Respice, quaeso.

9. Suscipe, pater, anhelantis vota
Sacer alumni, strenue triumphans
Princeps, athleta, tramite labentes
Dirige recto.

10. Custos et rector, dux et via, portus
Nostrae salutis, gaudium et amor,
Vinculum pacis, spes et vita, salus,
Sancte Iohannes.

11. Memor exsistas laudes qui tuorum
Supplicum tibi iugiter depromunt
Voce sonora cernuoque poscunt
Te, pater pie.

12. Tibi, rex Christe, decus et potestas,
Honor et virtus sitque patri, cum quo
Semper et sancto flamine per cuncta
Saecula regnas.

Cant. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Marcian. It. IX, 145. — 6, 2 ermes. — „Sequitur de eodem hymnus ad laudes. Et cantatur in tono Virginis proles."

324. De s. Iohanne Bridlingtoniensi.

1. Alma mater ecclesia
Congratuletur filio,
Quem divina clementia
Caeli iunxit collegio.

2. Hunc senescente saeculo
Contra noxas remedium
Iohannem dedit populo
Iesus, salvator omnium.

3. Indutus stola fragili
Fragilitatem exuit
Et eius menti stabili
Charisma Christus influit.

4. Expers peccati scrupuli
Columna fit ecclesiae
Sicque de luto figuli
Formatur in vas gloriae.

5. Parent ipsius precibus
Morbi, mare, daemonia
Quem unxit prae consortibus
Spiritus sancti gratia.

6. Precamur, sancta trinitas,
Ut nos a morte triplici
Conservet tua bonitas
Iohannis prece supplici.

Orat. ms. Carthus. Colonien. saec. 15. Cod. Colonien. 28. — 2, 1 Nunc. — 6, 3 sua bonitas. — „De sancto Iohanne, priore regularium 10. Oct."

325. De s. Iohanne Evang.

1. Iohannes, virgo, dilecte a Domino,
Verbi superni a patre progeniti
Gratiam nobis deprecare miseris,
Ut tuis semper sublevemur meritis.

2. Cuius exivit sonus in fines terrae,
Evangelista, deitatis symmista,
Oratu tuo obtine, reatibus
Nostris ignoscat ut summa clementia.

3. Sit tibi, Iesu, benedicte Domine,
Gloria, virtus, honor et imperium
Una cum patre sanctoque paraclito,
Cum quibus regnas Deus ante saecula.

Diurn. et hymn. ms. Benedict. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. — 2, 2 divinitatis. — Die erste Str. dieses Hymnus kommt auch in dem Hymnus Andrea Christi sanctorum mitissime vor, gehört aber demselben nicht ursprünglich an.

326. De s. Iohanne Evang.

Ad Matutinum.

1. Sublimem tui gloriam
Volentes pie pangere,
Iohannes, Dei gratiam
Optamus tuo munere.

2. Tu multum es laudabilis
Coetu cunctarum gentium,
Es nam sobrinus nobilis
Iesu, factoris omnium.

3. Liquisti patrem, retia
Et navim maris fluctibus,
Sequens Iesu vestigia,
Vocantis te, in omnibus.

4. Electus tu a Domino
In aevum virgo permanes,
Nam nuptiarum termino
Tu sine sponsa remanes.

5. Vidisti Iesu faciem
In sacri montis culmine
Non fide, sed per speciem,
Vestitam divo lumine.

6. Prae cunctis te discipulis
Valde dilexit Dominus
Et eius semper oculis
Te respicit nunc comminus.

7. Iairi Iesus filiam
Resurgere dum voluit,
Ibi tuam praesentiam
Te diligens adhibuit.

8. Sic zelus Dei ferveat
Nostris, Iohannes, intimis,
Quod nobis semper libeat
Nostris favere proximis.

9. Et Iesu dulcis pietas
Spem nobis sic adaugeat,
Ut nulla nos tepiditas
A cultu Dei retrahat.

10. Patri, nato, paraclito
Semper reddamus gloriam,
Sancti Iohannis merito
Intremus caeli curiam.

Officium novum beati Iohannis imp. Bononiae 1525.

327. De s. Iohanne Evang.

Ad Laudes.

1. O gratia quam maxima,
Quam tibi Iesus dulciter
In cena fecit ultima
Te amans tam suaviter.

2. Secreta nam caelestia
Tibi monstravit trinitas,
Quae nulli fecit pervia,
Quos habuit antiquitas.

3. Cum supra Iesu pectore
Recubuisti lacrimans,
De falsi Iudae scelere
Cum grandi poena cogitans,

4. Iesus quam dulce basium
Infixit tuis labiis,
Deplorans, heu, nimium
Iam se daturus impiis.

5. In horto patri supplicans,
Ut calix a se transeat,
Iesus dixit, ut vigilans
Mens tua secum maneat.

6. Dum fugiunt discipuli,
Iohannes, Iesum sequeris,
Dum captum trahunt famuli,
In morte tu non deseris.

7. Ore dixisti quaerulo
Mariae: Iudas trucibus
Nunc Iesum dedit osculo
Pharisaeorum manibus.

8. Quam sibi valde condolens
Ducis ad crucem filii,
Omni virtute redolens
Quem blasphemabant impii.

9. Scutum impenetrabile
Nos fidei sic muniat,
Daemonium terribile,
Iohannes, ne percutiat.

10. Patri, nato, paraclito
Semper reddamus gloriam,
Sancti Iohannis merito
Intremus caeli curiam.

Officium novum beati Iohannis imp. Bononiae 1525.

328. De s. Iohanne Evang.

Ad Primam.

1. Ploratus, heu, largiter
Cernens matrem cum filio
In passione graviter
Diro pungi supplicio,

2. Vexisti semimortuam
Ah! matrem quantis lacrimis,
Quam tu credebas mortuam
Poenis nati gravissimis.

3. In cruce Dei filius
Matrem pendens adloquitur:
Hic, ecce, tuus filius
Pro me tibi conceditur.

4. Sicque sepulto filio
Curam matris in omnibus
Egisti sine vitio,
Dum vixit cum mortalibus.

5. Mundemus cor sollicite,
Iohannes, tuis precibus,
Quo Deum nos explicite
Cernamus in caelestibus.

6. Et fortis patientia
Amore Iesu toleret
Cuncta nobis contraria
Et tolerando superet.

7. Patri, nato, paraclito.

Officium novum beati Iohannis imp. Bononiae 1525. — 2, 1 Rexisti.

329. De s. Iohanne Evang.

Ad Tertiam.

1. Praecurris tu ad tumulum
Petrum, cum resurrectio
Iesu foret per angelum
Discussa, tunc cum gaudio

2. Eductis limbo patribus
Iesus ornatus gloria
Iam superatis hostibus
Surrexit die tertia.

3. Tunc oscularis dulciter
Eius sacrata stigmata,
Qui tibi sufflans leniter
Magna dedit charismata.

4. In mare de discipulis
Unus ex septem retia
Mittens agnoscis oculis,
Surrexit qui cum gloria.

5. Amara Iesu passio
Nostram, Iohannes, animam
Sic cruciet absinthio,
Quod Christo reddat intimam.

6. Et dulcis amor virginis
Cor nostrum sic transfodiat,
Quod zelo sui numinis
Semper languere faciat.

7. Patri, nato, paraclito.

Officium novum beati Iohannis imp. Bononiae 1525.

330. De s. Iohanne Evang.

Ad Sextam.

1. Cum patribus et angelis
Scandentem grandi gloria
Cernis, Iohannes, oculis
Iesum caeli sublimia.

2. In te, dum mentis oculos
In caelum tenes, spiritus
Descendit, qui apostolos
Sanctificavit caelitus.

3. Cum mater nato spiritum
Sine dolore iubilans
Restituit, est creditum,
Quod praesens eras lacrimans.

4. Cadaver sacratissimum
Cuius dedisti tumulo
Hymnum canens dulcissimum
Ore dolore tremulo.

5. Tu ad Electam dirigis
Ad Gavum et ecclesias
Tabellas, quibus colligis
Mentes a Christo devias.

6. Plenum veneno calicem
Dum potas, nihil nocuit
Ob fidem Iesu simplicem,
Quae semper cunctis profuit.

7. Iussu maligni hominis
Intrasti fervens oleum
Pro laude Iesu nominis,
Quod tu sensisti roseum.

8. Pro tui Iesu nomine
Tractus in Patmos insula,
A Deo, non ab homine
Discis ventura saecula.

9. Iohannes, semper humiles
In actibus et sensibus
Simus et boni pugiles
Pro Christo cum daemonibus.

10. Patri, nato, paraclito
Semper reddamus gloriam,
Sancti Iohannis merito
Intremus caeli curiam.

Officium novum beati Iohannis imp. Bononiae 1525. — 5, 4 Mente.

331. De s. Iohanne Evang.

Ad Nonam.

1. Reversus ab exsilio
In Ephesum ingrederis,
Ubi cum magno gaudio
A populo reciperis,

2. Dum clamat: sit a numine,
Qui vitam praestat homini,
Benedictus, in nomine
Qui venit, ecce, Domini.

3. Tunc Drusianam suscitas
Pulsatus piis precibus
Fidelium, nam caritas
Eius subvenit omnibus.

4. Cratonem cum discipulis
Trahis a cultu daemonum,
Qui gemmas coram populis
Plausu fregerunt hominum

5. Sic nostrum cor contritio,
Iohannes, dure torqueat,
Quod cuncta facta vitio
Nobis deflere libeat.

6. Servemus pure regulam,
Statuta patrum omnium,
Et mentem nostram quaerulam
Non faciat daemonium.

7. Patri. nato, paraclito.

Officium novum beati Iohanis imp. Bononiae 1525.

332. De s. Iohanne Evang.

Ad Vesperas.

1. Divina generatio
Per te nobis innotuit
Et Iesu praedicatio,
Qui nulli unquam nocuit.

2. Quod erat in principio
Verbum et verbum dulciter
Apud Deum, eloquio
Scribis tuo veraciter.

3. O perquam magna caritas
In tuo dulci pectore
Ardebat, quam antiquitas
Audivit nullo tempore.

4. Cum requirens depositum,
Iohannes, ab antistite,
Intelligens depertitum
Diu flevisti concite.

5. Et tunc festinus insequens
Equo carum discipulum,
Clamabas ista prosequens:
Quid fugis istum vetulum?

6. Redi, fili dulcissime,
Ad me, qui tibi spondeo
Pati velle gravissime
Pro naevo tui felleo.

7. Ut nos servemus animam,
Iohannes, in caelestia,
Frangamus vitam pessimam
Et eius desideria.

8. Cum cogerit necessitas
Reddendi Deo debitum,
Tunc Christo tua caritas
Nostrum commendet spiritum.

9. Patri, nato, paraclito.

Officium novum beati Iohannis imp. Bononiae 1525.

333. De s. Iohanne Evang.

Ad Completorium.

1. Iohannes, ad caelestia
Volens te Iesus ducere,
Cum nulla te molestia
Vitam fecit perficere.

2. Nam tumulum ingrediens
Vivus dedisti spiritum,
De quo manna scaturiens
Tuum testatur meritum.

3. Contemplas caeli curia
Vestitus iuxta virginem
Secundae stolae gloria
Summi patris imaginem.

4. Ob doctoratus praemium
Cum gloria martyrii
Et virginale lilium
Te laudant Dei filii.

5. Iohannes, semper cupimus
Accepta tibi facere,
Sic servos tuos petimus
Velis pie recipere.

6. Cor tibi, corpus, animam
Et cunctas vires corporis
Damus pandentes intimam
Dilectionem pectoris.

7. Nostrum tibi servitium
Sic te delectet iugiter,
Ut tuum patrocinium
Experiamur dulciter.

8. Patri, nato, paraclito
Semper reddamus gloriam,
Sancti Iohannis merito
Intremus caeli curiam.

Officium novum beati Iohannis imp. Bononiae 1525.

334. De sancto Iohanne Reomaensi.

Ad Vesperas.

1. Sacra dies infunditur
Iohannis, viri incliti,
Triumphis, signis, meritis
Confessorum praecipui.

2. Hic probus ab infantia
Deserti petit abdita;
Anguem virosum perimit
Et principatur monachis.

3. Fugantur saevi daemones,
Muto loquela redditur;
Quem mors raptabat citima,
Sacra reformant munia.

4. Oppressos fame valida
Plena refovet gratia,
Cum vacuantur horrea
Frugum meretur copia.

5. Iam candidatus senio
Evocatur a Domino,
Fine beato transiens
Super laetatur aethera.

6. O pater divinissime,
Tuos conserva filios,
Quos nunc grataris proprios,
Concives posce caelicos.

7. Cum quo nos, summa deitas,
In trinitate unitas,
Tua captet aeternitas
Et habeat infinitas.

Vita ms. S. Iohannis Reomaen. saec. 10. Cod. Meten. 195. — Abschrift von P. E. Rivière.

335. De s. Iohanne Spoletino.
Ad Vesperas.

1. Collaetetur ecclesia
Laudans principem gloriae,
Beneventana patria
Magis exsultet hodie.

2. De Spoleti provincia
Sanctus Iohannes micuit,
Quem sempiterna gloria,
Caelestis vita decuit.

3. In Apicii finibus,
Non longius a Samnia,
Exemplis et virtutibus
Fulsit eius praesentia.

4. Ibi caecos illuminat,
Leprosis fit obsequio
Et daemons eliminat
Ab hominum consortio.

5. Multis fulgens miraculis
Vocatus est a saeculo,
Caeli coniunctus vernulis
Vivit in pace sedula.

6. Eius nos iuvent merita,
Sua festa qui colimus,
Ut nobis fiat praestita
Caeli vita, quam cupimus.

7. O monachorum gloria,
Eremitarum gaudium,
Quem Spoletina patria
Produxit quasi lilium,

8. Sancte Iohannes, gratia
Reple corda fidelium,
Quae post haec transitoria
Caeleste gustent gaudium.

9. Per saecula sit omnia
Deo laus summae gloriae,
Qui vexit ad caelestia
Sanctum Iohannem hodie.

Collect. ms. Constantini Caietani saec. $^{16}/_{17}$. Cod. Alexandrin. 94. — „Ex Antiphonario collegiatae ecclesiae terrae Apicii anni 1337."

336. De s. Iohanne Spoletino.
Ad Laudes.

1. Laudemus Christum Dominum,
Qui nobis suum famulum
Concessit per suam gratiam,
Ut salvet istam patriam.

2. Venite, omnes populi,
Laudare nomen Domini,
Ut donet nobis gaudium,
Quis suum dedit famulum.

3. Gaude, castrum Apicii,
De tanto dono Domini,
Glorificate Dominum,
Qui salvat istum populum.

4. Iesu Christe piissime,
Rogamus te, sanctissime,
Ut huius almi gratia
Nobis remittas debita.

5. Gloria tibi, Domine,
Iesu, salvator omnium,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Collect. ms. Caietani Constant. saec. $^{16}/_{17}$. Cod. Alexandrin. 94. — 1, 3 Eine Silbe zuviel; lies: Dedit per suum? — 2, 4 Quem suum dedit famulum. — „Ex Antiph. collegiatae ecclesiae terrae Apicii anni 1337."

337. De sancto Ioseph.

Ad Vesperas.

1. Ut collaudare gentes catervatim
Qneant supremi Ioseph generosi
Miras virtutes patriarchae, Dens,
Largire vota.

2. Quem de regali stirpe procreatum
Praedestinavit pater aeternalis,
Ut tantae stirpis unicus virgini
Desponsaretnr.

3. Dum cognovisset sponsam concepisse,
Stupescebat, cum unde nesciebat,
Virginem castam nolle traducere
Tunc cogitabat.

4. Et confortatur angelo dicente:
Noli timere, Ioseph, fili David.
Natum in ea beatum efficit
Spiritns sanctus.

5. Hinc Ioseph laetus coningem accepit
Et famulatnr intactam praeservans
Ac curam gessit praebuitque victus
Necessaria.

6. Cum iuxta regis Augusti edictum
Describeretur nniversus orbis,
Sponsae praegnantis impleti sunt dies,
Parit Bethlehem.

7. Ioseph collatum est ex hoc regalis
Sacerdotii veri signaculum,
Cnm in praesaepe tractans et adorans
Iesnm obtulit.

8. Gloria patri, summo genitori,
Gloria nato, pio redemptori,
Flamini sancto, nexui utrius,
Honor aeqnalis.

Diurn. ms. et hymn. Benedictin. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. A. — Brev. Rigense imp. s. l. 1513. B. — 2, 3 stirpis unitas A. — 3, 1 Cum B. — 5, 1 Hinc laetus Joseph B. — 6, 3 impletae A. — Für diesen und die zwei folgenden Hymnen vgl. H. v. Bruiningk in Mitteil. aus d. livländ. Geschichte. XIX, S. 239 ff.

338. De sancto Ioseph.

Ad Nocturnum.

1. Multaque mira hinc fidei nostrae
Sunt patefacta Ioseph mysteria,
Et de futuris in Christo complendis
Plene docetur.

2. Crudelitatem sentiens Herodis
Natum cum matre ducit in Aegyptum
Et more patris toto infantiae
Pavit decursu.

3. Infantem Iesum tractavit manibus,
Gestavit ulnis, suaves amplexus
Praebuit illi, ob id praecipue
Sollemnizandus.

4. Et cum defunctus esset rex tyrannus,
Iesum reduxit iubente angelo
In terram Iuda, Archelaum timens
Vadit Nazareth.

5. Non solum Dei mater suo sponso,
Sed, cui genu inclinatur omne,
Mandatis suis oboedit quam prompte
Et comitatur.

6. Gloria patri, summo creatori,
Gloria nato, pio redemptori,
Flamini sancto, nexui utrius,
Honor aequalis.

Diurn. et hymn. ms. Benedict. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. A. — Brev. Rigense imp. s. l. 1513. B.

339. De sancto Ioseph.

Ad Laudes.

1. Hunc de profundo corde deitatis
Praedestinavit Deus, exaltavit
Prae cunctis scribis, regibus, prophetis
Ritus veteris.

2. Ceteri namque reges et prophetae
Christum venturum simul praedicabant,
Quem Ioseph iustus osculatur pio
Osculo oris.

3. Iam figuratus Ioseph patriarchae,
Qui vinctos regis carcere servavit,
Hic redimentem captos universos
Cura tutavit.

4. Ille coniectat somniorum verba,
Egenti vendit populo frumenta,
Fidem observat regi, stupri nefas
Inire spernens.

5. Isti patescunt divinorum sensus
Mysteriorum, fontem panis vitae
Propinat orbi, castitatem puram
Deo devovit.

6. Gloria patri, summo genitori,
Gloria nato, pio redemptori,
Flamini sancto, nexui utrius,
Honor aequalis.

Diurn. et hymn. ms. Benedictin. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. A. — Brev. Rigense imp. s. l. 1513 B. — 2, 2 praedicaverunt A. — 5, 4 devotam A.

340. De sancta Iuliana.

1. Exorta prole nobili
Iuliana, flos virginum,
Vicit hoc orbe mobili
Minas feraces hominum.

2. Sponso Iesu fideliter
Soli placere cupiens,
Sprevit terrenum fortiter
Poenas crudeles patiens.

3. Exspoliata caeditur
Virgis a sex militibus,
Capillis post appenditur,
Ut immolet daemonibus.

4. Virgo manens impavida
Traditur diro carceri,
Luce tamen perfulgida
Illuminatur celeri.

5. Ubi deceptor astitit
Vultum gerens angelicum
Fraudisque plenum praestitit
Consilium domesticum.

6. Orationis lumine
Docta cepit daemonium.
Catenarum ligamine
Iecit in sterquilinium.

7. Haec gloriosa facie
Ponitur rota ferrea,
Sed angelorum acie
Frangitur sicut cerea.

8. Videntes haec pontifices
Baptizari se faciunt,
Saevientes carnifices
In virginem insaniunt.

9. Trahentes ad interitum
Igni martyr proicitur,
Sed gaudens tradit spiritum,
Dum caput ense caeditur.

10. Honor, virtus et gloria
Sit Christo, sponso virginum,
Qui nos ad caeli gaudia
Ducat post vitae terminum.

Offic. ms. S. Galgani saec. 16. Cod. Senen. F VI, 22. — 9, 3 tradidit. — Nach Str. 5. Divisio.

341. De sancto Iuliano.

1. Solvimus magno superoque regi
Ora concordes iubilo canoris
Semper et Christum rogitamus omnes
Cunctipotentem.

2. Qui summi patris veniens potentis
Se dedit nobis tibi de superno
Corporis vires validas ministrans,
O Iuliane.

3. Furia saevi premeris tyranni,
Firmus in atris monitu fidelis
Stringeris Christo, triduo retentus
Carcere taetro.

4. Aspidum diros colubrique morsus
Turbidas spernens maris et procellas,
Sarcinam tecum superare mundi
Posce labantis.

5. Spiritum reddens pretium beati
Muneris, caeli stabilem coronam,
Gliscis ac vilem pedibus premendo
Caelica pandis.

6. Nos eius saltem meritis benigne
Poscimus, Christe, lavacro renati,
Ut tuo donet populo salutem
Omne per aevum.

7. Sit Deo patri genitoque proli,
Spiritui sancto decus et potestas,
Qui Deus vivit sine fine regnans
Trinus et unus.

Brev. ms. Civitatense anni 1476. Cod. Civitat. LXXIV. (28). — 3, 1 Dura nimis saevi premeris. — 3, 3 Stringes.

342. De sancto Iuliano.

In Laudibus.

1. Te, Iuliane, canimus
Festumque diem colimus
Et vota pia solvimns
Melosqne laeti pangimus.

2. Tn laureatus sanguine
Caeli fulges in culmine,
Coninnctus choro martyrum,
Sanctissime christicolnm.

3. Tu vires hostis impii
Fretus virtute Domini
Poenasque carnis snperans
Polum petis tripndians.

4. Nunc adnnatus angelis
Tuis faveto famnlis,
Quo tecum parte fulgida
Laeti sumamus praemia.

5. Laus sit parenti Domino,
Laudes canamus nnico,
Laus sit amborum flamini
In saecula laudabili.

Passion. ms. Gemmeticense saec. 11/12. Cod. Rotomagen. 1396 (U 135).

343. De s. Iuliano Cenomannensi.

In 1. Vesperis.

1. Ut tuis dignas meritis camenas
Concinat praesens, Iuliane, coetus,
Expia nostros precibus reatns,
Inclite praesul.

2. Stirpe Romana generosus alma
In Iesu cena pner adfuisti,
Te docet Petrus documenta sacris
Actibus explens.

3. A Deo missus Cenomannis almae
Surculos primns fidei propagas,
Roborant fontis scatebrae snborti
Dogma salutis.

4. Principis limen subiens ademptum
Reddis admota cruce lumen orbo,
Diluit princeps hominis vetusti
Gnrgite naevum.

5. Plebis adiunctae procernmqne turmae
Fonte detergunt macnlas renati,
Error abscedit fideiqne iacta
Semina snrgunt.

6. Summa, te totus veneratur orbis,
Trinitas rectrix opifexque rerum,
Supplices audi pia concrepantes
Carmina laudum.

Brev. Dolense imp. s. l. 1519.

344. De s. Iuliano Cenomannensi.

Ad Matutinum.

1. Nube subducta sceleris paterni
Lucis aeternae iubar emicare
Nuntias Christum, dubiosque firmant
Signa secuta.

2. Auribus surdi bibulis sonoras
Hauriunt voces solidisque claudi
Cursitant plantis, erebi ministros
Iussibus arces.

3. Turgidis leprae maculosa squamis
Membra restauras, labra clausa solvis,
Integrum visus redeunt ad usum
Lumine capti.

4. Tres truci mortis iaculo peremptos
Redditos vitae revocas ad auras,
His Iesum fassis fera perfidorum
Corda domantur.

5. Sic bases firmans fidei profanos
Irritas cultus, teris idolorum
Fana, caelorum Domino dicatas
Erigis aras.

6. Summa te totus veneretur orbis
Trinitas rectrix opifexque rerum,
Supplices audi pia concrepantes
Carmina laudum.

Brev. Dolense imp. s. l. 1519.

345. De sancto Iuliano.

1. Iuliani nunc martyris
Unicus filius patris
Quae gesserit miraculis,
Hymnis cantemus debitis.

2. Requisitus a parente,
Coniugii formam sequi
Mente recusans invida
Deum die nocte orat.

3. Hic Deum vidit in somnis
Consolantem prae copula:
Accipias, en, virginem,
Quam intactam mihi serves.

4. Segregabo ipse vestram
A carnis vobis semitam,
Ero tecum cubiculo,
Viriliter age coepta.

5. Unica virgo quaeritur,
Basilissae coniungitur,
Adest thoro Dei chorus,
Liliis, rosis amoenus.

6. Facto noctis silentio
Loquitur virgo virginem:
Unde hi miri odores
Sunt hic nobis propitii?

7. Fine carens principio
Odor adest hic caelicus,
Quaerens nos Deo dicari,
Quod concordes mox voverunt.

8. Psallebat hinc Dei chorus,
Plaudebant hinc virgines:
Nunc, nunc coronas meruit
Pia horum coniunctio.

9. Hinc diva fit divisio,
Monasteria dedicant
Et diversa sollicitant,
Lumen vitae multis ferunt.

10. Basilissa, virgo felix
Ac terreni loci satur,
Migrat optata Domino
Iuliani vitam maerens.

11. Tunc adventans asperrima,
Vae, Martiani rabies
Omnes indicit idolis
Entes sub se adorare.

12. Multitudo copiosa,
Sequipeda Iuliani,
Concrematur persubito
Iussa regis despiciens.

13. Iubet tyrannus martyrem
Sanctum grave fustigari,
Pincerna primus feriens
Oculi lumen amisit.

14. Orationis ambitu
Pulverisantur idola,
Pincernae lumen rediit,
Deo martyr efficitur.

15. Dehinc Martiani natus
Celsius, ecce, unicus
Iuliani discipulus
Fit cum matre et aliis.

16. Et baptizatur Celsius
Atque mater similiter.
Orantes cum Iuliano,
Idolorum ruit templum.

17. Et dempta cute capitis
Saevis traditur bestiis,
Gladii palmam referens
Nunc regnat in caelestibus.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Borgian. M II, 20. — Doxol.: Gloria tibi, Domine etc.

346. De ss. Iuliano et Basilissa.

In 1. Vesperis.

1. Germinantes ut lilium
Cum candidato cuneo
Sancti mercantur praemium
Vitae cruore roseo.

2. In nuptiali foedere
Morem servant virgineum,
In huius vitae carcere
Fulgent ut sidus aureum.

3. Mentem servant angelicam
Tecti carnis velamine
Vitamque apostolicam
In sanctorum regimine.

4. Iulianus est nomine
Cum Basilissa virgine,
Quorum tropaea pangimus
Dum in hac vita degimus.

5. Dum mortem diram pertulit
Candidatum collegium,
Aurum, tus, murram protulit
Acceptum sacrificium.

6. Gloria tibi, Domine,
Manifestato sidere,
Qui fortes in certamine
Coronasti in aethere.

Brev. Elnense imp .Perpiniani (Rosenbach) 1500. — 1, 2 cureo. — 2, 4 Fulget. — 3, 2 Tectis. — 4, 3 tropaeo. — 4, 4 in hanc vitam. — 5, 3 tus mirando pertulit. — 6, 2 Manifestator.

347. De ss. Iuliano et Basilissa.

Ad Matutinum.

1. Triumphali memoria
Gratulatur ecclesia,
Liliali fragrantia
Suspirat ad caelestia.

2. Iulianus et comites,
Praeclara caeli sidera,
Mundi transscendunt limites
Laetati super aethera.

3. Gloria tibi, Domine,
Manifestato sidere,
Qui fortes in certamine
Coronasti in aethere.

Brev. Elnense imp. Perpiniani (Rosenbach) 1500. — 3, 2 Manifestator.

348. De ss. Iuliano et Basilissa.

Ad Laudes.

1. Praelati sancti ordinis
Subiectis sic perficiunt,
Quod laureati agminis
Coheredes sufficiunt.

2. Perferentes supplicia
Coruscant per prodigia,
Consummantur in gratia,
Coronantur in gloria.

3. Cum mortem diram pertulit
Candidatum collegium,
Aurum, tus, murram obtulit
Acceptum sacrificium.

4. Gloria tibi, Domine,
Manifestato sidere,
Qui fortes in certamine
Coronasti in aethere.

Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. — 2, 2 per fehlt. — 3, 2 Canditum. — 4, 2 Manifestator.

349. De sancto Iusto Puero.

In 1. Vesperis.

1. Regem laudemus supernum,
Qui Iustum, mitem puerum
Novennem, per martyrium
Ad caeli duxit solium.

2. Patre Iustino genitus
Iustus, matre Felicia,
Edocetur divinitus,
Qua patruus sit patria.

3. Iustinianus mansitat
Ambianis, hic clamitat;
Audit, gaudet, egreditur
Iustinus, Iustum sequitur.

4. Ad dictam urbem veniunt,
Collecti sunt hospitio
Lupi, Lupum conveniunt
Super fratris exsilio.

5. Iustinianus igitur
A Lupo gratis redditur,
Quem Iustus iuste liberat,
Ignotum quia noverat.

6. Hos Belvacensis regio
Ternos regressos recipit
In pulchro fontis spatio;
Paganus iram concipit.

7. Cum fratre pater latitat,
In fide Iustus militat,
Pro qua caput huic caeditur
Et caesum patri loquitur:

8. Me matri pater deferas
Sepulcro corpus tradito,
In terra corpus deseras,
Caput matri da, rogito.

9. Sepulcro corpus traditur,
Et caput matri geritur
Ad summi regis gloriam,
Qui Iusto dat victoriam.

10. Sit laus, honor et gloria
Patri, nato, spiritui
Sancto, cuius clementia
Cives regnant in patria.

Brev. Silvanectense imp. Parisiis 1521. — 8, 1 deferas pater.

350. De sancto Iusto Puero.

Ad Matutinum.

1. Noster chorus hymnum canat
Christo, regi gloriae,
Qui nos lavat, qui nos sanat
Ex morbo tristitiae,
De quo vita, salus manat
In vallem miseriae.

2. Adest Iusti dies festus,
Quo gaudet ecclesia,
Quem Iustinus, vir honestus,
Gignit de Felicia,
Cuius pios ornat gestus
Novennis infantia.

3. Iustini Iustinianus
Frater exsul patria,
Ambianis quod sit sanus
Lupo dans obsequia,
Iustus narrat mente canus
Dei per indicia.

4. Pater audit, gaudet, vadit
Eius fratrem quaerere,
Hanc in viam sese tradit
Pater, Iustus propere,
Urbis dictae civem adit
Lupum pater prospere.

5. Frater fratrem non cognoscit,
Sed a Iusto noscitur,
Quem per flamen sanctum noscit,
Quo plene perfunditur,
Frater reddi fratrem poscit,
Aere gratis redditur.

6. Revertuntur, Belvacensis
Illos silva recipit,
Sed paganis praeostensis
Specu fratres eripit,
Caput Iusti truncat ensis,
Iustum Deus suscipit.

7. Iusti caput patri fatur
In miro miraculo:
Caput matri deferatur,
Corpus detur tumulo;
Paret ille, corpus datur
Belvacensi loculo.

8. Laus et honor patri detur,
Honor et laus genito,
Laus et honor cumuletur
Flamini paraclito,
A quo nobis condonetur
Vita Iusti merito.

Brev. Silvanectense imp. Parisiis 1521. — 2, 4 de falacia.

351. In ss. Iusti et Clementis.

1. Laudes ecclesia canit catholica
Sanctorum annua colens sollemnia,
Iusti atque Clementis
Dies refulsit celebris.

2. Hi sunt duo viri misericordiae,
Quorum iustitiae sunt in memoria
Nec in oblivionem
Unquam erunt per saecula.

3. Hi duae olivae florent fructiferae
In domo Domini ut cedri Libani
Et duo candelabra
Ante Deum lucentia.

4. Prostrato aequore navigant prospere
Doctores fidei praeconesque Dei
Pellentes Arianae
Falsum dogma perfidiae.

5. Turbae catholicae panem dant gratiae
Fugatis hostibus, pulsis serpentibus,
Ad momenti spatium
Caelo reddebant spiritum.

6. Sanctorum precibus in te credentibus,
Iesu Christe, tuis concede famulis
Temporale commodum
Et aeternum subsidium.

7. In hoc sollemnio patri ingenito
Eiusque filio sit et paraclito
Decus et imperium
Et nunc et in perpetuum.

Brev. ad morem Severiani Collegii Erphordiensis imp. Maguntiae 1518.

352. De ss. Iusto et Clemente.

1. Felicis alma gloriae
Festa praefulgent hodie,
Qua confessores incliti
Probantur caelo praediti.

2. Iustus et Clemens nomine,
Sacro repleti flamine,
Nam iusta per vestigia
Micant horum prodigia.

3. Nunc Vulterrana gaudeas,
Cum tales patres habeas,
Gens vota dignis laudibus
Persolve confessoribus.

4. A Vandalorum gentibus
Te protexere panibus,
Quod erat esca civium,
Fit dura pestis hostium.

5. Cum hostes pane feriunt,
Virtute cives muniunt
Et meritis potentibus
Tuentur a serpentibus.

6. Succurrunt energumenis
Favore celsi numinis
Obsessis de corporibus
Exterritis daemonibus.

7. Testantur haec Italiae,
Praesertim plebes Tusciae,
Petentes horum limina
Morbos ponunt et crimina.

8. Nunc confessores unici
Favete plebi supplici,
Quae vos pro suo modulo
Honorat in hoc saeculo.

9. Laudetur Dei gloria,
Maiestas et victoria,
Substantialis unitas
Et personalis trinitas.

Offic. ms. S. Galgani saec. 16. Cod. Senen. F VI 22.

353. De ss. Iusto et Clemente.

Ad Tertiam.

1. *Veni, creator spiritus,*
Mentes tuorum visita,
Ut digne sanctis merita
Colamus data caelitus.

2. *Qui paracletus diceris,*
Fuisti nexus foederis
Fratrum Iusti et Clementis
Chordis oris, votis mentis.

3. *Tu septiformis munere*
Virtutum signis, opere
Hos ditans, Dei digitus,
Fratres, divinus spiritus.

4. *Accendunt lumen sensibus,*
Populum ab haeresibus
Eripiunt, ab hostibus
Simulque duplis cladibus.

5. *Hostem* antiquum eminus
A loco pellunt protinus,
In quo degentes laudibus
Vacant, micant virtutibus.

6. *Per te,* ignis et caritas,
Mansit vera fraternitas,
In istis semper socia
Caeloque par in gloria.

7. Sit laus patri cum filio,
Qui nobis hoc exsilio
Dare dignetur caelitus
Charisma sancti spiritus.

Offic. ms. S. Galgani saec. 16. Cod. Senen. F VI 22.

354. De sancta Katharina.

Ad Tertiam.

1. Ave, gemma claritatis
ad instar carbunculi,
Ave, rosa paradisi
more flagrans balsami,
Katherina, virgo felix,
gloriosa meritis.

2. Ave, virgo Deo grata
in caelesti culmine,
Ab angelis exaltata
in Sinai vertice,
Cuius membra sacro rorant
olei liquamine.

3. Ave, virgo speciosa
clarior sideribus,
Cuius vultum ac decorem
concupivit Dominus,
Funde preces creatori
pro tuis supplicibus.

4. Gloria et honor Deo
usquequo altissimo,
Una patri filioque,
inclito paraclito,
Cui laus est et potestas
per aeterna saecula.

Antiph. ms. S. Coronae saec. 13. Cod. Pragen. XII C 7 a. add. saec. 14. A. — Hymn. ms. S. Coronae saec. 14. in. Cod. Pragen. I G 17 add. saec. 14. B. — Mel.: Pange lingua.

355. De sancta Katharina.

1. Cantet chorus fidelium
Laudes sacratae virgini,
Deo dicatae martyri,
Stirpe regali genitae.

2. Aula resultet iubilans
Superna sanctam continens,
Coetus sacrarum virginum
Candentes sicut lilium.

3. Te, o superne conditor,
Corde precamur supplici,
Ut Caterinae meritis
Nos caeli iungas gaudiis.

4. Exsulta, caelum, laudibus
Cum sanctorum agminibus.
Ad vos conscendit iubilans
Haec virgo illustrissima.

5. Rege, fove ac protege
Tuos devotos famulos,
Virgo serena, nobilis,
Ab hostium insidiis.

6. Invenit unam nobilem
Margaritam mirabilem,
Cuncta terrena respuit
Hoc solum tenens pretium.

7. Nobis assit precantibus
Spiritus sancti gratia,
Nosque ad caelos dirigat
Per Caterinae merita.

8. Ascendant voces supplicum
Ad thronum patris gloriae,
Ut mereamur consequi
Aeterna Christi munera.

9. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Cisterciense anni 1483. Cod. Vatican. Cappon. 119. — 4, 3 conscendit hodie iubilans. — 7, 3 a caelos.

356. De sancta Katharina.

Ad Vesperas.

1. Dona caelestis patriae si iuncta
Inter mortales cernere delectat,
Oculos leva, fige cor, mortalis,
In Katharinam.

2. Felix, en, virgo regia de stirpe
Regias domos, regem genitorem
Possidet more regio nutrita,
Regi iungenda.

3. Lacte cum pio dogmata piorum
Avide bibit cumque lacte potat
Sophiae Christi dulcia praecepta,
Mens unde vivat.

4. Lumina fulgent facie decora,
Praebet et vultus lilia cum rosis
Et ostro nives animato calent
Pectore sparsae.

5. Pudor, venustas, castitas in toto
Corpore vigent, dumque transit alma,
Flores misisse potuit putari
Tellus eunti.

6. Ipsa caducae docta caelo vitae
Dona contempsit pulchriora malens
Reddere sponso munera, quae nusquam
Termino parcent.

7. Unde cum saeva surgit a tyranno
Rabies contra, potuit invicta
Rotas ac ferrum vincere, sic necem
Tenera temnit.

8. Eia, nunc virgo sociata sponso,
Quem revelata facie tueris,
Ipsi nos tuis precibus commenda
Omnipotenti.

9. Omnipotenti gloriam canamus,
Qui trinus regnat, sempiternus, unus,
Quique fideles recreare solo
Valet obtutu.

Collect. ms. Constant. Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 96 (I).

357. De sancta Katharina.
Ad Nocturnum.

1. Nocte silenti, conditor,
Tibi surgentes canimus,
Qui Katharinae virgini
Sermonis confers gratiam.

2. Te canimus, te quaerimus,
Aeterna caeli gloria,
Qui virginis praecordia
Replesti sapientia.

3. Illa resistens Caesari
Eius terret ferociam,
Illa vicit philosophos
Illo visa mirabilis.

4. Hinc noctis ignorantiam
Nostris repellat mentibus,
Ut sic victores hostium
Eius reddamur merito.

5. Honor, decus, imperium
Patri, nato, paraclito,
Qui regnis in caelestibus
Mentes beatas reficit.

Collect. ms. Constant. Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 96 (I).

358. De sancta Katharina.

Ad Laudes.

1. O decus Alexandriae,
Flos, Katharina, virginum,
Cuius cor Christus possidet
Sua praebens charismata.

2. Si mundum vincis inclita,
Si fortes mundi superas,
Quid mirum? tecum permanet
Supernae virtus gratiae.

3. Hinc caelos, terras intuens
Trinum datorem praedicas,
Unum datorem praemii,
Unum trinumque Dominum.

4. Nostri memento, quaesumus,
Nostri reatus conscia,
Tuis adiuti precibus
Christi probemur famuli.

5. Honor, decus, imperium.

Collect. ms. Constant. Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 96 (I).

359. De s. Katharina Senensi.

Ad Vesperas.

1. Virgo dilecti nova sponsa Christi,
Annuat nostris Katharina votis,
Ut suae laeto resonemus ore
Carmina laudis.

2. Rite psallentes Domino quotannis
Gloriam sacrae canimus sororis,
Quae togam sumpsit viridi sub aevo
Religionis.

3. Respuens vani decus omne mundi
Praedicatorum documenta patris
Sponte suscepit, redimita flore
Virginitatis.

4. Atterens duris sua membra flagris
Flevit humanos miserata lapsos
Aspero ferri strophio pudicos
Cincta per artus.

5. Nulla multorum spatio dierum
Corporis sumens alimenta vixit,
Sacra quam tantum cibus angelorum
Hostia pavit.

6. Sit Deus caeli residens in arce,
Trinus et simplex benedictus ille,
Qui potens totum stabili gubernat
Ordine mundum.

Antiph. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 14. Cod. Vatican. s. n. (ol. 122 bis). add. saec. 15. — 4, 3 tropeo pudicos.

360. De s. Katharina Senensi.

Ad Matutinum.

1. Virgo prudentum comitata coetum
Obviam sponso veniens parata
Noctis horrendas repulit tenebras
Lampade pura.

2. Illi fulgentem nitidis lapillis
Annulum miri tribuit decoris
Virgini dicens: tibi trado sancti
Pignus amoris.

3. Inde sub multis meruit figuris
Saepius vultum Domini videre,
Iam sibi vitae dare pollicentis
Gaudia vera.

4. Mota fragrantis stimulo caloris
Mentis excessu rapitur frequenti,
Fixa dum sacris tenet ille membris
Vulnera Christi.

5. Nam piae mortis memor et cruoris
Pertulit dirae monimenta poenae,
Quae sibi pulchrae fuit et perennis
Causa coronae.

6. Sit Deus caeli residens in arce,
Trinus et simplex benedictus ille,
Qui potens totum stabili gubernat
Ordine mundum.

Antiph. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 14. Cod. Vatican. s. n. (ol. 22 bis).

361. De s. Katharina Senensi.

Ad Laudes.

1. Sponsa caelestis generosa regis
Scandit aeternos thalamos quietis,
Quam poli divae celebrant camoenae
Laudibus amplis.

2. Aucta virtutum meritis suarum
Fulget immensis Katharina signis,
Dum graves morbos fugat orta mundo
Stella salubris.

3. Saepe civiles cohibens furores
Servat a magnis populos periclis,
Recta componens Italas per urbes
Foedera pacis.

4. Virgo divini studiosa verbi,
Spiritu martyr Domino dicata,
Clara portentis genus omne laudis
Attigit ista.

5. Unde ter felix quater et beata
In sinu sponsi requievit almi,
Inter illustres animas relata
Lux nova caeli.

6. Sit Deus caeli residens in arce,
Trinus et simplex benedictus ille,
Qui potens totum stabili gubernat
Ordine mundum.

Antiph. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 14. Cod. Vatican. s. n. (ol. 122 bis). add. saec. 15. — 3, 3 Itala. — Mel. dieses und der beiden vorhergehenden Hymnen: Ut queant laxis.

362. De s. Katharina Suecica.

1. Gaude, decus Osgotiae,
Sanctae Birgittae filia,
Patrona esto Sueciae
Caeli tenens fastigia.

2. Haec in aetate tenera
Gustabat Dei munera,
Amplexans pia opera
Fide transscendit sidera.

3. Sanctum suum propositum
Perornat cum virtutibus,
Ut gratum reddat spiritum,
Conformat se caelestibus.

4. Haec honestatis speculum,
Paravit domicilium
Christo, contemnens saeculum
Carnaleque contagium.

5. Dono fuit scientiae
Dotata conversatio,
Domumque conscientiae
Pura servat confessio.

6. Patri, nato, paraclito
Sint honor, virtus, gloria
Et Katherinae merito
Nobis aeterna gaudia.

Brev. ms. Gnadenbergense saec. 15. Cod. Holmien. s. n.

363. De sancta Kineburga.

1. Kyneburgam laude plenam
Veneremur hodie,
Collaudemus, praedicemus
In hac donum gratiae,
Qua virescunt, reviviscunt
Defuncti a funere.

2. Ergo crede, in hac aede
Si devotus fueris,
Sanus eris, consequeris,
Quod iuste petieris,
Ora sane sero, mane
Peste pro, qua premeris.

3. Firma fides impetrabit
Morbi convalentiam,
Intus, foris dum servabit
Homo conscientiam,
Puram hic adnihilabit
Hostis fraudulentiam.

4. Fides vera effugabit
Omnes fraudes daemonum,
Fractas vires solidabit
Et virtutes hominum,
Languentes quosque firmabit
Fideique meritum.

Collect. ms. Llantoniense saec. 13. Cod. Coll. Corp. Christi Oxonien. 59. — 1, 5 vilescunt. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

364. De sancta Kineburga.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua Kyneburga pia migrat ab hac patria.
Moribus interius similis fuit illa supernis,
In terris vitam duxerat angelicam.
Iungitur optatis concivibus ipsa beatis
Gaudia perpetua plaudit adesse sua.
Regnum terrenum genitura parabat amoenum,
Sprevit ut obscoenum coniugium iuvenum.
Dilexit Christum, mundum despexerat istum,
Carnis delicias, eius amicitias.
Virgineos mores observavit meliores
Felle carens, humilis prona, tacens stabilis.
Casta manens, pura, nec erat carnis sibi cura,
Ut Christo placuit, vivere sic studuit.

Sanguine praeclara, generosa, Deo quoque cara,
Saxonicae prolis, magnificae subolis.
Pro zelo Christi procul advena, virgo, fuisti,
Celans progeniem germinis et seriem.
Te servam faciens humilem regalia vitas,
Tutior ut fugiens sit tua virginitas.
Servula pistoris famularis in omnibus horis
Arte, sed uxoris est tua vita foris.
In fontem iacitur corpus sed sic reperitur,
De fundo loquitur corpus et extrahitur.
Concurrunt turbae populi de qualibet urbe,
Quod quisquis patitur, solvitur, eripitur.
Virgine pro pura fiunt miracula plura,
In prece quod petitur, hoc pia prosequitur.
Subsistunt sani iuvenes, pueri, veterani.
Haec sunt dona Dei; laus referatur ei.

Offic. ms. S. Kineburgae saec. 15. Cod. Londinen. Lansd. 387. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

365. In Translatione s. Kineburgae.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua Kineburga suo tollitur ex tumulo.
Consilio sanus praesul metropolitanus
Transferri docuit, sicut eam decuit.
Digne translata sursum sunt ossa locata,
Ne premat illa solum, dum tenet ipsa polum.
Assistunt proceres, dominus, dux, miles et heres,
Praelati veteres adveniunt celeres.
Burgenses multi magno sunt agmine fulti,
Et doctor cleri praedicat hoc fieri.
Claustralis, surge, cane tu laudes Kineburgae,
Fratres cum paribus stent tribus ordinibus.
Concinat in turbis processio plebis et urbis
Cantica virginea, virgo praeoptat ea.
Aegri sanantur, miracula iam renovantur,
Omnia laetitiae signa sonent hodie.
Infirmi quique muti, claudi reliquique
Sani prosiliunt, vota Deo faciunt.
Virgo, tuae laudi sistentes, quaesumus, audi,
Sit pax omnino, gloria, laus Domino.

Offic. ms. S. Kineburgae saec. 15. Cod. Londinen. Lansd. 387. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

366. De sancto Laurentio.

1. Extingue, martyr, grandia
Discriminum incendia,
Ut puros nos siderea
Receptent sursum gaudia.

2. Ergo te, martyr, supplices
Precamur, ut nos visites
Nosque Iesu concilies,
Ut simus ipsi compotes.

3. Cui proli sanctissimo
Cum patre laus ingenito
Sit ab utroque parili
Honorque fuso flamini.

Brev. ms. Senonense saec. 14. Cod. Vatic. Reg. 153. A. — Brev. Senonense imp. s. l. et a. B. — 3, 2 Cum prole laus B.

367. De sancto Laurentio.

1. Pange, lingua, gloriosi
proelium Laurentii,
Hac die qui mundum vicit
sub Decio Caesare
Et destruxit morte mortem
missus in craticula.

2. Qui dum esset in tormentis
positus craticulae,
Exclamabat magna voce
non motus supplicio:
Non ardorem mihi prunae
dant, sed refrigerium.

3. Tunc spectabant admirantes
impii Laurentium,
Cuius carnes devastabant
invocantis Dominum
Ignis vorax, carbo vivus
imperio Caesaris.

4. Quem cum vidit, dixit [illi]
beatus Laurentius:
Pars haec satis est assata,
subverti fac aliam
Et manduca partem illam;
tunc emisit spiritum.

5. Quem beatus vir Iustinus
sanctus et Hippolytus
Acceperunt et in agro
Verano sepeliunt,
Romae via Tiburtina,
Cyriacae praedio.

6. Qui nunc iacet ecclesia
dicta suo nomine
Extra muros civitatis
in cista marmorea
Et, ut dicunt Romae, cessit
sancto protomartyri.

7. Ergo, martyr gloriose,
deprecare Dominum
Pro nobis peccatoribus,
ut nos tuis precibus
Ascendere mereamur
ad caeli palatium.

8. Quod praestare nobis pater
dignetur et filius
Et procedens ab utroque
paraclitus spiritus,
Quibus laus et potestas
per aeterna saecula.

Diurn. ms. Senonense saec. 14. Cod. Vatican. Reg. 182.

368. De sancto Leone.
Ad Vesperas.

1. Leo, papa Romanorum,
Gemma episcoporum,
Gentium pastor cunctarum,
Speculum sacerdotum,
Sis intercessor pro nobis
Ad Deum miserrimis.

2. Ave, papa mitissime,
Ave, splendidissime,
Ave, Domini athleta,
Confessorum agmina
Qui inter sanctorum sacra
Fnlgens nt sol et luna.

3. O cnnctornm flos praesulum,
Mitis pastor ovium,
Peccatorum consolator,
Plebium praedicator,
Verae fidei omnibns
Ora pro cultoribus.

4. Inclite papa, populo
Preces funde pro cuncto,
Ut tua petitione
Nos aeternus pontifex
Expiatos a peccatis
Iungat coetibus almis.

5. Cnnctarum urbinm, Roma,
Ut sol lucidissima,
Quae doctrina es ornata
Tanti principis sacra
Et fecunditate talis
Es repleta corporis.

6. Exsultate, astra poli,
Laetare, domna caeli,
Archangelornmque chori,
Cum sanctis laetamini
De tanta iucunditate
Animae sanctissimae.

7. Gloriam patri vocibus
Melodis personemns,
Gloriam Christo canamns,
Gloriam paraclito,
Qui trinus et unus Deus
Exstat ante saecula.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymnar. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86). B. — 5, 2 sol felicissima A. — 5, 4 Principis tanti B. — 6, 3 que fehlt B. — 7, 1 Gloria B. — 7, 4 paracleto A.

369. De sancto Leucio.
Ad Vesperas.

1. Optata dies advenit
Exsultans in deliciis,
Qua patriarcha Leucius
Laetus migrat ad Dominum.

2. Hic clarus vitae meritis
Refnlgens et miraculis,
Pnlsis procnl erroribus
Plebem lavat baptismate.

3. Praecepta Christi praedicans
Et sanctitate radians
Medelam confert languidis,
Functos ad vitam revocat.

4. Gaude, Brundusia polis,
Tantis ornata titulis,
Sed clarior eximium
Patronum habens Leucium.

5. Gloria tibi, Domine.

Officia ss. Patronorum ecclesiae Brundusinae imp. Romae 1583.

370. De sancto Leucio.

Ad Laudes.

1. In matutinis laudibus
Deum precemur sedulo,
Ut nos ad caeli gloriam
Per sancti ducat merita.

2. In Brundusina claruit
Urbe confessor Domini,
In hac relinquens terrea
Migravit ad caelestia.

3. Ob hoc celebrat annua
Devota plebs sollemnia;
Tu, Christe, nobis annue
Huius sequi vestigia.

4. Precemur ergo supplices
Patrem perennis gloriae,
Ut huius sancti merita
Nobis impetrent veniam.

5. Gloria tibi, Domine.

Officia ss. Patronorum ecclesiae Brundusinae imp. Romae 1583.

371. De sancta Lucia.

1. Lux, ecce, lustrat aurea,
Lucet Luciae laurea,
Laudantes laeto carmine
Laetemur loti crimine.

2. Mundanis munda micuit,
Mundare matrem meruit
Mercans non mundis mercibus
Mundans malis et motibus.

3. Commutans cum caelestibus,
Quod congruit coniugibus,
Contempsit carens carie
Causas civilis curiae.

4. Sicut fide non frangitur,
Sic tracta fune figitur,
Quanto funis sit fortior,
Fit fide fulta fixior.

5. Poenas parans plus patitur,
Dum pia perit, per[fo]ditur,
Puella passa gladio
Psallit perenni gaudio.

6. Patri, proli, paraclito,
Cuius divino digito
Vicit virgo, sit gloria,
Nobis secum sint gaudia.

Offic. ms. S. Luciae saec. 14/15. Cod. Avenionen. 117. — Abschrift von Mr. Labande.

372. De sancta Lucia.

1. Dies datur, quae lustratur,
Luciae martyrio
Quo laetatur, nam locatur
Caelesti collegio,
Qua dotatur, decoratur
Syracusa mansio.

2. In hac orta nec non torta
Fuit virgo nobilis
Matrem curans et coniurans
Ne tradatur nubilis,
Sponsum nolens, Christum colens
Sua donat dapsilis.

3. His distractis sponsi pactis
Trahitur ad curiam,
Ad quam ducta nec seducta
Damnat idolatriam
Laudans Christum et per ipsum
Solam sequens latriam.

4. Tracta multis, ut adultis
Detur ludis turpibus,
Non veretur nec movetur
Iunctis bobus pluribus,
Tunc fit ignis, sed haec signis
Tutatur caelestibus.

5. Sic subridens et deridens
Furentem Paschasium,
Inconcussa stans, percussa
Per infixum gladium,
Consolatur, quos hortatur
Ad perenne praemium.

6. Honor iste tibi, Christe,
Cum patre, cum flamine,
Quo puella sic tenella
Vicit hoc certamine,
Qua laetemur, ut locemur
Nos in eius agmine.

Offic. ms. S. Luciae saec. 14/15. Cod. Avenionen. 117. — Abschrift von Mr. Labande.

373. De sancto Machuto.

1. Benedicite Dominum,
Gubernatorem omnium,
Qui novum dedit famulum,
Machutum, ducem Britonum.

2. Sanctus Machu egregius
In die Paschae est natus
Cum eo triginta tribus
Simulque natis penitus.

3. Fueruntque eruditi
Delhtici quoque domini,
In una die periti,
In elementis edocti.

4. Sanctus Machlous inprimo
Habuit virtutem de Christo,
Frigorem nunquam habuit,
Pallium a se eiecit.

5. Hic quadam die perrexit,
Ad litus maris pervenit
Et illic ludens dormuit,
Cum quo insula ascendit.

6. Hic belvam immanissimam
Palpavit ut agniculam,
In die Paschae super quam
Sollenni cantavit missam.

7. Ibi quaerebat insulam,
Quam semper vocamus Inman,
Non reperiensque illam
Revertens venit patriam.

8. Didascalum hic audivit,
Evangelio qui dixit:
Vitam aeternam habebit,
Patriam qui reliquerit.

9. Sanctus Machu hoc audiens,
Patriam suam relinquens,
Ad Colinum perveniens,
Paratam navem intuens.

10. Quae habebat instrumenta,
Velum extensum in ea,
Hominibus at vacua,
Christus sedebat in ea.

11. Ancoramque qui tenebat,
Illos quoque invitabat
Navigare per maria
Transmarinorum patria.

12. In illam cito intravit
Et ventus validus venit,
Velum quoque adimplevit,
Et navis mare sulcavit.

13. O ecclesiae lux magna
Et sacerdotum gloria,
Dum gregi praestas pabula,
Cordi pandis mysteria.

14. Hic venit ad civitatem
Aletis intrans gaudentem,
In qua multis virtutibus
Ostendit se hominibus.

15. Curavit quoque leprosos,
Curvos erexit sanatos,
Resuscitavit mortuos,
Qui inde vixerunt sanos.

16. Rex caelorum altissimus,
Solus excelsus Dominus,
Non clauditur temporibus
Permanens semper aeternus.

17. Qui et vocavit optimum
Machutum suum famulum,
Sanctum atque mirificum,
Doctorem quoque perfectum.

18. Verus hic evangelicus
Athleta Dei optimus
Contempta mundi gloria
Centena sumpsit praemia.

19. Audite omnes fulgida
Sancti Machutis opera
Episcopi praecipua,
Magna et principalia.

20. Coram Deo dignissima,
Hominibus placentia,
Diffamata per tempora
Huius mundi novissima.

21. Quem copulasti, Domine,
Angelorum in ordine,
Benedictus a Domino,
Deo deorum superno.

22. Chaleuxomen Dominum
Omnipotentem, supernum,
Ut mereamur fulgidum
Intrare habitaculum.

23. Ibi permanet gaudium
In lumine viventium,
Sanctus, sanctus dicentium,
Sanctus Deus virtutium.

24. Hymnum Machutis beati,
Viri in cunctis optimi,
Decantate, presbyteri
Eius et plures magistri.

25. Magni quoque et pusilli
In memoria animi
Uti virtute meriti
Patris vestris salvemini.

26. Rogamus Christum Dominum,
Regem, rectorem omnium.
Nobis ut praestet solidum
In hoc mundo auxilium.

27. Nostri patris per meritum
Machutis validissimum,
Ut mereamur gaudium
Possidere angelicum.

28. Haec est feria sollennis,
In qua sacerdos nobilis,
Sanctus Machlou egregius
Caelos conscendit arduos.

29. Et nos armore debite
Debemus laudes dicere
Machuti nostro auctori,
In sceptro poli manenti.

30. Cuius beatis precibus
Mundemur a sceleribus,
Ut consequamur praemia
Eius colentes merita.

31. Praeferimus te laudibus
Et postulamus precibus,
Ut piis nos suffragiis
Liberes a piaculis.

32. Gloria praeclarissimo
Christoque regi optimo
Et patri perfectissimo,
Spiritui quoque sancto.

33. Gloria perenni Deo
Unctoque Jesu Domino,
Almo quoque paraclito
In saecula saeculorum.

Passion. ms. incertae orig. saec. [12. et] 10. Cod. Londinen. Reg. 13 A X. — 5, 1 prorexit. — 23, 1 Chaleuxomen, offenbar mifsverstandene griechische Form von εὔχομαι und καλέω (oder καλός?). — Der Hymnus ist vielleicht ein Konglomerat aus zwei oder mehreren Hymnen. Mit Str. 19, vielleicht auch mit Str. 24 scheint ein neues Lied zu beginnen. Auffallen mufs auch die doppelte Doxologie am Schlusse. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

374. De sancto Magnobodo.

In 1. Vesperis.

1. Voce te sanctum Dominum benigna
Plebs creatorem fragilis precatur,
Ne suos unquam scelerum rubigo
Denigret actus,

2. Ut tibi laudes meritas rependat
Hac die, qua te tribuente noster
Gloria praesul meruit locari
Perpete caeli.

3. Iste dum vita viguit caduca,
Pauperes pavit, miseros refovit
Et reos vinclis macieque tritos
Carcere solvit.

4. Debiles firmum tenuere gressum,
Palpebrae lumen repetunt ablatum,
Et novus surdas sonitus per aures
Verba ministrat.

5. Ignibus lentis febrium gravatos
Liberat membris, paralysis exit,
Morbido fluxu tenuata ventris
Viscera sanat.

6. Sancte confessor pretiose, qui tot
Corpori curas adhibere laeso
Nosceris, tabes precibus sacratis
Ablue mentis.

7. Ut frui tecum mereamur omnes
Gloria cunctis posita beatis,
Qua Deus iusti praemium laboris
Reddit amoenum.

8. Sit tibi, celsi moderator orbis,
Laus, honor, virtus simul et potestas,
Qui supra caeli resides cacumen
Trinus et unus.

Brev. Andegavense imp. Parisiis 1551.

375. De sancto Magnobodo.

Ad Matutinum.

1. Nunc noster hymnum concinat
Chorus sonoro carmine,
Dum praesulis Magnobodi
Festum celebrat annuum.

2. Miranda plane caelitus
Donantur isti munera,
Quae iam superna gratia
In carne monstrant praeditum.

3. Orante sancto callidus
Propellitur de corpore
Hostis, daturque mentibus
Et sensibus tranquillitas

4. Adversa linquit littora
Navis ducente nemine
Undasque sulcans fluminis
Agmen capit cum praesule.

5. Nummus datus pauperibus
Pluri subauctus numero
Crescit refectis singulis
Mirantibus clientulis.

6. Hunc deprecemur supplices,
Ut nos pio munimine
Servet ab imminentibus
Hostis dolosi fraudibus.

7. Ne sorbeat nos aspera
Mundi procella, protegat
Nostram ratem, ne pirata
Secum trahat per devia.

8. Summo Deo sit gloria,
Qui nos mereri gaudia
Det in supernis sedibus
In sempiterna saecula.

Brev. Andegavense imp. Parisiis 1551.

376. De sancto Magnobodo.

Ad Laudes.

1. Castis referre mentibus
Laudes decet Magnobodi,
Quem plurimis virtutibus
Deus decorum reddidit.

2. Sacro docente spiritu
Cavet veneni pocula
Et morte foeda profugus
Tabescit auctor criminis.

3. Lumen legenti fulgidum
Ab aemulis extinguitur,
Sed spiritali lumine,
Quod ceperat, concluditur.

4. Exsangue corpus parvuli,
Tritum iacens in platea,
Precante sancto praesule
Vivus reformat spiritus.

5. O beate Magnobode,
Te supplicantes protege,
Ut vana mundi respuant
Et recta semper appetant.

6. Ut cum dies advenerit
Cunctis statuta populis,
Carnem resumat spiritus
Omni solutus crimine.

7. Summo Deo sit gloria,
Qui nos mereri gaudia
Det in supernis sedibus,
In sempiterna saecula.

Brev. Andegavense imp. Parisiis 1551.

377. De s. Marcellino Ebredunensi.

In 1. Vesperis.

1. Natus in summis Marcellinus oris
Africae quondam pervenit ad Alpes.
Ubi sublimis urbs nunc Ebredunum
Condita iacet.

2. Huic cum Domnino Vincentius iunctus
Fugarunt illinc daemonum culturam,
Orbe qui toto tenebant captivas
Hominum mentes.

3. Hi templum urbi primum condiderunt,
Quod Vercellensis Eusebius praesul
Et Valentinus pastor Aemilanus
Consecraverunt.

4. Per hos antistes primus Ebreduni
Datus est, quamvis renitens omnino,
Sed pius nostro consulens errori
Praesulem gessit.

5. Hinc Deum summum rogitemus omnes,
Ut Marcellini precibus adiutos
Praestet nos tandem gaudia superni
Visere caeli.

6. Laus Deo patri genitoque, simul
Spiritui sancto sit honor perennis,
Qui poli summa residet in aula
Trinus et unus.

Brev. Ebredunense imp. Lugduni 1520.

378. De s. Marcellino Ebredunensi.

Ad Matutinum.

1. Noctis aeternae tenebris eductos
Nos Marcellinus, praesul Ebreduni,
Traxit, dum nostros patres ab errore
Solvit antiquo.

2. Qui dum gentilis conviva ferocis
Foret cuiusdam, ad fidem convertit
Hunc, dum contriti calicis fissuras
Videt uniri.

3. Huius obtentu corporis obsessi
Membra relinquit daemonum pressura,
Quod Marcellino capitis laesuram
Ferox tulisset.

4. Rivus omisso nativo decursu
Cedit tumescens populo credenti,
Pastor dum crucis sublime vexillum
Promeret dextra.

5. Tota mox uno clauditur ovili
Ebredunensis plebs dicata Christo
Preceque iugi se pastoris almi
Gaudet tueri.

6. Demus nunc omnes Domino precatus,
Ut maris huius fluctibus eiecti
Possimus tandem contingere laeti
Portum salutis.

7. Laus Deo patri genitoque, simul
Spiritui sancto sit honor perennis,
Qui poli summa residet in aula
Trinus et unus.

Brev. Ebredunense imp. Lugduni 1520.

379. De s. Marcellino Ebredunensi.

In Laudibus.

1. Laudibus diem veneremur illum,
Quo Marcellinus nexibus solutis
Corporis inter meruit concives
Vivere caeli.

2. Morbis oppressos variis oblitos
Vidimus nunquam, sacrum qui ad eius
Prona concurrunt Dominum precando
Tumulum mente.

3. Urbem obsessam hostes derelinquunt
Cruce vibrata caelo perterriti,
Quod preces fusae templo Marcellini
Obtinuerunt.

4. Oleum manans huius tumba viri
Mortuos fere et aridas manus,
Urbem infectam constat sanitati
Restituisse.

5. Criminum forte plebis Ebreduni
Feruntur causa incognita multis
Tempore longo praesulis divini
Ossa fuisse.

6. Sed tandem nostris inventa diebus
Summa cum laude veneremur illa,
Ut Deus nostros miseratus omnes
Pellat reatus.

7. Laus Deo patri genitoque, simul
Spiritui sancto sit honor perennis,
Qui poli summa residet in aula
Trinus et unus.

Brev. Ebredunense imp. Lugduni 1520.

380. De sancto Marciano.

Ad Vesperum.

1. Audi, praesul Marciane,
Martyr invictissime,
Quas in tua promunt laude
Voces tui vernulae.

2. Truces minas despexisti
Tamquam vana nubila,
Praeparatus ad tormenta
Quaelibet crudelia.

3. Dant candentes massas ferri
Per spatia laterum
Ac perusta caro flagrans
Odor ut aromatum.

4. Stant ministri vulnerati
Massis ex urentibus
Neque laedunt Marcianum,
Urere quem cupiunt.

5. Tunc iratus praeses furens
Iussit satellitibus
Huius caput obtruncari
Non in urbis moenibus.

6. Sic, beate Marciane,
Martyr atque pontifex,
Vitam donans temporalem,
Ad perennem transiens.

7. Summo patri demus laudes
Pariter et filio,
Ab utroque procedenti
Spiritu paraclito.

Hymn. ms. Bobiense saec. 11. Cod. Vatic. 5776. — Cfr. Mai Nova bibl. Patr. I II, 203.

381. De sancto Marciano.

Ad Laudes.

1. Aurora clara rutilat,
Annua festa reparat,
Cum Marcianus pontifex
Aulam polorum possidet.

2. In hac die devotius
Felix festum recolimus,
In qua caelorum civibus
Est perpes factus socius.

3. Precamur ergo subditi
Lucis suggeras lumini,
Ut sublevemur nitidi,
Quo meruisti transvehi.

4. Laudes patri altissimo
Sitque parili filio
Ac utriusque flamini,
Ambobus semper simili.

Hymnar. ms. Bobiense saec. 11. Cod. Vatic. 5776. — 3, 4 Quod meruisti faver. — 4, 1 altissimi. — Cfr. Mai, Nova bibl. Pater I II, 204.

382. De sancta Margareta.

1. Theodosii filia
Sprevit contemptibilia
Et passa transitoria
Est pro perenni gloria.

2. Haec Margareta nomine,
Divino gaudens omine,
Deserviens munditiae
Amatrix pudicitiae.

3. Olybrius vult recipi,
Haec negat cavens decipi,
Ad Christum cursu celeri
Currens repugnat sceleri.

4. Ad finem ab initio
Est constans in supplicio,
Migravit ab exsilio
Coniuncta Dei filio.

5. In passionis transitu
Plebs adest multa gemitu,
Tyrannus adest fremitu,
Adest Christus in exitu.

6. Uni trinoque gloria,
Qui vita, spes, victoria,
Cui laus sit hac diecula,
Honor per cuncta saecula.

Diurn. et hymn. ms. Benedictin. Suecic. saec. 15. Cod. Upsalen. C 477. — 2, 1 Hic. — Cfr. Klemming III, 116, woselbst das Lied irrig als Sequenz, die Quelle fälschlich als Missale bezeichnet wird.

383. De sancta Margareta.

1. Exsultet vox ecclesiae
Sion congaudens filiae
Agnique tympanistriae,
Margaritae, quam hodie
Desponsavit rex gloriae.

2. O casta generatio,
Tali gaude consortio,
En, quam felix est portio
Ubi perpes fruitio
Erit sine divortio.

3. Margareta, sponsa Dei,
Flos decoris virginei,
Non te artus sanguinei
Nec tormenta eculei
Privarunt via fidei.

4. Olybrius te virginem
Ob formae pulchritudinem
Sperans habere coniugem,
Sed spretus fudit sanguinem
Retrudens te in carcerem.

5. Draco te tunc absorbuit,
Sed cor fide nil tepuit,
Mox cruce facta crepuit
Et sic rufo occubuit,
Sponsam sponsus eripuit.

6. Daemon post haec conqueritur,
Dum caput eius teritur;
A te quod minus laeditur,
Orat miser, dum caeditur,
Sic a te victus creditur.

7. Eia, felix victoria
Et digne meritoria,
Qua peccatorum scoria
Divincitur et gloria
Calcatur transitoria.

8. Tyrannus coepit furere
Fidem nitens obruere,
Face te iussit urere,
Cruor non cessat fluere
Fidem nisus astruere.

9. Demum cruentus properat
Tortor, ut mortem inferat,
Aquam poenalem praeparat,
Sed, dum nec sic te superat,
Te decollari imperat.

10. Virorum quinque milia
Haec cernunt mirabilia,
Mox abnegant sculptilia,
Et sic Christi familia
Fert tormenta similia.

11. Virtutum vas eximium,
Nunc cum catervis virginum
Roga pro nobis Dominum,
Ut post hunc carnis terminum
Veniam donet criminum.

12. Sit laus patri cum filio,
Sancto simul paraclito,
Qui te de hoc exsilio
Ceu rosam fultam lilio
Caelesti vexit solio.

Antiph. ms. S. Coronae saec. 13. Cod. Pragen. XII C 7a. add. saec. 14 A. — Hymn. ms. Sanctae Coronae saec. 14. Cod Pragen. I G 17. add. saec. 15. B. — 1, 5 Sibi desponsat rex AB. — 3, 3 te armis sanguinei A. — 4, 5 der Reim ist unrein. — 6. 5 Et sic a te victus AB. — 8, 3 Faci, radiert B; ursprünglich wohl Facie statt Face. — 10, 5 Suffert tormenta similia AB. — 10, 2 der Reim an dieser Stelle unrein. — 10, 4 Seu rosam B. — Vor Str. 7 Divisio.

384. De sancta Margareta.

1. Gaudio summo virgines
Vestras ornate lampades,
Ut Margaritae speculo
Regnum intretis caelicum.

2. In quo refulget merito
Ipsa virgo clarissima,
Quae mundi pompas renuens
Sacravit se martyrio.

3. Rapacitas Olybrii,
Antiocheni praesidis,
Huius amore saeviens
Furit in eam acriter.

4. Ast adamanti similis
Preces et minas irridens
Suspenditur in aere,
Dilaniatur graviter.

5. Reclusam post in carcere
Draco crudelis devorat,
Quem signum Christi dirimit,
Quod ipsa martyr perfecit.

6. Dehinc martyr sanctissima
Hostem prostratum detinens,
Cur tot et tanta scelera
Commiserit, interrogat.

7. Ut belfis responsum dedit,
Ipsum abysso tradidit,
Ustione post caeditur
Acre suspensa corpore.

8. Saevi tyranni mandato
Iugulatur prudens virgo,
Caelorum regi supplicans
Pro ipsam venerantibus.

9. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II 20. — 2, 3 pumpas. — 3, 3 sceviens. — 6, 2 Hostes prostratos. — 7, 1 belfis für belva oder belbus? — Das Akrostichon nennt als Verfasser Girardus.

385. De sancta Margareta.

In 1. Vesperis.

1. Dies sollemnis agitur,
In quo dives ingreditur
Margareta palatia
Caelica cum laetitia.

2. Regem colit caelestium,
Cultum damnat gentilium,
Ducem spernit Olimbrium
Et vanum mundi gaudium.

3. Princeps dolet, irascitur,
Crine nuda suspenditur,
Virgo virgis conciditur,
Ungulis caro carpitur.

4. Demum carceri traditur,
Ore draconis clauditur,
Per crucem draco scinditur,
Sana martyr egreditur.

5. Deo patri sit gloria,
Qui moderatur omnia,
Eiusque soli genito
Cum spiritu paraclito.

Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495. — Vgl. den Hymnus gleichen Anfangs auf den hl. Blasius Anal. XXIII, 88.

386. De sancta Margareta.

Ad Laudes.

1. Margaretae collaudemus
Virginus praeconium,
Gloriosum recitemus
Martyris martyrium
Ut ad eius penetremus
Praeclarum consortium.

2. Regem colit supernorum
Virgo, Dei filium,
Aeternorum gaudiorum
Conferentem praemium,
Cultum spernit idolorum,
Contemnit Olimbrium.

3. Poenas subit carcerales
Et tormentum varium,
Feras vincit noxiales
Per Christi subsidium,
Post dolores temporales
Caeli scandit atrium.

4. Sit laus summo genitori,
Regi regum omnium,
Una Christo redemptori,
Salvatori gentium,
Flamini consolatori
Par decus, imperium.

Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495. — 4, 2 regnum omnium.

387. De sancta Margareta.

Ad Vesperas.

1. Grates reddamus Domino,
Fratres, corde et animo
Qui sponsis sui filii
Decus dat sui praemii.

2. Assunt namque sollemnia
Quo beata Margareta
Cruoris unda effusa
Poli conscendit ardua.

3. Quae clara exstitit stirpe,
Magis sed virginitate,
Decens et pulchra facie,
Sancta sed pulchrior fide.

4. Quam sponsus et rex caelestis
Primo flore inventutis,
In quo maneret, iucundum
Sibi consecravit templum.

5. Haec virgo pro sacra fide
Sub Olybrio praeside
Iesu confidens diversis
Extorquetur suppliciis.

6. Ignibus quibus traditur,
Sospes ex his eripitur,
Feroces ferae mansuescunt
Dira collaque submittunt.

7. Constans persistens in fide
Tormenta devicit quaeque
Et voce persecutorem
Libera confundit vilem.

8. Demum gladio confossa
Carnea relinquens claustra
Iungitur choro caelesti
Suoque sponso pereuni.

9. Huius obtentu, Domine,
Facinora nostra terge,
Possimus ut evadere
Poenas aeternas gehennae.

10. Et adipisci praemium
Caelestis regni fulgidum,
Quo tua martyr et sponsa
Gaudet cum te Margareta.

11. Praesta, trinitas beata,
Cuncta quae regis creata,
Et cui exstitit grata
Sancta virgo Margareta.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. — 1, 3 sponsus. — 4, 3 manet. — 5, 2 Sub fehlt. — 8, 3 Iugiter choro. — 10, 1 Ut adipisci.

388. De s. Maria Aegyptiaca.

1. Canimus laudum pia vota, Christe,
Eius quae vitam meruit pudicam,
Ante culparum fecibus pollutam
Reddere tibi.

2. Aegyptus quondam vera monstra tulit,
Gentium diis maculata multis,
Protulit tandem eremi cultricem
Nobis Mariam.

3. Pressit algoris duriter et artus
Aestus et famis beatam rigore,
Multos per annos habitans in silvis
Casta fidelis.

4. Abluit sordes maculas peccati
Lacrymis cordis penitus abstergens,
Usquequo Dei semitas decurrens
Scandit ad astra.

5. Sit trinitati decus, honor, virtus,
Cuius clementi bonitate reis
Gratiam praestat veniamque donans
Efficit iustos.

Officia ms. Toletana saec. 17. Cod. Vatic. Ottob. 702.

389. De sancta Maria Aegyptiaca.

In 1. Vesperis.

1. Summe redemptor omnium,
Honor, virtus fidelium,
Aegyptiacae precibus
Adesto nostri vocibus.

2. Nam in huius praeconia
Praesens plaudit ecclesia,
Quam supernorum curia
Veneratur cum gloria.

3. Haec mundi vana respuit
Et delicta, quae coluit,
Dum Aegyptum deseruit
Sionque sanctam adiit.

4. Ibi deflens innumera,
Quae perpetrarat, scelera
Iordanis undas petiit,
Desertum non abhorruit.

5. Quis resonare vocibus,
Quis valeat carminibus
Assultus crebros daemonum
Mariam infestantium.

6. Totam se Deo voverat,
Aestus sitimque spreverat,
Herbis famem compescuit,
Arena thorum praebuit.

7. Sic devota caelestibus
Sub Sozimae conspectibus
Orans pacem ecclesiae
Elevabatur aere.

8. Tali signans indicio
Se dignam Dei solio,
Cuius corde et animo
Flagrabat desiderio.

Brev. Lemovicense imp. Lemovicis 1495.

390. De s. Maria Aegyptiaca.

In 2. Vesperis.

1. Gaudens omnis fidelium
Pronuntiet ecclesia
Peccatricis praeconium
Mariae cum laetitia.

2. Aegyptum habens patriam
Derelictis parentibus
Pervenit Alexandriam
Obscenis vacans actibus.

3. Festinans ad sollemnium
Sanctae crucis quam propere
Ter intrandi dispendium
Suo tulit pro scelere.

4. Templi sedens in atrio
Flet, gemit ad memoriam
Reducens cum suspirio
Passam carnis luxuriam.

5. Intemeratae virginis
Se vertens ad imaginem
Scelus fatetur criminis,
Orans beatam virginem.

6. Mox completo precamine
Ecclesiam ingreditur,
Fidem habens in virgine
Plus repulsam non patitur.

7. Quaesumus, auctor omnium,
Ut Mariae suffragio
Des supernorum civium
Nobis frui consortio.

8. Gloria, tibi, Domine,
Qui surrexisti a mortuis,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. Atrebatense imp. Atrebati 1595. — Zu dem Officium Anal. XVIII, Nr. 56.

391. De s. Maria Magdalena.

1. Spes famulorum, Christe, tuorum,
Summi parentis unica proles,
Annue votis, suscipe laudes,
Quas in hac die festa Mariae
Plebs recolendo fert tibi concors.

2. Haec Magdalene rite vocatur,
Dum monitorem atque doctorem,
Luminis fontem, vitia linquens,
Gratiam quaerens, pedibus haerens,
Dogmata bibens te speculatur.

3. Ante peccata, post theorema.
Haec amplectendo prima dilecta,
Post diligendo est expiata,
Nam tua dona merita nostra
Nunquam praecedunt, sed comitantur.

4. Quare, resurgens tu primo tali
Apparuisti, ut declarares,
Quia non iustis sed suscitatis
Et emundatis munera tuae
Serenitatis maxime praebes.

5. Rogemus ergo nos peccatores,
Ut, qui peccatis purgatam sanctam
Civibus tuis associasti,
Precibus eius nos quoque naevis
Lotis des fontem visere purum.

6. Gloria patri, inclitae proli,
Amborum quoque pneumati sancto,
Qui trinus unus vivit et regnat,
Sapiens idem, potens et bonus
Per infinita saecula Deus.

Brev. ms. Secoviense saec. 11/12. Cod. Graecen. 770. — 4, 1 Qua resurgens. — 6, 3 Qui tres.

392. De s. Maria Magdalena.

1. Deus, qui quosvis eligis,
Qui clemens lapsos erigis,
Ut peccatricem Mariam
Salva nos dando veniam.

2. O peccatricem nobilem,
Deo concupiscibilem,
O ream famosissimam
Sed Christo dilectissimam.

3. Septem Iesus daemonia
Eiecit de te, Maria,
Vera verbi discipula
Attendis hoc benevola.

4. Plorans inter convivia
Rigas Christi vestigia,
Tergis capillis sedula,
Ungis, subiungis oscula.

5. Istis placatus hostiis
Magister et obsequiis
Remittit tibi crimina
Multa, magna, diutina.

6. Curata Iesum sequeris,
Christum sublatum quereris
Et ex ardoris cumulo
Ipsum quaeris in tumulo.

7. Mane cum essent tenebrae,
Lumen vidisti celebre,
Dominum tuis oculis,
Quod nuntias discipulis.

8. Hinc maesta dicis: Domine;
Hic te vocat ex nomine,
Audita voce Domini
Laeta respondes: Rabboni.

9. Iesus Mariae precibus
Resuscita nos, quaesumus,
A peccatis mortiferis
Ut Lazarum ab inferis.

10. Pater per unigenitum
Da spiritum paraclitum
Et post felicem obitum
Da nobis ad te transitum.

Hymn. ms. S. Mariae Magdalenae Claustroneburgen. saec. $^{14}/_{15}$. Cod. Claustroneoburgen. 996. A. — Hymn. ms. S. Mariac Magdalenae Claustroneoburgen. 999. B. — Hymn. ms. S. Mariae Magdalenae Claustroneoburgen. anni 1336. Cod. Claustroneoburgen. 1000. C. — Brev. ms. Claustroneoburgense saec. 14. in. Cod. Claustroneoburgen. 1200. D. — Hymn. ms. S. Mariae Magdalenae Claustroueoburgen. saec. $^{13}/_{14}$. Cod. Claustroneoburgen. 1001. E. — 4, 4 Nugis subiungis B. — 5, 2 fehlt A. — 7, 3 suis oculis ABCD. —

393. De s. Maria Magdalena.

1. Magnum salutis gaudium
Hoc clarum praebet speculum
Exempli paenitentiae,
Dilectae Christi Mariae.

2. Cantemus omnes dulciter,
Quia misericorditer
Florem respexit aridum
Iesus, flos floris virginum.

3. Rore caeli perfunditur,
Dum pes Christi perungitur,
Culpa deletur clanculo
Devotionis osculo.

4. Peccator hoc considerat
Et invidendo murmurat,
Dicens prophetam nescium
Praestare beneficium.

5. Exsultent cives caelici,
Omnes chori hymnidici,
Laudantes Deum iubilant
In hoc festo, quod celebrant.

6. Mariae festum agitur
Magdalenae, quod colitur
Ab omnibus fidelibus
Devotis semper laudibus.

7. In pace cum dimittitur,
Voce divina dicitur:
Fides tua te salvam fecit,
Quae Deum me esse credidit.

8. Sis nobis tu propitia
Nunc excusando vitia,
Peccando quae commisimus,
Ora pro nobis, quaesumus.

9. Sit laus patri altissimo
Honorque eius filio
Cum spiritu paraclito
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Altovadense anni 1583. Cod. Altovaden. VI. — 2, 4 Iesus florens virginum. — 4, 2 Et invidens murmurat. — 7, 3 sq. je eine Silbe zu viel. — Nach Str. 4 Divisio; vielleicht ursprünglich zwei Hymnen.

394. De s. Maria Magdalena.

Ad. Vesp. et Laudes.

1. Magnum salutis gaudium
Laetetur omne saeculum,
Iesus redemptor gentium,
Sanavit orbem languidum.

2. Sex ante Paschae ferias
Advenit in Bethaniam,
Ubi pie post triduum
Resuscitavit Lazarum.

3. Nardi Maria pistici
Sumpsit libram mox optimi,
Unxit beatos Domini
Pedes rigando lacrimis.

4. Fervens amore valido
Fletus profluxit oculo,
Cui datur a Domino
Peccatorum nemissio.

5. Hinc pharisaeus murmurat,
Qui peccatricem noverat,
Christo mente detraxerat,
Cuius posse non viderat.

6. Cui respondens Dominus
Convicit eum comminus
Ex obligatis debita
Duobus ad imparia.

7. Nos ergo Christum iudicem
Amemus, verum indicem,
Nostrae salutis obviam
Ferentes paenitentiam.

8. Haec enim unxit Dominum
Exalabastro cordium,
Dum profluxit contritio,
Tergitque satiofactio.

9. Honor, decus, imperium
Sit trinitati unicae,
Patri, nato, paraclito
Per infinita saecula.

Hymn. ms. S. Coronae saec. 14. in Cod. Pragen. I G 17. add. saec. 14. — 7, 2 iudicem. — Nach Str. 3. Divisio.

395. De s. Maria Magdalene.

1. Electa Christi famula.
Apostolorum apostola.
Pastoris super umera
Ovis vecta centesima.

2. Maria. soror Lazari,
Redivivi quatridui,
Compunctus cuius fletibus
Caelorum flevit dominus.

3. Nardi pistici nectare
Quae summi regis ungere
Digna fuisti verticem.
Ut invenires requiem,

4. Te cordis desiderio
Toto precamur, oleo
Tuarum precum vulnera
Reatus nostri medica.

5. Sit nato cum ingenito
Parique sit paraclito
In unitate gloria
Per infinita saecula.

Cod. Coll. Corp. Christi Oxonien. 197. saec. 12. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

396. De s. Maria Magdalena.
Ad Vesperas.

1. Adcelebranda dies Mariae
Emicat annua Magdalenae,
Qua superos sitiens petiit
Ac pereuntia deseruit.

2. Ista rigando pedes Domini
Sponsa Dei meruit fieri.
O veneranda Dei pietas,
Crimina quae Mariae relevas!

3. Concita sub tenebris veniens
Ad tumulum vacuumque videns
Credidit hoc scelus esse pium,
Quaerit ubique, dolet nimium.

4. Dum gemit et queritur, famulae
Iesus adest precibus quaerulae;
Quis sit et unde sit in dubio;
Nomine nominat hanc proprio.

5. Tangere se prohibendo vetat,
Verba Dei iubet ut referat:
Quae mulier reseranda videt.
Discipulis reticere piget.

6. Gloria cum patre sit genito
Spirituique sacro sit honor,
Saecula qui regit ac reparat,
Quod placeamus ei, faciat.

Brev. Auxitanum imp. Auxis 1533. —

397. De s. Maria Magdalena.

Ad Laudes.

1. Festum Mariae veneremur omnes
Criminum noxis veniam precantes
Atque solvendo pariter canamus
Munia laudum.

2. Ad pedes Iesu veniens resedit,
Uberes rivos lacrimarum dedit,
Spiritu sancto meruit repleri
Daemone plena.

3. Porta vim regni patitur superni,
Dum procul pellit mulier reatum
Seque transscendens violenter ipsam,
Scandit ad astra.

4. Laus, honor, virtus simul et potestas
Sit Deo patri genitaeque proli
Et tibi compar, utriusque flamen,
Gloria semper.

Brev. Auxitanum imp. Auxis 1533.

398. De s. Maria Magdalena.

In 1. Nocturno.

1. Nunc Mariae Magdalenae
Pangamus vota carmine,
Quae meruit diligere
Christum toto conamine.

2. Cuius sistens vestigiis
Haec sacris lavit lacrimis
Tergens capillis capitis
Et crebris mulcens osculis.

3. Ipsius lota munere
Mox est ab omni crimine;
Deus nos eius precibus
Mundet peccatis omnibus.

Collect. ms. Gemmeticense saec. 10. in. Cod. Rotomagen. 26 (A 292). add. saec. 12.

399. De s. Maria Magdalena.

Ad Laudes.

1. Ad pedes Christi residens
Et verbum vitae audiens
Maria cordis intima
Indulcat Christi gratia.

2. Audit dicentem Dominum:
Unum est necessarium,
Elegit partem sobrie,
Quam non quibit amittere.

3. Deus, Mariae precibus
Nos exorna virtutibus,
Ut valeamus fieri
Partis illius socii.

Collect. ms. Gemmeticense saec. 10. in. Cod. Rotomagen. 26 (A 292) add. saec. 12.

400. De s. Maria Magdalena.

Ad Primam.

1. Exemplum paenitentiae
Deus volens ostendere
Dedit Mariae veniam
Peccatorum multimodam.

2. Quae fudit nardum pisticum
Super caput sanctissimum,
Odor unde nectareus
Statim fragravit omnibus.

3. Per cuius magnum meritum,
Christe, salvator omnium,
Fac, sit in nostris mentibus
Unctio sancti spiritus.

Collect. ms. Gemmeticense saec. 10. in. Cod. Rotomagen. 26 (A 292) add. saec. 12.

401. De s. Maria Magdalena.

Ad Tertiam.

1. Marthae, Mariae fletibus
Mox ut praecepit Dominus,
Surgit a morte Lazarus,
Vivus datur sororibus.

2. Harum precatu, Domine,
Clemens e morte animae
Dignare nos eruere
Reddens vitae perpetuae,

3. Ut Mariae dilectio,
Qua te dilexit animo,
In nobis semper ferveat
Hic et per cuncta saecula.

Collect. ms. Gemmeticense saec. 10. in. Cod. Rotomagen. 26 (A 292) add. saec. 12.

402. De s. Maria Magdalena.

Ad Sextam.

1. Resurgens Dei filius,
Mortis destructor inclitus,
Primo Mariae visibus
Apparuit conspicuus.

2. Discipulis haec nuntia
Prima defert gaudiflua,
Hinc merito apostola
Vocatur in ecclesia.

3. Ergo, Maria, poscimus,
Tuis orationibus
Ut commendes nos Domino,
Cui laus sine termino.

Collectan. ms. Gemmeticense saec. 10. in. Cod. Rotomagen. 26 (A 292.) add. saec. 12. — Von den Hymnen Nr. 398 bis 402 ist in Cheval. Repert. aus eben dieser Quelle nur Nr. 398 verzeichnet, alle übrigen fehlen.

403. De s. Maria Magdalena.

Ad Tertiam.

1. Proles matris ecclesiae,
Mariae festum recole,
De cuius paenitentia
Caelestis gaudet curia.

2. Quae Christum Dei filium
Ita dilexit plurimum,
Ut mereretur omnium
Remissionem scelerum.

3. Martham Iesus sollicitat,
Sed Mariam refocillat,
Elegit Martha congruam,
Maria partem optimam.

4. Hoc unum necessarium
Nobis a patre luminum
Maria dari impetret,
Pro qua nos idem adiuvet.

5. Deo patri sit gloria.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77).

404. De sancta Marina.

1. Marina, virgo Domino devota,
Laudibus digna, precibus rogamus,
Plebe pro ista preces funde tuas
Tempore omni.

2. Faciem pulchram, pulchriorem fidem,
Patiens multum moribus et vita,
Vitam honestam habuit haec virgo.
Semper beata.

3. Floribus fulget coronata virgo,
Obviam pergens sponso atque sponsae
Oleum secum et vasa portavit
Haec sacra virgo.

4. Cognitus fuit sexus in lavando
Virginis huius, Marinae beatae,
Meritis cuius veniam precamur
Caelitus missam.

5 Virginum sacra, virginum beata
Virgo, quam laudat chorus angelorum,
Laudibus fulgens, meritis in caelis
Pro nobis ora.

6. Marina virgo, Domino assistas,
Clero astanti veniam deposcas,
Populi huius dimissis peccatis
Precibus tuis.

7. Gloria patri, filio triumphus,
Honor assistat spiritui sancto,
Tribus personis, deitati uni
Canimus laudem.

Brev. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Archiep. Utinen. Oct. 10. A. — Brev. ms. Civitatense anni 1467. Cod. Civitaten. LXXIV (28) B. — 1. 1 Marinae A.

405. De sancta Martha.

In 1. Vesperis.

1. Exsultet aula caelica
In hac die mirifica,
In qua rex Christus inclitam
Martham coronat hospitam.

2. Haec est Christi loquifera,
Obstetrix et dapifera,
Cuius sancta petitio
Fit fratris resurrectio.

3. Dumque Tarascam perimit,
A peste terram eximit,
Et Tarasconis praedia
Gaudent eius praesentia.

4. Exstinctum amne suscitat,
Dum fidem Christi praedicat,
Avenionis patria
Cessat ab idolatria.

5. Martha prece sollicita
Somno torpentes excita,
Ne hora nos anticipet,
Quo sponsus Christus veniet.

6. Laus sit aeterno solio
Paraclito cum filio,
Qui Mariam glorificat
Marthamque beatificat.

Brev. Grassense imp. Lugduni 1528.

406. De sancta Martha.

Ad Laudes.

1. Lux, ecce, surgit fulgida,
In qua Christi iam hospita
Suis praeclaris meritis
Multis splendet miraculis.

2. Draconem invincibilem
Per leonem vel hominem,
Urso vel ullo gladio,
Suo ligavit cingulo.

3. Ad cuius preces Dominus,
Quem necaverat Rhodanus,
Resuscitavit puerum
Iam mortuum per biduum.

4. O digna magnis meritis,
Cuius Dominus oculis
Sonoris monstrans animam
Partem scandentem aetheram.

5. Exstinxit Satan lumina
Circa aegram deposita,
Quae post vidente hospita
Soror accendit facula.

6. Haec est magna sollemnitas,
Cuius summa celebritas
Cuius Christus funebria
Praesens peregit dextera.

7. Ad cuius tumbam corpora
Sanantur cuncta languida,
Sanitatem recipiunt
Aegri, qui fide veniunt.

8. Flagitemus hanc dominam
In laudibus magnificam,
Ut nos ipsius precibus
Salvemur a criminibus.

9. Gloria patri Domino
Eiusque soli filio,
Regnanti omni saeculo
Cum spiritu paraclito.

Brev ms. Humiliatorum anni 1443. Cod. Vatican. 9217. — 5. 4 ascendit.

407. De sancta Martha.

In Laudibus.

1. Praeclara Dei gaudia
Mundo sonet ecclesia
In Martha, Dei famula,
Pangens caeli miracula.

2. Haec hospitavit Dominum,
Qui suscitavit Lazarum,
Haec suo sancto precatu
Expurget nos a reatu.

3. Quae draconem leoninum
Per auxilium divinum
Vicit suo funiculo
Utens Dei auxilio.

4. O dulcis Christi hospita,
Per tua sancta merita
Ora pro nobis omnibus
Tuum festum colentibus.

5. Concedat simplex unitas,
Praestet una divinitas,
Ut tuae laudis cantica
Nobis sint salutifera.

6. Sit laus paterno lumini
Cum filio vel flamini,
Ut nos per Marthae meritum
Caeli transducat aditum.

Brev. Xantonense impi Pictavii 1542. — 2, 3 Rex suo. — 6, 1 Sit laus patrono. — 6, 3 Ut qui per.

408. De sancto Martino.

1. Martinus meritis compar apostolis,
Praesul magnificus, pontificum decus,
In mundo celebrem consecrat hunc diem,
Qua conscendit ad aethera.

2. Martinus modicus et pauper saeculo
Dives ingreditur regna perennia,
Quamvis ecclesiae pace quiesceret,
Palmam martyrii tenet.

3. Hic Christum media chlamyde texerat,
Tres de morte viros atque resuscitat,
Dum nudis brachiis obtulit hostiam,
Ignis caelitus adfuit.

4. Quanta possideat gaudia perpetim,
Nullum cor penetrat, lingua vel explicat,
Unam namque tenet perpetuo stolam
Praestolatur et alteram.

5. O Martine, Deo praesul amabilis,
Pro nobis Dominum posce piisimum,
Ut mundet miseros, crimine sordidos,
Iustis praemia conferens.

6. Hoc summus genitor, conditor omnium,
Hoc unigenitus filius adnuat
Amborumque simul spiritus omnia
Disponens bene saecula.

Brev. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Archiep. Utinen. Oct. 10. A. — Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. B. — Hymn. et Psalt. ms. Civitatense saec. 15. Cod Civitaten. LXXIII. C. — Psalt. et hymn. ms. Civitatense saec. 14. Cod. Civitaten. LXXII. D. — Brev. ms. Civitatense anni 1476. Cod. Civitaten. LXXIV. (28). E. — Sanct. ms. Aquilegiense saec. 15. Cod. Labacen. 71. F. — Brev. Aquilegiense imp. Venetiis (de Torresanis) 1496. G. — 3, 1 Sic Christum B. — 4, 2 lingua nec explicat F. — 5, 1 H Martine Deo E; O fehlt BG. — 5. 2 nobis posce Deum pissimum F. — 6, 1 Haec summus A. — 6, 2 annuat filius F.

409. De sancto Martino.

Ad 1. Vesperas.

1. Sancti Martini praesulis
Hymnum laeti referimus,
Qui hoc contempsit saeculum
Mercatusque est praemium.

2. Qui in adulescentia
Dei praecepta tenuit
Stipemque largam iugiter
Erogavit pauperibus.

3. Instat doctrina orthodoxa
Digna sortitus praemia,
Pastor verus in populo,
Summus sacerdos rutilans.

4. Crebris quoque ieiuniis
Carnis reppulit vitia,
Saepe docendo populum
Destruxit mundi idola.

5. Magnus exstitit medicus
Infirma sanans corpora,
Devotas solvit animas
Possessas a diabolo.

6. Tanta repletus gratia
Obviam Christo abiit,
Nobisque semper maxima
Ostendit mirabilia.

7. Rogemus ergo, populi,
Confessorem altissimi,
Ut ipse nobis impetret
Pacem et indulgentiam.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymnar. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86). B. — 1, 3 hoc fehlt AB. — 3, 1 Instans B. — 5, 3 Devotus B. — 6. 3 Nobis cum semper A. — Doxol: Deo patri sit gloria.

410. De ss. Quinque Martyribus.

Ad Vesperas.

1. Proles Francisci germinat
Crucis Christi in stipite,
Flores roseos geminat
Cruore Iesu comite.

2. Uberes fructus protulit
Rigatos Christi flumine,
Qui rorem stirpi contulit
Cum spiritus munimine.

3. Dulcem ut gustet palmitum
Liquoremque fragrantiae,
Mortis Christi se hospitum
Iungat [nunc] redolentiae.

4. Radix de terra sitiens
Hos fusti haerens madidat
Et gladius pertransiens,
Profanus inde trepidat.

5. Ignis flamma supponitur
Capillis horum floridis,
Nec is nec caro uritur
Nec membris fuscat squalidis.

6. Rabiem gentis perfidae
De finibus credentium
Aufer, o Iesu, provide
Ob necem morientium.

7. Familiaeque martyrum,
Pater caelestis gratiae,
Preme hoste[m] atque dirum,
Dextra nos siste acie.

Brev. ms. Franciscanum anni 1492. Clm. Monacen. 23152. — 3, 4 Iungant; es fehlt eine Silbe. — 7, 3 Prime hostem atque chirum.

411. De ss. Quinque Martyribus.

Ad Matutinum.

1. Pangat sanctorum merita
Coetus minorum candidus,
Mente delectat subdita
Excelsa sede splendidus.

2. Partus virtute generat
Stirpem inclitus fulgidam
Nec ab ipso degenerat
Nobilitate floridam.

3. Suavi multi nectare
Christi sitiunt sanguinem,
Rubentem rosae iubare
Gustant Deum et hominem.

4. Tulisse mortis verbera,
Cum uterum egreditur,
Tremunt pontus et aethera,
Dum cruce pallens moritur.

5. Languent dolore nimio.
Rubet vultus ob lacrimas,
Dulci Iesu eximio
Donant corpus et animas.

6. Deficiunt prae taedio
Cruorem mox non fundere
Pro Christi mortis praedio
Contracta corda tundere.

7. Petunt exinde aditus
Paci livore gentium,
Quorum errorem funditus
Eliminant furentium.

8. Trucidantur funiculo
Verberum ictus tolerant,
Figuntur spinae spiculo
Nec eas poenas ponderant.

9. Plectuntur fracto gladio,
Cervicem tendunt propere,
Iubilantes prae gaudio
Iesum sequi prospere.

10. Praestet hoc nobis genitus
Patris caelestis gratiae
Ac utriusque spiritus,
Aeternae iungant gloriae.

Brev. ms. Franciscanum anni 1492. Clm. Monacen. 23152. — 9, 4 fehlt eine Silbe; lies praepropere? oder ergänze sequi iam.

412. De ss. Quinque Martyribus.

In Laudibus.

1. Victrix fides, quam non vides,
Martyres movit quaerere
Mitem esum, dulcem Iesum,
Iam lucis orto sidere.

2. Lux in luce, Iesu, duce
Martyres probas framea,
In te flore et nitore
Lux, ecce, surgit aurea.

3. Reges Christi coram tristi
Alligatisque manibus
Adducuntur, conspuuntur
Somno refectis artubus.

4. Igne diro furit tiro
Mens in te, Iesu, iubila,
Iam candescunt et albescunt
Nox, tenebrae et nubila.

5. Cincti fune importune
Teruntur more scoriae,
Iesu, letum aufer, metum,
Splendor paternae gloriae.

6. Vitam puram et securam
Victorum interemptio
Ferat pacem, auge facem,
Iesu, nostra redemptio.

7. Spina, cruce, mira luce
Lapsos trahe piissime,
Iesu fortis, liber mortis,
Aeterne rex altissime.

8. Videntium, tacentium
More tyrannum adeunt,
Fluit unda, rubet munda,
Vexilla regis prodeunt.

9. Nunc, victores, conductores,
Iram aufferte perfidi
Nos tuendo, inducendo
Ad cenam agni providi.

Brev. ms. Franciscanum anni 1492. Clm. Monacen. 23152.

413. De sancto Matthia.

1. Apostolorum in ordine
Dei sacerdos Matthias
Fide probatur inclita,
Canatur alta gloria.

2. Iudas nefando crimine
Dum Christum iniquis traderet,
Et debita sententia
Est morte raptus pessima,

3. Tunc congregati apostoli
Casum videntes perfidi
De plebe quaerunt undique,
Iudae loco quem subrogent.

4. Orationis impetu
Simul precantur ad Deum,
Qui corda novit omnium,
Daret ministrum congruum.

5. Sistuntur interim duo
Praesente sanctorum choro,
Testes fuerunt qui integri
Iohannis a baptismate.

6. Deinde Christo iudice,
Arbitro mentis intimae,
Apostolatus munere
Sors vera Matthiae exiit.

7. Qui nempe sancti protinus
Infusione spiritus
Cum ceteris est omnium
Linguis locutus gentium.

8. Hic praedicandi oraculo
Implevit orbis circulum
Et pergit ad caelestia
Christi canens magnalia.

9. Gloria patri ingenito,
Gloria unigenito
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Legend. ms. Mediolanense saec. 13. Cod. Ambrosian. C 125 inf. — 1, 2 Dei fehlt. — 2, 1 Iudasque. — 5, 3 integram. — 6, 2 mentis interie. — 7, 3 est fehlt.

414. De sancta Mathilde Dissensi.

1. Meritis celsam, praemio beatam
Domini sponsam, spiritalem matrem,
Signis insignem, canimus devoti,
Sanctam Mathildim.

2. Ecclesiarum decor et ornatus
Teneris annis Domino sacratur,
Hostia laudis, pingue holocaustum,
Sancta puella.

3. Herilem prolem unctio magistra
Subdidit cunctis, spiritus libertas
Eminens mundo Domini amore
Dulce servivit.

4. Thorum delicti nesciens migravit,
Nunc quies illi tuta cum supernis,
Quos est hic exsul mente frequentavit,
Corde dilexit.

5. Haustu vinali abstinens beata
Bibit ter vinum caelitus ex aqua,
Daemone mutam purgat, et purgata
Loquitur muta.

6. Illa dum orat, subvenitur aegris,
Reddita salus, virtus manifesta,
Gloriae Christi atque sanctitati
Virginis testes.

7. Laudem, virtutis virus, dum vitaret,
Homines fugit, gloria praecurrens
Virginis sanctae prodidit secretum
Undique praesens.

8. Trinitas sancta semper honoretur,
Gaudium iustis, prece sit iustorum,
Venia nobis, salus universis,
Gloria Deo.

Collect. ms. Diessense saec. 14. in Clm. Monacen. 1076. — Nach der Vita Mathildis von Engelhardus, Abt von Lanchaim, „quodam dictus abbas nunc autem pauper Christi in Lanchaim." Dem Leben vorauf geht von jüngerer Hand ein Officium in Reimprosa. — 7, 1 Tandem virtutis. — 8, 2 precesit iustorum. — Akrostichon: M e h t h i l t.

415. De sancto Mauritio.

Ad Laudes.

1. Salve, martyr egregie,
Mauriti, princeps principum,
Salve, victor dignissime,
Cohortis ductor inclite.

2. Salve, testis dulcissime,
Exsuperi piissime,
Salve, comes et legio,
Salvete, cosmi lumina.

3. Oramus, vestris precibus
Culpis mundemur omnibus,
Vincamus piis actibus,
Agni sequamur choreas.

4. Praesta, solus ingenite,
Praesta, Deus tu genite,
Praesta, sacer paraclite,
Et per aeterna saecula.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. — 2, 4 Salve cosmi. — 3, 3 Vincamur. —

416. De sancto Mauro.

Ad Laudes.

1. Christe, salvator omnium,
Tuorum vota supplicum
Exaudi nunc propitius
Levitae Mauri precibus.

2. Qui pro amore Domini
Amorem liquit saeculi,
Gaudia rerum fluida
Contempsit tua gratia.

3. Hinc namque sancto pectore
Crucem portat assidue,
In omni actu strenuus,
Locutione inclitus.

4. Cultu vigili pauperum
Caelicum gerens animum,
Maerentibus solacium,
Captivis dat subsidium.

5. Huius Mauri caelibis
Salvantur aegri meritis,
Redintegrantur debiles,
Laetificantur flebiles.

6. Sit Deo patri et filio
Honor et iubilatio
Cum spiritu paraclito
Regnanti poli iubilo.

Psalt. et hym. S. Servuli saec. 15. Cod. Cicogna 1573 (2065). — 5 3 Redintegrantes

417. De sancto Mauro.

Ad Vesperas.

1. Inter excelsos niveosque coetus,
Qui sacris caelum meritis adornant
Inclita Maurus pater ante Christum
Luce coruscat.

2. Hic puer parvus Domino sacratus
Et Benedicti patris ore doctus
Gratia Christi duodennis actus
Cavit iniquos.

3. Parcior victús, cilicina vestis,
Lectio psalmi, lacrimae perennes
Auxerant illi meritum reatus
Adnihilantes.

4. Tum suum Christus decorans alumnum
Illius signis bona publicavit,
Namque non paucis precibus salutem
Contulit aegris.

5. Ad patris iussum laticis profundi
Ambulans sicco pede pressit undas
Et crucis signo nova praeparavit
Lumina caeco.

6. Nunc pius nobis veniam precetur
Et sua nostrum prece frangat hostem,
Eius ut caeli pariter queamus
Scandere sedem.

7. Laus et immensum decus atque lumen,
Trinitas rerum, tibi sit, creatrix,
Cuius est simplex deitas gubernans
Saecula cuncta.

Offic. ms. S. Mauri saec. 12. ex. Cod. Petroburgen. F I 27. — Daraus Gillert in Briegers Zeitsch. f. Kirchengesch. IV, 610 u. f. (G). — 1, 1 viveosque G. — 3, 4 Ad nihilantes G. — 4, 1 Cum G. — „Hymnus sancti patris nostri Mauri abbatis“ Hs.

418. De sancto Mauro.

Ad Nocturnum.

1. Deus, bonorum praemium,
Lux vera te sequentium,
Iuva colentes annua
Mauri tui sollemnia.

2. Qui more vivens caelico
Sub habitu monastico
Tua repletus gratia
Carnis repressit vitia.

3. Dehinc nitens virtutibus
Et caritatis actibus
Iussu magistri Galliam
Petit relinquens patriam.

4. Ibi struens coenobium
Fit dux tibi placentium,
Quos voce, signis, opere
Iuste docebat vivere.

5. Tunc splenduit miraculis
Factus lucerna saeculis,
Nunc noster in temporibus
Protector exstet, quaesumus.

6. Summo patri ac filio,
Cum spiritu paraclito
Uni Deo, sit gloria
Per saecula perennia.

Offic. ms. S. Mauri saec. 12. ex. Cod. Petroburgen. F I 27. — Daraus Gillert l. c. 611.

419. De sancto Mauro.

Ad Laudes.

1. Iam, Maure summis coetibus
Coniunctus in caelestibus,
In valle fletus positos
Tuos revise subditos.

2. Qui fraude raptum daemonis
Resuscitasti mortuum,
Nos precibus et meritis
A morte salva criminum.

3. De te loquentes perfide,
Duro repletos daemone,
Sanos crucis iuvamine
Non distulisti reddere.

4. Ergo. pater sanctissime,
Tuos sequaces respice,
Hostem repelle pessimum,
Gregem fove monasticum.

5. Tuo precatu iurgia
Pellantur et lascivia,
Christi ministros caritas
Et mentis ornet puritas.

6. Summo patri ac filio,
Cum spiritu paraclito
Uni Deo, sit gloria
Per saecula perennia.

Offic. ms. S. Mauri saec. 12. ex. Cod. Petroburgen. F I 27. — Daraus Gillert l. c. 611 u. f.

420. De sancto Mauro.

In 1. Vesperis.

1. Congratulemur Domino
Sollemni cum tripudio
Diei huius annua
Recolentes sollemnia.

2. In qua exivit hominem
Terrae commendans pulverem
Maurus, confessor inclitus,
Caeli coniunctus civibus.

3. Clausus in carnis carcere
Crucem portavit corpore,
Contriti cordis optima
Est factus iugis victima.

4. Qua praesentem deificam
Monstrabat sibi gratiam,
Bonis clarus operibus
Multis atque virtutibus.

5. Nam caecis, claudis, ceteris
Aegris ac tribus mortuis
Salutis medicamina
Ope donavit caelica.

6. Sodalem traxit aequore,
Fratrem lusum a daemone
Perspexit efficacius
Ac patris viam caelitus.

7. Cuius adiuti precibus
Ac mundi culpis omnibus
Reddamur digni strenue
Dono perennis gloriae.

8. Sit laus, decus et gloria
Regenti cuncta saecula,
Patri Deo cum filio
Et spiritu paraclito.

Offic. ms. S. Mauri. saec. 12. ex. Cod. Petroburgen. memb. lat. F I 27. — Daraus von K. Gillert in Brieger, Zeitsch. f. Kirchengesch. IV. 505 u. f.

421. De sancto Mauro.

Ad Nocturnum.

1. Romanis olim sedibus
Dignis ortus natalibus
Divina providentia
Ut stella fulget splendida,

2. Beati magisterio
Benedicti sanctissimo
Adhaerens multo iustius
Maurus, Christi discipulus.

3. Contracto pede saeculi
Legem servavit Domini,
Terrena pro caelestibus
Lucra mutans mercedibus.

4. Quamvis gradu posterior,
Nullo factus inferior,
Pater dat testimonium
Eius signans propositum.

5. Nam fame, siti nimia
Atque multa vigilia,
Semper tactus cilicio
Ardore Christi nimio

6. Multis orationibus
Cordis mixtis singultibus
Dei sibi propitiam
Exhibebat praesentiam.

7. Brevi factus deicola
Multa signorum gloria
Effulsit pater providus
Gallicis regionibus.

8. Ubi carne deposita
Per patrata miracula
Notum factum est saeculo,
Quod nunc vivat in Domino.

9. Condignis cuius precibus
Trinus et unus Dominus
Det nobis regna caelica,
Cui virtus et gloria.

Offic. ms. S. Mauri saec. 12. ex. Cod. Petroburgen. memb. lat. F I 27. Daraus von Gillert l. c. 606.

422. De sancto Mauro.

Ad Laudes.

1. Laudet chorus fidelium
Regem auctorem omnium,
Perenni cuius gratia
Reis confertur venia.

2. Per quem Maurus sanctissimus.
In spe caelesti positus,
Fictae fraudis ridicula
Praecognovit phantastica.

3. Nam daemon arte pessima
Intrantem templi limina
Sanctum virum exterritat,
Dum mortes gregis indicat.

4. Ausu cuius praecognito
Crucis munitus clipeo
Pestem iniquam reppulit,
Quae mirum sonum intulit.

5. Pro rei certitudine
Sancto flenti pissime
Mox angelus apparuit
Ac ventura non siluit.

6. Esto certus, carissime,
De tuis nullum perdere,
Sed, cum gregem praemiseris,
A Christo coronaberis.

7. Fratres viginti septies
Vitae bis binis sexies
Servatis divo munere
Caelesti dantur patriae.

8. Sic iuxta vaticinium
Functus vice mortalium
Pater virtute clarior
Subsequitur felicior.

9. Quo rex aeternae gloriae
Det nobis semper vivere,
Cui sit omnipotentia,
Honor, virtus et gloria.

Offic. ms. S. Mauri saec. 12. ex. Cod. Petroburgen. memb. lat. F I 27. Daraus Gillert in Briegers Zeitsch. f. Kirchengesch. IV, 607 u. f.

423. De sancto Maximo.

Ad Vesperas.

1. Gratulare, iucundare,
Fidelium devotio,
Veni, die pater, pie,
Magno salutis gaudio.

2. Nos, Maxime sanctissime,
Defende, dator munerum,
Te amavit, te ditavit
Conditor, alme, siderum.

3. Hunc amemus, hunc laudemus
Maximum dignum gratiae,
Quem laudavit et beavit
Summae Deus clementiae.

4. O lucerna, tu pincerna
Christi, reflores gratia
Imitando, demonstrando
Beata nobis gaudia.

5. Diligamus et legamus
Confessorisque opera,
Quae demonstrant et illustrant
Aeterna Christi munera.

6. Precor, ora sine mora,
Maxime, caeli candidi
Ut nos ducas et conducas
Ad cenam agni providi.

Brev. ms. Cavense anni 1308. Cod. Casanaten. C. III 2 (1575). — 6, 1 Precamur ora.

424. De sancto Maximo.

Ad Nocturnum.

1. Nocturnis in vigiliis,
In Maximi sollemniis
Noster chorus invigilet,
Quem cordis voce postulet.

2. Psallamus in natalibus
Doctorisque praeconiis,
In hymnis spiritalibus
Magnis laetemur gaudiis.

3. Maxime, pater inclite,
O confessor magnifice,
Virtute Dei praedite,
Caelo fulges mirifice.

4. O sacerdos sanctissime,
Nobis praesta remedium,
Nunc, Maxime mitissime,
Da nobis semper gaudium.

5. Laus illi detur gloria,
Qui maximo cnm gaudio
Assumpsit cum victoria
Hunc in caeli palatio.

Brev. ms. Cavense anni 1308. Cod. Casanaten. C III 2 (1575). — 5, 2 maximi. — Vgl. zu Str. 1 Anal. XXII, Nr. 171.

425. De sancto Maximo.

Ad Laudes.

1. Aurora surgit aurea
In Maximi tripudio,
Et ut columba nivea
Lux lucet eius radio.

2. O pastor admirabilis,
Vir totius prudentiae,
Maxime, tu amabilis
Splendes in caelo gloriae.

3. Hic ut stella matutina
Refulgens caeli gaudio
Verbo vitam et doctrina
Dat hic dignis palatio.

4. Verorum pater pauperum,
Sis adiutor humilium,
Retribuens in posterum
Aeternum his auxilium.

5. Sit trinitati gloria,
Sit honor, sit laus debita,
Nobisque detur venia
Nunc per Maximi merita.

Brev. ms. Cavense anni 1308. Cod. Casanaten. C III 2 (1575).

426. De sancto Memmio.

1. Laetetur urbs sollemniis
Christi sacrati praesulis,
Ex urbe Roma geniti
Summique patris Memmii.

2. Petro iubente Gallias
Adiit hic fanaticas
Et Cathalaunis perfida
Sic expetivit moenia.

3. Illic coetus gentilium
Regem spernebat omnium
Et repellebat dulcia
Divini verbi dogmata.

4. Est Nauda fons in proximo
Urbis dictus vocabulo,
In quo puer, dum decidit,
Funesta mortis pertulit.

5. Huius parentes protinus
Multis currunt cum fletibus
Sanctum rogantes Memmium,
Quod suscitaret mortuum.

6. Confisus hic in Domino
Preces fundit ex intimo,
Ut in salutem civium
Hunc suscitaret mortuum.

7. Divina vis mox adfuit,
Laetusque puer prosilit,
Civesque Cathalaunici
Se sacro dant baptismati.

8. Petunt gaudentes, Memmius
Ut esset urbis maximus,
Sumpsitque culmen cathedrae
Illos replendo lumine.

9. Hic patrator insignium,
Turmis addictus caelitum,
[Deo] ferat suffragia
[Nobisque] poscat praemia.

10. Deo patri sit gloria
Eiusque soli filio
Cum spiritu paraclito
Et nunc et in perpetuum.

Brev. Cathalaunense imp. Virduni 1570.

427. **De s. Mercurio.**

1. Glorietur Armenia
Tanta prole Mercurio,
Laudat Samnitum patria
Sub eius patrocinio.

2. At tu prae cunctis, Samnia,
Eius freta praesidio
Gaude, laude tripudia
Pro tanto beneficio.

3. Hic ortus in Armenia
Post sacri fontis gratiam,
Qua dicebatur Mansia,
Secutus est militiam.

4. Tunc Decius peremerat,
Quos unda sacra tinxerat,
Philippum, patrem et filium,
Cum regerent imperium.

5. In cuius poena sceleris,
Mercuri, lux Armeniae,
Poenis te dat innumeris
Et omni contumeliae.

6. Scriptura nempe loquitur,
Quod malum, quod non luitur,
Reum trahit ad alia
Divina de iustitia.

7. Et ut scelus acerbius
Reddat infelix Decius
Roma privatum gloria
Ingulat in Caesaria.

8. Qui Roma vel Armenia
Plus te dilexit, Samnia,
Illis adversos subigens,
Te sibi semper eligens.

9. Quos placuit eligere
Te, martyr, semper colere,
Hos et tu semper protege,
Dum terrae sumus incolae.

10. Mercuri, martyr inclite,
Nostros clamores suscipe
Tuis[que] sacris precibus
Munda nos culpis omnibus.

11. Patri, nato, spiritui
Omnes cantemus cernui:
Perennis tibi gloria,
Qui das aeterna praemia.

Collectan. ms. Constant. Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 96. — 4, 3 Philippus. — 8, 1 Qua.

428. Da sancta Michaele.

1. Archangelorum principi
Devoti cantemus laudem,
Ut sit nobis propitius
Exoremus piis precibus.

2. Cum caeli exercitibus,
Quorum dux est egregius,
Succurrat nobis in omnibus
Nostris necessitatibus.

3. Absolvat suis precibus
Nos a peccatis omnibus,
Ut videamus Dominum
Per Michaelem archangelum.

4. In necessitate ultima
Per suam misericordiam
Succurrat nobis miseris,
Ne ducamur in tenebris.

5. Ne hostis nos decipiat,
Nos potenter eripiat,
Ne cadamus in tartarum
Post solutum mortis debitum.

6. Adventu suo clarissimo
Et fugato diabolo
Praesentet nostras animas
Redemptori laetissimas.

7. Hoc praestet filius virginis,
Qui sedet in throno patris,
Per spiritum paraclitum
Qui regit omne saeculum.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. | Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymnar. ms. Romarici Montis. saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86) B. — 2, 1 exercitu AB. — 5, 2 Et nos potenter A. — 7, 2 Sedens in throno B.

429. De sancto Michaele.

Ad Processionem.

Regna poli ianuas, populus, intrate per almas
Currite christicolae, prendite regna poli.
Nuntius hic Domini, cuius intratis in aulam,
Semper videt faciem, nuntius hic Domini.
Offerat ipse preces vestras, pia vota creanti,
Tundite vos pectus, offerat ipse preces.
Dicite cum lacrimis, quidquid culpastis in actis,
„Parce, rogamus, Deus," dicite cum lacrimis,
Moxque vobis tribuet veniam pius ille remissor
Plangentibus miserens datque vobis veniam.

Collect. ms. Laurissanum. saec. 9 et 10. Cod. Vatic. Palat. 833. — „In introitu ecclesiae s. Michaelis."

430. De sancto Michaele.

Ad Horas.

1. O Michael eximie,
Caelestis princeps curiae,
Intende nostris precibus
Cum angelorum coetibus.

2. Ora pro nobis Dominum,
Nos solvat nexu criminum,
Angelica suffragia
Fac nobis salutaria.

3. Laus tibi, rex altissime,
Iesu bone, piissime,
Laus patri et ingenito
Cum spiritu paraclito.

Horar. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Vatican. Reg. 165. A. — Psalt. ms. Benedictin. saec. 15. Cod. Vatican. Ottobon. 2921. B. — 1, 1 O fehlt B. — 2, 2 Salva a nexu B. — 3, 2 fehlt A.

431. De sancto Michaele.

Ad Vesperas.

1. Angelicae militiae
Nos Michaelem hodie
Laudemus et in posterum
Primatem et signiferum.

2. Archangelus est inclitus,
Paradisi praepositus,
Vacat aeterno numini
Ante conspectum Domini.

3. In magno caeli praemio
Cum suo tunc collegio
Victoriam obtinuit,
Per quam superbum corruit.

4. Sic iustis in auxilium,
Dum exeunt exsilium,
Quorum deducit animas
Ad aulas sacratissimas.

5. Praesta, Iesu dulcissime,
Fons amoris plenissime,
Ut Michaelis precibus
Nos salves in caelestibus.

Horar. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Vatican. Reg. 165. A. — Psalt. ms. Benedictin. saec. 15. Cod. Vatican. Ottobon. 2921. B. — 1, 2 Michaelem hos A. — 1, 4 et signifer A. — 2, 1 Angelis militiae est B. — 2, 3 Natat. B. — 3, 2 In suo tunc colilegio A. — 3, 4 Postquam superbum B. — 4, 1 Sic iustus A; Sit iustus B. — 4, 2 exeunt fehlt B. — 5, 4 Salvet A.

432. De ss. Nicasio, Quirino, Scuviculo.

1. Gaude, caelestis regis sponsa Christi,
Per mortem crucis copulata sibi,
Militum Christi plaude pro triumphis
Atque coronis.

2. Ex quibus, alme praesul o Nicasi,
Signis resplendens atque documentis
Sanguine fuso victor astra petis
Martyr herilis.

3. Hostis acerbi ferro trucidati
Tres una fide martyres invicti
Capita vectant ultra vadum amnis;
Laus trinitati!

4. Quam gloriosus Dominus in sanctis,
Quos ita facit rutilare signis!
Oret pro nobis ordo triumphalis,
Clarus in astris.

5. Gloria patri, summo conditori,
Gloria Christo, nostro redemptori,
Gloria tibi, spiritus amborum,
Semper in aevum.

Pass. ms. S. Audoeni Rotomagen. saec. 12. in. Cod. Rotomagen. 1406 (Y 41).

433. De sancto Nicolao.

Ad Nocturnum.

1. Gaude, regis sponsa perennis,
Gaude promens cantica laudis,
Cursus solis praesulis almi
Festum mundo fert Nicolai.

2. Qui praeclarum stemma parentum
Ornat factis ex pietatis,
Aurum natas dando patremque
Solvit stupro pauperieque.

3. Caelo lapsa voce tonantis
Christi cessit pastor ovilis;
Orant nautae fluctibus acti,
Mox sedantur proelia ponti.

4. Vulgum pascens esurientum
Mensuris divinitus auctis,
Purgat fucum daemoniorum,
Servat vitae iam ruituros.

5. Salve, praesul, perpetuatim
Cernens flentes ac rogitantes
Totas in te spes et habentes,
Cunctos cunctis tolle dolores.

6. Plebem Christi laetificato,
Morbos, pestes alleviato,
Vinci mundum foedere casto,
Per te nobis gaudia sunto.

7. Qui patri cum pneumate sancto
Par exsistens est homo factus,
Illi grates solvimus omnes
Regnanti per saecula cuncta.

Brev. ms. Emmeramense saec. 15. Clm. Monacen. 14757. A. — Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. B. — 2, 3 dandoque patrem. — 3, 3 Ornant B. — 4, 1 pascis esurientium B. — 4, 3 fugum B. — 4, 4 Servat in te iam B. — 5, 1 perpetua B. — 5, 3 Totas in te spem B. — 6, 1 laetificat B. — 6, 2 Morbo B. — 6, 4 Pro te B. — 7, 3 Illi fehlt B.

434. De sancto Nicolao.
Ad Laudes.

1. Sollemne tempus imminet,
Nostra chorea iubilet
In laude summi iudicis
Et Nicolai praesulis.

2. Congaudet eius gloriae
Caelestis ordo curiae
Talique plaudens compare
Christum frequentat dramate.

3. Huius sequentes gaudia
Dicamus et nos cantica
Pro posse nostro paucula
Votorum vera nuntia.

4. Tu, Christe, nostrum gaudium,
Tu confitentum bravium,
Votis intende supplicum
Donando vitae praemium.

5. Et tu, sacerdos hagie,
Nos, Nicolae, respice
Tibi faventes iubilo
Totoque desiderio.

6. Nostros reatus dilue
Tuo clemens oramine.
Tales iuvans exsistere,
Quales fruamur lumine.

7. In quo manens feliciter
Tu trinitati iugiter
Persolvis laudum cantica
Per saeculorum saecula.

Psalt. et. hymn. ms. Valcidorense saec. 11/12. Clm. Monacen. 13067. A. — Brev. Emmeramense saec. 15. Clm. Monacen. 14757. B. — Ant. et. hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15]. Cod. Upsalen. C 422. C. — 2, 3 plaudes C. — 3, 1 Cuius C. — 3, 3 nostra B. — 3, 4 vero A; Voto et voce munia B. — 5, 1 aye ABC. — Nach Str. 7 hängt C noch an:

Sit trinitati gloria,
Sit honor, sit laus debita,
Nobisque detur venia
Per Nicolai merita.

Nach Str. 3. Divisio B. — Aus C bei Klemming III, 137.

435. De sancto Nicolao.

1. Alme pater clericorum
Exemplarque laicorum,
Vita fulgens angelorum
Nicolae pontifex.

2. Vox excelsa deitatis
Nuntiavit dignitatis
Tuae atque claritatis
Mentis sancta gaudia.

3. Tres scholares suscitasti
Populumque satiasti
Tuum atque relevasti
Virginum infamiam.

4. Iudaeus est baptizatus,
Qui a te est suscitatus,
Tu prece pia precatus
Cunctis das auxilium.

5. Gloria tibi, trinitas
Et deitatis unitas,
Sit in cuius sollemnitas
Colitur per saecula.

Sequent. et hymn. ms. Carmeli Senen. saec. 14. Cod. Senen. G III, 2.

436. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Aurora surgit aurea
Festa restaurans annua,
Cum Nicolaus arduum
Caeli scandit palatium.

2. Quam gloriose moritur,
Qui moriendo oritur,
Tunc vere vitam invenit,
Cum morte carnis interit.

3. Sancto exutus corpore
Stola vestitur gloriae,
Carnis exit ergastulum,
Caeli intrat palatium.

4. Quanta in summis accipit,
Qui sic imis claruit,
Cuius micant prodigia
Per ampla mundi crimina.

5. Nobis, praesul egregie,
Decus et lux ecclesiae,
Tibi festa colentibus
Sacris succurre precibus.

6. Sit patri laus ingenito,
Sit decus unigenito,
Sit utriusque parili
Maiestas summa flamini.

Brev. ms. Strumense saec. 11. Cod. Laurent. Conv. sup. 524. — Str. 1, 4 und die Doxol. aus dem Benediktushymnus gleichen Anfangs; cfr. Anal. IV, 109.

437. De sancto Nicolao.

R. O venerande amice, Dei Nicolae amator.

Sume, Nicola sacer, devotae munera laudis,
Magna tropaea libens sume, Nicola sacer.
Orgia grata cano populis de praesule magno,
Ut cuncti iubilent, orgia grata cano.
Laudibus, alme, tuis populi laetantur ovantes,
Astra poli plaudant laudibus, alme, tuis.
Euge, benigne puer, altus spiramine sacro
Contemnis mammas. euge, benigne puer.
Fulva talenta iacens famam lupanaris ademis,
Clamque domum remeas fulva talenta iacens.
Plaude, Myrea, polis tanto redimita decore,
Praesule sub magno plaude, Myrea, polis.
Unda furentis aquae lembum quassavit in alto,
Te prohibente silet unda furentis aquae.
Tritica nauta sacer tribuit sub pectore tristi,
Gratulat augendo tritica nauta sacer.
Phalanx iniqua mugit propriis spoliata colonis,
Ima petens Styiae phalanx iniqua mugit.
Torve chelidre, sile, nam nil tua munera prosunt,
Fraus et cuncta patet, torve chelidre, sile.
Quid furis, Eustaci, damnas sine crimine iustos?
Victor adest praesul; quid furis, Eustaci?
O venerande nimis, praebens suffragia cuncta,
Omnibus altor ades, o venerande nimis.
Quis valet, alme Dei, meritas tibi promere laudes,
Currere per cuncta, quis valet, alme Dei?
Iussa tremenda, minas et fastus Caesaris arces
Eparchique simul iussa tremenda, minas.
Caesar et Ablavius narrant sibi mutua visa,
Iussa cito peragunt Caesar et Ablavius.
Gloria, Christe, tibi, sanctos qui mire decoras
Atque nitere facis, gloria, Christe, tibi.
Spiritus astra petit, corpus miracula praebet,
Ossa manant oleum, spiritus astra petit.
Pectora cuncta replet mundus de marmore liquor,
Dum fluit a tumba, pectora cuncta replet.
Cantica digna Deo, socii, pangamus ovantes,
Astra simul resonent cantica digna Deo.
Dulcis amor Domini resonet cum voce canora,
Personet ore pio dulcis amor Domini.

Gloria, summe pater, tibi sit, qui cuncta gubernas,
Sit tibi laus et honor, gloria, summe pater.
Sit tibi, Christe, salus, virtus per saecula cuncta,
Flamine cum sancto sit tibi, Christe, salus.

Passion. ms. saec. 12. Cod. Vatican. 1190. add. saec. 12/13. — 1 Summe. — 19 Salve chelydre. — 20 salve chelydre. — 24 alitor.

438. De s. Nicolao Peregrino.

Ad Vesperas.

1. Exsultet caelum laudibus,
Fulget terra virtutibus,
Colit mater ecclesia
Nicolai sollemnia.

2. Castus ab annis teneris
Mundique spretis prosperis,
Pauper factus pro paupere
Christo ditatur aethere.

3. Nocte discedens laribus
Abrahae novus aemulus,
Urbes lustrans agminibus,
Vacans orationibus.

4. In crucis laude iubilat
Mente, quam manu baiulat,
Crucis virtus est gloria,
Laus et eius victoria.

5. Iacob assumens baculum
Iordanis transit loculum,
Tempsit athleta perfidum
Hostem stravit et saeculum.

6. O summi regis signifer,
Nicolae sat celeber,
Preces funde pro propulo
Degente in periculo.

7. Praesta, pater ingenite,
Iesu, cum sacro flamine,
Ut Nicolai meritis
Bonis fruamur caelicis.

Brev. ms. Franciscan. saec. 14/15. Cod. Alexandrin. 233. — 3, 1 Noctis.

439. De s. Nicolao Peregrino.

Ad Matutinum.

1. Iesu, nostra redemptio,
Amor et vita pauperum,
In Nicolai laudibus
Preces admitte supplicum.

2. Hic manna pastus caelitus,
Corde mitis angelicus,
Dulcis fuit alloquio,
Alacer in obsequio.

3. Solis occasu modice
Se pane cibat, lactice,
Non afficit esuries,
Nec gravavit ingluvies.

4. Ioseph abiecit pallium
Vitae affectans bravium,
Christum sequendum Dominum
Catervas fugat daemonum.

5. Sacro repletus flamine
Ac puerorum agmine
Stipatus mente sedula
Dei fatur magnalia.

6. Hic nudus nudum sequitur,
Eius crucem amplectitur,
Hostem nudus aggreditur,
Caelum dives ingreditur.

7. Praesta, pater ingenite.

Brev. ms. Franciscan. saec. 14/15. Cod. Alexandrin. 233. — 3, 3 latece. — 3, 3 resuriet. — 5, 1 famine.

440. De s. Nicolao Peregrino.

In Laudibus.

1. Iam lucis orto sidere
Patrem laudemus gloriae,
Post Nicolaum pauperem,
Caelestis aulae militem.

2. Hic Gedeonis facula,
Lagena, latens cerea,
Potens beavit patriam
Hostium caedens agmina.

3. Pannis indutus vilibus
Nudis incedit pedibus,
Baptistam sequens actibus
Eliamque virtutibus.

4. Hydrum gestabat aereum,
Figurantem aethereum,
Sanans aegrorum milia
Huius vallis in invia.

5. Novus ascendit incola
Caelum, verus deicola,
Patriarcharum socius
Factus est vir catholicus.

6. Gaudet chorus angelicus
Simul et apostolicus,
Gaudeat chorus martyrum,
Confessorum et virginum.

7. Praesta, pater ingenite.

Brev. Franciscan. saec. 14/15. Cod. Alexandrin. 233. — 2, 2 latens crecea.

441. De sancto Olavo.

Ad Nocturnum.

1. Tardi quidam ad credendum
Nova iura fidei
Christum negant confitendum;
Qui cordis lapidei
Sunt, conspirant ad perdendum
Plantatorem fidei.

2. Multitudo adunatur
Et bellum inducitur,
Iniquitas dominatur,
In regem erigitur,
Leo fortis decollatur,
Et iustus conteritur.

3. Christiaui mox caeduntur,
Rex truncatur gladio,
Quorum animae creduntur
Clariores radio,
Sede sacra disponuntur
Victores in stadio.

4. Tortores ad viam vitae
Compellunt oracula:
Veniam petentes ite
Regis ad miracula,
Qua dicatur: Huc venite
Omnes sine macula.

5. Tu confirmes spem tuorum
Fidei constantia,
Vim feramus tormentorum
Pari patientia,
Ut speremus angelorum
Sempiterna gaudia.

6. Sit laus, honor patri Deo
Dilectoque filio,
Sacro flamini cum eo,
Ex cuius imperio
Super martyris tropaeo
Laetetur haec contio.

Ant. et. hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15]. Cod. Upsalen. C 422. A. — Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. B. — 2, 1 Multitudo invitatur B. — 2, 2 Ad bellum adducitur B. — 2, 4 In rege B. — 3, 6 in proelio A. — 4, 2 miracula A. — 4, 4 oracula A. — 6, 4 Ex eius B. — 6, 6 Laetatur B. — Ad Vesp. steht der Hymnus Anal. XI, Nr. 383, Str. 1—6.

442. De sancto Olavo.

Ad Laudes.

1. Martyr Christi sublevatur,
Ad domum reducitur,
Vulnus aqua mox lavatur,
Sanguis aqua miscitur.
Aqua mixta deportatur
Et foris effunditur.

2. Caecus lapsus casu bono,
Aqua tangit pupulam,
Visum capit aquae dono,
Visus perdit maculam,
Christum laudat dulci sono
Laudis videns faculam.

3. Lingua cuidam amputatur,
Et mutus efficitur.
Opem martyris precatur,
Martyr prece flectitur,
Usus linguae reformatur,
Adulescens loquitur.

4. Morbo mulier contracta
Fulta repit baculo,
Inimici fraus abacta
Fracta perit iaculo,
Sana redit languens facta
Regis ab oraculo.

5. Sacerdotis detruncati
Membris truncus vehitur
Locum regis ad beati,
Truncus ibi ponitur,
Restauratur sanitati
Et sospes regreditur.

6. Ergo Christum imploremus
Opem ferre miseris,
Ut tyrannum superemus
Et ministrum sceleris,
Ut in caelis conregnemus
Reducti ab inferis.

7. Sit laus, honor patri Deo.

Ant. et hymn. ms. Scarense saec. 14. [et 15]. Cod. Upsalen. C 422. A. — Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. B. — 1, 4 miscetur AB. — 4, 2 crepit B. — 4, 3 abaucta B. — 7, 1 Deo patri B. — Vgl. Str. 2, 3 und 5 schon Anal. XI, Nr. 383.

443. De sancto Paride.

Ad Vesperas.

1. Gratulemur concinentes
Laudem Dei filio,
Olim caeci et sedentes
Mortis in exsilio,
Iam renati et videntes
Paridis auxilio.

2. Per quem Deus visitavit
Plebem suam mitius,
Eius enim emundavit
Crimina propitius
Et draconis effugavit
Pestem diram longius.

3. Gaude, felix urbs effecta,
Iam dives et prospera,
Creatoris circumspecta
Admirare opera,
Ne sis vilis et despecta,
Ad salutem propera.

4. De tenebris in splendore
Verae lucis posita
Fastum pone cum errore
Creatori subdita,
Novae legis in ardore
Patrem caeli visita.

5. Laus sit, honor regi Deo
Per immensa tempora,
Nos conducat ut cum eo
Filius ad supera,
Flamen sanctum cum tropaeo
Nostra roret pectora.

Offic. ss. Reparatae, Paridis, Amasii etc. imp. Neapoli 1533.

444. De sancto Paride.

Ad Laudes.

1. O quam mira, Iesu, fuit
Tua pia gratia,
Dum per nndas draco fluit
Morbis ad exitia
Et leonis vita ruit
Ursique saevitia.

2. In stuporem sic conversa
Plebs, erroris filia,
Est ad mentem dum reversa,
Spernit mundi vilia
Cernens mira tam diversa
Sternit iam sculptilia.

3. In terrenis dum torquemur
Procellarum fluctibus,
Per te, Paris, roboremur
Votis atque precibus,
Ut cum iustis epulemur
Regnis in caelestibus.

4. Laus sit, honor regi Deo
Per immensa tempora,
Nos conducat ut cum eo
Filius ad supera,
Flamen sanctum cum tropaeo
Nostra roret pectora.

Offic. ss. Reparatae, Paridis, Amasii etc. imp. Neapoli 1533.

445. De sancto Patricio.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
 Qua fert Patricium Christus ad astra pium.
Sidus praeclarum lumen dat in aethere clarum,
 Quod Deus amplificat, mundus eoque micat.
Sidus hoc est Phoebus ipsis lucendo diebus
 Clarus et eximius lumine Patricius.
Hic non credentem, quam duxit Hibernia, gentem
 Coniunxit fidei per sacra verba Dei.
Hic est vir mirus, quo nescit Hibernia virus;
 Praedicat ille Deum, morsque fugit per eum.
Huius in ore, Deus, tua se miracula palant,
 Exta furis balant, paenitet ille reus.
Nos prece felici iungas, pater alme Patriti,
 Perpetuo soli, qui micat arce poli.

Process. ms. Dublinense saec. ?. Cod. Oxonien. Ralinson Lit. d 4. — 8 Iunxit fidei. — Abschrift von Rev. H. M. Bannister.

446. In Festo Patronarum.

Ad Processionem.

Aurea lux mundi, resplendens gloria caeli,
 Nobis sit fautrix virgo Dei genetrix.
Vincula quae solvis vinctae prius omnia carnis,
 Clemens exaudi vota tui populi.
Pacis porta Dei stabilis, quia pervia nulli,
 Ad caeli sedes has quoque ferto preces.
Rex de qua vitae processit, plena salute,
 Dirige sub verbo gaudia nostra tuo.
Filia tu regum, dominatrix caelicolarum,
 Nos pressos recrea crimine cum venia.
Cuius ad haec gentis comiteris summa decoris,
 Quo tempus nostrum fulgeat innocuum.
Florida concordis Christo laus vincta cohortis,
 Pignora Sophiae, nos relevate piae!
Nos quia terrenum scimus superasse tyrannum,
 Hinc petimus supero iungite nos solio.
Attala, Perhtsiulindis, Odilia, Spes, Alabidis,
 Gesa, Gesta, Fides, cernite nos humiles.
Tertia de binis, gemini cognomen amoris,
 Matris cara tuae filia, virgo, fave.
Candida, Iustina, Caecilia, Digna, Columba,
 Fautrices propriis este simul famulis.

Virginitate pia praefulgens virgo Maria,
Floribus his populum, sancta, tuere tuum.

Antiph. ms. Argentinen. saec. 12. Cod. Londinen. Add. 23922. — 17 sq. Attala, Äbtissin von St. Stephan in Strafsburg † 741; Perhtsiulindis (Berhesindis oder Berswindis), Mutter der hl. Odilie; Alabidis, Gesa, Gesta mir unauffindbare Heiligennamen? — 19 sq. die hl. Caritas, Schwester von Fides und Spes, erstere besonders zu Schlettstadt verehrt. — Abschrift des Hymnus von Rev. H. M. Bannister.

447. In Festo Patronorum regni Sueciae.

Ad Vesp. et Noct.

1. Lux, ecce, surgit aurea,
Dies salutis oritur,
Regna plaudunt aetherea,
Dum Suecia convertitur.

2. Egressus ad undecimam
Horam pater familias
Ovem quasi novissimam
Videt Sueorum filias.

3. Mittit sollennes nuntios,
Ut revocent incredulos,
Reduxit multos devios
Per verbi sui baiulos.

4. Ovem abductam revocat
Pater misericordiae,
Inter vireta collocat
Caelestis alimoniae.

5. Per patronorum merita,
Deus, creator omnium,
Dimitte nobis debita
Et da perenne gaudium.

6. Laus patri sit ingenito,
Laus nato cum paraclito,
Sit firma pax ecclesiae,
Decus patronis Sueciae.

Brev. Upsalense imp. 1483. Daraus Klemming I, 167 u. f.

448. In festo Patronorum regni Sueciae.

Ad Laudes.

1. Iam adest dies celebris,
Et lux succedit tenebris,
Iam fides idolatriae
Et veritas fallaciae.

2. Sueorum nunc ecclesia,
Gaude, plaude, multiplica
Pro tuae lucis gloria
Devota laudum cantica.

3. Parentes verbo gratiae,
Quos veneraris hodie,
Tibi sunt causa gloriae
Et fidei primitiae.

4. Quam pretiosi martyres,
Quam gloriosi praesules,
Quam venerandae viduae,
Consortes individuae!

5. Dum valle de miseriae
Scandunt ad thronum gloriae,
Causam praestant tristitiae
Tibi relictae filiae.

6. Sed geminatur gaudium,
Nati surgunt pro patribus,
Felix redit martyrium
Succedens confessoribus.

7. Laus patri sit ingenito.

Brev. Upsalense imp. 1483. Daraus Klemming I, 175.

449. In Conversione s. Pauli.

Ad Laudes.

1. Sancte Paule apostole,
Doctor plebis catholicae.
Fave cunctis fidelibus
Festum tuum colentibus.

2. Te Christus, Dei filius.
Vocavit cum terroribus
Teque multorum hominum
Elegit verum medicum.

3. Tu enim sanans languidos,
Caecos, claudos [et] mortuos,
Dasque per orbem gentibus
Verbum salutis omnibus.

4. Nunc ergo nobis, quaesumus,
Succurre peccatoribus
Et post mundi tristitiam
Perennem da laetitiam.

5. Praestet hoc tuis precibus
Trinus et unus Dominus,
Qui regnat Deus omnia
Per saeculorum saecula.

Diurn. ms. Benedict. Bavar. saec. 14. Cod. Altovaden. X.

450. De sancto Paxentio.

Ad Vesp. et Noct.

1. Fulget celebris dies hominibus.
Quo de tenebris saeculi inclitum
Hostibus victis Christus Paxentium
Vexit ad astra.

2. Hic sanctus, Dei repletus gratia.
Deorum spreta cultura caelica
Appetens terrae tempsit peripsima
Ab infantia.

3. Matrona quidem meritis beati
Huius a lepra rediit saluti,
Mire nam caro, putredo quam texit,
Ut nix refulsit.

4. Patrem, daemonum cultorem, turbavit,
Hostem se Christum fatentem calcavit,
Regem superbum fide superavit
Ac satellitem.

5. Poenarum namque genera beatus
Pro Christo saeva superans gaudia,
Sanguine sacro laureatus, poli
Vera conscendit.

6. Iam caelo sacris sanctorum coetibus
Iunctus exsultat, qui, dum terris vixit,
Gaudia totis viribus calcavit
Impia mundi.

7. Quaesumus ergo, Domine, precibus
Huius sereno hos vultu gubernes,
Quos his iucundos interesse facis
Benignus festis.

8. Patri sit decus, honor quoque nato
Salusque sacro sitque spiritui,
Trinus qui Deus et unus per cuncta
Imperat saecla.

Brev. Cluniacense imp. Parisiis 1503. — 3, 3 Mira . . . . quem. — 4, 2 latentem — 8, 2 sit spiritui.

451. De sancto Paxentio.

Ad Nocturnos.

1. Salvatorem collaudemus
Hac nocte gaudiosa,
Qua decore est indutus
Stolaque pretiosa
Martyr eius Paxentius
In caelesti gloria.

2. Paxentius martyr laetus
Iudici praesentatur,
Nec hic fide perturbatur;
Fustibus laceratur,
Sed stat orans et illaesus,
Iudexque confunditur.

3. Nebuloso situs loco,
Sed caelestis immensa
Lux hunc perlustrat subito
Et ut cera liquida
Angelus iubente Deo
Madefecit pondera.

4. Nostros clemens nexus, Christe,
Eius solve precibus,
Nos et hac nocte ab hoste
Et ab imminentibus
Periculis vigilantes
Hic protege caelitus.

5. Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio
Regnanti in trinitate,
Nos quoque oratio
Huius solis claritate
Perducat cum gaudio.

Brev. Cluniacense imp. Parisiis 1503. — 1, 5 cuius. — 3, 1 situr. — 3, 6 Madeficat.

452. De sancto Paxentio.

Ad Laudes.

1. Lux, ecce, surgit aurea,
Diesque ignescit clara,
In qua martyr Paxentius
Caeli successit civibus.

2. Voce ergo nunc sonora
Laeti Deo praeconia
Iubilemus gloriosa
Huius colentes tropaea.

3. Martyr pius post nimia
Tormentorum supplicia
Sub crudeli ictu ensis
Vitam finivit in terris.

4. Ut columba benedictus
Eius et almus spiritus,
Terrae corpus suum linquens
Caelos petivit congaudens.

5. Doxa patri et filio,
Septiformi paraclito;
Nobis, o martyr inclite,
Salutis opem porrige.

Brev. Cluniacense imp. Parisiis 1503.

453. De sancto Pelino.

Ad Vesperas.

1. Gaude, felix Brundusium,
Tanto ditata praesule,
Quem sanctorum consortio
Iunxit Deus martyrio.

2. Hic castitatis munere,
Doctrinae fulget radiis,
Nec metuens supplicia
Quam plures Christo genuit.

3. Ut novum sidus micuit
Sedem tenens Aproculi
Pelinus, praesul inclitus,
Vitae refulgens meritis.

4. Hostes devicit fortiter
Idola falsa conterens,
Tandem sacratum sanguinem
Fundens tenet caelestia.

5. Laus et perennis gloria
Deo patri et filio,
Sancto simul paraclito
In saeculorum saecula.

Officia ss. patronorum ecclesiae Brundusinae. Ad normam Breviarii Romani restituta Imp. Romae 1583.

454. De sancto Pelino.

Ad Laudes.

1. Laudemus omnes seduli
Pium auctorem saeculi,
Qui pro bonis aethereis
Pelinum dedit praesulem.

2. Hic excitatur gloria,
Ut sufferat supplicia,
Senem culpas Aproculum,
Qui timet mortis iaculum.

3. Molas frangunt forcipibus
Saevit rota cum dentibus,
Sed per Christi clementiam
Non carpsit penetralia.

4. Tu, pastor, martyr inclite,
Caelesti patrocinio
Ab omni mortis impetu
Tuos defende famulos.

5. Deo patri sit gloria.

Officia ss. patronorum eccl. Brundusinae. Imp. Romae 1583.

455. De s. Petro Martyre.

1. Chorus Dei fidelium
Magno laetetur iubilo,
Quod verae lucis semita
Petri patet martyrio.

2. Qui Veronensi patriae
Mediolanum praetulit
Corpusque suum praestitit
Amore puro fidei.

3. Hic verba Dei nuntians,
Errores movens penitus,
Et veritatem docuit,
Per quem salvatur quilibet.

4. Ora clausit haeretici
Pauli doctrina profluens,
Ex illis quoque plurimos
Ad veram traxit regulam.

5. De quo dolentes haeretici
Aeris collecto cumulo
Petro, qui Cumas ierat,
Parant tortores pessimos.

6. Qui iuxta Medam feriunt
Sacri coronam capitis,
Quem cadens spina sustulit
Fletu dolens assiduo.

7. Cuius pro morte doluit
Mediolani civitas
Eique tota prodiit
Pectus contundens obviam.

8. Ad eius caeci tumulum
Claro recepto lumine
Et claudi rectis gressibus
Pergunt laudantes Dominum.

9. Immundo pressi spiritu
Eius purgantur meritis,
Quorum qui quaerit numerum
Arenae modum flagitat.

10. Reddamus ergo gloriam
Deo patri cum filio
Una cum sancto spiritu,
Qui nobis tantam praestitit.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II. 20. — 2, 2 Mediolano. — 4, 1 Oraque clausit. — 4, 2 perfluens.

456. De s. Philippo Argirione.

Ad 1. Vesperas.

1. Si confessoris tanti meritorum
Laudes velimus pangere sonoras,
Eius canamus gratiae triumphum
Corde contriti.

2. Aureum tamquam sidus inter astra
Micat excelsis sedibus polorum,
Et in terrenis merita resplendent
Sancti Philippi.

3. Cui dum floreret iuvenilis aetas,
Prosperitatem saeculi perhorrens
Gazis errorum opibus parentum
Renuntiavit.

4. Immaculatus Romam proficiscens,
Sacerdotali praeditus honore
Tomo recepto mittitur ad montem
Argirionis.

5. Quo pessimorum reperit catervas
Daemoniorum corpora laedentum,
Quos a cavernis expulit petrarum
Atque fugavit.

6. Excelso regi patri genitoque
Ac radianti spiritui sancto
Gloria consors, laus, virtus quoque,
Honor sit perpes.

Collect. ms. Cardin. de S. Severina anni 1529. Cod. Arch. Vaticani X, 89. — 6, 2 radiantis.

457. De s. Philippo Argirione.

Ad Matutinum.

1. Suam cognovit uxorem,
Quae concepit et peperit
Filium, Dei vigorem,
In quo gratiam repperit.

2. Philippo ei posito
Nomine suo proprio
Anno completo septimo
Tonsum matre reperio.

3. Anno scandens vigesimo
Diaconus est ordinatus,
Maximo desiderio
Romam ire declinatus.

4. Ceteros sibi ordines
Magno cum voto suscepit,
Alios inter milites
Sanctus eum Petrus recepit.

5. Quod is auri perpendebat
Sacris de scriptis pabulum,
Corde sano adimplebat
Cunctumque docet populum.

Collect. ms. Cardin. de S. Severina anni 1529. Cod. Arch. Vaticani X 89. — 4, 4 resedit. — Doxol: Deo patri. — Sind diese Str. nicht Antiphonen eines Officiums, die irrtümlich als Hymnus aufgefafst wurden?

458. De s. Philippo Argirione.

Ad Laudes.

1. Mira, dum vixit, miranda post corpus
Traditum humo agit virtuose,
In tumba eius sanitatem sumunt
Omnes languentes.

2. Quotquot ad eius tumulum accedunt,
Vel asportantur languidi vel laesi,
Omnes curantur ob omni languore,
Quo patiuntur.

3. Ecce, sacerdos, qui in diebus suis
Placuit Deo, inventus est iustus,
Ideo stolam induit eundem
Gloriae suae.

4. Si quos contingit daemone vexatos,
Quos per vim decet adduci ligatos,
Dum ad eiusdem tumbam adpropinquant,
Deliberantur.

5. O gloriose Philippe confessor,
Exaudi preces tibi supplicantum,
Ut aulam tuis meritis possimus
Ingredi caeli.

6. Excelso regi patri genitoque
Ac radianti spiritui sancto
Gloria consors, laus, virtus quoque,
Honor sit perpes.

Collectan. ms. Card. de S. Severina anni 1529. Cod. Arch. Vaticani X 89. — 1, 2 humum. — 3, 3 induit eum. — In dem zugehörigen Officium befinden sich einzelne rhythmische Teile, so die AA 2—4 der 1. Vesper.

459. De ss. Placido et Sigeberto.

1. Iesu, pax nostra et spes mundi unica,
Tu speciale decus das ecclesiae
Sacris sanctorum reliquiis tuorum,
Quos caelo vectos tibi facis patronos.

2. Unde nunc hymnum symphoniae debitum
Martyris sancti in honore Placidi
Et confessoris Sigeberti comparis
Psallat devota tibi, rex, catervula.

3. Iam, martyr Christi, deprecamur cernui
Eius ad thronum nostrum fer obsequium,
Ut peccatorum mereamur nostrorum
Vinclis absolvi et quiete perfrui.

4. Confessor sancte, vota nostra suscipe
Et Dei nostri in conspectu subveni,
Quo pacis dono potiamur sedulo
Et assistamus angelorum laudibus.

5. Athletae bini, cunctum clerum tueri
Velitis omnem et christianitatem,
Post vitae metam in fide stabilitam
Cunctis beate impetrando vivere.

6. Trina maiestas atque simplex unitas,
Concede tuis dignanter hoc famulis,
Cui sit in caelo gratiarum actio,
Honor, laus, doxa per aeterna saecula.

Brev. ms. Curiense saec. 15. Cod. Scotor. Vindobonen. 54. h. 15. — 5, 1 tuere. — 5, 2 vitae meatam.

460. De sancto Prospero.

1. O gloriose pontifex,
Miraculorum opifex,
Implora nobis caelitus
Largiri dona spiritus.

2. Cuius perfusus flamine,
Virtutum clarus munere,
Prosper vocatus nomine,
Prosper fit magis opere.

3. Sequens veram iustitiam
Perfectionis operum
Terrenam opulentiam
Dedit in cibos pauperum.

4. Paternis spretis laribus
Cum pompis saecularibus
Fit imitator sedulus,
Christi verus discipulus.

5. Romae cito applicuit,
Instando, ut proposuit,
Vir sanctus, apostolicus,
Prosper, doctor basilicus.

6. Hunc pontifex per spiritum
Elegit in antistitem
Regii virum inclitum,
Bonorum morum divitem.

7. Sacra fudit eloquia
Per cuncta mundi spatia
Doctorum flos eximius
Ut paradisi fluvius.

8. Omni praestat infirmanti
Sanctus opem se roganti,
Caecis, claudis, surdis, mutis
Sanitati restitutis.

9. Honor, decus, imperium
Sit Deo, regi gloriae,
Qui se suis in praemium
Donat electis patriae.

Offic. ms. S. Galgani saec. 16. Cod. Senen. F VI 22. — 3, 4 cibis. — 5, 2 Instans. — 6, 3 Regi. — 8, 1 in firmitati.

461. In Elevatione beati Quintini.

Ad Matutinum.

1. Post temporum curriculum
Ignorant ommes tumulum,
Per divinum oraculum
Revelandum Eligio.

2. Locum illustrat claritas,
Mira fragrat suavitas,
Fulget virtutum novitas
Signorum testimonio.

3. Dens eductus putredinem
Non educit, sed sanguinem,
Quem ut favi dulcedinem
Sancti servat devotio.

4. Sanctus sanctum mirificat,
Sepulturam aedificat,
Auro gemmisque fabricat,
Cuius ars maior pretio.

5. Lucerna clausa latebris
Extingui nequit tenebris,
Ad hoc nata, quod celebris
Eius fiat productio.

6. Ergo prodit in medium
Sevata super modium,
Dum fervore fidelium
Renovatur translatio.

7. Tu esto nobis gaudium,
Per cuius beneficium
Tamquam rosa vel lilium
Reflorescit in Maio.

Brev. S. Quintini Viromandensis imp. absque [1520].

462. De sancta Radegunde.

1. Christe, cunctorum sator et redemptor,
Siderum, terrae maris atque rector,
Omnium laudes tibi personantum
Solve reatum.

2. Vase qui gemmas fragili recondis,
Viribus fusas animo pudicas
Feminas reddens faciensque claros
Ferre triumphos.

3. Quas et in sexu fragiles videmus
Praerogativas meriti coronas
Incolas regni facit et perennes
Esse superni.

4. Cum quibus regnat Radegundis alma,
Inclitum cuius in honore festum
Mente devota celebrando dignas
Carminis odas

5. Quae suo nobis veniam precatu
Impetret casto comitante coetu
Atque caelestem reticere secum
Postulet arcem.

6. Laus patri summo genitoque vero
Flamini necnon ab utroque fuso,
Sit laus perpes, honor atque virtus
Omne per aevum.

Brev. Xantonense imp. Picta vii 1542. — 1, 3 personam tum. — 4, 4 Statt Carminis odas ist wohl ein Verbum im Sinne von Dicimus, canimus oder dergl. zu lesen.

463. In Festo Reliquiarum Exoniensis Ecclesiae.

Ad Processionem.

Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua datur in caelis gloria digna Deo.
Sint decus ecclesiae, mundi decor et robur urbis
Huius, quos hodie grex canit iste Petri.
Gaudeat Exonia tot sanctos concelebrando
Per quos est votis saepe potita suis.
His favet, ipse Deus, horum meritis et amore
Saepe nociva fugat, dat bona, mira patrat.
Labitur ex turri quidam nec laeditur, alter
Huc manibus repens hinc pede sanus abit.
Et puer et mulier contracti restituuntur
Huc dum muta venit fit veniendo loquens.
Quaedam surda simul et muta sopore soluta
Hic meruit duplam vocis et oris opem.
Debilis et mutus, a sancto Glastoniense
Iussus ut hic vigilet, paret ovansque redit.
Plaudit laeta manu mulier prius arida nervos
Libera curvato cum fit ab ungue vola.
Lumen aqua putei baculo mediante recepit
Caecus ut in Siloë sic operante Deo.
Innumeris aliis hos Christus mirificavit
Signis, quae nequeunt sub brevitate cani
In Domino sanctis, sit in ipsis gloria Christo
Nobis qui det eos semper adesse pios.

Psalt. ms. Exoniense saec. 11/12. Cod. Londinen. Harl. 863. add saec. 14. — Absch. von Rev. H. N. Bannister.

464. In Translatione ss. Reliquiarum Ecclesiae s. Frambaldi Silvanectensis.

In 1. Vesperis.

1. Sanctorum nobis meritis
Te, Christe, collandantibus
Adesto tuis inclitis
Donans effectum laudibus.

2. Sacerdotes et praesules
Sua servantes corpora
Nos servos servent xesules,
Nostra gubernent tempora.

3. Abbatum sancta caritas
Nobis praestet auxilium,
Reginarumque sanctitas
Votis assit humilium.

4. Multis sanctorum praedita
Membris plaudat ecclesia,
Thesauri sibi credita
Sacri colens insignia.

5. Praesta, beata trinitas,
Per istorum suffragia
Nobis coronas perditas
In sempiterna gloria.

Brev. Silvanectense imp. Parisiis 1521.

465. In Translatione ss. Reliquiarum Ecclesiae S. Frambaldi Silvanectensis.

Ad Laudes.

1. Voces attollat populus
Laudis hac die celebris,
Cuius salutis titulus
Claret in mundi tenebris.

2. Sancti doctrinae lumine
Caecos illustrant populos,
De sparso verbi semine
Plenos metunt manipulos.

3. Hi, dum praesunt hominibus,
Student prodesse singulis,
Verba complent operibus,
Vita claret miraculis.

4. Mundi vanas divitias
Reginae sanctae respuunt
Propter regni delicias,
Quibus in caelis adfluunt.

5. Praesta, beata trinitas,
Per istorum suffragia
Nobis coronas perditas
In sempiterna saecula.

Brev. Silvanectense imp. Parisiis 1521.

466. De sancta Reparata.

Ad Vesperas.

1. In titulos, Reparata, tuos
Personat iste chorus modulos,
Cum tribuit duo serta tibi
Sponsus ovans sociatque sibi.

2. Clara propago, decens facies
Schematis insinuat apices,
Sed fidei pia vita comes
Praecipuas fovet intus opes.

3. Impius error ubique furens,
Caelica spernere sacra iubens
Praecipit et monet, ut varios
Suscipias celebresque deos.

4. Sed tua cedere nescia mens,
Inviolabile robur habens,
Blanda vel aspera quaeque soli
Nil reputat ratione poli.

5. Caederis hinc sacra verba loquens,
Plumbea massa soluta coquens
Esse nequit, quia cunctipotens
Alterat et rapit omne nocens.

6. Gloria sit sine fine patri
Ingenito genitoque pari,
Par quoque gloria spiritui,
Qui patris est amor et geniti.

Offic. SS. Reparatae, Paridis, Amasii etc. imp. Neapoli 1533. — 1, 3 tribuit Domino serta. — 3, 3 praecepit. — 6, 3 Parque gloria. — Mel. natürlich: Martyris ecce dies Agathae.

467. De sancta Reparata.

Ad Laudes.

1. Torrida lampas adapta tibi
Poena dolorque fuere cibi,
Improba dextera plaudit ibi,
Anxia vincere victa sibi.

2. Carceris atra libens toleras
Ignivomumque rogum superas,
Dira novacula per tenerum
Ducta caput facit hoc lacerum.

3. Sicque laboris agens studium
Magna virago subit gladium,
Luminis eximii radium
Dante Deo capit in bravium.

4. Fructibus ergo referta bonis
Sidereisque locata thronis
Posce piis veniam precibus
Veraque gaudia supplicibus.

5. Gloria sit sine fine patri etc.

Officia ss. Reparatae, Paridis, Amasii etc. impr. Neapoli 1533. — 1, 4 Ansia. — 2, 4 hoc fehlt. — Mel. wie beim vorhergehenden Hymnus.

468. De sancta Restituta.

1. Pangamus, o carissimi,
Odas beatae virginis
Nunc, Restitutae martyris,
Quae claruit mirifice.

2. Nam sacris suis meritis
Satis Sora resplenduit,
In qua quiescit corpore
Multa fiunt miracula.

3. Ibi per Christi gratiam
Sanantur aegri plurimi,
Purgantur et vexatici,
Malis oppressi variis.

4. Exsultet omnis civitas
Totaque plebs fidelium,
Quod artius optavimus,
Deo iuvante fruimur.

5. Carnillus flumen iubilet
Perfusus tanto sanguine,
Qui caput sacrae virginis
Septem dies retinuit.

6. Quo pontifex Amasius
Per visum hinc admonitus,
Ut properasset ocius
Et caput membris iungeret.

7. Preces fundamus supplices
Nunc martyri eximiae,
Quo mereamur perfrui
Sancta in fine saeculi.

8. Laus sit parenti Domino,
Laudes canamus unico,
Laudes amborum flamini
Per tempora laudabili.

Collect. ms. saec. 17. Cod. Alexandrin. 93. — „Ex ms. Ecclesiae s. Restitutae Soranae."

469. De sancta Restituta.

1. Plaude nunc, Sora, sacra Dei dona,
En, tibi adest celebrandus dies,
In quo beata virgo Restituta
Subiit caelum.

2. Haec orta Romae nobilis matrona
Ethel de patre, Dabia de matre,
Testis effecta asserendo Christo
Fortis et verax.

3. Consulem sprevit impium agacem,
Lampas extinxit, calicem resolvit,
Viduae proli reddidit salutem
Christo iuvante.

4. Convertit multos ab erroris via,
Longius pellit daemonum ruinam,
Propter quod [nos]met rogitemus omnes
Illius preces.

5. Haec plebs misella supplex te appellat,
Propter quod sacris meritis succurre,
Ne suis culpis pereat nefandis,
Quae perpetravit.

6. Quaesumus ergo, gloriosa virgo,
Nostris pro culpis Dominum precare,
Quatenus regnum capiamus tecum
In sempiternum.

Collectan. ms. saec. 17. Cod. Alexandrin. 93. — „Ex ms. eccl. S. Restitutae Soranae.“ — 2, 3 ad verendo Christo. — 5, 3 suis lupis.

470. De sancto Roberto.

1. Gaude, sponsa Dei,
mater ecclesia,
Mater sancta spei,
deprome gaudia.

2. Adest namque dies
assunt sollemnia,
In quibus Robertus
coronat gloria

3. Illa, quae sursum est,
quae finis nescia
Finem dat lacrimis,
finit terrestria.

4. O quam laeta dies,
quanta festivitas,
In qua soluta est
sancti captivitas!

5. Cum de exsilio
redit ad patriam,
Dignam pro gratia
recipit gratiam.

6. O sancte Roberte,
concivis superum,
Iter ad patriam
fac nobis prosperum.

7. Laus patri gloriae,
laus eius filio,
Sancto spiritui
sit laus cum cantico.

Collect. ms. Gemblacense saec. 13. Cod. Bruxellen 5527—34. — 6, 1 O fehlt. — 6, 2 Conscius.

471. De sancto Roberto.

Tempore paschali.

1. Chorus novae Ierusalem
Novam meli dulcedinem
Promat colens cum sobriis
Robertum festi gaudiis.

2. Qui mundum velut [carcerem]
Abhorrens solitudinem
Elegit, ut libentius
Christi vacaret laudibus.

3. Ibi se Deo dedicans,
[Ieiuniis] carnem domans,
[Mansit] mundus a vitiis,
Miris repletur gratiis.

4. Fortuna nulla vincitur,
Nullius bonis utitur,
Cum afflictis afficitur,
Nec a laetis discernitur.

5. In caritate fervidus
Cunctis exsistis proximus,
Ope, verbo, virtutibus
Gratis succurrens opibus.

6. Huius, o Christe, precibus,
Protegamur ab hostibus,
Inter festa paschalia
Quem transfers ad caelestia.

7. Ipsum precemur supplices,
Ut devotos et humiles
Propulso mentis vitio
Servet nos in coenobio.

8. Per saecla metae nescia
Patri supremo gloria,
Honorque sit cum filio
Et spiritu paraclito.

Brev. ms. Casae Dei (?) saec. 14/15. Cod. Vesolan. 14. — 1, 2 Mellis. — 4, 2 uritur. — Die Melodie des Hymnus ist jedenfalls die des Osterhymnus gleichen Anfangs.

472. De sancto Roberto.

1. Inter claras margaritas
Radiantes meritis,
Quae decore multiformi
Pingunt caeli regiam,

2. Collocatae feriatim
Per distinctos ordines
Circa thronum creatoris,
Cuius mira species,

3. Stola candens immortali
Stat Roberti spiritus,
Meritorum dignitate
Iunctus confessoribus.

4. Pretioso redimitus
Frontem diademate,
Quod paravit illi Christus
Praemium iustitiae.

5. O quam felix sors sanctorum,
Finis omnis nescia,
Nec labori nec dolori
Cuilibet obnoxia!

6. Quam beatus vitae status
Lumen verum cernere,
Quodque amas diligendo
Iam non ultra quaerere.

7. Hanc ad sortem pertingamus
Eius sanctis precibus,
Cuius celebramus festa
Debitis cum laudibus.

8. Patri filioque sancto
Laus sit atque gloria
Flaminique coaequali
Per aeterna saecula.

Brev. ms. Casae Dei (?) saec. 14/15. Cod. Vesolan. 14.

473. De sancto Romarico.

1. Ave, Romarice,
Dux, Dei amice,
Honor monachorum,
Gemma confessorum.

2. Ora summum regem,
Ut hunc salvet gregem,
Et in tuo festo
Nostri memor esto.

3. Eras principalis
Ac aulae regalis,
Post anachorita,
Sacra plenus vita.

4. Deo consecrasti
Multumque ditasti
Nobilissimarum
Locum puellarum,

5. Quas in laude Christi
[Tu] constituisti,
Ut per melodiam
Cantent psalmis [piam].

6. Has Romae pastori
Regnique rectori
Tradis edocendas
Atque defendendas.

7. Sit laus creatori,
Sit laus redemptori
Atque tibi, flamen,
Utriusque. Amen.

Hymn. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194(86). add. saec. 16. ex.

474. De sancto Sebastiano.

1. Gratulare, ecclesia,
Nova ferens gaudia,
Lumen fulget de tenebris
Sebastiani martyris.

2. Prudens, verax erat, iustus,
Pater paratus omnibus,
Carus Deo, hominibus,
Verissimus Dei cultor.

3. Hic accusatur impio
Subito imperatori
Famulari Christo Iesu
Mundi pompam despiciens.

4. Iubet Diocletianus
Sebastianum ligari
Velut signum sagittandus
In medio campi statim.

5. Hinc inde volant sagittae,
Asperrime sagittatur,
Corpus sagittis florescit,
Ut mortuus relinquitur.

6. Furens Diocletianus
Sanctum non esse mortuum,
Denuo quem fustigari
Sic praecipit, ut periret.

7. In cloaca proicitur,
Ut abscondatur mortuus,
At visio fit Lucinae,
Sebastianum tumulet.

8. Facto noctis silentio
Lucina sanctum conservat,
Ecclesias sancto condit
Opes relinquens Domino.

9. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II 20. — 1, 2 fehlt eine Silbe; lies ferendo oder sollemnia? — 2, 2 patratus. — 3, 4 pumpam.

475. De ss. Secundiano, Marcelliano, Veriano.

In 1. Vesperis.

1. Inter coronas martyrum
Fulgent tropaea militum,
Fortem dato qui sanguine
Vicere iniquum zabulon.

2. Secundianus sophicus,
Marcellianus physicus
Ac Verianus nobilis
Instar eorum claruit.

3. Fulsere in urbe Roma
Sub principali chlamyde
Dedentes neci plurimos
Christicolas poenaliter.

4. Quos intuentes fortiter
Christi mori pro gloria,
Non digna credunt vulnera
Suscepta tanta gratia.

5. Hinc iam fides suboritur,
Baptisma sacrum subeunt,
Fiunt et ipsi martyres
Cervice caesa duriter.

6. Horum recondens corpora
Servavit olim Italia,
Quos nunc habendo Gallia
Fovet, honorat, excolit.

7. Vos o precamur supplices,
Sancti Dei rectissimi,
Nostri reatus vincula
Vestro precatu solvite.

8. Laudemus omnes unicam
Patris natique ac spiritus
In unitate gloriam
Per saeculorum saecula.

Brev. ms. Iotrense saec. 13/14. Cod. Parisin. 750. — 6, 1 recundens.

476. De sancto Senerico.

1. Cunctarum rerum Domino
Sit laus et iubilatio
In Senerici gloria,
Quae data est ex gratia.

2. Senericus iuvenculus
Piis intentus studiis
Spernendo mundi gloriam
Comparavit perpetuam.

3. Levita apostolicis
Ordinatus in sedibus
Stola se sanctimoniae
Ornavit et iustitiae.

4. Confregit hostem viribus,
Quas accebit divinitus,
Regnum se fecit Domino
Regi regum pacifico.

5. Resplenduit virtutibus,
Quas servo dedit Dominus
Languores curans corporum
Medensque morbos mentium.

6. Precatu cuius adiuva
Omnipotens nos trinitas,
Pater, fili, paraclite,
Regnans aeterno tempore.

Passion. ms. saec. [9. 10.] 11. Cod. Parisin. 5574.

477. De sancto Senerico.

1. Senericus, hic advena
Veniens ex Italia,
Exemplis alter Abraham
Sprevit parentes, patriam.

2. Fulsit in nostras tenebras
Illustrandas per Dominum
Ut lampas clara iubare
Verbo, factis et opere.

3. Succurrit paenitentibus
Praesens se deprecantibus,
Inflectit pium iudicem
Reatum confitentibus.

4. Precatu cuius adiuva
Omnipoteus nos trinitas,
Pater, fili, paraclite,
Regnans aeterno tempore.

Passion. ms. saec. [9. 10.] 11. Cod. Parisin 5574.

478. De sancto Severo.

1. Iste confessor, nobis intercessor
Caelitus datus, columba monstratus,
Sic est sociatus praesul hic beatus
Sanctus Severus.

2. Hic quondam nere more muliebri
Novit, carpere lanam et texere,
Hic monochordum plus quam decachordum
Tangere suevit.

3. De remo Petrum, de lana Severum,
Ambos de thoro, quos praefecit choro,
Deus vocavit et eis donavit
Esse pastores.

4. Convivis suis, o Severe, tuis
Esto placatus, nostrorum reatus
Precibus dele, fer opem medelae
Nobis sanandis.

5. Virtute sana doce nos et vana
Mundi spernere, Deo adhaerere
Nunc et in aevum, ut vitemus naevum
Ipso praestante.

Brev. ms. Halberstadense saec. 15. Cod. Wernigeroden. Za 42. A. — Brev. Basileense impr. Basileae 1498. B. — 4, 1 Cum convivis A.

479. De sancto Severo.

Ad Vesperas.

1. O pontifex sanctissime,
Christi confessor optime,
Succurre nobis miseris
In hac valle miseriae.

2. Nam laudes tibi debitas
Concinimus hoc tempore,
Ut sanctis tuis precibus
Expurgemur a crimine.

3. Severe, pater inclite,
Preces devotas suscipe,
Quod digne sancta merita
Tua possimus promere.

Officium sanctorum patronorum ac protectorum civitatis Parthenope. Impr. Neapoli anno Domini 1525. — Anfang der Doxologie: Gloria tibi Domine | Qui surrexisti.

480. De sancto Sigfrido.

Ad Vesp. et Noct.

1. Sigfridi archipraesulis
Odas solvamus carminis,
Qui Suecis verbo dogmatis
Dona fudit baptismatis.

2. Ut iubar sui luminis
Gemma fundit in tenebris,
Sic doxa Christi numinis
Praesul fulsit hic bilibris.

3. Hic Anglicus natalibus
Est ortus sed nobilibus
Testatur id prosapia
Anglorum regum regia.

4. Hic Anglicus angelicus,
Qui missus nobis caelitus,
Nos iungat suis precibus
Angelorum apicibus.

5. Laus sit patri ingenito
Honorque unigenito,
Gloria sancto flamini,
Decus Sigfrido praesuli,

Legend ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Ant et hymn. Scarense saec. [14, et] 15. Cod. Upsalen. C 422. B. — Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. C. — 1, 3 Sueuis B, Suenis C. — 2, 2 fudit AB. — 2, 3 sancti numinis B. — 2, 4 fulsit in tenebris B. — 4, 2 missus est C. — 5, 1 Laus patri sit B; sit patri sit genito C. — 5, 2 Honor sit B. — Aus C bei Klemming I, 152.

481. De sancto Sigfrido.

Ad Laudes.

1. Ignitus sancto flamine
Et Dei tactus famine
Sigfridus gentem propriam
Postponens adit Sueciam.

2. Illic regem cum populo
Potatum fraudis poculo
Invenit et condoluit,
Quod haec gens deos coluit.

3. Mox unum Deum praedicat
Regi fatur et indicat,
Salvatur, qui crediderit
Baptizatusque fuerit.

4. Rigatus verbo fidei
Olavus fit cultor Dei,
Cor praebens sancto dogmati
Collum subdit baptismati.

5. Sigfridus dictus signifer
Et Dei verus armiger
Hostem stravit nequitiae
Gentem baptizans Sueciae.

6. Laus patri sit ingenito
Honorque unigento,
Gloria sancto flamini,
Decus Sigfrido praesuli.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. [14 et] 15. Cod. Upsalen. C 422. B. — Brev. Scarense imp. Norimbergae 1498. C. — 3, 3 Salvus erit qui crediderit AC. — 4, 3 sacro C. — 4, 4 Collum submittit AC. — Aus C bei Klemming I, 159.

482. De sancto Sigfrido.

Ad Laudes.

1. Laudes atque praeconia
Dulces promit Werendia
Sancto Sigfrido conscia
Concentus et aromata.

2. Ex cuius eloquentia
Irradiatur Suecia,
Tam nobilis praesentia
Vexionis ecclesia.

3. Hinc caeli canit curia
Intermina laetitia,
Hinc personat melodia
Caelesti cum hierarchia.

4. Iam tanti per suffragia
Nos caelibis propitia
Dignos ducat ad gaudia
Vera quoque sotheria.

5. Laus Deo patri sit pia,
Immensa reverentia,
A quo manat clementia,
Sancto Sigfrido gloria.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. $^{14}/_{15}$. Cod. Dresden. A 182. A. — Ant. et hymn. ms. Scarense saec. [14. et] 15. Cod. Upsalen. C 422. B. — Brev. Lincopense imp. Norimbergae 1493. C. — 1, 1 et praeconia B. — 1, 2 Warendia A. Verendia A. — 2, 1 eius C. — 2, 4 Wexionensis C. — Str. 3 fehlt AC. — 4, 1 Nam BC. — 4, 2 Nos civibus propitia B. — 4, 4 quoque aetherea AC. — Aus C Klemming I, 160 sq.

483. De ss. Simone et Iuda.

1. Throno sedente principe
Cum venerit discernere,
Qui iudicabunt Israel,
Assunt duo uno germine,

2. Parem gerentes gloriam,
Germana caeli pignora,
Simon beatus cum sacro
Zelote Iuda apostolo.

3. Persiae euntes termino
Duce Varadach bellico
Tunc exeunte ad proelium
Responsa pacis proferunt.

4. Pravam duorum tristium
Sectam magorum destruunt
Ac falsa gesta daemonum
Veraci produnt spiritu.

5. Rursus magique immiserant
Serpentium tot milia,
Ipsos repente vulnerant,
Venena qui produxerant.

6. Ferae malignae tigrides
Perdunt furorem supplices,
Signis quibus fideliter
Gens omnis et rex credidit.

7. Qui cuncta dum perambulant
Calcando fana et idola,
Sic frugescentes inclita
Talenta Christo duplicant.

8. Ambobus uno funere
Mors sancta vitam praebuit,
Et, qua magister evocat,
Pergunt pares ad gloriam.

9. Gloria patri ingenito.

Legend. ms. Mediolanense saec. 13. Cod. Ambrosian. C 125 inf. — 3, 1 Perside (lies: Persidae?). — 8, 1 furore. — 7, 3 frugentes. — 7, 3 sq. und 8, 1 sq. umgestellt.

484. De ss. Simone et Iuda.

1. Exaltetur istud festum
Et coletur tam honestum
Diesque apostolorum
Et martyrium eorum.

2. Hoc est Simonis et Iudae,
Nati ex semine Iudae,
Per eos Christus noscitur
Et vere Deus colitur.

3. Praedicaverunt Syriam
Totam simulque Persidam,
Propter eorum merita
Sic haeresis est irrita.

4. Dezaroen maleficus
Et Arfaxat maledicus,
Qui Persidam foedaverant
Et idolis fundaverant.

5. Veneremur ergo cuncti
In hoc festo nos coniuncti,
Ut cum eis gaudeamus,
Deum patrem habeamus.

6. Hoc praestet summa trinitas
Simulque una deitas,
Quae vivit in perpetuum
Nunc et per omne saeculum.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civitat. Utinen. s. n.

485. De ss. Simone et Iuda.

1. Laudes cuncti concinite
Apostolorum Simonis
Et Iudae, quia coruscant
Horum gesta magnifica.

2. At ingressi regionem
Dum hi fuissent Persides,
Fugos reperiunt magos
Cunctos caecasse idolis.

3. Statim ligantur idola,
Responsa dare vetitant,
Mirantur quoque populi
Cum duce atque praefecto.

4. Tunc Indi in regionem
Persidem atque Medorum
Bellum grave construxerant
Et hos velle occupare.

5. Praenuntiant apostoli
Duci, si Christum agnoscat,
Advenient in crastinum
Legati bona gerentes.

6. Tum sexaginta milia
Hominum demptis parvulis,
Exceptis mulieribus
Ac rex baptismum assumunt.

7. Illuminant ibi caecos,
Surdis praestant auditum,
Gressum donant claudis,
Credentibus dant miran[da].

8. Comminuunt simulacrum
Solis et lunae fulgidum,
Concurrunt tunc pontifices
Templi, necant apostolos.

9. En, miles Christi fidelis,
Abhorrens semper idola,
Martyrii palmam ferens,
Triumphat cum apostolis.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgianus M II 20. — 4, 2 et Medorum. — 7, 2 fehlt eine, 7, 3 zwei Silben am Verse.

486. In Inventione S. Stephani.

Ad Nocturnum.

1. Christiana religio
Dum suo coepit saeculo,
Quos sibi ipsa peperit,
Pro se pugnandos obtulit.

2. Quorum primipilarius
Levita fuit Stephanus
Proprio suo sanguine
Docens palmam victoriae.

3. Cuius tunc corpus abditum
Et posteris incognitum,
Quod subito his patuit,
Languenti mundo profuit.

4. Gamaliel ter visio
Luciano presbytero,
Migetio post adfuit,
Hoc dubium innotuit.

5. Septuaginta animas
Tres numero et additas,
Quas tenebat infirmitas,
Invasit statim sanitas.

6. Haec sancta revelatio,
Sacro digna mysterio,
Praesentem facit hanc diem
Per totum mundum celebrem.

7. Inde sancta ecclesia,
Quae constat sine macula,
Pium exoret Dominum,
Nostrum precemur Stephanum.

8. Pro nobis specialiter
Rogemus illum iugiter,
Prout gaudemus meritis,
Foveamur praesidiis.

9. Trino personis Domino,
Usia individuo,
Sicut decet, sit gloria
Nunc et per cuncta saecula.

Antiph. et Lect. ms. S. Stephani Frisingen. saec. 11/12. Clm. Monacen. 21585.

487. In Translatione s. Stephani.

In 1. Vesperis.

1. Gaudet chorus caelestium
Protomartyris gloria,
Psallat turba fidelium
Beata nobis gaudia.

2. Iudaeis Christum praedicat
Mortis non timens aditum,
Primus naturam duplicat,
Deus, tuorum militum.

3. Saulus Iudaeos applicat,
Ut Stephanum lapidibus
Obruant, dum sic dimicat,
Exsultet caelum laudibus.

4. Hunc dum lapidant Iudaei
Pro his orans in aethere
Pium videt natum Dei
Iam lucis orto sidere.

5. Cur, Iudaea, seduceris
Cuius victimae pereunt?
Dum gens misera falleris,
Vexilla regis prodeunt.

6. Castus ut candet Libanus,
Roseus in martyrio,
Pro te succumbit Stephanus,
Iesu, nostra redemptio.

7. Huius ergo nos praecibus
Mole depressos criminum
Supernis iungas civibus,
Iesu, corona virginum.

8. Praestet hoc nati genitor,
Hoc genitoris genitus,
Tu, par utrique conditor,
Veni, creator spiritus.

Brev. Metense imp. Lugduni 1517. — 4, 2 Pro eis orans. — 6, 1 ut cadat.

488. De sancto Sixto.

1. Adest triumphus nobilis
Festumque caeli curiae,
Quo rosa delectabilis
Offertur regi gloriae.

2. Exsultet claro sidere
Fulgens mater ecclesia,
Sixtus martyr in aethere
Nova profudit gaudia.

3. Pius, pudicus, humilis
Christo se totum dedicat,
In lege Dei docilis
Verbis, exemplis praedicat.

4. Sixtus, flos pulchritudinis
Et virtutum sacrarium,
Heres beatitudinis
Trahens post se Laurentium.

5. Roborare cum nititur
Fidem verbi praeconio,
Pro fide tandem caeditur
A paganorum gladio.

6. Detentos a daemonibus
Sanat, morbos languentium,
Curam confert dolentibus,
Magnum salutis gaudium.

7. Summae Deus clementiae,
Tibi sit laus et gloria,
Da post cursum miseriae
Beata nobis gaudia.

Brev. ms. Kimense (?) saec. 14. Cod. Vindobonen. 1893. — 4, 4 Trahent post se Laureatum. — Der Hymnus zeigt starke Benutzung der geläufigen Hymnen auf Petrus Martyr.

489. De s. Syro Ticinensi.

Ad Vesperas.

1. Generans lucis filios
Iesus, magister optimus,
Primum misit apostolos,
Quos sequitur discipulus.

2. Syrus praesul hic doctrinam
Diffundit evangelicam,
Per quam normam fert divinam
Et vitam dat angelicam.

3. Armagoras hunc docuit,
Sub Marco qui profecerat,
Nam Marcum tunc instruxerat
Apostolus, qui praefuit.

4. Congratulatur civitas
Suscipiens antistitem
Ac Ticinensis claritas
Laetatur se superstitem.

5. Has preces cum gemitibus
Tu, pater Syre, suscipe,
A diri hostis faucibus
Nos tuum gregem eripe.

Collect. ms. Ticinense (?) saec. 15. Cod. Roman. 1300 (Sessor. 343). A. — Officium Patris Nostri, Sancti Syri, Episcopi Papiensis. Papiae 1564. B; daraus bei Prelini, San Siro primo vescovo e patrono della città e diocesi di Pavia, Pavia 1880 I, 68. — 1, 2 Iesu. B. — 3, 1 Hermagorae B.

490. De s. Syro Ticinensi.

Ad Nocturnum.

1. En, pullulat ecclesia,
Bonorum mater omnium,
Cum profert ab infantia
Fide tironem optimum.

2. Syrus palmes egreditur
E caelesti plautario,
Novum praesegmen seritur
In Ticinensi oppido.

3. Germen exsurgit nobile
Repletum aromatibus,
Semen firmatur fragile
Devoti patris precibus.

4. Currunt cives collaetantes
Et peregrinae patriae
Ad salutem properantes
Cum ostensore gratiae.

5. Hic sedulus agricola
Cum vomeribus doctrinae
Firmatus est caelicola
Ierosolymae divinae.

6. Sulcabat corda ferrea
Sermone veracissimo,
Claudebat ora terrea
Vigore vivacissimo.

7. Ergo, pater, nos infirmos
Et in mundo deviantes
In patria redde firmos
Cum devotis exclamantes.

Collect. ms. Ticinense (?) saec. 15. Cod. Roman. 1300 (Sessor. 343).

491. De s. Syro Ticinensi.

In Laudibus.

1. Lauda, mater, gratiosum
Te diligentem Dominum,
Tu, Papia, gloriosum
Ac salvatorem omnium.

2. Ornavit viris optimis
Coronam tuae gloriae
Praeposuitque ceteris
Honorem tuae patriae.

3. Syrus, pontifex qui primus
Ducatum fert sequentium,
Sed Inventium non imus
Locus beat viventium.

4. Ursecenus assumitur
Ad veritatis semitam,
Quam etiam exsequitur
Per praecessores proditam.

5. Crispinus, vir mitissimus,
Director Epiphanii,
Cui successit protinus
In gradibus officii.

6. Hunc Maximus ex nomine,
Sed amplior in meritis,
Prosequitur ex munere
Associatus superis.

7. At eloquens Enodius
Mores describit hominum,
Fecundans suis actibus
Catalogum illustrium.

8. Alter Crispinus oritur
In praesulari solio,
Quem Damianus sequitur
In spiritali studio.

9. Theodorus in acie
Cum sanctis pontificibus,
Hieronymus, vas gratiae,
Cum maximis spiritibus.

10. Pro successore humili
Coetus oret hic supernus,
Decedens mundo fragili
Ut salvetur Gulielmus.

11. Salutarem Papiensi
Vitam poscant civitati
Ac favorem Ticinensi
Dent honorem trinitati.

Collect. ms. Ticinense (?) saec. 15. Cod. Roman. 1300 (Sessor. 343). A. — Officium Patris Nostri, sancti Syri, Episcopi Papiensis, Papiae 1564. B; daraus Prelini l. c. p. 71. — 10, 4 Guilidinus A; der Bischof Gulielmus, für den hier gebetet wird, und der wohl als Verfasser der Hymnen gelten darf, scheint Guilelmus Centuria O. S. F. 1386—1402 zu sein; einen Bischof Guilidinus finde ich in der Bischofsliste von Pavia nicht.

492. De s. Syro Ticinensi.

In 2. Vesperis.

1. Secus Christum, cum ad istum
Extemplo vox perveuerat,
Syrus sitit. mundum mittit,
Iam Christus astra ascenderat.

2. Gaudet solum, petit polum
Pro munere pontificis,
Prodit fraudem, donat laudem
Secum *sanctorum meritis.*

3. Ima pandit, alta scandit
In sanctorum collegia,
Culpas lavat, unde parat
Beata nobis gaudia.

4. Surgit turbo, saevit mucro
Fideles persequentium,
Caedit hostis, exstat fortis,
Deus, tuorum militum.

5. Monet pura, scit futura
Sicut propheta praesciens,
Fugit metus audit coetus,
Verbum supernum prodiens.

6. Mutat sortes, purgat sordes
Virorum delinquentium,
Umbra caret, cunctis claret,
Iesu, lux vera mentium.

7. Sanat morbos, aptat torvos,
Devota fit ostensio,
Orant sani, dicunt cani:
Iesu, nostra redemptio.

8. Quis non credit, cum accedit
Videndo mirabilia,
Errans redit, nox recedit,
Lux, ecce, surgit aurea.

9. Unde, praeses, duc ad aedes
Paratos iam divinitus;
Vocem demus, nos clamemus:
Veni, creator spiritus.

Collect. ms. Ticinense (?) saec. 15. Cod. Roman. 1300 (Sessor. 343).

493. De sancto Theodoro.

Ad Vesp. et Noct.

1. Exsultet mentis iubilo
Sacer chorus fidelium,
Nam martyris sollemnia
Anni reduxit orbita.

2. Hic minas spernit iudicum
Tormenta nihil metuens,
Hic et pro Christi gloria
Combussit templa daemonis.

3. Hunc Christus praesens visitat
Oscuro clausum carcere,
Caelesti cibat pabulo,
Chorus adest angelicus.

4. Suspensus in patibulo,
Dilaniatus corpore,
Nihil sentit supplicia,
Sed benedicit Dominum.

5. Huius tu sanctis precibus
Exstingue carnis vitia,
Qui pro te, rex piissime,
Ignis vicit incendia.

6. Laus, honor, virtus, gloria
Deo patri et filio
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Officia sanctorum patronorum ecclesiae Brundusinae. Romae 1583.

494. De sancto Theodoro.

Ad Laudes.

1. Magnae dies laetitiae
Nobis illuxit hodie,
Qua Christi martyr inclitus
Ascendit ad caelestia.

2. Pro Christi fide pertulit
Dira poenarum genera,
Pro quibus in caelestibus
Vitam perennem possidet.

3. Gaude, felix Brundusium,
Huius ditatum corpore,
Cuius tu patrocinio
Hostis non times iacula.

4. Praesta, pater piissime,
Ut huius sancti meritis
A cunctis solvens noxiis
Nos iungas sanctis civibus.

5. Deo patri sit gloria.

Officia sanctorum patronorum ecclesiae Brundusinae. Romae 1583.

495. De s. Thoma Aquinate.

In Laudibus.

1. Ortum, vitam et exitum
Sancti Thomae prodigia
Comitantur, quae meritum
Monstrant ad caeli praemia.

2. Augustinus in gloria
Hunc sibi parem praedicat,
Sed Thomam castimonia,
Se mitra plus dignificat.

3. Innotuit oraculo,
Gloria quanta praeminet,
Quem praemiorum cumulo
Seraphin ordo continet.

4. Ad Christum pro laboribus
Dum migrat doctor populi,
Migrantis tacti pedibus
Illuminantur oculi.

5. Sit patri laus ac genito
Simulque sancto flamini,
Qui sancti Thomae merito
Nos caeli iungant agmini.

Legend. ms. Laurentii Odonis Lincopen. saec. 14/15. Cod. Dresden. A 182. A. — Orat. ms. Campense anni 1462. Cod. Darmstadien. 521. B. — Psalt. et hymn. ms. S. Katharinae Divoduren. saec. 15. Cod. Vatican. s. n. (ol. 121 4°) C. — 3, 4 In Seraphim B. — 4, 3 Migranti B. — 5, 1 Laus patri sit B.

496. De s. Thoma Aquinate.

1. Pange, lingua, gloriosi
Dogmatis mysterium
Et Aquini pretiosi,
Quem in lucem gentium
Instar solis radiosi
Rex accendit gentium.

2. Nostro datus, nostro natus
Thomas est in ordine
Et in scholis conservatus
Sparso verbi semine,
Sui palmam doctoratus
Miro tulit omine.

3. Nam cum sacrae corpus cenae
Descripsisset fratribus
Panis, vini substans plene
Solis accidentibus:
De me, Thoma, scriptum bene,
Crux afflavit auribus.

4. Verbo vitae Verbum verum
Thomas semper efficit,
Eius stylus dulce merum
Nec a fide deficit,
Ad docendum cor sincerum
Solus Thomas sufficit.

5. Tantum ergo nos portentum
Veneremur cernui
Et Aquini documentum,
Nostro dispar sensui,
Praestet nostrae supplementum
Virtutis defectui.

6. Genitori genitoque
Laus et iubilatio,
Procedenti ab utroque
Compar benedictio,
Aquinatis scriptis quoque
Sua sit laudatio.

Il Rosario, Memorie Domenicane 1901. Nr. 1. Apr. e Codice bibl. commun. Bordeaux Nr. 77? = Brev. Dominic.

497. De sancto Tito.

1. Legenti Tito dogmata
Homeri atque Socratis
Data est admonitio,
Quod non prodest haec lectio.

2. Facto Cretae consilio
A primis magnis insulae
Titus, nepos proconsulis,
Mittitur Ierosolymam.

3. Cum Christus esset in mundo,
Missus est Titus ad eum,
Ut disceret, quae viderit
Ipsum docentem alios.

4. Ierosolymae studio
Prae anno est sanctus Titus
Ante ascensum Domini
Et post binos quinquennio

5. Iam misso in apostolos
Sancto vero paraclito
Iuxta promissum Domini
Dei, Christi altissimi.

6. Honor, decus et gloria
Sit patri atque filio,
Almo quoque spiritui
Per infinita saecula.

Psalt. et hymn. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Civitaten. LXXIII. — 5. 3 Iuxta missum.

498. De sancto Tito.

1. Discipulorum numero
Adiunctus est sanctus Titus,
Igneis linguis Domini
Quos spiritus repleverat.

2. Effuso protomartyris
Sanguine sancti Stephani
Dispergantur apostoli
Propter timorem gentium.

3. Converso sancto Paulo
Divina fit collatio,
Iterum Ierosolymam
Revertuntur apostoli.

4. Fit sacer Titus pontifex
Et a summis apostolis
Consecraturus mittitur,
Quos Paulus appro[ba]verit.

5. Qui iussu Dei filii
Simul cum Paulo applicuit
Terrae Iovis et insulis
Verum Deum annuntians.

6. Congaudet Cretae populus
Simul atque Rutilius,
De reditu apostoli
Sanxerunt festum fieri.

7. Iussu tui apostoli
Templum Dianae corruit,
Repente factum pulvis est,
Ut sanctus iam praedixerat.

8. Gloria patri Domino,
Nato atque paraclito
Et nunc et in perpetuum
Sit trinitati unicae.

Psalt. et hymn. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Civitat. LXXIII. — 6, 2 atque Rutilus.

499. De sancto Tito.

1. Creteus Titus regia
Prole descendit Minoa,
Christi fnit apostolus
Pauliqne fuit socius.

2. Ipse Titus apostolus
Per civitates consecrat
Pontifices, presbyteros,
Diacones et clericos.

3. Qui plebem sacram instruant
Sermonibus et opere,
Orthodoxis mysteria
Ministrent iam catholicis.

4. Confisa Cretae insulae
Tanti patris deposita,
Cuius se credit munere
Vitam beatam consequi.

5. Cuius corpns metropolis
Cortina tenet inclitum,
Secura tanto principe
Christi videre faciem.

6. Virtus quoque imperium
Sit patri atque genito,
Sancto simnl paraclito
In saeculorum saecula.

Brev. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Archiep. Utinen. Oct. 10. A. — Psalt. et hymn. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Civit. LXXIIIB. — Brev. ms. Civitatense 1467. Cod. Civitaten. LXXIV. (28). C. — Antiph. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Civitaten. LXIV. D. — 3. 4 catholici A. — 4, 1 Confixa A. — 4, 2 disposita B C.

500. De sancto Tresano.

Ad Vesperas.

1. Scandat polorum sidera
Psallentium concordia
Et pectornm devotio
Deum sibi conciliet.

2. Adest dies propitia
Sancti Tresani meritis,
Quam dedicavit inclitns
Regni petens caelestia.

3. Quem tanta continentia
Vigorque vitae vinxerat,
Ut vix famem depellere
Potns esset et epulae.

4. Accinxit illum castitas,
Compsit fideles puritas,
Mentisque sanctimonia
Deo placentem reddidit.

5. Verus sacerdos tempore
Hic in suo resplenduit.
Ardore santi spiritus
Fragrans in ara pectoris.

6. Cuius frequens subventio
Fit reorum remissio,
Ut poenarnm incendia
Nostras non urant animas.

7. Laus, honor, virtus, gloria
Deo patri et filio,
Sancto simnl paraclito
In sempiterna saecula.

Officium ss. Tresani, Gumberti et sanctae Berthae imp. Rhemis 1557. — Nach Strophe 4 „Divisio".

501. De sancta Ulphia.

Ad 2. Vesperas.

1. Pange, lingua, gloriosae
Ulphiae praeconia.
Dic virginis generosae
Virtutes et proelia.
Quot zelo pudicitiae
Fecit, tulit fortia.

2. In primaeva iuventute
Donis florens Ulphia,
Summa flagrans caritate
Christo se dat impigra
Et promissa semel fide
Non recedit postea.

3. Divae cor intemeratum
Horrens saecli nuptias,
Minas despicit parentum,
Despicit et lacrimas,
Corpus caedit delicatum,
Preces addit fervidas.

4. Tam nobilem post triumphum,
Virgo fortis Ulphia,
Times adhuc periculum
Et procul a patria
Crucis amplexa vexillum
Loca quaeris invia.

5. Inter silvarum latebras
Vitam ducis caelicam,
Immitis carnem cruentas
Et torques innoxiam.
Nos, qui tot meremur poenas,
Vix precamur veniam.

6. Sit perennis laus parenti,
Sit perennis filio,
Ab utroque procedenti
Sit aequa paraclito,
Per quem virtus in imbelli
Tanto fulsit animo.

[Lorriquet-Sellier], Nouvelle Vie de sainte Ulphe, vierge patronesse de l'église d'Amiens. Amiens, 1841. p. 239. Ohne Angabe einer Quelle

502. De sancto Ursino.

Ad Matutinum.

1. O quam dignis celebrandus
Dies iste gaudiis,
Et quam dignis venerandus
Ursinus praeconiis,
Non fraudatus nec frandandus
Socii obsequiis.

2. Clemens quidam Petri more
Nomen Christi praedicat,
Tantae messis paucos fore
Messores significat.
Praedicendo cum labore
Discipulis indicat.

3. Multis missis post et ante
Praedicare veniam
Hoc Ursinus commendante
Deposcit Bituriam.
Solo Iusto comitante
Iussam subit patriam.

4. Hic Ursino praedicante
Clementis imperio
Iustus Deo permittente
Recessit de medio,
Solum urbe iam absente
Nono miliaria.

5. Conturbatus casu mortis
Ursinus tam subitae,
Sed in fide Christi fortis
Licet absque comite
Patefactis urbis portis
Intravit sollicite.

6. Gloria et honor Deo
Usquequo altissimo,
Una patri filioque,
Inclito paraclito,
Cui laus est et potestas
Per immensa saecula.

Brev. Bituricense imp. Lemovicis 1512.

503. De sancto Ursino.

In Laudibus.

1. Exsultemus et laetemur
Organis cantantibus,
Congaudentes gratulemur
Ursino cum laudibus
Et constantem admiremur
Hunc in suis casibus.

2. Christum docet adorandum
Qui vivit per saecula;
Ad Ursinum blasphemandum
Currit gens incredula,
Canes ad hunc effugandum
Solvuntur a copula.

3. A gentibus fere pressus
Fugit hic perterritus,
Sed ad urbem est regressus
Ad angeli monitus,
Christi servum se professus
Legis docet aditus.

4. Ab errore revocatae
Sancto praedicamine
Multae gentes inspiratae
Divino spiramine,
Per Ursinum baptizatae
Sunt in Christi nomine.

5. Ab errore revocato
Fere cuncto populo,
Ipso rege baptizato
Cum lusore parvulo,
Cursu vitae consummato
Migravit a saeculo.

6. Gloria et honor Deo
Usquequo altissimo,
Una patri filioque
Inclito paraclito,
Cui laus est et potestas
Per immensa saecula.

Brev. Bituricense imp. Lemovicis 1512. — 1, 3 Congaudemus. — 1, 5 admirantes. — 3, 3 est reversus. — 4, 1 revocatus. — 4. 3 inspirante.

504. De sancta Ursino.

In 2. Vesperis.

1. Ad honorem Salvatoris
Laetetur Bituria,
Pangat sancti confesssoris
Ursini praeconia,
Per quem gentilis erroris
Recessit spurcitia.

2. Nathanael nominatus
Non inunctus chrismate,
Post Ursinus est vocatus
Assumpto baptismate,
Christi verbis attestatus
Verus absque schismate.

3. O quam felix sanctus iste
Et dignus praeconio,
Cui cenae tuae, Christe,
Deputata lectio,
Cuius pectus mulcet triste
Visa resurrectio.

4. Christum vidit ascendentem
Consternatus animo
Spiritumque descendentem
Die quinquagesimo,
Praesentes et se replentem
Sensu ferventissimo.

5. Demum lingua bispartita
Cum ceteris loquitur,
Praedicando verbo, vita
Stephanum subsequitur,
Donec [hic] Israelita
Plebe saxis teritur.

6. Gloria et honor Deo
Usquequo altissimo,
Una patri filioque
Inclito paraclito,
Cui laus est et potestas
Per immensa saecula.

Brev. Bituricense imp. Lemovicis 1512. — 3, 4 Deputata est. — 4, 5 repletum.

505. De sancto Ursmaro.

1. Ave, casta Christi sponsa,
O mater ecclesia,
Ave, Deo praeelecta
Ante cuncta saecula,
Ave, sancto praesignata
Spiritu per tempora.

2. Benedicta sponsi dote
Prolis multitudine,
Nuptiarum compta, gaude,
Numeroso germine,
Milies fecunda mille
Filiorum agmine.

3. Civibus ornas caelestem
Electis Ierusalem,
Inter quos bonum pastorem
Ursmarum pontificem
Collocas velut nitentem
Et politum lapidem.

4. Dono quem mater superno
Nostro datum saeculo
Agnovit laeta responso
Nasciturum caelico,
Necdum licet e materno
Fusum nosset utero.

5. Ei nam senex per visum
Offerebat puerum
Et ad illum nutriendum
Panem simul candidum;
Hunc, inquit, ad educandum
Panem sume filium.

6. Filium, inquam, materna
Ferunt quem praecordia,
Ad hoc generari diva
Providet potentia,
Quo sibi perplures ista
Lucretur in patria.

7. Gravata rursus sopore
Cernit in oromate
Filium innixum scalae
Caeli celsa scandere,
Quem sequi quidem valebat,
Consequi non poterat.

8. His felix parens de nato
Certa facta proprio,
Postquam hunc praecordiali
Est enixa viscere,
Adultum tradit sacratis
Instruentum literis.

9. Iuvenis quidem aetate,
Grandaevus sed moribus
Summa meritorum sparsim
Clarescens uberius
Donari gradatim sacris
Meretur ordinibus.

10. Karitatis hinc virtute
Circumfultus geminae,
Infulatus pastorali
Additus est cathedrae,
Temperatus aequitate,
Iustus fortitudine.

11. Longanimitate vigens,
In adversis patiens
Nec absque tortore saevo;
Quis fuit aliquando,
Qui tali tantumque diro
Sit passns martyrio?

12. Maxime cum novem anuis
Decem hebdomadibus
Vixerit cibo contentus
Hoc, quod sine deutibus
Ab ipso sorberi parcus
Valeret et modicus.

13. Nisibus e coutra votis
Iob aequandus meritis
In his omnibus adversis
Nou peccavit labiis
Laudes rependens immensas,
Dum tulit adversitas.

14. O virum laudandum claro
Virtutum praeconio
Et iu sanctimouiale
Liberata daemone
Et percussa tunc bacello .
Sanata continuo.

15. Peste pervasam cruenta,
Vocata gutreria,
Medicatus est et neptem
Reddens eam sospitem,
Aegrotam signatam cruce
Dedit couvalescere.

16. Qui cernens iam se senili
Corpore destitui,
Subiectos de successore
Volens cautos reddere
Electum nutu cuuctorum
Subrogavit Ermiuum.

17. Rex regum iam te superna
Vocat ad palatia,
Angelorum tibi coetus
Sanctorum fit obvius;
Laetare, nam paradisus
Patet amoeuissimus.

18. Salve, noster o patrone,
Salve, praesul optime,
Salve cum sauctis, Ursmare,
Salve, pastor inclite,
Salve, iam cum Christo regnans,
Salve, nostri memorans.

19. Te supplex rogat pusillus
Fusa prece grex tuus,
Inter haec ut festa clerus
Salvetur et populus,
Tuorum simul devota
Monachorum turmula.

20. Ueniam posceudo nostris
Assiste piaculis,
Tua uos pastori summo
Commendet oratio
Foedatos et culpae uaevo
Solvat iuterventio.

21. Xriste, sanctorum corona
Omnium spleudiflua,
Confessorum gloriosa
Virtus et magnifica,
Salva nos tui beata
Ursmari per merita.

22. Ymnum gestit tibi uostra
Dicere catervula
Ipsius amore ducta
Laude vel melodia,
Acceptare qnem beuigna
Digneris clementia.

23. Zeloti Deo decora
Laus sit et hymnidica
Et tibi, propago prima,
Patris proles unica,
Flaminique sancto summa
Assit simul gloria.

Collectan. ms. S. Vitoni Virdunensis saec. 11. Cod. Virdunen. 77. — 6, 1 Filius. — 17, 6 Latet. —

506. De sancta Ursula.

1. Virginale praeconium
Collaudet plebs fidelium
Voces et cantus omnium
Audi redemptor gentium.

2. Virgo regalis Ursula
Mundum sprevit cum vitiis,
Te sequendo per saecula,
Consors paterni luminis.

3. Haec namque regis filia
Pro te complet martyrium,
Quam rapis ad caelestia
Rex Christe, factor omnium.

4. Sequuntur ipsam virginem
Undenae mille virgines,
Pro te fundentes sanguinem,
Christe, qui lux es et dies.

5. Replentur Dei famulae
Donis aeterni spiritus,
Quas decorat mirifice
A patre unigenitus.

6. Puellarum collegia
Ducis ad caeli solium,
In quo degustant dulcia,
Iesu, corona virginum.

7. In earum memoria
Laudes extollat populus,
Collaetetur ecclesia,
Exsultet caelum laudibus.

8. O dulce mundi pretium
Per virginum suffragia
Praesta post hoc exsilium
Beata nobis gaudia.

Brev. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Archiep. Utinen. Oct 10. A. — Hymn. ms. Mosacense saec. 14. Cod. Archiep. Utinen. Fol. 21. B. — Psalt. et hymn. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Civitaten. LXXIII. C. — Psalt. et hymn. ms. Civitatense saec. 14. Cod. Civitaten. LXXII. D. — Psalt. et hymn. ms. Civitatense saec. 15. Cod. Civitaten. LXIX. E. — Brev. ms. Civitatense anni 1476 Cod. Civitaten. LXXIV. (28) F. 1, 2 Laudet turba fidelium A. — 1, 3 Voces te collaudantium A. — 3, 4 Rex atque factor B. — 4, 1 Ipsam sequuntur A. — 8, 2 Per earum suffragia A. — 8, 3 Da nobis post exsilium A. — 8, 4 Aeterna Christi gaudia A.

507. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Christus, Dei filius,
Summi patris unicus,
Alvum intrans virginis
Naevum delens hominis,

2. Agnus mitis, candidus,
Sponsus perpes virginum,
Per harum suffragia
Mundi tolle crimina.

3. Undenorum milium
Coetus sacer martyrum,
Te cum sanctis omnibus
Laudat in caelestibus.

4. En, dulci memoria
Virginum martyria
Die hac recolimus,
Qua scandunt in aethera.

5. Custos dulcis virginum,
Sponsus, rex perpetuus
Nos earum meritis
Summis donet praemiis.

Brev. ms. Romarici Montis saec. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymnar. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86). B. — 1, 4 Venum delens B; lies Noxam? — 4, 1 In dulci A.

508. De sancta Ursula.

Ad Matutinum.

1. Hymnum nunc dulcissimum
Canat chorus omnium,
Psallat cum virginibus
Omnis Deo spiritus.

2. O rex regum Domine,
Mundo sis propitius,
Piis auge meritum
Earum obtentibus.

3. Quarum iugi merito
Nobis fer auxilium,
Aegris opem, languidis
Sospitatis gaudium.

4. Iustis confer gloriam,
Peccatorum veniam,
Cunctis postulantibus
Aurem praebe placidus.

5. Da, redemptor piissime,
Quod tuo emptos sanguine
Nos virginum haec milia
Ad caeli ducant gaudia.

Brev. ms. Romarici Montis saes. 16. Cod. Spinalien. 164 (77). A. — Hymnar. ms. Romarici Montis saec. 15. Cod. Spinalien. 194 (86). B. — 1, 1 nunc fehlt A. — 2, 3 meritis A.

509. De sancta Venera.

In 1. Vesperis.

1. *Fidelium devotio*
Celebret pro martyrio
Sanctae virginis Venerae,
Quae nunc gaudet in aethere.

2. Adiutrix fit precantium
Prolem desiderantium,
Nam data est parentibus
Pro prole deprecantibus.

3. *Iesu, corona virginum,*
Qui natus es de virgine,
Semper non hàbens terminum,
Gloria tibi, Domine.

Collect. ms. S. Petri Vivi Senonensis anni 1293. Cod. Parisin. Nouv. acq. 311. — Aus eben dieser Quelle in: Iuillot, Gust. et Prou, Maur.: „Goffroy de Courlon, Le livre des Reliques de l'abbaye de Saint-Pierre-le-Vif de Sens." Sens 1887, p. 103. Der Hymnus ist hier irrtümlich in zwei Strophen zu 6 Zeilen abgeteilt.

510. De sancta Venera.

In Laudibus.

1. Deus, qui inter cetera
Miraculorum opera
Fragilem fortem efficis,
Mirum opus opificis,

2. Tuae virgini Venerae
Voluisti tribuere
Martyrii victoriam
Et post tormenta gloriam.

3. Iesu, corona virginum,
Qui natus es de virgine,
Semper et extra terminum
Gloria tibi, Domine.

Collect. ms. S. Petri Vivi Senonensis anni 1293. Cod. Parisin. Nouv. acq. 311 — Aus gleicher Quelle: Iuillot — Prou, l. c. Der erste Teil der Hs., „Libellus editus super reliquiis sanctorum et sanctarum quae in monasterio S. Petri Viri Senonensis continentur . . . et de fundatione dicti monasterii" hat zum Verfasser „Frater Gaufridus, dictus de Collone, huius loci monachus et sacerdos indignus" (fol. 33 b). Das nachfolgende Officium von anderer Hand.

511. De s. Venerio Eremita.

1. Deus, creator omnium,
Custos tuorum militum,
Qui beatum Venerium
Tuum fecisti famulum.

2. Per cuius sancta merita
Tria resurgunt corpora,
Quorum in maris litore
Invenerat cadavera.

3. Ibi draco quam pessimus
Inter cavernas montium
Latebat ad exitium
Christianorum omnium.

4. Per Lazarum episcopum
Preces funduntur omnium,
Ut a tali periculo
Canensem salvet populum.

5. Cuius preces exaudiens
Prope speluncam veniens:
O fera immanissima,
Linque montis cacumina.

6. Per crucifixi merita
Alta profundi penetra,
Ut a tua perfidia
Tota purgetur patria.

7. Cuius voces et carmina
Fera intendens bestia,
Frangens montis cacumina
Tenet abyssi limina.

8. Post clamores hominum
Statim relinquit Tirum,
Clam venit ad Tirelium
In alto mare positum.

9. Ibi, redemptor omnium,
Per corvum, tuum nuntium,
Carne taurorum pinguium
Pavisti tuum famulum.

10. Deinde Dei famulus
Corripitur a febribus,
Vocatur ad consortium
Beatorum spirituum.

11. Sepultus a fidelibus
Cum canticis et laudibus,
Ubi post breve spatium
Coepit manare oleum.

12. Infirmitatum genera
Omnia curans corpora,
Nunc semper et per omnia,
Per infinita saecula.

Collectan. ms. (Acta SS. ms. Sept. et Oct.) Constant. Caietani saec. 17. Cod. Alexandrin. 95. — 1, 4 Tuum fehlt. — 8, 1 sq. fehlt je eine Silbe.

512. De sancta Victoria.

1. Virgo Christi, Victoria,
Balneoregis gloria
Sisque nostra memoria
Coram Christo per omnia.

2. Huius mundi sublimia
Sprevit delectabilia,
Credens invisibilia,
Sequens Christi vestigia.

3. Relicta viro penitus
Et docta virgo caelitus
Divino nutu credimus
His immorari sedibus.

4. Est Triculana civitas,
Ubi multa sublimitas,
Populorum fertilitas
Eratque tunc utilitas.

5. Sed draco cunctis saevior,
Draconibus sublimior,
Taetro veneno nigrior,
Morabatur interior.

6. Virgo signata pariter
Signo crucis perenniter
Sibi praecepit fortiter,
Quo pergeret suaviter.

7. Voce cuius perterritus
Timens mortis interitus
Inde fugit celerius,
Nunquam visus ulterius.

8. Virginum chorus venerat,
Cum virgine qui steterat,
Quibus doctrinam dederat,
Unde pestem reiecerat.

9. O Calimere lanio,
Tuo necasti gladio
Victoriam nefario,
Caeli regnat palatio.

10. Balneoregis inclita,
Multo decore nitida,
In te sunt cara merita
Victoriae recondita.

11. Sit laus patri et filio
Spiritui mellifluo,
Qui regnat in hoc saeculo
[Et in caelis] perpetuo.

Brev. ms. Franciscano-Romanum saec. 14 in add. saec. 14. Cod. Vatic. 10000. — 2, 2 Splevit. — 3. 1 Lies Relicto?

513. De ss. Vincentio et Anastasio.

1. Festus sacratus martyrum
Dies duorum inclitum,
Deo dicatus sanguine,
Nobis refulsit hodie.

2. Devota quorum anima
Contempsit mundi falcram
Superna petens culmina,
Trahuntur ad martyrium.

3. Hinc inde iudex saeviens
Poenam minatur asperam,
Levitam punit capite
Benignum sacri ordinis.

4. Demum tunc Vincentium
Poenis affectum validis
Flagris adusta latera
Diro retrudit carcere.

5. Nam carceralis caecitas
Splendorem lucis fulgorat,
Duplexque morsus stipitis
Ruptis cavernis dissilit.

6. Agnoscit hinc Vincentius
Adesse, quod speraverat,
Tanti laboris praemium
Christi decorem luminis.

7. Exceptus namque carcere
Ardore solis sistitur,
Aequore mersus remiges
Portum praevenit litoris.

8. Rursus dimersus latice,
Obsequens lympha patuit,
Suamque petens ut probam
Fessis devenit artubus.

9. Nec immemor praesul ordinis
Altaris sacri munera
Oblata Deo pignora
Refovit sancta dextera.

10. Sicque migrans e corpore
Caelum pervenit spiritus
Cum Christo semper florida
Regnaturus per saecula.

11. Horum sanctorum merita
Nobis implorent veniam
Ipso favente sedule,
Mortis qui solvit vincula.

Hymn. ms. Beneventan. saec. 10. ex. Cod. Ottob. 145. — 2, 4 Traantur. — 6, 1 Agnoscat. — 6, 4 Christo.

514. De sancto Vincentio.

Ad Vesperas.

1. Novis laudes praeconiis
Decantet nunc ecclesia,
In martyris victoria
Digna colens sollemnia.

2. Carnis vincens illecebras
Vincentius viriliter
Flagella cuncta corporis
Sustinuit alacriter.

3. Ignitam pyram non timet
Impositus craticula,
Quem spiritus paraclitus
Sua fovebat gratia.

4. Dacianus attonitus
Videns tam mirabilia,
Tamen maligni spiritus
Non deserit obsequia.

5. Corpus commissum Domino
Non audet quisquam tangere,
Lupum corvus repudians
Signum demonstrat gratiae.

6. Terrores nostros vincere,
Christicola, divinitus,
Qui nunc caelesti gloria
Tuus exsultat spiritus.

7. Sancte Vincenti, quaesumus,
Absolve nostra vincula,
Ut mereamur liberi
Tecum esse in gloria.

8. Sit trinitati gloria,
Honor, virtus, victoria,
Quae dat coronam martyri
In saeculorum saecula.

Hymn. ms. S Petri Martyris Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. — 5, 4 demonstrant. — 6, 2 Christicole.

515. De sancto Vincentio.

Ad Nocturnum.

1. Pia mater ecclesia,
Magnis attolle laudibus
Regnantem cum victoria
Victis mundi erroribus.

2. Doctrina pollens gemina
Christi miles Vincentius
Dat sancti verbi semina,
Quo pugnat sic ardentius.

3. Dirum responsis iudicem
Pius miles adgreditur,
Spei conscendens apicem,
Qua caelum iam complectitur.

4. Pro fide stat intrepidus
Multa passus ludibria,
Pro qua sic ardens fervidus
Carbonum fert succendia.

5. Crate distentus ferrea
Tyrannum risit impium,
Foris labuntur viscera,
Nec tamen fert dispendium.

6. Praesta, beata trinitas,
Ut eius precaminibus
Nobis detur amoenitas
Cum supernis agminibus.

Hymn. ms. S. Petri Martyris Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. — 1, 4 Vinctis. — 5, 2 Tyrannum passit. — 6, 2 Ut ficaminibus.

516. De sancto Vincentio.

Ad Laudes.

1. Athleta stat immobilis
Torquentis ridens furiam,
Nec mens terretur nobilis
Ad caeli spirans curiam.

2. Cuncta vincens supplicia,
Armis praecinctus bellicis,
Transcendit ad felicia
Cum canticis angelicis.

3. Exutus derelinquitur
Devorandus a bestiis,
Sed ab illis defenditur
Custodiis angelicis.

4. Tyrannus hunc in flumina
Sanctum demergi praecipit,
Sed mare recto tramite
Corpus ad litus proicit.

5. Fideles ossa colligunt
Magno referti gaudio,
Cum honore sepeliunt
Ingenti cum tripudio.

6. Praesta, beata trinitas,
Ut eius precaminibus
Nobis detur amoenitas
Cum superis agminibus.

Hymn. ms. S. Petri Mart. Utinen. saec. 16. Cod. Civit. Utinen. s. n. — 1, 3 Nec omnes teratur nobilis. — 4, 2 demergit. — 5, 1 ostra colligunt. — 6, 2 wie oben.

517. De sancto Vincentio.

1. Levitae iam Vincentii
Martyrisque laudabilis
Instat triumphus nobilis,
Dignis colamus mentibus.

2. Hunc Dacianus perfidus
Aggressus est agonibus,
Sed proeliator inclitus
Bellans vicit viriliter.

3. Flagella nam saevissima,
Eculei suspendia,
Adustiones ignium,
Tempsit pro Christi gloria.

4. Quem miles imperterritus
Ut promptus in certamina
Inter manus carnificum
Suum clamabat Dominum.

5. Ast hinc caterva ethnica,
Diris succensa furiis,
Omne genus supplicii
Concessit in Vincentium.

6. Stupet tyrannus fervidus,
Quod non valebat vincere,
Iubet cadaver lacerum
Feris iactari trucibus.

7. Nempe corax excubias
Impendens adest ilico,
Quo aves arcet ceteras
Ab eius sancto corpore.

8. Nec non inter aequorea
Mirabilis enituit,
Unde inlaesus exiit
Divino quippe remige.

9. Vincenti, martyr optime,
Ora pro nobis iugiter,
Ut laudes dignos Domino
Reddamus omni tempore.

Hymn. ms. Beneventan. saec. 10. ex. Cod. Vatic. Ottob. 145. — 1, 1 Levita vir Vincentii. — 6, 3 cadaber. — 7, 2 Impendes. — 7, 3 Quo auf miris (darüber re) ceteras. — 8, 2 Mirabilem.

518. De ss. Vincentio, Sabina et Christeta.

Ad Vesp. et Laud.

1. O lux et decus Abulae,
Vincenti cum sororibus,
Qui Daciano praeside
Pro Christi fide passus es.

2. En, Lusitanus iuvenis,
Qui decoravit Eboram,
Vita illustravit Abulam
In morte cum sororibus.

3. Sed is, qui victor obiit
Crudelem mortem patiens,
Fortes sorores habuit
Victoriae participes.

4. Cineres, ossa et sanguinem
Abula felix obtinet,
Ob quorum patrocinium
Feliciter transibimus.

5. Spernentes mundi gaudia
Tormentaque supplicium
Adepti sunt caelestia
Caeleste natalitium.

6. Sequamur ergo semitas
Eorum, qui in vestigium
Alacriter supplicia
Necemque iam perpessi sunt.

7. Sit patri, nato, flamini
Decus, honor et gloria,
Commendent semper numini
Sanctorum nos suffragia.

Propr. ms. Abulense saec. 17. Cod. Vatican. 6305.

519. De sancto Vito.

1. Canamus omnes nobilem
Viti triumphum martyris,
Tonantis et pro gloria
Eius sonent ad horrea.

2. Contempsit aras daemonum
Libare sacrificium
Mundique vana respuens
Christum fatetur firmiter.

3. Hax pater exhortatur
Vitum Christum relinquere,
Iubet tyrannus adduci
Eundem ante tribunal.

4. Tormenta dira perpessus
Torquentis manus siccatur,
Illico sanus revenit,
Vito saluti redditur.

5. Dehinc nefandi principis
Curavit a daemonico
Diu vexatum spiritu
Diocletiani natum.

6. Reclusus item carceri
In ollamque [im]mittitur
Ferventem, hic nil laeditur
Hymnum canens altissimo.

7. Leoni datur vorandus,
Sed hic sibi mansuescit
Pedes lingendo omnibus,
Ex hoc tyrannus vexatur.

8. Super catasta ponitur,
Cruentatur atrociter,
Exorans sanctus Dominum
Templa deorum corruunt.

9. Gloria tibi. Domine.

Brev. ms. Ambrosianum saec. 15. Cod. Borgian. M II, 20. — 1, 4 sonent atorea. — 4. 4 Vite. — 6, 4 altissimum.

520. De s. Wilhelmo Bituricensi.

Ad Completorium.

1. *Enixa est puerpera*
Supernum regem gloriae,
Qui praemiorum munera
Guillermo dedit hodie.

2. *Foeno* iacens humanitus
Vana quaeque sunt mutui
Sprevit Guillermus penitus
Carnem subdens spiritui.

3. *Gaudet chorus caelestium*,
Nam de sede Biturica
Transfertur hic in gaudium
Stella magorum indice.

4. *Memento*, praesul inclite,
Qui noster pastor diceris,
Quod spreto mundi tramite
Monachi formam sumpseris.

5. *Gloria tibi, Domine*,
Guillermi data laudibus
Praesenti detur agmine
Cordis votis et vocibus.

Brev. ms. Cistercien. Gallic. saec. 13. Cod. Aaraugien. W 7. — Cfr. Roman. Forsch. IV, 489.

521. De s. Wilhelmo Bituricensi.

Ad Tertiam.

1. *A solis ortus cardine*
Caelestis aula resonet
Novo cantusque carmine
Guillermo laudes intonet.

2. *Beatus* iste meritis
Victor redit ad bravium,
Mundi victis illicitis
Regni sumpturus bravium.

3. *Castae* mentis ab intimo
Curam gerens de ovibus,
Vota reddit altissimo
Iunctus eius amplexibus.

4. *Domus pudici pectoris*,
Sancto repleta flamine,
Fundo figitur marmoris,
Ne laedatur a turbine.

5. *Gloria tibi, Domine*,
Primatis huius merito
Laudis detur cum carmine
Mentis affectu debito.

Brev. ms. Cistercien. Gallic. saec. 13. Cod. Aaraugien. W. 7. — Vgl. Roman. Forschungen IV, 489 sq.

522. De s. Wilhelmo Vercellensi.

In 1. Vesperis.

1. Pax aeterualis, unica gignentis
Lux filialis, amor procedentis,
Omnium rerum trinum unum verum
Numen aeternum!

2. Ad te clamamus, opem flagitamus,
Pangere digna, pietas benigna,
Nobis adesto praeseus in hoc festo,
Lucis origo.

3. Quo Guilelmus cursum definivit,
Aethera scandit, morieudo vivit,
Regnat iu caelis semper ipse felix
Omnibus sanctis.

4. Flamiue sacro peuitus adflatus
Terrea sprevit, decus et primatus,
Luce serena rutilat amoena
Sobrietate.

5. Ursum in foute mouitis deiecit,
Marmor ab imis bobus ferri fecit,
Quod trahi triuis paribus bis biuis
Loco nequibat.

6. Monte Laceni Dominum couspexit,
Ipso tenore, quo iu cruce vixit,
Sui houoris domum salvatoris
Facere iussit.

7. Nocte candela domum visitavit,
Prece mariti couiugem curavit,
Muro defixam, quam tulerat ipsa,
Maue videruut.

8. Hortulo lupi ipsum fugaveruut,
Auachoritae prorsus paruerunt,
Natam curavit, pater ut optavit,
Morbo lunari.

9. Illo, qui caput iáculo percussit,
Larvam obscenam procul ire iussit,
Phalma divinum fecit atque vinum
Hic Guilelmus.

10. Caelo ditatus umerum curavit,
Manum et latus, opus erogavit,
Aegrae puellae subvenire velle
Somnis ostendit.

11. Prunis extensis stratum praeparavit,
Igne succensis Ganeam vocavit,
Ut secum staret pati, quod amaret,
Ipse rogavit.

12. Caeli[ci] cives nocte adhaeserunt,
Famina sacra plurima tulerunt,
Roget ut ipse Dominum obnixe,
Petimus omnes.

13. Summo sit laus, gloria parenti,
Genito semper sit et procedenti,
Numini trino, unico divino,
Nunc et in aevum.

Cod. Alexandrin. 93 (III) saec. 17. — 3, 3 oriendo. — 6, 2 quem in.

523. De s. Wilhelmo Vercellensi.

Ad Nocturnum.

1. Deus sanctorum, vita, lux tuorum,
Trinitas sancta, unitas immensa,
In confessoris laudibus benignus
Semper adesto.

2. Hic mundum spernens et superna quaerens,
Mortuus mundo vivens et in Christo,
Caelicum semper opus agit pie
Munere dignum.

3. Hoc vitae salum taliter transivit,
Quod vitiorum fluctu non est mersus,
Immo beatae sanctus portum vitae
Contigit almus.

4. Miraculorum coruscavit luce,
Quae nos canentes Deo iubilamus,
Qui sanctos pios refulgere miro
Praestitit actu.

5. Contio tota mira gesta canat,
Quae fecit sanctus pius et confessor,
Anachorita, vir Israelita,
Florida palma.

6. Quidam dum fractum brachium haberet,
Aliquod opus facere nequiret,
Sanum confessor Christi Guilelmus
Reddidit illud.

7. Antra dum montis coleret Laceni,
Videre Christum meruit beatus,
Ibique iussa sibi sic implevit
Prorsus ab illo.

8. Ipsius iussis templum praesens struxit,
De salvatoris nomine vocatum,
Virginum sponte ubi copulatur
Turma sacrata.

9. Sit trinitati decus et potestas,
Honor et virtus manenti beata
Per infinita laus sit saeculorum
Saecula. Amen.

Cod. Alexandrin. 93. (III) saec. 17. — 3, 2 fluctus. — 8, 4 Virgo sacrata.

524. De s. Wilhelmo Vercellensi.

Ad Laudes.

1. Hac festa die sancti confessoris
Deus laudetur, cuius in conspectu
Exsultant iusti iugiterque canunt
Cantica laudum.

2. In quo laetatur sanctus Gulielmus,
Clarus confessor, qui per nomen eius
Ursum turbantem saepe sibi fontem
Voce fugavit.

3. Aquam convertit pariter in vinum,
Eius ad vocem daemon et fugatur.
Et tres curavit clinicos insignis
Ipse potenter.

4. Ipse de luna morbum nuncupatum
Mire curavit, dum puellam sanam
Reddidit inde, fecit et per Christum
Multa beatus.

5. Eius ad vocem est exstinctus ignis
Minans iacturam, ardor magnus suae
Fidei vicit flammas ignis huius
Et vitiorum.

6. Deo dicata fecit loca multa,
In quibus panis Christus immolatur,
Et peccatorum venia donatur
Fonte renatis.

7. Precibus, Christe, tui confessoris
A nobis cladem pelle et languorem,
Meritis eius semper adiuvemur
Hic et ubique.

8. Ergo nos sanctum rogitemus omnes,
Impetret pius nobis ut a Christo
Pacem et salvos hostibus a cunctis
Animos esse.

9. Deum laudemus trinum nunc et unum,
Cum patre natum, pneuma simul sanctum;
His tribus unus honor sit et virtus
Omne per aevum.

Cod. Alexandrin. 93 (III) saec. 17. — 2, 3 tibi. — 8, 3 et suos hostibus

525. De s. Wilhelmo Vercellensi.

In 2. Vesperis.

1. Regis immensi gratiam devote
In confessoris laudibus manentes
Nos invocemus, ipse nostra Deus
Augeat vota.

2. Huius beati Guilelmi vita
Exstitit sequi teneris ab annis
Sacra mandata Iesu Christi semper
Mente devota.

3. Inde sanctorum gratia repletus
. . . .
Gressibus nudis felix visitabat
Limina sacra.

4. Eius ad preces piae quidem vitae
Ferreis faber circulis gratanter
Est circumplexus quosdam artus sui
Corporis almi.

5. Plebs tua, Christe, huius confessoris
Precibus almis sorde liberentur,
Et mereamur secum puro corde
Scandere celsa.

6. Sit Deo patri natoque potestas,
Virtus et decus spiritui sancto
Per infinita saeculorum saecla
. . . Amen.

Cod. Alexandrin. 93 (III) saec. 17.

526. De sancto Winnoco.

Ad Vesperas.

1. Vox clara Christo concrepat
Melos atque praeconia,
Winnocum qui glorificat
Aeterna caeli gloria.

2. Virtute virens nituit
Ex parentela nobili,
Per quae intrare meruit
Ad cenam agni providi.

3. In aetate iam florida
Sponsam, bona, imperium,
Pro te contempsit omnia,
Iesu, corona virginum.

4. Nudus relinquens saeculum
In Sithin monasterio
Receptus est in monachum
Magno salutis gaudio.

5. Sit trinitati gloria
Cum triumpho victoriae,
Cui cum caeli curia
Hymnum canamus gloriae.

Vita ms. SS. Winnoci et Osualdi saec $^{12}/_{13}$. Cod. Bergen. s. n. — Nach dem Apographum in Cod. Audomaren. 479 publiziert von Alex. Pruvost, Chronique et Cartulaire de l'abbaye de Bergues-Saint-Winoc. Bruges 1875. I, p. XXI.

527. De sancto Winnoco.

Ad Laudes.

1. Novus tiro tunc graditur
Virtute in virtutibus,
Wormhoudt sibi traditur,
Exsultat caelum laudibus.

2. Orat sanctus, mola currit,
Dat lumen delectabile
Caeco, dum huic apposuit
Signum crucis mirabile.

3. Coruscans signis claruit,
In orbe eius sanctitas,
Quam a te semper habuit,
O lux, beata trinitas.

4. Winnoce, ora Dominum,
Ut tua iam per merita
Det nunc et in perpetuum
Beata nobis gaudia.

5. Sit trinitati gloria.

Vita ms. SS. Winnoci et Oswaldi saec. 12/13. Cod. Bergen. s. n. auf dem gleichen Umwege wie der vorhergehende Hymnus.

528. De sancto Wulfranno.

1. Festivitas est annua
Ecclesiae gratissima,
Wulfrannus hac die sacra
Evectus est in gloria.

2. Natalibus spectabilis
Et moribus laudabilis,
Aetatis in primordio
Devotus exstitit Deo.

3. Bonis placebat omnibus
Pro sanctitatis actibus,
Desiderans caelestia,
Non diligens terrestria.

4. Non pigritatur discere,
Quod post valeret dicere
Ad corrigendum devios
Et ad docendum nescios.

5. Ad altiora protinus
Erectus est divinitus,
Mox universis utilis,
Miraculis mirabilis.

6. Rogamus, o pastor pie,
Istum gregem tu protege,
Ut pacis in dulcedine
Laetemur omni tempore.

7. Per universa saecula
Deo patri sit gloria
Eiusque soli filio
Cum spiritu paraclito.

Chron. ms. Fontanellense saec. 9. Cod. Portus Gratiae 332. add. saec 14/15.

529. De sancto Wulfranno.

1. Virtute sancti spiritus
Confessor iste praeditus
Episcopatus culmine
Ditatus est dignissimine.

2. Favore vulgi sobrio
Clerique voto congruo
Electus est concorditer,
Sacratus est feliciter.

3. Sed ut valeret pluribus,
Est visione cogitus
Ad praedicandum pergere
Incredulos convertere.

4. Gens Fresionum barbara
Suscepit eius dogmata
Ritus profanus deserens
Et christianos eligens.

5. Corroboratis omnibus
Ad Fontinellam vertitur,
Illic quiescit mortuus,
Sed vivit in caelestibus.

6. Eius sacris virtutibus
Adplaudit omnis credulus,
Ut ipsius suffragiis
Caeli fruamur gaudiis.

7. Per universa saecula etc.

Chron. ms. Fontanellense saec. 9. Cod. Portus Gratiae 332. add. saec. 14/15.

Nachträge und Berichtigungen.

S. 26. Der Prozessionshymnus Haec est clara dies findet sich auch in: Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Parisin. 9449 auf Ostern; er folgt hier, jedoch als gesondertes Ganzes, auf den Hymnus Salve festa dies und lautet:

Haec est clara dies, clararum clara dierum,
Haec est sancta dies, sanctarum sancta dierum,
Nobile nobilius rutilans diadema dierum.
Ecce, toto dies rutilat festivior anno,
Qua Deus omnipotens superata morte resurgens
Traxit ab infernis captorum mille catervas.

S. 50. Nr. 76, Str. 1, 1 lies Effundat statt Effundet.

S. 187. Nr. 320, Str. 1, 2 lies baptistaque princeps statt baptista, que princeps.

S. 209. Nr. 351 steht auch in Brev. S. Mariae Erphordien. imp. Nurembergae 1497. — Lesarten: 2, 3 oblivione. — 2, 4 Erunt unquam. — 4, 1 navigent. — 5, 1 dant panem. — 6, 4 aeternum reperire subsidium. — 7, 4 Et fehlt.

S. 211. Nr. 354, Str. 1, 4 lies Fraglans statt Flagrans.

S. 225. Nr. 376, Str. 1, 4 lies Deus decorum statt deorum.

Inhaltsübersicht.

Pierersche Hofbuchdruckerei Stephan Geibel & Co. in Altenburg.

GretagMacbeth™ ColorChecker Color Rendition Chart